

Tanjši dinar za večji izvoz in boljše delo

Ob 20-odstotni devalvaciji
dinarja

Zvezni izvršni svet je 21. oktobra sprejel sklep o 20-odstotni devalvaciji dinarja. Sprememba tečaja dinarja je eden iz svežnja ukrepov, ki smo jih sprejeli ali pa jih pripravljamo, da bi zagotovili ugodnejše razmere za povečanje proizvodnje in izvoza, za racionalnejše gospodarjenje, izboljšanje plačilne in devizne bilance naše države ter njene zunanje likvidnosti.

Tisti del gospodarstva, ki izvažata, in tisti, ki namerava začeti izvažati, je že dolgo zahteval trajno in bolj odločno drsenje tečaja dinarja, torej politiko tako imenovanega realnega tečaja. Po podatkih medobčinske gospodarske zbornice za Dolenjsko je bil ob triletnem obračunu izvozni plan dolenjskega gospodarstva na konvertibilno območje uresničen z dobrimi 56 odst., letni načrt izvoza (razen redkih izjem) torej ne bo izpolnjen. Eden od razlogov za to je izid iz tudi dosedanja klavna takšen izid je tudi doseganje klavna dohodkovna privlačnost izvoza.

Devalvacija je v gospodarskem svetu povsem običajno sredstvo za odpravo slabega vpliva rasti domačih cen na izvoz. Precenjen dinar in čezmerni zaslužki so povzročali, da se je bolj izvažati splečalo prodajati doma ali pa celo uvažati, saj je bil tu izdelek, prekajen v ognju mednarodne konkurence, pogosto cenejši kot slabši domači.

Slovenija in njeno pretežno v izvoz naravnano gospodarstvo sta že predolgo terjala hitrejšo prilagajanje tečaja dinarja do enajstih zahodnih valut. Zdej ja ukrep tu, dinarju so ob že drsečem tečaju naenkrat odvzeli petino vrednosti. Seveda je vprašanje, ali je sedanji tečaj dinarja stvaren ali ne. To je treba izmeriti na cilju, ki ga hočemo doseči, torej na izvozu. Če bo izvoz v Jugoslaviji tolikšen, kolikršnega si želimo in potrebujemo, bo zadovoljil družbene potrebe in omogočil vrnitev dolgov. Devalvacija bo v tem primeru dosegla svoj osnovni cilj. Upajmo torej, da dobrih namenov sedme povojne jugoslovanske devalvacije ne bodo prehitro zvedenile premajhna odločnost in različne koristi mimo naših skupnih. M. BAUER

NEW YORK JAZZ V KRŠKEM

V Delavskem domu Edvarda Kardelja v Krškem bo v torek, 2. novembra, ob 20. uri gostoval Marilyn Crispell Quartet, eden značilnih predstavnikov newyorške šole jazza. Glasbeniki vodi Marilyn Crispell, ki igra klavir, v skupini pa so še Peter Kowald (bas), Billy Bang (violetina) in John Betsch (bobni). To je ena zelo redkih tovrstnih prireditvev v Posavju, zato pravi ljubitelji jazza gotovo ne bodo zamudili priložnosti, da prisluhnejo izvršnim glasbenikom.

NOVO VODSTVO ZSMS - Na prvi seji RK ZSMS takoj po zaključku 11. kongresa ZSMS 24. oktobra v Novem mestu je bilo izvoljeno novo vodstvo slovenske mladinske organizacije. Novi predsednik RK ZSMS Andrej Brvar (na sliki) se je zahvalil za delo staremu vodstvu in izrazil upanje, da bo v naslednjih letih moč narediti še kakšen korak naprej v delu ZSMS. (Foto: J. Pavlin)

ZA DAN REPUBLIKE ZBIRKA NOB?

Bivši predsednik kostanjevške organizacije Zveze borcev, zdaj že pokojni Jože Kuplenik, si je največ prizadeval, da bi v Kostanjevici uredili zbirko o NOB gorjanskega področja. Pri zamudnem in zahtevnem delu so pomagali Franc Košak in drugi, pri iskanju gradiva pa si je na moč prizadeval tudi pokojni Franc Dragan. Kostanjevski borci upajo, da bo do 29. novembra zbirka že nared, postavili pa naj bi jo v osnovni šoli Jožeta Gorjupa.

GOVORIL FRANC ŠETINC - Predsednik republiške konference SZDL je govoril na osrednji slovesnosti ob letošnjem občinskem prazniku, ko so 22. oktobra odprli Center za usmerjeno izobraževanje v Šmihelu.

Pred mladino je odločen boj

V nedeljo se je v Novem mestu zaključil 11. kongres slovenske mladine - Obračun štiriletnega dela in usmeritve za naprej - Andrej Brvar novi predsednik RK ZSMS

V soboto in nedeljo, 23. in 24. oktobra, je bil v Novem mestu 11. kongres Zveze socialistične mladine Slovenije, ki je bil iz varčevalnih razlogov skrajšan za en dan. V dolenski prestolnici se je na največjem delovnem zboru slovenske mladine po štirih letih zbralo 445 delegatov iz Slovenije pa tudi precej gostov.

Za celotno delo kongresa (obe plenarni zasedanji in delo v petih komisijah) vendarle lahko rečemo, da je bil temeljit in kritičen obračun dela mladinske organizacije v zadnjih štirih letih, zaključek skoraj leto dni trajajočih in dobro pripravlenih predkongresnih razprav ter ponovna opozoritev na vse probleme, ki v sedanjem trenutku žulijo mlado generacijo. Bil je skratka prerez štiriletnega delovanja mladinske organizacije in aktualnega družbenopolitičnega ter gospodarskega trenutka, v katerem se je položaj mlade generacije bistveno poslabšal. Tudi na jasne usmeritve in zadolžitve za prihodnost ne gre pozabiti. Skozi vse razprave se je kot rdeča nit vlekle odločenost mladih, da je uresničevanje dolgoročnega programa sta-

bilizacije njihova prednostna naloga ter da bodo svoje potrebe in interese reševali in usklajevali po samoupravni poti.

Na prvi seji republiške konference ZSMS, takoj po zaključku kongresa, je bilo izvoljeno tudi novo vodstvo mladinske organizacije. Novi predsednik RK ZSMS je Andrej Brvar, podpredsednica Saša Dragoš, sekretar pa Bojan Žlender. Več na 7. strani.

Brežiški praznik

Danes bo v Brežicah praznično. Zbori občinske skupščine in organi družbenopolitičnih organizacij se bodo ob 11. uri zbrali v slavnostni dvorani Posavskega muzeja in počastili 28. oktober, praznik brežiške občine. Na ta dan 1941 je bila ustanovljena brežiška četa in začelo se je nasilno preseljevanje prebivalstva v taborišča širom po Evropi. Spomin na ta usodni čas povezujejo občani z razvojnimi dosežki in načrti za jutrišnji dan, za lepšo prihodnost mladih narodov.

Praznik je tudi dan, ko se občinska skupščina z oktobrskimi nagradami in priznanji odloži zaslužnim posameznikom, delovnim kolektivom, društvom in skupnostim za njihov prispevek k napredku in vsebinskemu bogatjenju življenja. Danes bo skupščina podelila tri nagrade in tri priznanja. Delegati in gostje bodo po slovesnosti v muzeju ob 12.30 prisostvovali zasaditvi 88 dreves v spominskem parku tovariša Tita. Ob 14.30 se bodo zbrali pred prenovljeno osnovno šolo v Globokem, kjer bodo s kulturno prireditvijo počastili tudi stoletnico šolstva v tem kraju.

Izročilo herojev

41 let od junaške smrti
Milana Majcna in Jančija
Mevžlja - Praznik
Sentjanža

Jutri bo minilo 41 let od junaške poslednje borbe Milana Majcna in Jančija Mevžlja v Murincah pri Sentjanžu. V spomin na junaška partizana vrsto let slavi šentjanška krajevna skupnost svoj praznik.

Nedeljska proslava je bila varčevalnim razmeram primerno skromna, zato pa nič manj dostojanstvena. Kratkemu pregledu dela in nalog krajevne skupnosti je bila namenjena jutranja seja organov krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. Kot običajno se je tokrat ob 11. uri zbrala lepa množica krajanov pred spomenikom obema herojema sredi Sentjanža.

MALO MIRU - Pod takti te znane popevke so članice šentjanske ritmične skupine prav na dan OZN s plesom izrazile željo po resničnem miru. (Foto: A. Železnik)

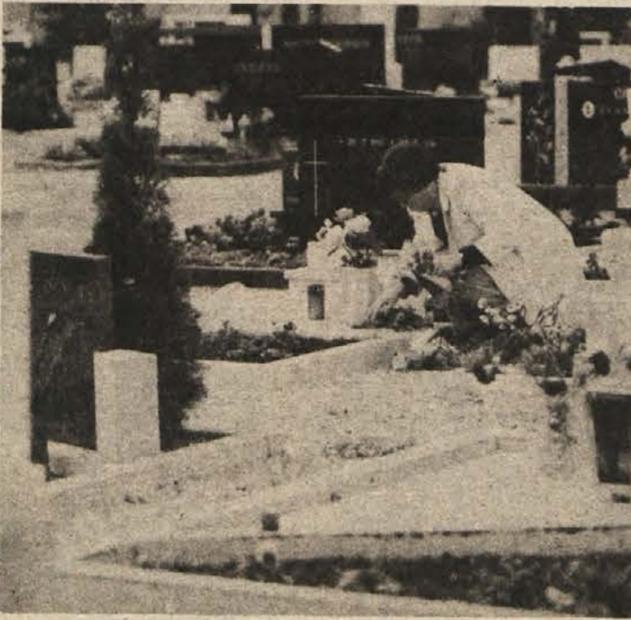
V kulturnem sporedu je sodeloval mešani pevski zbor Lisce iz Sevnice in številni učenci domače celodnevne osnovne šole, imenovane po Milanu Majcnu. Slavnosti sta prisostvovala mati in brat heroja Jančija Mevžlja. Slavnostni govornik je bil sekretar občinske konference SZDL v Sevnici Drago Lupšina. Krajevni praznik so posvetili člani šolskega novinarskega krožka 1. številko letošnjega letnika svojega glasila Prvi koraki. A. Ž.

UREDNIŠTVO V GOSTEH

Odkar je Dolenjski list organiziral uredništvo v gosteh

NA BLANCI

(v sevniški občini) je minilo že več kot sedem let. V tem času se je v tem kraju in okolici zgodilo marsikaj novega, krajevna skupnost je dobila prvo tovarno itd., zato prirejamo tam novo srečanje. ki BO V TOREK, 2. NOVEMBRA, OB 18. URI V GOSTILNI MARIJE RADEJ. VABLJENI!

Spet bodo mnoge roke skrbno in z ljubeznijo rahljale prst na grobovih, nasule novega peska, izpulile trdoživi plevel, vsadile sveže rože, napolnile vaze s cvetjem, prizgale tisočere drobne plamenčke sveč, da bodo pokopališča v naši domovini čudno praznična, kot bi ne bila kraji smrti, ampak življenja. Tudi na mnogih samotnih krajih, po dolinah, v gozdovih in po hribih, kjer stojijo neme priče polpreteklih časov, ko je slovensko ljudstvo krvavelo in plačevalo za svobodno domovino težak in krvavi davek premnogih življenj, bodo zadisale rože in zagorele sveče; in tudi tu bo smrt prežeta z življenjem. Čez nekaj dni bo dan mrtvih, dan, ko se življenje zatre v svojo temno plat, v izničenje, pa vendar tudi dan, ko se iz te teme odblikuje svetloba življenja, saj smrti ni, dokler gore v srcih živih svečke spomina na tiste, ki so odšli in katerih dejanja kot semena zorijo v klasja naših dni. (Foto: M. Munkelj)

Častno nositi Kidričevo ime

Na osrednji slovesnosti za novomeški občinski praznik je novo šolsko središče odprla Zdenka Kidrič, častni govornik pa je bil Franc Šetinc - Podeljene nagrade

22. oktobra popoldne so v okviru prireditve za novomeški občinski praznik 29. oktober slavnostno odprli novo šolsko središče usmerjenega izobraževanja v Šmihelu, nakar je bilo v istem poslopiju slavnostno zasedanje občinske skupščine in vodstev družbenopolitičnih organizacij. Slovesnostim so ta dan prisostvovali Franc Šetinc, predsednik republiške konference SZDL; Zdenka Kidrič, članica sveta federacije; Darja Colarič, predsednica republiške konference ZSMS, nekateri častni občani in narodni heroji, prvoborci, delegati pobratenih in sosednjih občin ter delegati 11. kongresa ZSMS.

Novi center usmerjenega izobraževanja, ki je veljal 440 milijonov

dinarjev in v katerem se že izobražuje 1750 dijakov ter še 120 rednih in izrednih študentov Višje strojne šole, je gradil SGP Pionir. Celotno sodobno poslopje, ki ima 53 oddelkov in vrsto drugih prostorov, je bilo zgrajeno pretežno s sredstvi delovnih organizacij in s samoprispelkom občanov. K celotni vsoti 440 milijonov je 49 milijonov prispevala republiška izobraževalna skupnost; vse ostalo pa je bilo zbrano iz domačih virov.

Ko je ob otvoritvi tega najpomembnejšega izobraževalnega objekta v vsem povojnem času govoril Franc Šetinc, ki je orisal lik Borisa Kidriča, po katerem je šolsko središče dobilo ime, je tudi poudaril: „Za vse, ki se bodo tu izobraževali, učitelje in učence, je pomembno vedeti, kako je Boris Kidrič cenil učenje.“ Objekt je odprla soproga pokojnega revolucionarja Zdenka

Kidrič, nato pa je v imenu delavcev šole in učencev prevzel ključke Maks Starc, ki je ob tej priložnosti slovesno obljubil, da si bodo vsi prizadevali častno nositi ime Borisa Kidriča.

Gostje so si nato v novih knjižničnih prostorih centra ogledali razstavo o Borisu Kidriču, nato pa prisostvovali slavnostnemu zasedanju občinske skupščine.

Po svečanem nagovoru predsednika Uroša Dularja so podelili letošnje nagrade Novega mesta, ki so jih prejeli prof. Janez Zafred, plaketo Novega mesta pa Šentjernejski okt. Na tem zasedanju so hkrati sprejeli sklep o poimenovanju novega šolskega središča po Borisu Kidriču.

Plačilo za to, da prideš, ne da delaš?

Kako do spodbudne delitve osebnih dohodkov

Analize pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov kažejo, da so v nekaterih organizacijah združenega dela uvedli poseben dodatek za pridnost in vestnost pri delu, na primer za redno prihajanje v službo, za pravočasno opravljen delo in podobno. Ti dodatki so različni, glede na naziv in kvalifikacijo tistega, ki naj bi jih prejemal. Vodilni delavec na primer lahko prejme trikrat večji dodatek kot nekvalificirani delavec. Sistem takšnega nagajevanja izhaja iz logike, da prejema ljudje plačo pač zato, ker so zaposleni, za delovno disciplino in za marljivost pri delu pa da zaslužijo še posebno nagrado.

Če bomo tako razmišljali še naprej, bo morda moč dobiti nagrado tudi za lepo vedenje na delovnem mestu. Nič čudnega, če je tak sistem nagajevanja naletel na ostre kritike. Dejstvo, da je moč dobiti plačo tudi za neredno delo ali nedelo in da je zaposlitev eno, delo pa drugo, namreč resno ogroža vodilno načelo naše družbe: nagajevanje po rezultatih dela. Toda logika tistih, ki so uvedli dodatke, je zelo preprosta: z njimi so dosegli večjo produktivnost in organiziranost, torej se jim je izplačalo. Potemtakem so dodatki za vestnost in za lepo vedenje, s katerimi se moramo hočeš nočeš sprijazniti. Opozarjajo nas, da se nekateri naši kolektivi zaradi razpuščenosti posameznikov in nemoči okolice, da bi vzpostavila normalne odnose, otepajo z osnovnimi problemi, ki bi jih v produktivni tovarni niti ne smeli poznati.

Tudi minulo delo merijo v organizacijah združenega dela še vedno po vseh mogočih kriterijih. Ponekod sodijo, da bi morali za merjenjem minulega dela posameznikov ostarelim delavcem, ki zaradi izčrpanosti ne morejo več toliko napraviti kot v mladosti, izraziti priznanje in nekoliko izboljšati njihovo življenjsko raven. Odtod prepričanje, da je delovni staž najprikladnejši kriterij za določanje višine tega dodatka na osebni dohodek. Drugi spet sodijo, da je v smislu nagajevanja po rezultatih dela višina osebnega dohodka edino merilo prispevka posameznika k razvoju kolektiva, torej tudi njegovega deleža v minulim delu.

Na prvi pogled je to, drugo načelo videti res bolj pravično in bolj socialistično - razumljivo, če bi uveljavljali povsod enake kriterije za vrednotenje dela. Vendar vsi dobro vemo, da se celo v okviru iste organizacije združenega dela kriteriji za nagajevanje rezultatov dela med seboj zelo razlikujejo, zato je takšno utemeljevanje pravice do materialne udeležbe na račun rezultatov minulega dela prav tako lahko nepravilno.

Tretji pa pravijo, da je sicer najbolj pravično upoštevati delovno dobo, vendar samo delovno dobo v tisti organizaciji združenega dela, kjer delavec dela zdaj, medtem bi dela pred tem ne mogli upoštevati. Čeprav je to razlaganje ekonomsko nelegitimno, ga je mogoče razumeti, ker želijo s tem v organizacijah združenega dela preprečiti prekomerno fluktuacijo zaposlenih. Vendar fluktuacije ni mogoče preprečiti z nikakršnimi prisilnimi ukrepi, saj izkušnje kažejo, da iz organizacij združenega dela, kjer je samoupravljanje razvito, kjer so medsebojni odnosi urejeni, kjer dobro gospodarijo, ljudje ne bežijo, nasprotno, ljudje vanje prihajajo!

Kakorkoli že: ekonomsko upravičena delitev je tako pomembna spodbuda za naraščanje proizvodnosti dela, da bi se morali čimprej dogovoriti, kako jo izboljšati, hkrati pa iz nje iztržiti vse usedline starega.

VINKO BLATNIK

SPOSOJENO TRNJE

- Ne vlada pomanjkanje! Pri nas, ima svega i svačega' (Iz Ježa)

- Važno je, da je družba zdrava, pa četudi so bogataši gnili. (Iz Ježa)

- Frazirati danes, v teh razmerah, je politična diverzacija. (Iz Politike)

ODREŠILNI RADIJSKI VALOVI

V preteklosti na podgorjanskem področju sploh ni bila nobena redkost, če je kmetu, ki ni mogel hitro dobiti pomoči živozdravnika, poginilo teje ali pa je bil kmet ob celo gneздо pujskov. Veterinarska služba se je v krški občini bolje organizirala, tako da so zdaj taki primeri silno redki. A vendar kmetje, ki nimajo blizu telefona, kar težko pričakujejo tri radijske postaje. Eno naj bi dobili na Ostrcu, drugo v Črneči vasi in tretjo v Vodencih. Zanesljivo bodo bolje povezani ne le z živozdravnikom, marveč tudi zdravnikom in gasilci, v dveh vaseh, saj je kostanjevska krajevna skupnost primaknila pomoč kmetom v višini 2 starih milijonov, to pa je po milijon dinarjev za postajo.

SPET NEGA BOLNIKA

V Mozlju pri Kočevju se bo 30. oktobra začel tečaj o negi bolnika na domu. Organizira ga vaški odbor RK, vodila pa ga bo višja medicinska sestra Stanka Zagar. V krajevni skupnosti „Ivan Omerza“ Livold, kamor sodi tudi Mozelj, sta bila že dva taka tečaja, in sicer v Dolgi vasi in Livoldu. Uspešno ju je končalo 38 žena in deklet, starih od 14 do 40 let. Tak tečaj je zelo koristen, saj se na njem naučimo negovati bolnika, se pravi tudi svoje najbližje. S pridobljenim znanjem lahko pomagamo ob naravnih in drugih nesrečah ter v vojni. Izkušnje zadnje vojne so pokazale, da je to znanje zelo koristno, saj so v takih primerih bolnišnice v glavnem nedosegljive.

IRENA GORNIK

Jutranjka: zaslužene nagrade

Osnovne organizacije ZK se morajo izjasniti o pismu - Marljivi kolektiv še vedno vodilna tovarna otroške konfekcije v državi - Idejno usposabljanje

Kolektiv Industrije otroške konfekcije Jutranjka iz Sevnice si nikakor ni zaslužil zapletov, kakršni so se porodili ob dvajsetletnici minulo poletje.

Skromno časopisno poročilo seveda ne zmore v celoti zaobseči več kot peturne partijske razprave o tem, ki je bila 20. oktobra. Skupni sestanek komunistov te tovarne in komiteja občinske konference ZK v Sevnici je bil sklical sekretar komiteja Lado Močivnik. Pogovora so se udeležili številni gostje: Emil Štern, izvršni sekretar v predsedstvu CK ZKS; Franja Šprogar, ravno tako s CK ZKS (članice CK je tudi delavka te tovarne Pavla Fon), generalni direktor SDK Slovenije Andrej Levčnik, Milutin Muženič, namestnik republiškega pravobranilca samoupravljanja; Božena Ostrovršnik, sekretarka medobčinskega sveta ZK za Posavje; Dušan Dornik, družbeni pravobranilec samoupravljanja za Posavje; Stane Kunej, direktor podružnice SDK, oba iz Krškega, in Jana Videnič, sekretarka komiteja ZK občinske konference ZK iz Brežic.

Dnevni red je napovedoval obravnavo nalog po 3. seji obeh CK in delo osnovnih organizacij ZK v Jutranjki. Vse osnovne organizacije ZK v Jutranjki (sevniške) so že to poletje zahtevala tak sestanek.

Za kaj gre? Ob dvajsetletnici tega marljivega kolektiva so to poletje

med drugim razdelili 23 jubilarantom po dva stara milijona jubilejne nagrade, vsak delavec je prejel še po 4.600 novih dinarjev, glavni direktor Karel Vehovar pa kolekcijo zlatnikov s podobo predsednika Tita. Ostanimo pri teh nagradah. Vsekakor so bile izplačane iz povsem legalnih sredstev, saj bi Jutranjka po veljavnem družbenem dogovoru lahko izplačala še več. Seveda pa v pravilniku takrat niso imeli določila, da bi vsak delavec lahko prejel tudi še enak znesek 4.600 dinarjev. Ta pravilnik sedaj po samoupravni poti dopolnjujejo.

Kljub vsemu ni šlo za bajne, dvestomilijonske nagrade, kot so se

• Generalni direktor SDK Slovenije Andrej Levčnik se je čudil, zakaj delavcem v Jutranjki ni bila posredovana njegova informacija o poslovanju te tovarne. V tovarni odgovarjajo, da je šlo zgolj za osebni pismi med obema glavnima direktorjema. Sedaj bodo objavili tudi to. SDK opozarja na ustavitev trenda rasti zadnja tri leta in celo nazadovanje. Sicer pa: kdo nima dandanes težav! Jutranjka je letos povečala donedavni neznan izvoz na dobrih 21 milijonov dinarjev ali do konca avgusta z indeksom 219 ob le polmilijonskem uvozu.

vztrajno širile govornice. Očitno tudi ni bilo prekinitve dela v tozdu Baby, saj je direktorica oziroma pomočnica zadevo pojasnila v času običajne kavice kot že toliko stvari. Zakaj je zatem glavni direktor Karel Vehovar napisal dokaj žolčno pismo nekaterim naslovom predvsem izven občine in vsem delavcem? Sam direktor Vehovar, ki ni član ZK, na ta partijski sestanek ni bil povabljen. Občinska konferenca ZK je to pisanje obsodila (na sprva nesklepčni seji), zato je bil ta sklep potrjen na predzadnji seji. Ne da bi kakorkoli opravičevali to pisanje, pa je očitno,

35 LET BIOTEHNIŠKE FAKULTETE

V dvorani skupščine SR Slovenije je bila v petek, 22. oktobra, proslava v počastitev 35-letnice ljubljanske biotehniške fakultete. Proslave so se udeležili delavci fakultete, študentje, dipolomanti in predstavniki drugih visokošolskih organizacij in univerze ter številni gostje. Uvodni nagovor je imel predsednik fakultetnega sveta Niko Rihar iz Novega mesta, o fakulteti, njenem deležu v izobraževanju in raziskovanju ter o nalogah, ki jo čakajo, sta govorila predsednik IS skupščine SRS Dušan Sinigoj in dekan fakultete Srdjan Bavdek.

Ne dajo se potisniti na rob

Člani Društva paraplegikov dolenske regije so najbolj prizadeti z uvedbo bencinskih bonov - Posebno priznanje so izrekli tovarni zdravil Krka za vso pomoč

V nedeljo, 24. oktobra, je bil v novomeškem Domu JLA občni zbor Društva paraplegikov dolenske regije, ki združuje 59 članov iz občin Novo mesto, Trebnje, Metlika, Črnomelj, Sevnica, Krško in Brežice. Mnogi niti na sejo niso mogli, ker nimajo bencina. Zanje je gibanje med ljudmi življenjsko vprašanje.

Kot je v delovnem poročilu navedel predsednik Jože Radej, deluje društvo šele tri leta. V tem času pa je razvilo tako bogato dejavnost na celi vrsti področij, da bi bilo lahko za zgled prenekaterim društvom, v katerih delajo zdravi ljudje. V 7 občinah je v društvu včlanjenih 59 težkih bolnikov, med katerimi jih je 53 na invalidskem vozičku, polovica članov pa je mlajših od 40 let. Redno je zaposlenih samo 7 članov, med ostalimi pa so velike socialne razlike.

Člani živijo po različnih krajih, v različno urejenem okolju, mnogi tudi z avtom v težko dostopnih

krajih, v arhitektonsko neprilagojenih stanovanjih, v slabem zdravstvenem stanju. Ker pomeni vsaka stopnica za paraplegika nepremostljivo oviro, ki je sam nikakor ni zmožen premagati, so člani, med katerimi jih ima precej lastna vozila, odvisni od bencina. Medtem ko so v ostalih občinah paraplegikom kot težkim invalidom z razumevanjem dali za oktober bone za 50 litrov goriva, so Novomeščani in Sevničani doslej za tako ugodnost prikrajšani. Tako nerazumevanje pa gotovo paraplegika ne hrapri, ampak narobe.

V nasprotju s tem so na občnem zboru javno in slovesno izročili pri-

znanje tovarni zdravil Krka za vsestransko pomoč in razumevanje. Posebej so na zboru naglasili, da so prikrajšani tudi za kulturne dobrine. Le-to so jim dostopne samo z organiziranimi ogledi, ker pa kulturne in izobraževalne skupnosti niso dale društvu planiranih prispevkov, ta dejavnost ne more praz zaživeti.

Bogato je v društvu razvita socialna dejavnost, usmerjena v preventivno delo ter odkrivanje kriznih stanj, v katerih se paraplegiki često znajdejo bodisi v socialnem ali psihičnem smislu. Opravili so 83 obiskov pri članih v bolnišnici ali pri oddaljenih na domovih, jim pomagali pri nabavi ortopedskega pripomočka, pri pridobitvi stanovanj itd. Pomembna je tudi zdravstvena in rekreativna dejavnost.

Za leto 1983 okvirno sprejeti delovni načrt paraplegiki prilagajajo stabilizaciji. Programov ne širijo, imajo varčevalni program, ki zahteva odpoved vsem dragim dejavnostim. Več skrbi in sredstev pa bodo posvečali socialnemu in zdravstvenemu programu.

R. B.

ZUŽEMBERK: ODSLEJ NOVOMEŠKO MESO

V Žužemberku je oskrba z mesom, predvsem z govedino, zadnje čase zelo slaba. Zadruga je doslej pogodbeno sodelovala s kočevsko klavnico, ji vozila odkupljeno živino in od tam dobivala meso. Odkar pa ima ta delovna organizacija v Kočevju veliko izgubo, ne more več opravljati odkupa in ne voziti mesa v Žužemberk. V Žužemberški zadrugi so zaradi takih razmer prekinili s tradicijo in se glede oskrbe mesa naslonili na domačo, novomeško zadrugo. Ob združitvi je bilo dogovorjeno, da partnerstvo med Žužemberkom in Kočevjem glede mesne oskrbe ostane, zlasti se zato, ker so objubljali sodelovanje v hlevu. Ker iz vsega tega ni nič, bo preusmeritev na Novo mesto boljša.

Šeškov nagajenec

Stane Otoničar je za uspešno delo v krajevni skupnosti dobil letošnjo Šeškovo nagrado

„Občani so že v letih 1973-1974 začeli spoznavati, da je krajevna skupnost njihova in da v njenem okviru lahko uspešno rešujejo vse tiste zadeve, ki jih tarejo. Tako so 1974 prispevali po 1.500 do 2.000 din, kar je bilo takrat zelo veliko, za urejanje cest, pločnikov, dvorišč in drugega v svojem okolišču,“ je povedal Stane Otoničar, ki je za 10-letnico uspešnega dela v krajevni skupnosti prejel letos najvišje kočevsko občinsko priznanje - „Šeškovo nagrado“.

Vseh teh 10 let so občani z rednimi in izrednimi samopriskrbi zbirali denar za posodobitev magistralne ceste, za gradnjo tovarnice in bazena, za pokopališče, dom ostarelih občanov, zdravstveni dom in druge zadeve. Pred 10 leti je bilo asfaltiranih slaba tretjina od 30 km mestnih cest in ulic, danes pa jih je že preko 90 odst.

J. S.

DIREKTORJI O PREVOZIH

Poročali smo že o zapletih pri uvedbi nove delavske avtobusne proge v primoško krajevno skupnost in okoliške kraje. Noben od ponujenih samoupravnih sporazumov za prevoze v sevniški občini namreč ni prinesel ustrezne rešitve. Za večeraj je občinski sindikalni svet sklical vse direktorje delovnih organizacij in tozdog, da bi pomagali najti za večino sprejemljivo rešitev. Sklicatelj je predložil v premislek tudi premik delovnega časa, da bi morebiti kaj privarčevali tudi pri tem.

ODOBRILI PODRAŽITEV

Slovenska komisija za oceno investicij je minuli teden med drugimi ugodno rešila vprašanje podražitev pri gradnji tovarne Inplet pri Dolnjem Brezovem. Tovarno elastičnih pletenin gradijo sevniški Lisca in Jutranjka pa metliški Kommet. Sovlagateljice naj bi se naposled rešile uvozne odvisnosti teh surovin. Nova tovarna, ki raste na manj razvitem območju KS Blanca, je zaradi podražitev gradbenih in obrtniških del dražja za 16,1 odstotka. Investitorju so naložili, da ponovno prouči energetiko tovarne. Pri nadaljnji nabavi opreme naj bi opustili nekatere manj pomembne stvari.

Prvič „Kaj veš o prometu?“

Na osnovni šoli „Dragotin Kette“ v Smihelu pri Novem mestu je bilo 22. oktobra prvo srečanje pionirjev šolske prilagojenim programom dolenske regije.

Pod pokroviteljstvom tovarne zdravil Krka in ob sodelovanju sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Novo mesto ter AMD se je srečanja udeležilo 36 mladih iz osnovnih šol Mirna, Sevnica, Krško, Črnomelj in Novo mesto. Pionirji so tekmovali v dveh skupinah, pomerili pa so se v teoretičnem znanju, spretnosti vožnji po poligonu in ocenjevalni vožnji. V višji skupini so bili najboljši pionirji o. š. „Dragotin Kette“, malo pa so zaostajali pionirji o. š. Ana Gale iz Sevnice in o. š. Mirna (oddelek s prilagojenim programom). Med posamezniki v višji skupini so bili najboljši: Andrej Hrovat (o. š. Dragotin Kette), 2. Peter Sikošek (o. š. Mihajlo Rostohar, Krško), 3. Zdravko Kaplan (o. š. Dragotin Kette). V nižji skupini, kjer so nastopali pionirji 5. in 6. razreda, pa so si najboljša mesta razdelili: 1. o. š. Dragotin Kette, 2. o. š. Mirna, 3. o. š. Mihajlo Rostohar, Krško. Med posamezniki so največ prometnega znanja pokazali: Toni Retel (o. š. Dragotin Kette), Franci Vojnovič (o. š. Mirna) in Tomaž Legan (o. š. Dragotin Kette). Najboljše ekipe so prejele za nagrado šol in semafor-

Zato bo treba nekatere nove gradnje odložiti za kasneje, uspeti pa nam mora zagotovitev denarja za redno vzdrževanje vseh objektov.“

V Kočevju zdaj razpravljajo o reorganizaciji KS in po enem izmed predlogov naj bi namesto ene KS imeli v bodoče 3 manjše.

„Strinjam se s tem, da bi z ustanovitvijo treh manjših KS samoupravo še bolj približali občanom. Zamisel je dobra, vse pa je odvisno od tega, če so ljudje pripravljeni tudi delati. Bodočnost bo kmalu pokazala, če se bomo odločili prav,“ meni Stane Otoničar, prvoborec, dobitnik mnogih visokih odlikovanj in priznanj, rezervni podpolkovnik in človek, pod vodstvom katerega je KS Kočevje doživela največji razcvet.

JOZE PRIMC

sko signalizacijo, darilo sveta za preventivo in vzgojo, ter plakete, ki sta jih najboljšim podelila Bojan Ficko, predsednik ŠPV, in Milica Jakopin v imenu pokrovitelja Krke. Srečanje je potekalo v okviru letošnje akcije NNNP-82; bilo je prvo te vrste v Sloveniji in bo postalo tradicionalno.

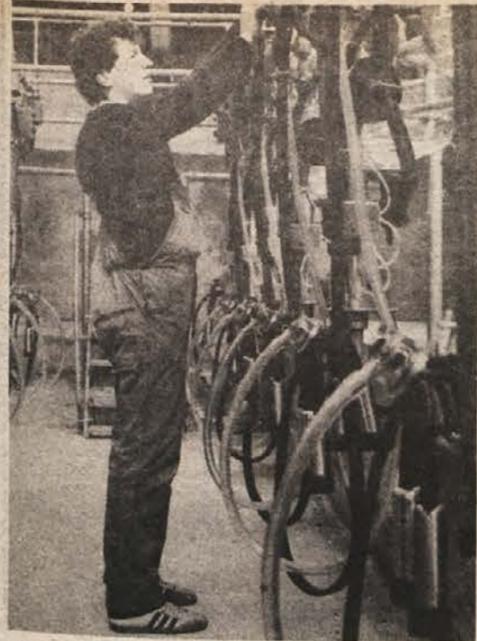
J. PAVLIN

CISTERNE ŠG ŠLE ZA MED

Odkar je pri nas zavladala kriza za bencin, so v Trebnjem nastopili pravi časi za prodajo cistern za kurilno olje. Medtem ko sta prej dve cisterni dve leti ležali na dvorišču Dolenjkine blagovnice v Trebnjem, so jih zdaj prodali čez noč, prodali pa bi jih tudi deset, če bi jih imeli. Ob vsem tem se ni treba čuditi, zakaj so bile na trebanjski bencinski črpalki take vrste.

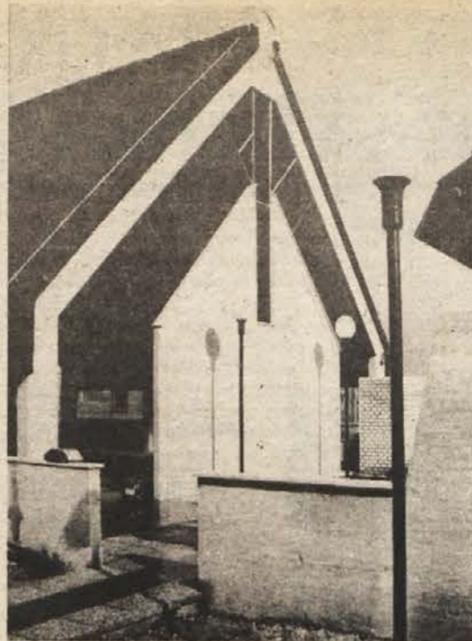
- Če težko dihate, bomo pa uvedli ostre omejitve dihanja!

ZADNJA DELA NA NAPRAVAH — Te dni monterji opravljajo zadnja dela pri montaži novih naprav v obratu Mlaka kočevske Govedoreje. Kot so nam povedali v tozdu kočevskega ZKGP, bodo dela končana pred koncem tega meseca, ko bodo v novi hlev naselili krave. Na sliki: sodobni molzni stroji. (Foto: J. Simič)

KOLESARSKI IZPITI — Na osnovni šoli Zbora odposlancev v Kočevju posvečajo prometni vzgoji precejšnjo pozornost in pri tem ne pozabijo na podružnične šole. Tako so pripravili kolesarske izpite na šoli v Podpreski. Na sliki: otroci, opremljeni s kolesi in znanjem. (Foto: F. Brus)

DO DNEVA MRTVIH NARED? — Na breziškem pokopališču mrzlično dokončujejo mrlisko vežico s poslopjem za pogrebne svečanosti, ki ju je projektiral Franc Filipič, dipl. inž. arh. pri Regionu v Brezicah. Del sredstev za vežico so občani zbrali s samoprispevkom. (Foto: J. Teppey)

NOVA KUHINJA — Pri impoljskem domu počitka — v njem so (lepo negovani) varovanci tudi s širšega dolenskega območja — poleg nove kuhinje gradi sevniški Beton še jedilnico. Ustanova naj bi se preoblikovala v zdravstveno organizacijo, kamor s svojimi uslugami tudi sodi. (Foto: A. Železnik)

NE UPOŠTEVAJO ODLOKA

Zaradi škode po divjadi je v Suhi krajini vedno prisotna nejevolja med ljudmi. Upali so, da bo škoda pravičnejša, ocenjena po novem odloku, kjer piše, da mora biti pri cenitvi obvezno navzoč kmetijski strokovnjak. Niti v enem primeru pa doslej še niso poklicali tega zraven, kadar so lovci cenili škodo. Na nedavnih sestankih s kmetovalci, ki so razpravljali o pogodbah za jesensko setev pšenice, so aktivisti prav to dobili „na krožnik.“

Sejmišča

BREŽICE — Sodeč po številu prašičev, ki so bili naprodaj, je bil sobotni sejem le srednje živahen. Kupci so lahko izbirali med 367 prašiči, starimi do 3 mesece, starejših živali pa so rejci pripeljali 12. Lastnika je menjalo 194 pujskov (po 150 din 1 kg žive teže) in 9 prašičev (po 85 din 1 kg žive teže).

NOVO EMSTO — Dopisnik poroča, da je bilo drugače v ponedeljek na novomeškem sejmu. Po njegovem je bil promet izredno živahen, večje povpraševanje je povzročilo, da so nekoliko poskočile cene pujskov. Stevilčno pa so se kupčije obračale takole. Do 12 tednov starih so rejci pripeljali 306 pujskov, prašičev pa je bilo naprodaj 21. Skupaj je bilo prodanih 239 živali; za pujske je bilo treba odšteti 2.500 do 3.600, za prašiče pa od 3.700 do 4.700 dinarjev.

Kmetijski nasveti

Novembra sejati pšenico?

Danes je 28. oktober in vprašanje je, kaj je mogoče še storiti. Stara izkušnja pravi, da je v novembru več ali manj že vse zamujeno, ker v tem mesecu setev pšenice ni več priporočljiva. Tveganje je veliko, odvisno pa je od vremenskih, zlasti toplotnih razmer. Ker je bil letos koledarski čas setve, ki je pri nas v prvi polovici oktobra, preveč moker in ker so načrti s pšenico veliki, priporočajo tudi poznejše setev, vendar pod določenimi pogoji. V najugodnejšem času setve je treba posejati pri zelo intenzivnih sortah okoli 600 kalivih zrn na kvadratni meter ali približno 250 kg semena na hektar, da bo sklop najboljši. Za vsak zakasnjeni teden je treba količino semena zvečati za 10 do 15 kg, v vsakem primeru pa je treba sejati 3 do 4 cm globoko in na ozko medvrstno razdaljo (10 do 20 cm). Pri srednje intenzivnih sortah, ki jih naši kmetje sejejo največ, da pravo gostoto 500 do 550 kalivih zrn na kvadratni meter oz. ustrezno manjša količina semena na hektar.

Ozimna pšenica bo za zimo najbolje pripravljena, če bo pričakala mraz in sneg v taki razvojni stopnji, da bodo posamezne rastline imele 4 do 5 listov, ne več ne manj, sicer bi bil posevek manj odporen proti mrazu ali pa izpostavljen plesni. Ali je to ob setvi v tem času še zanesljivo mogoče doseči, ne more reči nihče, saj je odvisno, kako topel bo november. Kmetijski inštitut, ki nam je v zvezi s tem poslal priporočilo za naše kmetovalce, je optimističen. Priporoča seveda gostejšo setev in izdatnejše dognovanje ob koncu zime.

V neugodnih vremenskih razmerah, ob preobilici dežja, sta še dve možnosti za setev pšenice, ki ju ponekod v svetu že uporabljajo. Namesto s plugom je mogoče zemljo obdelati s frezo ali grebačem, drugo možnost pa prinaša tako imenovana „kemična priprava zemlje za setev“. V tem primeru le s herbicidi uničimo plevelce, potem pa s posebno sejalnico, ki s koluti zareže zemljo in v jarkce spusti seme.

Inž. M. L.

Za polovico več škod kot lani

Triglav, Dolenjska območna skupnost v Novem mestu, ugotavlja v prvi polovici leta izreden porast gradbenih in strojelomnih škod, zlasti v novomeški in trebanjski občini

19. oktobra so na skupnem zasedanju vseh konferenc delegatov z območja novomeške občine v Zavarovalnici Triglav, Dolenjski območni skupnosti, obravnavali osnutke za spremembe in dopolnitve zavarovalnih podlag v prihodnjem letu ter polletno poslovno poročilo in devetmesečne rezultate.

Vsekakor ne kaže na ugodno poslovno leto ugotovitev, da je bilo letos sicer za 39 odst. več premij kot ta čas lani, kajti istočasno so škode vseh vrst narasle za 54 odstotkov. Posebej je treba opozoriti na veliko škodnih primerov v industriji, kjer je pretežno zastopan Pionir, medtem ko je pri avtomobilskem zavarovanju med delovnimi organizacijami po izplačani škodi Avto Kočevje na prvem mestu.

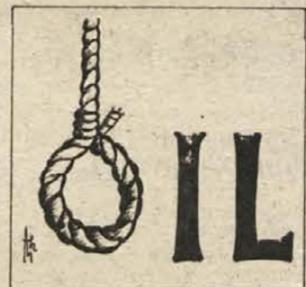
Pospešena rast odškodnin je bila zabeležena že lani, letos pa se to še nadaljuje. Med občinami glede izplačanih škod izstopata zlasti Novo mesto in Trebnje, saj je pri prvi ugotovljena 66-odstotna rast, pri drugi pa celo nad 72-odstotna. Značilne za letos obravnavane škodne primere celotnega dolenskega območja so še strojelomne odškodnine, medtem ko so se v kmetijski rizični skupnosti povečale zlasti škode v civilnih zavarovanjih in pri zavarovanju živali.

Družbeni sektor letos pri poravnavi premij vse češče uporablja menice kot plačilno sredstvo, plačevanje premij nasploh pa je postalo bolj neredno. Vse več je tudi zahtevkov po obročnem odplačevanju, medtem ko so nekatere večje delovne organizacije v takih finančnih težavah, da niti zavarovalnih premij še

niso plačale ali pa so jih poravnave delno in z veliko zamudo.

S težavami pa se v zavarovalnici srečujejo tudi pri nalaganju prostih zavarovalnih sredstev, kjer naletijo na raznovrstne ovire, od bančnega limita do neurejene dokumentacije in prepričanih sredstev za lastno udeležbo pri možnih posojiljemalcih v občinah. Sicer pa so bila vsa doslej naložena prosta sredstva posojena v skladu z občinskimi plani in z resolucijskimi dokumenti, in sicer po vnaprejšnjem dogovorjenem ključu po občinah.

R. B.

Gluhi za dogovor

Zakaj se „Dana“ pri odkupu jabolk od sevnških kmetov ne drži dogovora?

Dogovorjena letošnja cena za odkup jabolk od kmetov ob izjemno bogati letini sicer ni visoka, a je vendarle spodbudna. Po republiškem dogovoru naj bi kmetje za kilo jabolk dobili 3,50 dinarja, zbiralcu naj bi pripadlo 50 par — in tako franko naložena jabotka pri proizvajalcu stanejo 4 dinarje. Kupec bi moral k temu primakniti še blizu 50 par za prevozne stroške.

Mirenška „dana“ pa je sevnški Kmetijski kombinat obvestila, da za

odkupljena jabotka ne prizna več kot 4 dinarje. To utemeljuje s tem, da ni član združenja in potemtakem republiški dogovor pri kupčiji med Dano in kombinatom ne velja. Sevnščani se s tako razlago ne strinjajo, zato je temeljna organizacija kooperantov iz Sevnice z zadevo seznanila republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, od katerega pričakuje podporo.

Letina je bila tako obilna, da jabolk res ni lahko prodati. V Sevnici pa so si zastavili pogumen načrt, prodali naj bi kar 700 ton jabolk. Načrt zaenkrat uspešno izpolnjujejo, to gre na račun razumevanja drugih predelovalcev. Najbolj oddaljeni ajdovski Fructal-Alko je že skoraj odkupil dogovorjenih 300 ton. Izkazala se je tudi Gabrovka, ki je pred kratkim prevzela že nad 200 ton. Prav tolikšno količino jabolk pa naj bi prevzela Dana, a v času, ko smo zbirali te podatke, predvidena števila ton še niso dosegli.

A. Z.

RAZSTAVA V ISKRI

Dekleta in žene, ki delajo v Iskrinem tozdu v Žužemberku, so 25. oktobra pripravile razstavo ročnih del, predvsem gobelinov, vezenin in tapiserij. Z razstavo so slovesno zaključile štiritedenski gospodinjinski tečaj, ki ga je vodila Helena Mrzlićkarjeva iz Novega mesta. Tečaja se je udeležilo več kot 80 delavk.

TUDI ŽELEZNICA BO MANJ VOZILA V TRST

Kot pravi sporočilo Biroja za stike z javnostjo Železniškega gospodarstva Ljubljana, je ta teden ukinjena redna železniška zveza med Ljubljano in Trstom. Omenjeni vlak, ki je vozil vsak teden od torka do sobote šele od julija letos, je namreč po zadnjih ukrepih zvezne vlade običajno manj zaseden. Dogovor o ukinitvi te direktne železniške povezave med Ljubljano in Trstom je bil dosežen v soglasju s italijanskimi železnicami.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Obširneje o kongresu v Radencih

Jugoslovansko vinogradniško — vinarsko znanstveno društvo je skupaj s Poslovno skupnostjo za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije imelo svoj kongres v hotelu Radin v zdravilišču Slatina Radenci v času od 1. do 4. septembra 1982. Na kongresu je bilo okrog 300 uglednih vinogradniških in kletarskih strokovnjakov iz vseh republik in pokrajin Jugoslavije. Poleg zastopnikov naših delovnih organizacij Agrokombinata Krško in Vinske kleti KZ Metlika sta se kongresa udeležila tudi dva zastopnika Društva vinogradnikov Dolenjske, ki sta istočasno predstavljala zasebne pridelovalce vina v Sloveniji pa tudi v Jugoslaviji, saj drugod zasebni pridelovalci vina še niso organizirani.

Kongres je uspešno vodila kot predsednica prof. dr. Slavica Sikovec z biotehniške fakultete v Ljubljani, tajniško delo je opravljala dr. Lojze Hrček iz iste ustanove, vse organizacijsko in tehnično vodstvo ter delo pa je s svojimi sodelavci prevzela in uspešno izvedla Poslovna skupnost za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije s predsednikom organizacijskega odbora Fedorjem Pirkmajerjem.

Delo kongresa

se je začelo s Prešernovo zdravico, ki jo je lepo zapel ljutomerski oktet. Otvoritveni govor je imela predsednica kongresa Slavica Sikovec, ki je za uvod povedala, da ni toliko pomemben velik pridelalec vina, bolj pomembna je kakovost vina. Za vzgled je navedla sosednjo Italijo, ki ima 13% vsega vinskega pridelka pod zaščito, pri nas pa je zaščitenih vin zelo malo, in to le v nekaj izjemnih primerih. Poraba navadnih konzumnih vin po svetu nazadnje, narašča pa poraba kakovostnih vin.

Pokrovitelj kongresa, predsednik Zveznega komiteja za kmetijstvo dr. Milorad Stanovevič, je za tem odprl kongres. Otvoritveno slavnost so zaključili pevci Ljutomerskega okteta s tremi vinskimi pesmimi. Sledili so pozdravi IS in komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano SR Slovenije, predsednika skupščine občine Gornja Radgona kot domačina, zastopnika komiteja za kmetijstvo SR Hrvatske in drugih.

Glavni referati

Uvodni referat je imel prof. dr. Lazar Avramov iz Kmetijske

fakultete v Zemunu, in sicer o „Stanju in smernicah razvoja vinogradništva v SFR Jugoslaviji do leta 2000“. O važnejših ugotovitvah tega referata bom pisal drugič.

Dr. Sikovec je podala referat o „Stanju in smernicah razvoja vinarstva (kletarstva) v SFR Jugoslaviji do leta 2000“.

Dr. Branko Štancel iz fakultete kmetijskih znanosti vseučilišča v Zagrebu je podal referat o „Konceptiji marketinga (trgovanja) jugoslovanskih vin“.

Glavnim referatom so sledili koreferati uglednih profesorjev fakultet iz Zemuna, Novega Sada, Zagreba, Ljubljane, Sarajeva, Skoplja, Peči in Titograda, nanašajoča se na stanje in razvoj vinograde — vinarske stroke po republikah in pokrajinah. Ta snov ni bila v celoti prebrana, bila pa je v izvlečkih natisnjena v kongresnem materialu. Sledila je obširna razprava.

Drugi dan kongresa

Delo je bilo razdeljeno na sekcije za vinogradništvo, vinarstvo in marketing. Ugledni strokovnjaki ustanov in inštitutov so svoja izvajanja ponazarjali z diapozitivi, kar je bilo lepo prikazano pri na novo vzgojenih sortah grozdja. Iz gradiva je razvidno, da inštituti in organizacije združenega dela iz nekaterih predelov Jugoslavije razvijajo in znanstveno raziskujejo mnoge pojave in probleme vinogradniško-vinarske stroke in da znanost tudi v tej stroki napreduje.

Zvečer so prireditelji udeležencem kongresa ponudili v degustacijo izbor 29 slovenskih vin, med katerimi so prednjačila resnično kvalitetna bela vina severnovzhodnega (podravskega) vinorodnega območja iz kleti znanih OZD. Tako kvalitetnih vin udeleženci kongresa najbrže še niso imeli prilike pokušati niti na znanih vinskih sejmihi.

Tretji dan kongresa

je bil dopoldan namenjen razpravi o marketingu (trgovanju) vina. Popoldan so si udeleženci ogledali objekte (vinograde in kleti) in pokušali vino na Janževem vrhu in Kapelah. Sledila je zaključna večerja s kulturnim programom, pesmijo in nastopom folklorne skupine iz Beltingca.

Zadnji dan

so si udeleženci kongresa z avtobusi in osebnimi vozili ogledali lepe vinograde ljutomersko — ormoškega vinorodnega okoliša od Železnih dveri preko Jeruzalema do Ormoža. Ogledali so si vinske kleti OZD v Ormožu, Ptuj in Mariboru.

DT.

Ljubljanska banka

TEMELJNA DOLENJSKA BANKA
LJUBLJANSKA BANKA
NOVO MESTO

100 + 4

OB PRAZNIKU
OBČINE NOVO MESTO
IN 31. OKTOBRU -
SVETOVNEM DNEVU
VARČEVANJA
OBČANOM IN
VARČEVALCEM
ČESTITAMO

ČR PAPIR DREVO
OSTANE

Z BANČNIM SERVISOM NAŠE BANKE
SE PRIPOROČAMO V POSLOVNIH ENOTAH
IN EKSPozITURAH NA DOLENJSKEM IN V
BELI KRAJINI

ČESTITAMO
ZA PRAZNIK
OBČINE

INDUSTRIJA GRADBENEGA
MATERIALA
GRADNJA ŽALEC

SCHIEDEL MONTAŽNI DIMNIK

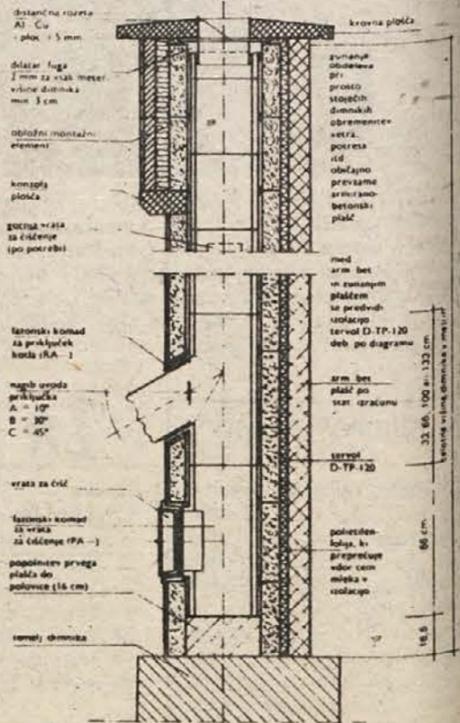
TEHNIČNE PREDNOSTI

Troslojni montažni dimnik po sistemu SCHIEDEL je industrijsko izdelan gradbeni element, ki po svoji konstrukciji in kvaliteti uporabljenih materialov zagotavlja brezhibno delovanje in izredno trajnost. Okrogli presek, notranja šamotna cev in večslojna konstrukcija so temeljne značilnosti sistema.

- okrogli presek zagotavlja: najugodnejši pretok dimnih plinov pri minimalnem preseku, ter najnižjih uporih, omogoča najlažje čiščenje
- notranja šamotna cev je: ognjeobstoja, kislino odporna, plinotesna, odporna na spremembe temperature in ima zadostno trdnost tudi za visoke dimnike
- Večplastna konstrukcija omogoča: prosto dilatiranje v vseh smereh, poljubno izolacijo, visoko trajnost, enostavno montažo.

ŠIROKO PODROČJE UPORABE

SCHIEDEL-YU-dimniki se uporabljajo za vse vrste goriv (trda, tekoča, plinasta), kakor tudi za razne moči kotlov od 5 KW pa do 10.000 KW. Dimniki Ø 13,5, Ø 16 in Ø 20 se uporabljajo tudi kot zbirni dimniki z več priključki v raznih etažah, kar predstavlja velike ekonomske prednosti.

Industrija Gradbenega materiala »GRADNJA« ŽALEC

LATKOVA VAS

Telefon: (063) 701-003, 701-009, 701-011, 722-027, 722-078;

- direktor, komercialni sektor, tehnični sektor in splošni sektor

ŽALEC

Telefon: (063) 710-740, 710-741, 710-773, 710-719;

- računovodski sektor

Telex: 33 533 YU SIGRAD

TOZD PROIZVODNJA NAPRAV ZRAČNE IN PROCESNE TEHNIKE RIBNICA, Opekarska 8

Delavski svet TOZD Ribnica ponovno razpisuje prosta dela in naloge za 4-letni mandat

DIREKTORJA TOZDA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom in družbenim dogovorom, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje, določene s statutom TOZD:

- visoka ali višja izobrazba strojne smeri
- 5 let delovnih izkušenj v stroki
- organizacijske in vodstvene sposobnosti
- moralno-politične vrline

Prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtev za opravljanje razpisanih del in nalog naj kandidati pošljejo v zaprti kuverti v 15 dneh po objavi z oznako „Za razpisno komisijo TOZD Ribnica“ na naslov: SLOVENIJALES-ŽIČNICA, Gerbičeva 101, 61111 LJUBLJANA, p. p. 12. Kandidate bomo o imenovanju obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

696/43-82

Komisija za delovna razmerja TOZD SIGMAT Brestanica

objavlja prosta dela in naloge:

1. PROJEKTANT - KONSTRUKTER (1 delavec)

Pogoj: visoka izobrazba (dipl. ing. strojni) in 3 leta delovnih izkušenj s področja konstruiranja ali z delom pridobljene delovne zmožnosti za opravljanje enakih ali podobnih del;

- poskusno delo 90 dni.

Dela in naloge so za nedoločen čas.

Prijave s pismenimi dokazili o izpolnjevanju pogojev je treba poslati v 15. dneh po objavi na naslov:

NOVOLES TOZD SIGMAT BRESTANICA, 68280 Brestanica.

Kandidate, bomo o izbiri pismeno obvestili v 30. dneh po preteku roka za prijavo.

718/43-82

ZKGP - KMETIJSKO GOSPODARSTVO KOČEVJE

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

ZA PRODAJO HLEVA V MAHOVNIKU (delavnica Igljč)

Javna dražba bo na kraju samem dne 17. 11. 1982 ob 7. uri. Izključna cena je 303.531 din, zemljišče 2794 m² 187.772 din.

Dražbe se lahko udeležijo kupci, ki pred pričetkom vplačajo 10 % kavcije od izključne cene. Kavcija se vrne, če ponudnik uspe, v nasprotnem primeru se vrne.

Kupec mora plačati najmanj 30 % izlicirane cene za hišo in celotno odškodnino za zemljišče v 30 dneh po javni dražbi oziroma ob sklenitvi pogodbe.

Ostanek največ 70 % kupnine od izlicirane cene s 5-odst. obresti mora kupec plačati najkasneje v treh letih.

Kupec plača stroške cenitve in prodaje, stroške izmere zemljišča, davek od prometa nepremičnin, sodne ter druge takse v zvezi s prodajo in prepisom.

Za nepremičnino je poleg kupnine še regresni zahtevek za povrnitev vloženi sredstev, ki jih je vložil najemnik in v izključni ceni niso upoštevani. Zahtevki bodo sporočeni na javni dražbi.

Interesenti dobijo dodatna pojasnila pri delovni skupnosti skupnih služb ZKGP Kočevje - pravno-premoženjski službi v Kočevju, Kolodvorska št. 25, ali po telefonu št. 851-611.

HRANILNO-KREDITNA SLUŽBA SLOVIN „BIZELJSKO-BREŽICE“, št. sub. o. Pišce Zbor delegatov

razpisuje

dela in naloge

individualnega poslovnega organa - vodje Hranilno-kreditne službe

Pogoji:

- srednja kmetijska ali ekonomska šola in 3 leta delovnih izkušenj v hranilništvu ali pospeševalni službi ali

- poklicna kmetijska šola in 5 let delovnih izkušenj v hranilništvu ali pospeševalni službi

Kandidati naj svoje vloge z ustreznimi dokazili pošljejo v roku 8 dni po objavi Razpisni komisiji Hranilno-kreditne službe Slovin „BIZELJSKO-BREŽICE“, Brežice, Cesta prvih borcev 5.

Na podlagi 11. in 13. člena Zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS št. 16/67, 27/72 in 8/78) ter 258. člena Statuta občine Novo mesto (Skupščinski Dolenjski list št. 5/79) je izvršni svet skupščine občine Novo mesto na svoji seji dne 26. 10. 1982 sprejel

SKLEP

o razgrnitvi zazidalnega načrta Šentjernej-sejmišče II

I.

Osnutek zazidalnega načrta Šentjernej sejmišče II., ki ga je izdelal Zavod za družbeno planiranje Novo mesto pod št. Z-1/81 v mesecu oktobru 1982 (v nadaljnjem besedilu: osnutek zazidalnega načrta), bo javno razgrnjen v času od 28. 10. 1982 do 28. 11. 1982.

II.

Osnutek zazidalnega načrta bo javno razgrnjen v prostorih skupščine občine Novo mesto, komiteja za urbanizem Novo mesto, Ljubljanska cesta 2/1, in v prostorih osnovne šole narodnega heroja Martina Kotarja Šentjernej v Šentjerneju.

III.

V času javne razgrnitve lahko dajo občani, delovne organizacije, interesne skupnosti in ostali zainteresirani k osnutku zazidalnega načrta pripombe, mnenja in predloge v knjigi pripomb na mestih razgrnitve ali pismeno neposredno na komite za urbanizem SOB Novo mesto.

Številka: 351-04/82

Datum: 26. 10. 1982

PRESEDNIK IS
Franci Borsan, I. r.

695/43-82

Brivsko-frizersko podjetje Črnomelj razpisuje prosta dela in naloge - individualnega poslovnega organa

Pogoji:

- poklicna šola frizerske smeri

- 5 let delovnih izkušenj

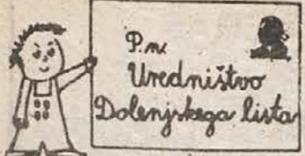
- sposobnost organiziranja in vodenja

Kandidati morajo poslati prošnjo z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi.

JUGOTANIN SEVNICA 68290 SEVNICA, Hermanova 1

Vse lastnike motornih žag na območju občine Sevnica, ki se zanimajo za pogodbeno delo (razžaganje hlodovine z ročno motorno žago in kаланje hlodovine), vabimo, da se do 10. 11. 1982 zglasijo v komercialnem sektorju DO JUGOTANIN.

692/43-82

Jože Tramte

Množica krajanov, nekdanjih soborcev in prijateljev je 20. oktobra spremlila na zadnji pot na ločensko pokopališče Jožeta Tramte, 61-letnega upokojenca z Mestnih njiv. Kako je kdo splošno, priljubljen in cenjen med občani, se je tokrat ponovno potrdilo: sklonjene zastave in prijateljske besede slovesa so veljale skromnemu človeku, nekoč hlapčku in garaču iz Ruhnove vasi, borcev Gorjanskega bataljona iz 1942 in slavne Tomičeve brigade, v kateri je v hudih bojih za svobodo postal težak invalid. Z delom na rajonskem odboru v Podgradu je nadaljeval revolucionarno pot do osvoboditve pa se poletje vključil v delo v novomeških podjetjih do upokojitve. Z ženo Marijo sta vzgojila tri sinove v zavedne, delu in skupnosti zapisane moške, ki nadaljujejo očetovo pot.

Vseskozi zdrav (lani smo poročali, da pokojni Jože 17 let ni bil pri zdravniku), vedno dobre volje in delaven je pokojnik najraje zahajal v dolenjske gozdove, si poiskal utroho v obdelovanju nekaj desetletij tlo blizu Tolstega vrha in v ribištvi. Nikoli ni ničesar potožil, zavoljo osebne skromnosti in nevsiljivosti pa so ga imeli vsi in povsod radi. Še na dan smrti je bil v gozdu, nato pa mu je nenadoma odpovedalo srce. „Kot da so jesenske sape prezagodaj utrgale njegov list z drevesa življenja,“ so povedali prijatelji ob preranem grobu dragega tovariša, ki se ga bodo s spoštovanjem vedno spominjali vsi, ki so ga poznali in cenili kot borca, soobčana in zares priljubljenega krajana. T. G.

Silva Kmet

Pred kratkim smo se v Ribnici za vedno poslovili od upokojene učiteljice Silve Kmet, ki se je spominjajo vsi starejši Ribničani. V Ribnico je prišla z znano učiteljsko družino Kmet s Cola pri Ajdovščini, kjer je bila tudi rojena. To je bila napredna učiteljska družina. Oče je bil v Ribnici nadučitelj, poučevala pa je tudi njena mati, medtem ko so otroci še študirali.

Takoj po prihodu v Ribnico se je Silva vključila – tako kot njen brat in dve sestri – v takratno telovadno društvo Sokol, kjer se je razvila v nadarjeno telovadko. Po dokončanem učiteljskem študiju je poučevala v raznih krajih na Dolenjskem. Še vedno je bila navdušena za telesno kulturo, zato je odšla študirat v Beograd na visoko šolo za telesno kulturo.

1941 se je vključila v narodno-osvobodilno gibanje, predvsem v OF. Leta 1942 je bila v Ribnici aretirana in odpeljana v Kočevje, od tam pa v internacijo v Gonars, Visco in Treviso, od koder se je leta 1943 izčrpana vrnila v Ribnico. Tu se je zdravila in opomogla ter nadaljevala delo v OF. Postala je sekretarka okrožnega odbora AFŽ Ribnica in kasneje notranjsko-ribniškega okrožja. Bila je tudi članica okrožnega komiteja KPS Novo mesto ter članica komiteja KPS za Slovensko Primorje.

Po osvoboditvi je odšla v višjo partijsko šolo v Beograd. Nato je študirala še na filozofski fakulteti in diplomirala kot psihologinja. Delala je na raznih odgovornih mestih vse do upokojitve leta 1972. Tudi v pokojni ni mirovala, dokler je bila zdrava. Za svoje zasluge je bila odlikovana z več visokimi odličji. Starejši Ribničani smo ji za vse hvalažni in nam bo trajen zgled. ANDREJ ARKO-JOHANOV

Jožefa Erbežnik

K zadnjemu počitku smo položili partizansko mamo Jožefo Erbežnik iz Gorenjega Polja. Na dan smrti je praznovala 96. rojstni dan. Med najbolj močnimi črtami značaja Erbežnikove mame je bila gotovo globoka povezanost z zemljo. Tej zemlji je bila zvesta tudi v težkih časih vojn.

Na kmetiji, kjer sta z možem živeła zadnjih 70 let, je preliła mnogo znoj. Med prvo svetovno vojno, ko je njen mož moral na fronto, je skrbel za 9 otrok ostala na njenih ramenih. V teh časih se je kalila v odrekanju in trdem delu. Otroke je vzgajala v poštenosti in ljubezni do rodne zemlje, zato v prelomnem trenutku ni bilo vprašanja, kam se postaviti. Ze takoj v začetku vojne se je Erbežnikova družina postavila na okope OF. Prenekateri hlebec kruha se je spekel v hiši za partizane, ponoči, ko so prihajali z ranjenci, so jim bila vrata vedno odprta. Koliko so za partizanski boj pomenile takšne domačije in takšne partizanske mame! Erbežnikovo je doletel hud udarec, ko sta v roški ofenzivi padla dva njena sinova partizana, a udarec je ni strl. Življenjska vedrina je bila značilna za najstarejšo krajanko Gorenjega Polja. Tudi na stara leta se je živo zanimala za vse, kar se dogajalo. T. V.

Da ne bo pomote!

O padlih 81 Sokolih nič, štiri strani pa o čarovniški pravdi

V Dolenjskem listu št. 41 z dne 14. oktobra letos je bil na 19. strani objavljen uokvirjen sestavek pod naslovom „Zakaj nočejo slišati za uredniški odbor“. Iz besedila se da razbrati, da s knjigo „Ribnica skozi stoletja“ nekaj ni v redu in da so nastale razne nejasnosti. To je res.

V knjigi „Ribnica skozi stoletja“ je v redakcijskem odboru navedenih 12 imen članov, v uvodniku „Knjigi na pot“ pa piše, da je te člane imenovala občinska skupščina v začetku leta 1979.

Znano mi je, da je občinska skupščina Ribnica 2. februarja 1979 sprejela sklep o imenovanju odbora za pripravo praznovanja ob 900-letnici Ribnice. Ta odbor se je na svoji prvi seji sestel 13. junija 1979; to je šele po treh mesecih. Na tej seji so bila imenovana delovna telesa tega odbora, katerih naloga je bila pripraviti program dela za posamezna področja.

Tako je bilo imenovanih 11 delovnih teles oz. komisij. Tudi jaz sem dobil od tega odbora odločbo št. 62 4-79-01 z dne 20. 6. 1979, da sem bil imenovan v „VII. komisijo za publikacije“, v kateri je bilo poleg predsednika prof. Janeza Debeljaka še 6 članov. V tej odločbi je bilo tudi navodilo, da so predsedniki komisij dolžni izdelati program in ga uskladiti na seji komisije najkasneje do konca oktobra 1979.

Ker nisem prejel od komisije vse od prejema odločbe do 30. januarja 1982 nobenega vabila za kako sejo niti kakšnega drugega sporočila, sem jim z dopisom sporočil, da stopam iz komisije. Izstop sem primerno razložil. Tudi na sporočilo o izstopu nisem dobil odgovora. Mene torej ne prizadeva uvodoma omenjeni sestavek v Dolenjskem listu.

Pripomnil bi še svoje mišljenje o zaključku uvodnika „Knjigi na pot“. Tam piše „Na prvem mestu je vsekakor prispevek Ribniške doline v NOB in revoluciji, saj nas k temu veže moralni dolg do več kot 600 padlih v času od 1941-45.“ Da, veliko žrtev je bilo. Iz ribniškega telovadnega društva Sokol je padlo, pomrla črna roka kar 81 članov in članic, pa to društvo ni dobilo v knjigi prostora za opis svojega dela in vloge v Ribniški dolini. Kar na štirih straneh pa je opisan sodni proces in zaigiranje na grmadi zadnje čarovnice Marije Češarek. ANDREJ ARKO Kočevje

SEMIŠKI SOLARJI PIŠEJO O...

Na kratko povzemamo vsebino treh prispevkov semiških solarjev. Milka POČ piše, da so se učenci 6. in 7. razreda na začetku oktobra odpravili na izlet v Volčji potok na Gorenjskem, kjer so si ogledali arboretum. Videli so veliko rastlin, pritegnili so jih primerki dreves iz vseh koncev sveta, urejenost parka pa jim je dala mnogo zamisli, kako naj uredijo šolski vrt. Na isti dan, to je 15. oktobra, pa so imeli semiški solarji delovno akcijo in kulturno prireditve. Učenci 7. razreda so štiri ure kopali temelje na mrliško veziču. Vesna Begič poroča, da so številni, nevajeni lopat in drugega orodja, dobili žulje. Učenci od 4. do 8. razreda pa so si ogledali slovenski film, ki ga je V. Duletič posnel po Jurčičevem „Desetem bratu“. Olga PLUT piše, da je tiste, ki so že prebrali roman, film razočarali.

ZAKAJ BREZ ZASTAVE?

Ko so pokopali Jožefo Erbežnik iz Gorenjega Polja, nista znane krajske in partizanske mame na njeni zadnji poti spremljala ne borčevski prapor ne državna zastava. Pogreb je bil sicer res cerkven, na izrecno željo pokojnice, vendar to ne more biti razlog, da se na tak način zanika delež, ki ga je pokojna Erbežnikova imela v vojnih letih.

Danes je precej pogrebov mešanih in mislim, da se s tem ne ustvarja nikakršen klerikalizem. Starih ljudi ni mogoče na silo notranje spreminiti. Resnica je, da je Erbežnikova mama živeła časti vredno in da je dala za našo svobodo vse, kar je zahteval tisti čas. Bila je tudi vojni invalid. Mnenja sem, naj tistega, ki je bil borec ali pripadnik te ali one organizacije, spremlja zastava. Tistemu, kar simbolizira naša zastava, je bila Erbežnikova mama vdarna. T. V. Soteska

Na srečanju so se pobratili

Pobratenje med semiškim krožkom AMD Bela krajina in sekcijo s Studenca je izhodišče za tesnejše sodelovanje med krajevnima skupnostma – Srečanje 27. novembra

Avto-moto društvo Bela krajina praznuje letos 35-letnico ustanovitve. Društvo je sestavljeno iz štirih krožkov (Črnomelj, Metlika, Semič in Vinica), skupaj pa šteje nad 1.000 članov.

Semiški krožek premore 110 članov, v počastitev omenjene obletnice pa je krožek 9. oktobra v lovski koči na Smuku pripravil srečanje in se ob tej priložnosti pobratil z avto-moto sekcijo s Studenca pri Sevnici.

KAKO JE Z ZASTAVAMI?

Družbeno-politične organizacije novomeške krajevne skupnosti Mestne njive so poslale občanom okrožnico z navodili o izobešanju zastav, da bi bile te reči za mladinski kongres in občinski praznik 29. oktobra, kot se spodobi. Med drugim v navodilih ugotavljajo, da „občani pri izobešanju zastav (slovenske zastave) zamenjujejo z zastavo SRH. Zastava se obesi na začetku droga z belim poljem, ne z rdečim.“

Sestavljali okrožnice, ki poučujejo občane, bi se lahko prej natančneje poučili, kako je z jugoslovanskimi zastavami. „Okoli obrnjena slovenska zastava“ je videti kot srbska oziroma črnogorska, medtem ko je hrvaška zastava rdečo-belo-plava.

Dokaj zanesljivo vodilo pri izobešanju zastav je torej, da mora biti zastava obrnjena tako, da je zvezda obrnjena z enim krakom navzgor. J. SAJE Novo mesto

Preden so se zbrali na Smuku, so Semičani goste povabili na ogled Iskrine tovarne in muzejske zbirke o preteklosti kraja in okolice. Na pri-zorišču srečanja je Tone Malenšek, predsednik semiškega krožka, gostom na kratko orisal delovanje krožka, prizadevanje članov za varnost v cestnem prometu ter tesno sodelovanje krožka s šolo.

Zatem sta T. Malenšek in Kristijan Janč, predsednik sekcije s Studenca, podpisala listino o pobratentju. Gostje so domačinom izročili spominsko darilo in jih za 27. november povabili na Studence, kjer jim bodo predstavili delovanje svoje sekcije, ki obstaj še od maja letos.

Srečanja sta se udeležila tudi Franci Novak, predsednik AMZ Slovenije, in Alojz Gabrovec, predsednik AMD Bela krajina, ki sta pobratenima krožku in sekciji začela plodno sodelovanje. F. Novak pa je podčrtal nujnost ustanavljanja tovrstnih krožkov in sekcij po krajevnih skupnostih in tovarnah, saj bo le tako možno poskrbeti za celovito varnost v celotnem prometu. Udeležence srečanja je pozdravil tudi Janko Bukovec, predsednik KS Semič. Ker je predsednik studenske sekcije hkrati tudi predsednik tamkajšnje krajevne skupnosti, je na srečanju na Smuku prišlo do pobude, naj bi se pobratili tudi krajevni skupnosti. JOŽE HUTAR

SPOSOJENO TRNJE

— Da smo dežela z najbolj odprtimi mejami, lahko potrdijo tisti, ki ilegalno nosijo devize čez mejo. (Iz Slobodne Dalmacije)

Mar res denar k manj razvitim?

Praksa na Uršnih selih kaže drugo podobo – Krajan se čutijo zapostavljene

Res, da smo priče velikih težav v gospodarstvu, pa vendar krajanom Uršnih sel ne gre v račun, da so na vseh področjih zadnji. Sprejeli so plan za obdobje 1981 – 1985, v katerem so začrtali prednostne naloge. Med njimi gradnja vodovoda, ki pa se je začela z dveletno zamudno, dela pa so se začela na območju krajevne skupnosti Dol. Toplice. Vsa organizacija del in izkop sta bremenila uršensko krajevno skupnost. V zadnjem času se odnosi popravljajo in v Dol. Toplicah objublja, da bodo prispevali k poravnavi spora. Ta gradnja gre sploh čudna pota! Celotna dela na glavnem vodu (miniranje, montaža del, material) finančno bremenijo našo krajevno skupnost. Tudi z izkopi, ki so bili v lastni režiji in so pri njih pomagali vojaki iz Novega mesta, niso bili majhni stroški. Omeniti pa velja še prostovoljno delo krajanov in delo krajanov po pogodbah. Vodstvo KS razmišlja o povišanju denarnih prispevkov pogodbenih zavezanec, kljub dejstvu, da je bilo letos narejenega še enkrat več, kot smo predvideli, vendar je to edinole za-sluga krajevne skupnosti.

Z novomeško „Komunalo“ kot izvajalcem del je sklenjena pogodba o financiranju odcepa vodovoda Uršna sela-Ljuben v letu 1983. Postavljamo pa vprašanje, koliko bodo drugo leto zdajšnji dogovori

veljali in ali ne bo ostalo pri obju-bah, in sicer podpisanih, toda neuresničenih sporazumih, kar se nam je že dogajalo. Uršencane boli tudi to, da je iz plana komunale skupnosti črtana gradnja vodovoda na Laze, vasice na obrobju novomeške občine, ki se postavlja le s partizan-sko preteklostjo, javno razsvetljava, makadamsko cesto in s spoznanjem, da verjetno v tem desetletju vodo-oda še ne bo.

Pereča je tudi cesta Škrjanče-Uršna sela. Ta cesta je sicer v srednjeročnem planu: letos bo asfaltirana do Ruperč vrha, spet pa je vprašljivo asfalt skozi Laze. Le kdaj bo ta cesta dobila pravo ime? To namreč ni lokalna cesta, saj povezuje dve sosednji občini. Svet krajevne skupnosti Uršna sela je že začel akcijo za asfaltiranje vasi Laze. Ustanovljen je gradbeni odbor, ki je sprejel ponudbo Cestnega podjetja,

pisma in odmevi

Spimo na bencinu?

Pogosteje pregledovati, če v hišah ni bencina

Na kočevskih bencinskih črpalkah so prodali v dneh, ko so prodajali, po 15 litrov bencina, toliko tega goriva, kot bi ga v običajnih okoliščinah do konca leta.

Občani Kočevja se zdaj boje, da živijo in spijo tako rekoč na „sodih bencinu“. Prav bi bilo, da bi odgovorni tovariši oz. inspek-torji preiskali vse – predvsem stanovanjske – zgradbe, in sicer od kleti preko stanovanj (tudi kopalnice in balkone) do pod-strešij oz. teras, in odstranili bencin, ki bi bil tam spravljen. Take preglede bi bilo treba več-krat ponoviti, seveda tudi že v pregledanih stavbah.

V Kočevju je namreč več visokih blokov, stolpičev in stolpnice. Če bi zaradi bencina izbruhnil požar v kleti, bi se hitro razširil in odrezal umik vsem stanovalcem iz (višjih) nad-stropij. Če je bencin po kletih, potem do takega požara lahko pride, saj se prav po kletih zbira mladina, ki tam tudi kadji, da potepuhov, ki zahajajo v neza-kljenjene kleti v mrzlih dneh prenočevati, niti ne omenjamo. S. K. Kočevje

MAJDA GRIL

Presenečenja ne bo!

Vaja civilne zaštite uspela

Na območju KS Majda Silc v Novem mestu je v nedeljo, 24. oktobra, potekala ogledna vaja CZ. Sodelovalo je okoli 400 krajanov, pripravnikov CZ in NZ iz te KS, dalje iz IMV, ISKRINE TOZD ELA in iz VVZ na Ragovski, pripadniki poklicne gasilske enote iz Novega mesta ter specializirane enote sanitetne službe ZD Novo mesto. V vasi so sode-lovali tudi člani organizacij ZRVS in RK iz KS Majda Silc. Dobro usposobljene ekipe našte-tili so po naletu sovražnih letal posredovale v ruševinah in na požariščih na Zagrebški ulici, na Ragovem, na Grabnu in na zasturpljenem območju v Ulici Majde Silc. Vsega je bilo v KS 8 takšnih, seveda namišljenih žarišč.

Videti je bilo moč najsoodobnejše načine reševanja ogroženih iz stavb, gašenje požarov, evaku-acije, učinkovit nastop sanitetne službe in delovanje specialne eki-pe za radiobiološko-kemično zaščito. Prizkan je bil tudi potek reševanja v večji prometni nesreči, ker poteka akcija NNNP v KS Majda Silc pod naslovom prometne in protipožarne samo-zaščite. Osnovne organizacije SZDL namreč opravljajo skupaj s CZ vrsto trajnih opravil v protipožarni in prometno-varnostni dejavnosti. Nedeljska vaja je pokazala izredno uspo-sobljenost vseh sodelujočih in dokazala, da smo pripravljani za vsako presenečenje. Vse uskla-ditve v zvezi z vajo so bile opravljene v okviru skupnosti krajevnih skupnosti Novo mesto. —čš

ZOPRVANJE SKUPNEMU CILJU

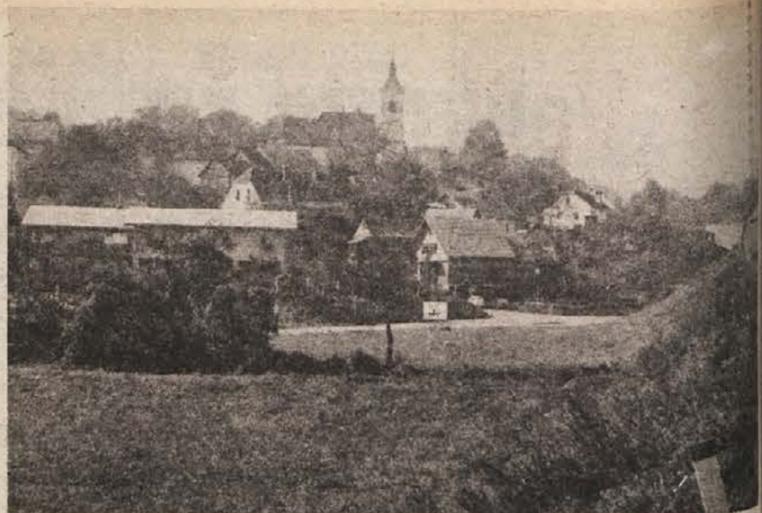
Poročali smo že, da šentjanski krajevni skupnosti kljub naporom ni uspelo od tamkajšnjega župnišča pridobiti nujno potrebno zemljišče za avtobusno postajališče. Zal je tako, čeprav je krajevna skupnost že 6. maja letos pristala na vse pogoje ljubljanske nadškofije. Seveda niso mogli pristati na strožje zahteve, zato krajevna skupnost tudi ni mogla popraviti pogodbe. Župnik pa jo je vrnil brez komentarja. Ko so 4. oktobra zato pripravili ustno obravnavo o ugotovitvi splošnega interesa, je župnik predčasno odšel, pred tem pa spet postavil pogoje. Ključarji, ki so na sestanku ostali, sami niso imeli pravice odločati. Občinska skupščina bo morala zato razpravljati o razlastitvi.

DENAR PA JE LEŽAL

Če bo na dan mrtvih morda mokro in se boste spet jezili na blato proti boštanskemu pokopališču, bo to verjetno zadnjič. V delu je namreč posodabljanje te ceste. Zakaj že ni asfaltirana? Tudi na zboru občanov 24. oktobra je bilo nekaj pričkanja, zakaj tako. Vse-kakor si lahko precej krivde pripiše na račun kar odbor za asfaltiranje nekaterih cest v Boštanju. Nič ne pomagajo gorke, češ da so se znašli drugi. Predsednik krajevne konfe-rence SZDL Janez Levstik je nedvo-umno povedal, da jim je denar ležal že od leta 1981. Tako so ti dinarji izgubljali vrednost. V teku je zbiral-na akcija denarja od vseh lastnikov grobov, ki pa spet ne more iti še za druge ceste.

IZ ARTISKE SOLE

Mladi dopisniki Sabina Kukovica, Mateja Bogovič in Evald Rožman iz novinarskega krožka na artiški osnovni šoli poročajo o tem, kako so učenci pomagali kmetom spravljati pridelke, kar so mladi novinarji izkoristili za pisanje poročil, razgovorov in izvedbo ankete. Učenci nižjih razredov pa so odšli v gozd nabirat in peč kostanj. Učence Bogovič se je kot delegat brežiške občine udeležil republiške probleme-ske konference „Kako naj varčuje pionir in prispeva k stabilizaciji gospodarstva“ v Kamniku. Zabeležili so tudi javno snemanje radijske oddaje „Koncert iz naših krajev“, ki je bilo v artiškem prosvetnem domu.

Ob izlivu Krke v Savo, kjer se Gorjanci spuste do magistrale Ljubljana - Zagreb, leži vas Čatež, središče istoimenske krajevne skupnosti z naselji Prilipe, Dvorce, Cerina, Dobeno, Žejno, Sobinja vas, ter zaselkom Mali Cirknik in Mladine.

Čatežu odmerja življenjski utrip cesta, živahna prometna vez med vzhodom in zahodom, ob kateri je zrasel eden največjih in najlepših motelov v Sloveniji. Cesta je približala gostom tudi termalno zdravilišče Čateške Toplice, ki se je v zadnjih letih razvilo v veliko in privlačno središče zdravstvenega in rekreativnega turizma. Prav zaradi bencinskih zagat, ki redčijo automobile na cestah, sta ti dve turistični postojanki najbolj na udaru saj v svojih blagajnah močno občutita posledice zastajajočega prometnega utripa. Čatež so te dni obiskali novinarji Marjan Bauer, Bojan Budja in Jožica Teppey. To je njihovo poročilo.

V krajevni skupnosti Čatež živi tisoč ljudi. Od tega je zaposlenih 370. Število prebivalstva se je v povojnih desetletjih precej osulo in vedno manj je takih, ki se preživljajo samo s kmetijstvom. Spreminja se predvsem podoba Čateža, ne pa tudi življenje hribovskih vasi. Do njih napredek komajda zaide. Zato krajanji zahtevajo več posluha za vključevanje v razvojne načrte spominskega parka Žumberak - Gorjanci. Za domačine pomeni to edino možnost, da bi se kraji v tem pozabljenem svetu vsaj nekoliko približali razvitejšim sosedom na ravnini.

PREDVSEM PROSTOVOLJNO DELO

Prebivalci KS Čatež so večinoma vse, kar imajo, ustvarili s prostovoljnimi delom, s prispevki v denarju in s pomočjo delovnih organizacij na svojem območju. Za seboj imajo naporna leta. Po obnovi opustelih, propadajočih domov so se ob vrnitvi iz izgnanstva najprej lotili komunalnih akcij, od izgradnje cest do napeljave elektrike in vodovodov. Do leta 1948 so napravili cesto Žejno - Sobinja vas in cesto na Dobeno, v letih 1954-55 so elektrificirali vasi in se nato spravili na vodovode. Prvega so zgradili 1958, ko so postavljali naselje za brigadirje ceste bratstva in enotnosti v Prilipah. Čez dve leti je prišel na vrsto vodovod na Čatežu in leta 1965 v Sobinji vasi in na Žejnem. V Dvorce so napeljali pitno vodo 1969 in na Cerino in Dobeno 1970. Vaščani Čateža so si 1965 sami uredili kanalizacijo, razširili vodovod in posodobili cesto skozi vas. 1975 so podaljšali asfalt do Prilip in 1980 do Cerine. Tako nekako je predstavil Čatež predsednik skupščine KS Franc Mohor.

Uredništvo v gosteh: Čatež Blaginja ob poti med vzhodom in zahodom

„V novem petletnem obdobju načrtujemo najprej sanacijo vodovodov,“ je v prikazu komunalnega razvoja KS povedal predsednik sveta Anton Petrič. Voda je vir življenja, vendar na Čatežu večkrat presahne, zato so stalno zaskrbljeni. Vasi v hribovskem kraškem svetu pa so v dolgih in sušnih obdobjih prav tako večkrat brez nje, saj takrat vsi izviri presahnejo.

„Se letos bomo sanirali črpališče na Prilipah,“ je nadaljeval Petrič in dodal, da zelo težko čakajo na povezavo Sobenje vasi z Globočicami, da bi lahko vpeljali krožno avtobusno progo in približali Brežice tem gorjanskim vasem. Cesta na Dobeno in v zaselek Mladine je prav tako na vrsti letos.

DENARJA KOMAJ ZA LUČ

Anton Baškovič ga je dopolnil z naštevanjem potreb in neuresničenih načrtov KS, pri čemer je menil, da je sedanje proračunsko financiranje KS velika cokla za njihov razvoj. Denar, ki ga zdaj dobijo, zadošča komaj za javno razsvetlavo. Samo zagretosti krajanov se imajo zahvaliti, da izpeljejo marsikatero akcijo od vinskega do krajevnega praznika.

Za zunanjo podobo Čateža si že leta prizadeva turistično društvo. Predsednik Franc Jamnik pogrša sodelovanje drugih vasi, vendar meni, da je s pridružitvijo Dvorce že napravljen korak naprej. Kmečkega turizma v tem predelu ni, morda se bo razvil z gospodarsko poživitvijo žumberško-gorjanskega območja.

Med društvi so krajanji pohvalili DPM in Rdeči križ ter gasilce na Cerini in v Sobinji vasi. Gasilsko društvo Cerina je letos slavilo 50-letnico.

V imenu gasilcev je govoril Jože Koren. Društvo tvori 30 članov, vse sami častniki in podčastniki. Nov gasilski dom so predali namenu leta 1972. V njem je 4.000 ur prostovoljnega dela, veliko opravljenih voženj, darovan les itd. Gasilci imajo tudi moderno črpalko, tako da večjih želja v njihovih vrstah pravzaprav ni.

Čatež slovi tudi po številni lovski družini, po jelenih in divjih prašičih v tamkajšnjih revirjih. Predsednik Franc Klemenčič je tokrat z obžalovanjem

pripomnil, da je lovcev vedno več, divjadi pa manj. Čateški lovci gojijo zajce in jerebice. Največ dohodka dobijo za odstrel jelenov, največ škode pa jim povzročajo divji prašiči. Toda jelenov zmanjkuje in tako ne morejo več kriti škode, zato bi radi dosegli solidarnostno poravnavanje vsaj na območju Posavja.

Franc Jamnik je danes predsednik čateškega turističnega društva, katerega korenine segajo daleč v preteklost. „Resda nam do danes navzlic bogati preteklosti še ni uspelo v celoti opraviti poslanstva, kot ga od takega društva pričakujemo, kajti ljudje se zmeraj s preveč nezaupanja gledajo na naše delo. Prav zato smo letos okrepili sodelovanje s svetom krajevne skupnosti. Toda brez dela le nismo. Organiziramo vsakoletne akcije za olepšavo stanovanj in hiš, radi pa bi tudi oživili prireditve s prikazom starodavnih običajev. Veliko bi nam k temu pripomogla izvedba zamisli o vinski cesti.“

KOLIKOR BENCINA TOLIKO GOSTOV?

Kritičnih besed je bil Ludvik Hren, predstavnik Petrolovega motela na Čatežu. Hudo aktualna je njegova izjava.

„Ko smo odprli vrata gostom, smo imeli na voljo 40 sedežev, in če je soditi po prvih odmevih na ukrepe ZIS o zmanjšanju porabe goriva, bi tudi posledje zadostovale takšne zmogljivosti. Kajti naši gostje so skoraj v celoti popotniki z magistralne ceste, njihovo število pa je zaradi pomanjkanja bencina iz dneva v dan manjše.“

Sicer pa je po besedah Ludvika Hrena motel že leta 1970 pričel dobivati novo podobo, ko so ga razširili na 120 pokritih in 80 prostih sedežev, dve leti kasneje pa je s prenovitvijo dobil sedanjo podobo. V motelu je danes zaposlenih 120 ljudi, od tega okoli ena tretjina iz čateške krajevne skupnosti.

„Poleg najnovejših težav nas že nekaj časa tare problem oskrbe in dogajalo se je, da gostom včasih nismo mogli postreči. Vse kaže, da smo pred dejstvom, ko bomo morali nekaj korenito spremeniti. Kajti močno dvomim, da se bomo v takih razmerah še lahko kdaj približali devetim starim milijonom letnega prihodka.“

DVE MILIJARDI ZA SLEPO VRTINO

Vlado Deržič je predstavil čateške Terme, ki bodo letos imele 160.000 prenočitev in 210 milijonov dinarjev celotnega prihodka. Deržič je povedal, da bo ta 300-članski kolektiv v prihodnje posvetil več pozornosti iskanju termalne vode, ki je v takem kolektivu gibalo razvoja. Iskanje vode pa je kaj draga zadeva, ena vrtina stane dve stari milijardi in velika možnost je, da bo vrtina slepa. Terme so dodobra izkoristile prednost tople vode. Ne uporabljajo je samo v zdraviliškem turizmu, topla voda je tudi „surovina“ njihovih toplotnih črpalk, ki ogrevajo objekte. Toplotno ogrevanje Term je na ta način do 8-krat cenejše, najmanjši izkoristek pa je vsaj triinpolkrat. Če vemo, kolikšna postavka je v stroških hotelskih podjetij ravno ogrevanje, je zanimanje Term za nove vrelce tople vode toliko bolj razumljivo.

Deržič pa se je seveda tudi potožil. Delavci Čateških Toplic ne morejo razumeti, kako turistični objekt, ki ima 531 ležišč, ne more dobiti normalne telefonske povezave s svetom. Še dobro, da imajo svoj teleks, sicer poslovanje sploh ne bi bilo mogoče. Gledano z oči domačinov in topliških gostov, je veliko pripomb tudi na obratovalni čas trgovine. Trgovina s takim zaledjem strank se ne more odpirati in zapirati, kot je po volji trgovcem, da o založenosti v teh ne preveč rožnatih časih niti ne govorimo. Slaba je tudi prometna povezanost Čateških toplic, predvsem z zagrebškim območjem, kajti 90 odstotkov gostov toplic je iz Zagreba ali njegove okolice.

PRAZNIK VSAKOKRAT DRUGOD

Deržič se je dotaknil tudi razvoja celotne krajevne skupnosti. Povedal je, da je del območja nedvomno bolj zaostal kot je na primer vsakomur znano Kozjansko. Prav zato so sklenili, da bodo praznik krajevne skupnosti vsako leto praznovali v drugem kraju. Ob tej priložnosti bi kraj proslave dobil komunalni objekt ali kakšno drugo pridobitev. V doglednem času bo treba kaj več storiti tudi za ureditev ideje o „vinski cesti“.

Roman Baškovič je govoril v imenu delavcev tozda Flora, ki vzgoji na 5

hektarih rastlinjakov 10 milijonov cvetnih enot, kar pomeni 50 milijonov dinarjev celotnega prihodka. Flora ima tudi kooperante v Makedoniji in Sloveniji. Vključno z njimi vzgoji 50 milijonov cvetnih enot na leto. V Jugoslaviji ni večjega gojitelja in trgovca z rezanim cvetjem. Baškovič je povedal da se kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja ne morejo pritoževati nad kupčijo in zaslužkom. V prihodnje se bodo razen s cvetjem ukvarjali tudi z gojenjem zelenjave. Zanimivo je, da so z njo pred 20 leti tudi (ne najbolj slavno) začeli.

Sicer pa je Čatež ena redkih krajevnih skupnosti, ki je že januarja sprejela določaj obsežen in temeljit delovni program v letošnjem letu. Predsednik krajevne konference SZDL Martin Preskar je zagotovil tudi, da ni ostalo le pri besedah in popisanem papirju, pač pa je ta program sestavni del njihovega vsakdanjika.

„Prav zaradi doslednega izpolnjevanja zastavljenih nalog je življenjska raven naših krajanov letos še stopnjo višje. Oživili smo delo vaških odborov, izvedli temeljite razprave med vaščani o prostorskem in srednjeročnem planu, okrepili smo sodelovanje z delegacijami, društvi, ni pa izostal tudi program „domačih“ stabilizacijskih ukrepov.“

KMETJE BREZ ŠKARIJ IN PLATNA

Čeprav pogled na strukturo čateškega prebivalstva kaže, da krajevna skupnost premore nekaj kmečkega življa, si Franc Zevnik, eden redkih tamkajšnjih „čistih“ kmetov, ne delo nobenih utvar.

„Pred vojno je bilo tod veliko kmetovalcev, vendar so se kasneje naše vrste razredčile. Pa čeprav smo kmetje iz leta v leto dobivali več družbene podpore, tudi kreditov itd. Da nas je v Čatežu le nekaj pravih kmetov, je krivo to, da smo še danes brez platna in škarij. Naša beseda ne zaleže skorajda nič. Sam sem kooperant s kmetijsko zadrugo Agraria, kateri oddajamo mleko, in že na primeru odkupnih cen se vidi vzrok našega nezadovoljstva. Blizu naših krajev je meja s SR Hrvaško, kjer kmetje prodajajo mleko po neprimerno ugodnejših cenah od naših. Da ne govorimo o cenah mesa, saj Hrvatje, denimo, plačajo kmetu kilogram teleta po 180 din(!). Razumljivo potem, da se Agrariji upravičeno boje za svojo prihodnost.“

Skrb za kmete se kaže tudi v sodelovanju s kmetijskimi pospeševalci. Te le redkokdaj vidavamo, pa še to le takrat, ko je potrebno podpisati kakšno pogodbo.“

Anton Petrič

Bogdan Vegelj

Anton Baškovič

Franc Zevnik

Ludvik Hren

Martin Preskar

Franc Klemenčič

Roman Baškovič

Vlado Deržič

Tone Agrež

Leopold Merhar

Jože Koren

Andrej Horvatič

Jože Budič

Franc Jamnik

Franc Mohor

„Veliko je že, da smo spoznali resničnost“

V nedeljo se je v Novem mestu končal 11. kongres slovenske mladine. Kdor je pričakoval, da bo že sam kongres nekakšna prelomnica za vse, kar sedaj žuli mlado generacijo, se je nekoliko uštel. Toda v dveh dneh dela, predvsem pa v vseh petih kongresnih komisijah, so mladi s toliko zrelosti, resnosti in kritičnosti govorili o pomanjkljivosti v svojem delu, o naši gospodarski krizi, ki bistveno slabšuje še posebno položaj mlade generacije, ter tudi o nalogah, da je dokaj upravičeno pričakovanje, da se na kongresnih dokumentih in zaključkih ne bo spet nabral prah.

„Dolgo časa je trajalo, da smo v mladinski organizaciji spoznali, da ni tako, kot se nam je zdelo, da je. Še daj časa bo poteklo, da bomo to spremenili. Toda veliko je že, da smo spoznali resničnost, da smo to zapisali tudi v naše

kulture, prostega časa in telesne kulture) je, da so izhajale iz neposrednih okolij; da so delegati kritično, včasih tudi polemično obravnavali tako rekoč vsa področja življenja in dela mladih. Nadaljnja značilnost večine razprav je odločnost mladih, da vztrajajo v boju za razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja, da bodo svoje potrebe in interese reševali in usklajevali po samoupravni poti ter da je njihova prednostna naloga uresničevanje dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije.

V vrsti razprav so mladi kot poseben problem podčrtali način sprejemanja zadnjih ukrepov. Administrativni način ukrepanja deluje negativno v dveh smereh. Najprej v smislu demobilizacije ljudi za vse, sicer nujne ukrepe in procese varčevanja, kajti ljudje tako sprejete ukrepe ne občutijo kot svoje, temveč kot

mlade ljudi. Posebej ostro so delegati reagirali na razmere v zaposlovanju in reševanju stanovanjskih problemov mladih. Čeprav ima ZSMS izdelana konkretna in jasna stališča o zaposlovanju, je ostrina akcije vseh subjektivnih sil na tem področju otopela. Na vseh ravneh odgovorni ljudje nenehno ponavljajo, kako je treba upokojiti upokojene, kako je treba omejiti pogodbeno in nadurno delo in podobno, a povsem konkretni podatki kažejo, da se na teh področjih nič ne premakne. Kljub številnim težavam, ki se pojavljajo v zdajšnjem zaostrenem ekonomskem položaju pri zaposlovanju mlade generacije, je bilo v razpravi tudi nekaj mnenj o tem, v katere panoge bi lahko že sedaj usmerili deliskalcev zaposlitve. Ne gre se čuditi, da je precej delegatov govorilo o kmetijstvu, o tem, da je bodočnost ravno v kmetijstvu oz. v drugačnem odnosu do kmečkega dela. Posebej pereče vprašanje predvsem za tiste, ki ustvarjajo družino, je kronično pomanjkanje stanovanj. Delegati so opozorili, da se zavedajo, da je stanovanjska gradnja draga, da novih stanovanj ni mogoče ustvariti iz nič. A odpraviti bi morali vsaj pomanjkljivosti in nepravilnosti pri gospodarjenju z zdajšnjim fondom stanovanj, pa tudi na bistveno zmanjševanje gradnje družbenih stanovanj ni moč pristajati.

V komisiji za razvoj našega političnega sistema se je razprava usmerila predvsem na delo mladinske organizacije v združenem delu in krajevnih skupnostih, kjer so delegati izpostavljali problem financiranja, mobilizacije za krepitev stabilizacijskih prizadevanj, vzgojne vloge osnovnih organizacij, sodelovanja z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami, poudarjena pa je bila tudi vloga ZSMS v podružbljanju mednarodnih odnosov. Oblikovalo se je mnenje, da spremembe v ekonomskem sistemu niso možne brez ustreznih sprememb v političnem sistemu, seveda ne osnovnih, temveč sprememb v delovanju institucij in mehanizmov socialističnega samoupravljanja. To seveda ni možno brez konkretizacije osebne in kolektivne odgovornosti znotraj družbenopolitičnih skupnosti in organizacij, za kar pa je predpogoj demokratizacija kadrovske politike, omejevanje moči

445 DELEGATOV – Na največjem zboru slovenske mladine je sodelovalo 445 delegatov iz vseh občinskih konferenc ZSMS.

„kadrovske koordinacije“ in odločanja v ozkih, zaprtih krogih.

ZOPER BIROKRATSKE SPONE

Pri razpravi o sredstvih javnega obveščanja so se mladi zavzeli, da bi jih bilo treba osvoboditi spon birokratskega diriganja in diktiranja ter krepiti vse institucije širšega družbenega vpliva nanje. Sa-

MLADI OPOZARJAJO – V razpravah so se delegati lotili vseh vprašanj in problemov, ki danes pestijo mlado generacijo.

mo tako bo mogoče okrepiti velikokrat omajano zaupanje v sredstva javnega obveščanja. Precej pa so mladi govorili tudi o procesu podružbljanja splošne ljudske obrambe in

družbene samozaščite ter o mednarodnih odnosih.

Ko so delegati v komisiji za organiziranost ZSMS govorili o množičnosti in frontnosti ZSMS, so opozorili, da so organiziranje in metode dela v ZSMS še vedno pod dejanskimi potrebami, kar vpliva tudi na njeno vlogo v družbi. Osnova za dobro delo celotne mladinske organizacije mora biti v osnovni organizaciji. Cilj ZSMS bo možno dosegati samo s tako organizacijo, ki bo povezovala najširše množice mladih ljudi. Vzpostaviti je treba žive stike z interesi širokih množic mladih. Zelo pomembno je, kako deluje in koliko mladih zares vključuje mladinska organizacija, da bo lahko pomagala odpravljati vzroke, ki so nas pripeljali v hudo zapletene gospodarske razmere.

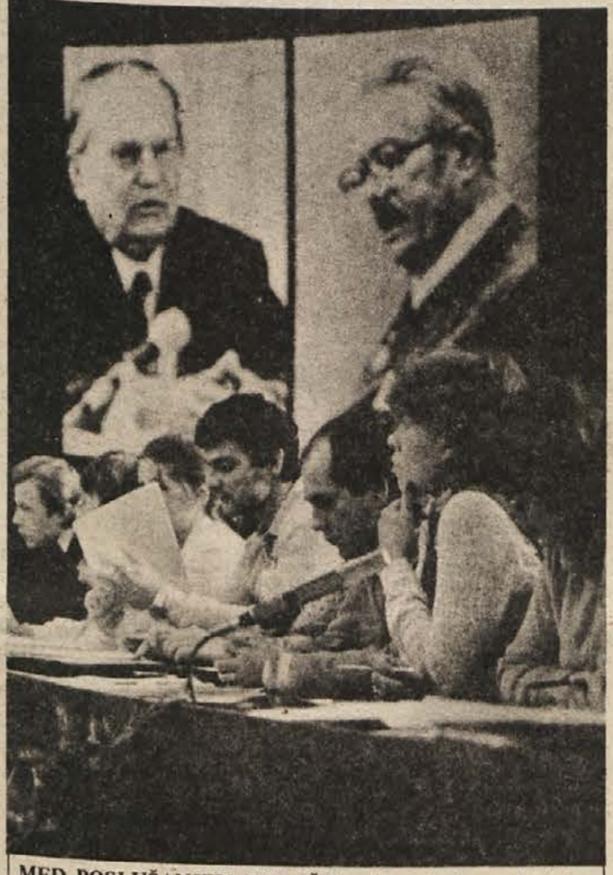
V komisiji za preobrazbo vzgoje in izobraževanja so opozorili, da predvidene spremembe zakona o usmerjenem izobraževanju ne smejo zmanjšati vloge učenca in študenta. Pri obravnavi družbeno-ekonomskega položaja učencev in študentov je treba kar najtesneje povezati štipendiranje s kadrovskim načrtovanjem. Gradnjo študentskih domov moramo prilagoditi mreži šol. Proces vzgoje in izobraževanja mora biti organiziran tako, da je učenec subjekt, da mu je omogočena samouprava. In pojavil se je predlog, naj ZSMS poskrbi, da bo njen vpliv navzoč povsod, kjer razrešujejo probleme vzgoje in izobraževanja, kjer se snujejo načrti zaposlovanja in novih povezav med šolo in združenim delom.

Raznolikost tematike, o ka-

teri so govorili mladi v komisiji za kulturo, telesno kulturo, prosti čas in interesne dejavnosti, je razumljiva, saj obsega široko pahljačo dejavnosti mladine od šolskih interesnih dejavnosti, preko specializiranih organizacij in društev do disco klubov. Razpravljalci so dali vedeti, da mladi delujejo na vseh področjih, vendar za to marsikdaj ne zveemo, ali pa je njihovo delo prikazano preveč parcialno, kot da mladi gasilec ali tabornik ni mladinec, član ZSMS. Oblikovanje in organiziranje preživljanje prostega časa je v tesni povezavi z družbenoekonomskimi odnosi v družbi, zato prihaja pri uresničevanju interesov v konkretnih okoljih do mnogih težav in različnih pogledov. Še vedno ZSMS ne omogoča množicam mladih, da svoje specifične interese zadovoljuje s samooorganizirano aktivnostjo. Razprave so opozarjale na zaprtost ZSMS pa tudi družbenih organizacij in društev do različnih interesov mladih, zlasti na področju kulture. Prav tako pa so opozorili, da mora ZSMS vztrajati, da zaostreni pogoji gospodarjenja ne smejo vplivati na dejavnost družbenih organizacij in društev.

Sprejeta je bila tudi pobuda, naj bi v osnovnih organizacijah sprožili razpravo o umešnosti organiziranja kongresa vsake štiri leta, saj bi se z dobro pripravljenimi problemskimi konferencami in razpravami veliko lažje, hitreje in ne nazadnje ceneje odzivali na aktualne stvari, težave in probleme.

Povzetek pripravila: ZDENKA LINDIČ-DRAGAŠ

MED POSLUŠANJEM POROČIL – Dosedanja predsednica republiške konference ZSMS Darja Colarič in podpredsednik Bojan Fink v delovnem predsedstvu.

„kongresne dokumente,“ je med drugim v uvodnem govoru poudarila predsednica republiške konference ZSMS Darja Colarič. Z odločnimi besedami je tako zaključila dobro organizirano predkongresno razpravo, v kateri so mladi opozorili na vrsto težav pri reformi izobraževanja, stanovanjskem vprašanju, štipendiranju, politiki zaposlovanja, pa tudi o današnji gospodarski problematiki doma in v svetu, pa o delovanju in slabosti mladinske organizacije v štirih letih po 10. kongresu, kar v marsičem seveda že nakazuje naloge v prihodnosti. Morda ZSMS še ni tista prava množična organizacija, vendar se je resnično okrepila njena frontnost, predvsem zaradi uveljavljanja vseh specifičnih, pogosto nasprotujočih si interesov in mnenj, krepitve dela v osnovnih življenjskih okoljih.

nekaj, kar jim je bilo vsiljeno od zgoraj. In drugič, ker je to dokaj nevaren proces zaobidenja samoupravnega, odprtega in demokratičnega sprejemanja pomembnih družbenih odločitev, kar predstavlja nevarnost za razvoj samoupravnih odnosov v celoti.

ZSMS mora svojo dejavnost organizirati tako, da se na najširši socialistični osnovi izražajo in uveljavljajo vsi specifični in raznovrstni interesi mlade generacije ne glede na svetovno nazorske razlike, družbeni položaj mladega človeka. ZSMS mora postati prostor, kjer se bodo srečevali in usklajevali različni interesi mladih ljudi. Boj za takšno ZSMS ne bo ne kratak ne enostaven, saj to ni le organizacijsko vprašanje. Za frontnost mladinske organizacije ni dovolj, da frontno sestavi mo foruma, potrebno je predvsem drugače, bolje delati.

KRITIČNOST IN POLEMIČNOST

Značilnost vseh 210 razprav v petih kongresnih komisijah (komisiji za družbeno-ekonomski razvoj, komisiji za razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja, komisiji za organiziranost ZSMS, komisiji za preobrazbo vzgoje in izobraževanja ter komisiji za razvoj

NEENAKOPRAVEN POLOŽAJ

Mladi so s svojo organizacijo vred še vedno v specifično neenakopravnem položaju, ki se kaže na vseh področjih v združenem delu in v urejanju ter reševanju potreb in interesov mladih ljudi. Razlog za to je neaktivnost ZSMS v teh okoljih, pa tudi krizne razmere v družbi, ki pritisnjajo na

Iz resolucije 11. kongresa ZSMS

O naših usmeritvah in ciljih govorimo z jasno zavestjo o vseh ovirah, ki so pred nami. Ne delamo si iluzij, da jih bo mogoče doseči brez boja.

– ZSMS napoveduje boj brezposelnosti. Kako? Osnovne organizacije ZSMS v združenem delu morajo vplivati in odločati o temeljnih plana ozdov, o planih zaposlovanja, štipendiranja, o kadrovske vprašanjih.

– Priti do stanovanja ni lahko. ZSMS se mora v ozdih boriti za ustrežnejše pogoje za posojiljemalce, za prednostno obravnavo mladih družin, da delovna doba ni prevladujoče merilo za pridobitev stanovanja itd.

– Nujno je treba izboljšati in revolucionirati pouk, z uvajanjem novih metod dela, z individualizacijo dela, z uveljavljanjem drugačnih odnosov med učencem in učiteljem itd.

– ZSMS bo organizirala mlade kmetovalce v aktivnih mladih zadružnikov, širila prostor za reševanje problemov mladih kmetovalcev.

– Dosledno je treba uveljaviti dohodkovne odnose in svobodno menjavo dela. Specifične probleme mladih je treba obravnavati na zborih združenega dela, zborih krajevnih skupnosti, v skupščinah interesnih skupnosti.

– Perspektiva naše organizacije je v njeni samostojnosti, množičnosti in v tem, da postane fronta vseh delov mlade generacije.

– Osnovne organizacije ZSMS in celotna ZSMS se mora osvoboditi različnih „skrbnikov“.

– Da bodo mladi lahko spreminjali družbene razmere in odnose, morajo nenehno izpolnjevati svoje teoretsko, politično in marksistično znanje.

SOGLASNI „ZA“ ZA USMERITVE – Delegati so odločno podprli kongresne usmeritve za delo v prihodnosti.

11. marca letos je minilo 20 let od smrti akad. slikarja Vladimira Lamuta, dne 1. marca 40 let od začetka njegovega službovanja na novomeški gimnaziji in tudi 40 let, odkar ga je italijanski okupator aretirjal ter poslal 20. julija 1942 v italijansko koncentracijsko taborišča. Zato je prav, da se spomnimo Lamutovega življenja in dela v teh razmerah ter se dotaknemo novomeškega šolstva pod italijansko okupacijo pa popravimo nekaj napak, ki so se že vrinile v literaturo. To je tem bolj potrebno, ker živi le še slaba polovica tedanjih internirancev, spomini pa so po toliko letih blede in nezanesljivi.

Ceprav sva bila z Lamutom skoraj novomeška soseda, sem ga поблиže spoznal šele med internacijo in po osvoboditvi. Bil je tih, ni silil v ospredje, prej redkobeseden kot zgovoren, če nisi zadel njegove Ahilove pete. Na glavi je nosil vedno značilno črno baretko, hodil naglo kot njegova dobrosrčna drobna mati. Kadar se je razgovoril, je postal živahen in se občasno zasmel kot njegov oče. Ceprav je bil iz učiteljske nacionalno zavedne družine, se najbrž ne bi bil vključil v pedagoško delo, ko bi bil lahko živel kot svobodni umetnik.

Lamuta so, po njegovi izjavi pedagoškemu svetovalcu in novomeškemu gimnazijskemu sošolcu Ivanu Plantanu iz Vavte vasi, Italijani prvi zgrabili spomladi 1942 med vasema Šela in Hruševce, ko je iskal slikarske motive ob tem delu Krke. Ognali so ga v Stražo in ga po preiskavi spustili, ker so pri njem našli le slikarski material. Drugič pa ga je aretirala italijanska vojaška oblast v Novem mestu 1. julija 1942. Ta dan je namreč vojaštvo pod vodstvom oficirjev v zgodnjih jutranjih urah aretiralo vse dosegljive novomeške gimnazijske in meščanskošolske profesorje, predmetne učitelje ter osnovnošolske učitelje do 50. leta starosti, pa tudi vse gimnazijske in meščanskošolske dijake, stare 17 let. Ta aretacija je bila torej 1. julija 1942, ne pa 1. junija 1942, kot je zapisal pok. prof. Milan Dodič.

Aretirane prosvetne delavce je vojaška oblast strpala v sobo novomeškega okrožnega sodišča nad desnim stranskim vhodom, dijake so pripravili posebej. Od gimnazijskih profesorjev so se ta dan znašli tu: Hugo Bajuk, Oskar Frankič, Stanko Hafner, Janko Jarc, Vladimir Lamut, Viktor Leskovic, Boris Merhar, Franc Stancer, Rajko Šubic, dr. Alojzij Turk in Franjo Veselko. Naslednji dan sta bila spuščena Viktor Leskovic kot gimnazijski tajnik in dr. Turk, ker je bil prekoračil 49. leto (roj. 6. 6. 1893). Ker pa dr. Turk še ni bil star 50 let, so ga 17. julija ponovno vrnili v zapor. Zdi se mi, da je bil 2. julija spuščen tudi Bojan Kraigher.

Med aretiranimi ni bilo tistih profesorjev, ki so že bili v zaporih (Viktor Fabian, Alojzij Gerbec, Jože Maček), in tistih, ki so se aretaciji ognili (dr. Pavel Guštinčič, dr. Franc Šijanec, Feliks Vernik), pa tudi kasneje niso bili priprti in ne internirani.

Iz novomeške meščanske šole so bili: Ivan Andoljšek, Just Hvala, Tone Trdan in Tomo Žargaj, ravnatelj; iz osnovne šole pa učitelj Mirko Ljubič, Drago Kavčič in Dušan Kavšek.

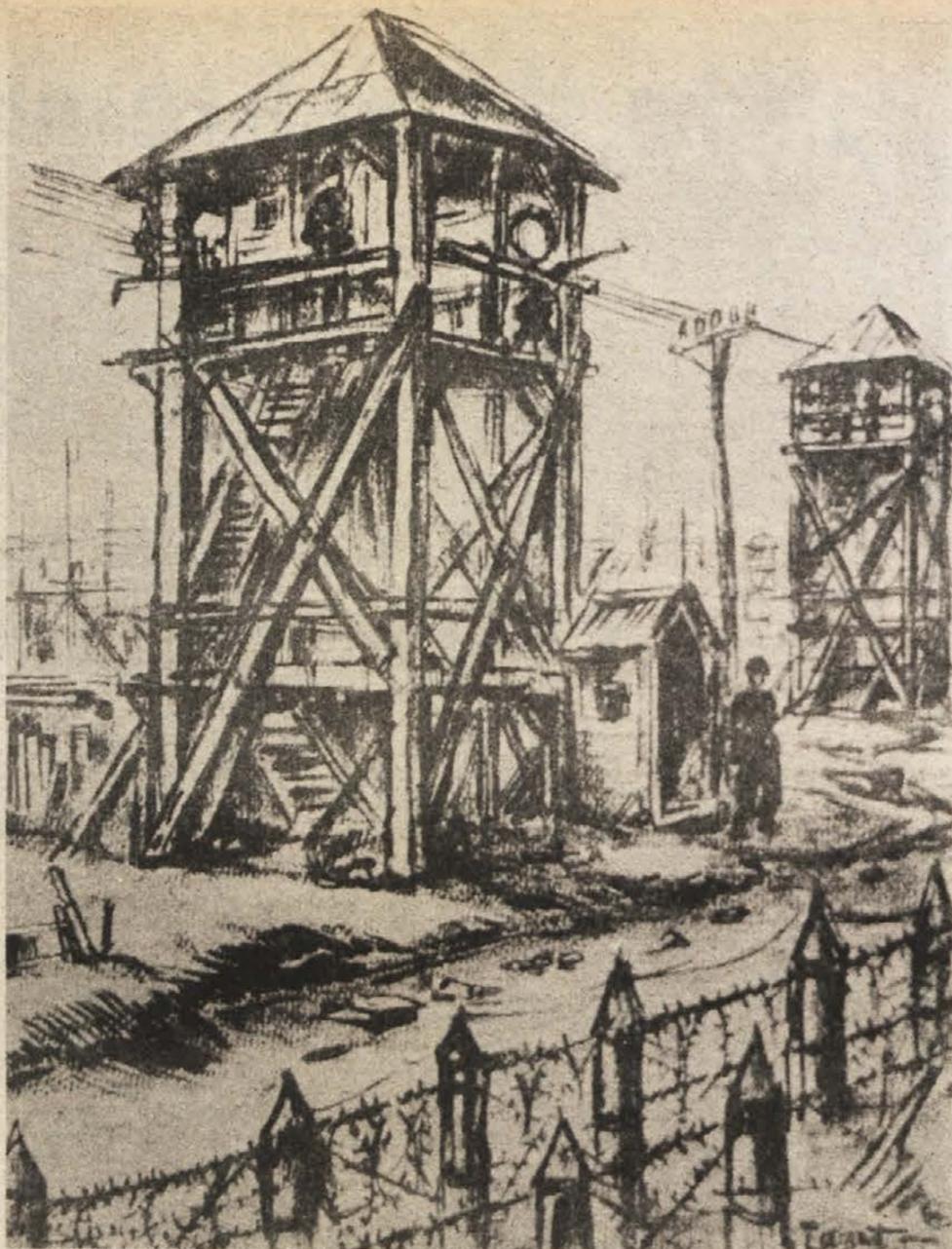
Z aretacijami je hotel okupator načrtno izločiti prosvetne delavce in dijake še pred veliko italijansko ofenzivo, trajajočo od 16. 7. do 14. 11. 1942, ki je avgusta temeljito, pa vendar neuspešno prečesala tudi Rog, zato je aretirjal tudi okoliško in belokranjsko učiteljsstvo. Tako so prišli 4. julija iz zapore v Stražo štirje učitelji (Janez Grašič, Ivan Plantan, Lojze Primožič, Jože Uran), iz Brunic Martin Marinč, iz Kostanjevice Jože Jankovič in Stane Gajšek, Vladimirja Berčeta z Mirne in Belokranjce pa smo našli v taborišču Monigo.

OBISK GENERALA CERUTTIJA

Novomeških dijakov so pripravili 59. vendar jih je prišlo v Monigo 14 šele 28. avgusta 1942, iz meščanske šole sta bila internirana dva dijaka.

V novomeški sobi smo bili kot žveplenke v škatici. Ležali smo na tleh na slamaricah in uživali vse „dobrote“ zapore z julijsko popoldansko vročino vred. Od treh slikarjev (Hvala, Šubic) se je takoj lotil dela le Lamut. Z okna jetnišnice je namreč izdelal dve grafiki starega dela Novega mesta s Kapitljem v ozadju. Nekaj primerkov je poklonil tovaršem, vendar se ne spominjam več, katerim. Zdolgočaseni smo zavdali Merharju, Stancerju in Veselku, ker so hodili popoldne v spremstvu karabinerjev na gimnazijo, kjer so maturirale štiri dijakinje, v jetnišnici pa je maturiralo 10 priprtih dijakov.

Ceprav je vsakdo slutil, kaj ga čaka, nas je negotovost več ali manj vznemirjala. To pa se je končalo z nenavadnim obiskom. Nekaj dni pred odhodom se je namreč pojavil

Vlado Lamut: Stražni stolp, 1943 (Monigo), tuš

TRPKI SPOMINI, VREDNI LAMUTA

v sobi general, menda Guido Cerutti, s spremstvom. Pleteničil je, da smo zaščiteni in pojdemo pač v Italijo, kjer nam ne bo hudega. Nato se je zanimal za člane organizacije GILL. Počasi se je dvignilo pet rok. Med njimi sta jih dvignila oba slikarja, NE PA SEVEDA LAMUTA. S pok. prof. Trdanom sva se le spogledala, ker je bil med njimi tudi najin ravnatelj Žargaj. Kot druge je namreč tudi naju poklical v urad civilni okrajni glavar dr. Otton Grisel in naju na vse načine brezuspešno snubil za vstop v GILL. No, to sva seveda plačala z daljšim „prevzganjem“ v internaciji. Od vseh Novomeščanov sva se namreč s Trdanom vrnila šele 7. julija 1943. Vlado Lamut pa slab mesec za nama, tj. 3. avgusta 1943. LAMUT JE Torej OD VSEH NOVOMEŠKIH PROSVETNIH DELAVCEV NAJDAJ PREBIL V ITALIJANSKI INTERNACIJI. Milan Dodič je pravilno zapisal dan Lamutove vrnitve (3. avgusta 1943), v nekrologu Lamuta pa, da se je vrnil iz Gonarsa po kapitulaciji Italije (po 8. septembru 1943) in ostal do osvoboditve v Ljubljani. Sodno overovljeni dokument Okrajnega sodišča v Novem mestu iz l. 1951. pa dokazuje, da se je Lamut res vrnil iz internacije 3. avgusta 1943. Poučeval pa je šele od osvoboditve dalje.

Dne 20. julija 1942, po tretji uri zjutraj, so zarožljali ključji v vratih in sem v polnu slišal ukaz: „Pripravite se, gremo!“ Kmalu smo se znašli v pritlični avli, kjer so nas vojaški vknikli po dva za eno roko v verigo. Vknikli so me prav z Lamutom. Pet jih je ostalo doma. Pok. Just Hvala se je zmazal tudi s starostjo, učitelj Drago Kavčič z vdanostjo vsem vladajočim, ostali so prišli le dober mesec kasneje za nami.

Okoli četrte zjutraj se je že tiho pomikalo peč proti novomeški železniški postaji ok. 66 ljudi. Beg je bil nemogoč, ker smo bili tudi vzdolžno povezani, na obeh straneh pa zastraženi z oboroženimi vojaki.

Krka se dremleje, vsa zavita v meglo. Lamut občasno zamrmra, ker težko nosi kovček, natlačen s slikarskim materialom. Brž smo na postaji, kjer nas rešijo verig, strpajo v živinske vagonne brez sedežev in nas brez hrupa vzame noč. Lokomotiva hitro požira proggo vse do Ljubljane, kjer jo samo zamenjajo, in že drvimdo do Postojne. Tu nas spuščajo močno zastražene po majhnih skupinah na stranišče in vlak kmalu divja dalje.

Menda že okoli 11. ure se znajdemo v Trevisu. Tam se hitro zbere več ljudi, ki kričijo: „Fuj, uporniki, komunisti!“ Grozijo s pestmi, pljujejo in kažejo, naj nas obsujejo. Hujšega nas reši vojaštvo, ki nas hitro strpa v kamione in odpelje v Monigo. Tu je velika vojašnica za več tisoč ljudi, pravokotne oblike, obda-

na z visokim opečnim zidom živo rdeče barve, ki ob sončni pripeki bode v oči. Izza zida so vidne le posamezne krošnje dreves. V te posebno slabovidni pogosto hodijo buljiti, da bi se spočile oči. Dvorišče, obdano s stebri, je razdeljeno z bodočo žico v moško in žensko taborišče, kjer so ženske in matere z otroki. Družinski člani in najožji sorodniki se smejo pogovarjati občasno le z dovoljenjem oficirjev, pa samo za kratek čas.

IZDAJALI CELO LIST IZZA ZICE

Interniranci so nas ogledovali in le z rokami pozdravljali. V taborišču je bilo ok. 6000 internirancev in skoraj neprestan vrvež, ker je število interniranih nihalo. Odhajali so posamezniki in skupine na sodišča in za talce pa tudi večji transporti v druga taborišča (Padova, Rencicci, Gonars, Rab) ter prihajali novinci.

Taborišče je bilo razdeljeno po stavbah v oddelke (reparto), ti v stopnišča (file), ob katerih so bile na obeh straneh odprte sobe z lesenimi nadstropnimi pogradi. Vsak reparto, fila in kamera (soba) je imel tudi slovenskega vodjo, ki je znal italijansko, da so posredovali internirancem ukaze in prenašali želje internirancev vodstvu. Interniranci so po svoji organizaciji izbirali priljubljene in zanesljive vodje, če so jih Italijani sprejeli. Taboriščna organizacija je skrbel za tiste internirance, ki niso dobivali paketov, jim dajala, kar so si od utrdogovalni sotrpini, opozarjala na konfidentne, organizirala pevski zbor in celo štrajke, ki so se navadno slabo končali. Tudi novomeški dijaki so bili dobro organizirani in skrivaj pisali celo list Izza žice.

Takoj po prihodu so nas razmestili, kakor je pač naneslo. Verjetno prav na prošnjo organizacije pa so premestili prosvetne delavce v eno samo filo, kar je bilo zelo dobro zaradi spoznavanja in tudi zavoljo snage. Ker mnogi interniranci niso imeli s seboj perila in smo prali v mrzli vodi, nekateri pa tudi zaradi nemarnosti sploh ne, so se močno razpedale bolhe, stenice in tudi uši. Epidemij sicer ni bilo, pač pa garje, posebno pri otrocih.

Za zdravje je bilo slabo poskrbljeno. Le v najnujnejših primerih so pošiljali v bolnišnico v Treviso, če ni prej trpina rešila smrt. Ta pa je bila pri taki hrani in tolikšnem številu vsakdanja. Včasih je ležalo na mizah v posebni sobi tudi po več mrličev. Žensk je umiralo precej manj kot moških. Pogrebi so bili žalostni. Kamion je pobral mrličje v zasilne krste in so zginitli. Počastili smo jih s prisotnostjo, pevski zbor pa je pel slovenske žalostinke, dokler tega niso začeli ovirati.

SADISTIČNO POČETJE V TABORIŠČU

Hrana je bila hudo pičila: zjutraj pri kotlu manjša vojaška posodica (gavetka) tako imenovane kave (topla, rjavkasta tekočina, nekoliko sladkana s saharinom), popoldne večja gavetka nekake zelenjavne juhe z največ desetimi makaroni, zvečer isto s slabo žlico riža in obratno. Za malico smo dobivali hleček kruha (kakih 10 dkg) in košček sira (kakih 5 dkg). Le ob nedeljah so dajali nekaj žlic goveje juhe s koščkom govedine.

Slovenska internirana zdravnik sta dejala, da je ob tej hrani zdržal organizem brez paketov kake štiri mesece. Slabotnejši, otroci in strastni kadilci, ki so zamenjavali kruh za cigarete, so širali še prej. Le redkim se je posrečilo kupiti časopise, ki so jih prinašali stražarji. Takoj ob prihodu smo morali zamenjati lire za bone. Lire pa so bile v vredni nevarnosti. Vsak mesec so namreč internirance naglani na dvorišče, zaklenili sobe in vojaštvo je stikalo za lirami, orožjem, sumljivim orodjem, literaturo. Škrivali smo v slamarice, obleko idr. Sam sem polagoma z nožem izdolbel pokrov krtače za obleko, ki se je dal odtrgati, in tu skrival „dragocenosti“, ki jih niso našli niti pri odhodu iz taborišča, ko so nas vse natančno preiskali.

Posebno za bolehne in starejše so bili zopni pogostni zbori (apeli), kjer so nas prestevali, zmerylali itd. Poseben mojster je bil v tem narednik, ki so ga že pred nami vsi imenovali Sultan. V največji vročini nas je namreč pušal v zboru, dokler se jih ni nekaj onesvestilo. Sultan in neki kapetan sta si posebej privoščila Cabrance, ker je brat kapetanov baje padel v boju s partizani v Reški pokrajini. V največji vročini sta jih postavila v vrsto, jim ukazala teči, onadva pa sta se vozila na kolesih in udrihala po počasnejših z bičem. Pravo sadistično početje! Podobno sem videl neko dopoldne: Mož in žena z otrokom v naročju hodita ob bodoči žici vsak po svoji strani dvorišča. Ker ne smeta govoriti, se le spogledujeta. Nenadoma potegne mož iz žepa prihranjeni hleček kruha in ga vrže ženi, ko se je bil strazal obrniti. Ker pa je stražar to opazil, preden je žena pobrala hleček, je odvlekel moža h kolu, ki smo mu rekli križ, in ga privezal tako, da je gledal proti soncu.

Menda jeseni 1942 je obiskal taborišče zastopnik Vatikana. Prejšnji dan so dali v hrano neko kemično snov, da so bili naslednji dan posebno podhranjeni zabuhli in nekateri modrikasti v obraz, posameznim so se povečala moda. K sprejemom so smeli priti samo bolje oblečeni, ostali, zlasti izčrpani, so morali osta-

ti v sobah. Dolgo smo čakali, pa nič posebnega doživeli, tudi se potem razmere niso spremenile. Zaradi hrane smo naslednji dan po naročilu taboriščne organizacije štrajkali, da skoro nihče ni šel po kavjo. Posledice: nekaj so jih poslali na Rab. Februarja 1943 so obiskali taborišče zastopniki mednarodnega Rdečega križa, a smo jih lahko samo od daleč gledali, ko so hodili po dvorišču. Le matere z otroki so z rokami dopovedovale, da smo lačni. Potem seve ni bilo boljše.

TUDI LEPI SPOMINI

Nekako od avgusta 1942 smo doživljali Novomeščani ob večerih pred spanjem tudi lepe trenutke. V isti sobi je pod menoj ležal dr. Alojzij Turk, moj desni sosed pa je bil vse do 21. marca 1943 Lamut. Pri Turku so se shajali vsak večer vsi novomeški profesorji, posedli po pogradih in pripovedovali novice s fronte in od doma pa debatirali. Celo Lamut je vedno z zanimanjem poslušal te pogovore in se včasih oglašil. Posebno po prihodu prof. Jarca (28. avgusta 1942), Rajka Šubica in Toma Žargaja je bilo živahno, ker so prinesli novice od doma, Janko Jarc pa je tudi sicer pridno prebiral italijanske časopise in je dobro poznal položaj na frontah. Ubogi, za vse dobri vodja (kapo) sobe Martin Marinč nas je po deveti uri komaj spravil spat. Turka so kot najstarejšega mlajši profesorji zelo spoštovali. Vsak mu je prinesel malenkost, ko je dobil paket. Tako lepega odnosa mlajših tovaršev do starejšega skoraj nisem videl.

Lepi so bili tudi dnevi, ko so prišli paketi. Nismo bili veseli samo priboljškov k pičli hrani, ampak je vsakdo pričakoval tudi skrito pošto. Iznajdljive ženske so namreč zaplekle lističe v prepečenec in drugo pecivo, jih dale v prežganje ipd. Kljub temeljiti preiskavi paketov pred izročitvijo so listke redko našli. Dobre novice so se neverjetno naglo širile po taborišču, interniranci pa so se veselili vsaj nekaj ur.

LAMUT VEDNO Z RISALNO MAPO V ROKAH

Lamut je bil v sobi le tedaj, kadar ga je mučil želodčni čir, kadar je moral čakati na zbor ali je končeval kak izdelek. Ob bolečinah je hodil redko po hrano h kotlu na dvorišču. Včasih sem mu jo prinesel jaz, še večkrat pa Marinč, ki je moral biti kot kapo sobe navzoč pri delitvi hrane, da posamezniki niso jemali po dveh porcij na račun drugih. Sicer je take in druge nepravilnosti taboriščna organizacija kaznovala z batinami po zadnjici, a lakota je bila le močnejša od moralne norme. Ker bi bil moral Lamut uživati dietično hrano, seveda ni veliko jedel, zato sem ga večkrat priganjal, naj vsaj malo pojje. Kadar se je dobro počutil, pa je vzel baretko in risalno mapo ter molče zginil. Brez obojega si ne morem predstaviti Lamuta v Monigo. Krožil je po dvorišču, opazoval in v kakem kotičku delal. Nujajivo so ga včasih dražili, češ da se preveč suka okoli ženskega taborišča. Daleč od tega! Sicer sem res videl precej skic in risb otrok ter meta, a tudi dosti drugih motivov: stražne stolpe, pogreb, razvpitega Sultana, markantne in izčrpane internirance, jaslice idr. Okoli božiča 1942 je namreč Lamut narisal naslovno meščanski dijakom. Portretiral je malo, več portretov Novomeščanov pa je izdelal Rajko Šubic. Lamut je delal večinoma s tušem, redkeje v gvašč tehniki, ker ni imel drugega materiala. Govorili so, da je izdelal neko grafiko za najbolj priljubljeno repartnega oficirja, da bi prišel do materiala. Videl je nisem, pa tudi omenil mi ni tega, zato dejstva ne morem potrditi. O svojem delu je malo govoril, nekoč pa mi je vendarle dejal, da ga „ljublanski klan“ zastavlja.

Menda 12. decembra 1942 sem se zaradi neinformiranosti zelo vznemirilo. Po večerji ždiva z Lamutom na pogradu in strmiva v strop. V sobo nervozno prikoraka kapo Marinč in kriči: „Andoljšek, domov, domov!“ Obrne se in odide. Lamut me pogleda, pa nič ne reče. Tisti hip mi sine v glavo sum, da mi je ključje na sodišče. Vedel sem namreč, da so Alojzij Gerbec, Jože Maček in Danica Gregorij, ki je poučevala na novomeški meščanski šoli ter bila tu poleg pok. Marije Dernovšek in Danice Bujak gonilna sila OF, zaprti na ljubljanskem sodišču. Nisem pa vedel, da so jih 14. julija 1942 že internirali. Zlasti z Gerbecem in Mačkom sem se namreč precej družil, ker smo hodili h kosilu v hotel Metropol, kjer so jedli tudi italijanski oficirji. Ti pa so nas dobro poznali, ker smo se upirali pozdravljanju po rimsko.

Kmalu se Marinč vrne in spet kriči: „Pomota, Andoljšek ostane, Merhar pa gre domov!“ Odleglo mi je. Lamut se obrne, široko nasmeje in pravi: „Fant, še se boš pokoril, še!“

Boris Merhar je res odšel. Zaradi levičarske usmerjenosti smo ga pomilovali, misleč da gre na sodišče. Na srečo pa je odšel domov, poučeval dalje na novomeški gimnaziji, bil med partizansko zasedbo od 5. do 21. oktobra 1943 njen ravnatelj, kasneje so ga internirali Nemci.

Tik pred novim letom 1943 (29. 12. 1942?) smo se spet vznemirili. Domov je namreč odšlo pet novomeških profesorjev (Bajuk, Frankič, Hafner, Šubic, dr. Turk), meščan-

skošolski ravnatelj Žargaj in nekaj dijakov. Sicer smo jim privoščili, a kasneje smo hudo pogrešali zlasti prijetne večere ob Turkovem pogradu. Ker so bili pozneje prvi štirje pri domobranci, je jasno, po kakšni intervenciji so odšli.

Dne 21. marca 1943 so nas premestili v Gonars, kjer je bilo sicer slabše, pa tudi nekaj dobrega. Bolje kot v Monigo je bilo to, da je bilo taborišče ograjeno z bodočo žico in na gosto posejanimi stražnimi stolpi, ter je bilo videti okoliško pokrajino, ob lepem vremenu pa celo Sveta goro in Palmanovo. V moškem taborišču je bila zasilna ambulanta z italijanskim zdravnikom, v ženskem slabe pol ure oddaljenem, pa tudi primitivna zobna ambulanta. Sicer pa so bili skopali interniranci rov in pa je nekaj ušlo, zato zaradi pogostih kontrol posebno ponoči ni bilo miru. Kasneje sem v drugi baraki slučajno našel svojega bivšega meščanskošolskega dijaka in sva prišla kot soseda na istem pogradu vse do mojega odhoda. Bil je dober fant in sva se zelo razumela. Bolj je bil tudi tu veliko, stenic in uši nekolič manj, pač pa so mučili tiste, ki so ležali v pritličju, velike podgane, ki so stikale za paketi in mnoge internirance tudi obrizale.

DOŽIVLJALI VSE MOGOČE

Apeli so bili tudi tu pogostni, da so nas preštevili in nam brali levitve. Prav zloben je bil poročnik, ki nam vsi dejali lemenatar, ker je bil baje bogoslovec. Skoraj ni bil brez biča, s katerim je užgal za vsako malenkost ne glede na to, kam pada.

Tu je bilo vse bolj čutili nasprotje med pristaši NOB in nasprotniki. Taboriščna organizacija je sicer dobro delovala, vendar ni mogla preprečiti vseh nepravilnosti. Lako so namreč pri delitvi paketov, ki so bili po preiskavi odprti, podstavili lastniku paketa nogo, da se je vsebo na raztresla, in v hipu je ni bilo več. Videl sem tudi tale prizor: Komitent kroži po dvorišču, se ustavlja in prisluškuje. V hipu se začne nati nekaj internirancev in ga tako zdelajo, da ga stražarji komaj rešijo. Zaradi varnosti so ga potem posilno menda v žensko taborišče.

Posamezni interniranci, ki so bili dalj časa po ječah in drugih taboriščih, so bili nervozni in živčni, nekateri pa tudi posurovevali, kar ni čudno.

Po zaslugi taboriščne organizacije in posameznikov je bil tu izredno dober pevski zbor, ki nam je pogosto prepeval zlasti slovenske narodne ter umetne pesmi. Nekega dne je bil na koncertu tudi vodja taborišča z drugimi oficirji.

Ob večerih smo po naročilu organizacije predavali v sobah. Nekdo sem govoril o Prešernu, kateremu Poezije sem imel seboj, Gregorčič in Gradniku. Tako pazljivih poslušalcev celo v šoli nisem imel.

Z novomeškimi in drugimi znanimi smo se srečevali na le sprehodih po dvorišču. Tudi Lamuta sem videl redkeje. Vem pa, da je tudi tu delal čeprav je tukajšnje razmere težje prenašal. Koliko je občeval s slikarjem Nikom Pirnatom, ne vem.

Menda 11. aprila 1943 je bilo v taborišču veliko vznemirjenje, večjim transportom so odšli domotrijje novomeški profesorji (Janez Veselko, Stancer), pok. učitelj Dušan Kavšek in nekaj okoliških Janez Grašič, Lojze Primožič, Jože Uran, za druge ne vem več. Domov se je vrnila tudi večina dijakov. Janko Jarc, Franček Veselko in Franc Stancer so odšli kasneje k partizanom. Vsekakor bi bilo treba ba dijake posebej obdelati.

Vrsta znancev se je v Gonarsu torej zredčila in smo to ostali občutili. Zato je bil vsakdo vesel, ko smo se srečevali: Lamut, Marinč, Plantan in Trdan, ker smo se osamelosti vse bolj iskali.

5. julija 1943 je odšel iz taborišča manjši transport, s katerim sva odšla tudi pok. Anton Trdan in jaz. V Ljubljano smo prišli naslednji dan, iz vojašnice ob koncu Slomškove ulice šele 7. julija.

Ko sem se v Gonarsu poslavljala, moj dobi student (menda Bremeški) ni mogel skriti prizadetosti, Martin Marinč je imel solzne oči, pa tudi Lamutu in Plantanu je bilo težko. Vsi trije so se namreč vrnili šele 3. avgusta 1943.

Lamuta sem srečal v Novem mestu šele po osvoboditvi. Ne vem, koliko svojih del mu je uspelo prinesiti po osebni preiskavi v Gonarsu skozi žico. Ko pa bi bil vsa, bi jih bilo za poštno razstavo.

Trpki spomini, a vredni Lamuta. Kolikor kljub skrbnemu brskanju po spominu in dokumentih ter literaturi ni kaj do dlake natančnega, prosim še živeče tovarše, da me tale ali drugače obvestijo.

IVAN ANDOLJŠEK

- 1 Plantanovo pismo avtorju 31. 5. 1982
- 2 225 let novomeške gimnazije. Novo mesto 1971, 197 (odslovi Dodič, n. d.)
- 3 Dodič, n. d., 198
- 4 Isti, n. d., 201
- 5 Dolenski list 1962, št. 15
- 6 Podatek je sporočila Lamutova sestra Darinka prof. K. Bačarova pa meni. Hvala obema!

Spet filmsko gledališče

Po spomladanskem poskusu bo novomeško filmsko gledališče že od prihodnjega tedna redno delovalo — Predstave izbranih filmov vsak četrtek v Domu JLA

O novomeškem filmskem gledališču smo nekaj malega slišali in pisali že spomladi. Zvrstilo se je tudi nekaj filmov, ki so naleteli na ugoden odmev pri občinstvu, tako bi smeli zapisati, da je poskus filmskega prikazovanja filmskih del že za nami. Kot pravi filmski režiser Filip Robar-Dorin, na pobudo katerega je v Novem mestu stekla nova dejavnost, bo slo zdaj zares.

V sodelovanju z ZKO je pripravljen spored filmskega gledališča do konca leta, ko

Filip Robar-Dorin: „Upam, da bo filmsko gledališče v Novem mestu poslej redno delalo.“

naj bi si v dvorani Doma JLA, kjer bodo predstave, dokler ne bo ponovno odprt Dom kulture, ogledali deset filmskih stvaritev. Filme bodo predvidoma vrtili ob četrtkih, in sicer ob 17. uri 19. uri. Za vsako predstavo bo pripravljen filmski gledališki list, v katerem bo moč poleg osnovnih podatkov o vsebini prebrati tudi izvirne iz kritiki. Vse to naj bi rabilo kot oporna točka za kasnejšo razpravo, predvideno po vsaki predstavi. Kasneje nameravajo program gledališča še popopstriti in v ta namen povabiti v Novo mesto nekatere filmske kriti-

ke, ob prikazovanju jugoslovanskih del pa tudi filmske ustvarjalce.

„Morda bo za Novomeščane zanimivo, da je uvedba filmskega gledališča nekakšen odgovor na skomercializirani filmski sporred,“ pravi Robar. „Seveda program filmov neznatne kvalitete vrednosti ni novomeški izvirni greh, pa tudi filmsko gledališče ni nekakšen novomeški izum. V nekaterih slovenskih mestih delujejo taka gledališča že več let in so, bi dejali, že dobro utečena, z izkušnjami. Nekaj tega bomo vsekakor prevzeli tudi v Novem mestu.“

Filmi, ki bodo prišli v poštev za gledališki način prikazovanja, bodo dostopni kot vsi drugi, se pravi po normalnih cenah. Večina jih bo iz rednega kinematografskega obtoka, nekaj pa tudi iz kinoteke. Zato gledališče samo po sebi ni nekaj osupljivo novega, nov je le način gledanja in obravnavanja tistih filmskih stvaritev, ki zaslužijo posebno pozornost. V Novem mestu pa bo največ veljalo, da bo to gledališče obogatilo kulturno življenje.

• V okviru novomeškega filmskega gledališča bodo že prihodnji četrtek (4. novembra) prikazali ameriški film „Božanski dnevi“ režiserja Terrencea Malicka. Nato se bodo do konca leta ob četrtkih zvrstili: poljski film „Brez omrtvičenja“ (Andrzej Wajda), španski „Kača na prsih“ (Carlos Saura), madžarski „Nevarno se je nagibati ven“ (Janos Zsombolyai), italijanski „Trije bratje“ (Francesco Rossi), ameriški „Pasji vojaki“ (Karel Reisz), ameriški „Dandy — pravo ameriško dekle“ (Jerry Schatzberg), slovenski „Splav meduze“ (Ferdo Godina) ali „Rdeči Boogie“, poljski „Kameleon“ (Krzysztof Zanussi) in ameriški film „Plesalec na žici“ (Robert Young). I. Z.

Z NASTOPA, KI JE NAVDUŠIL — Na četrtkovi slovesnosti ob otvoritvi glasbene šole Marjana Kozine v Novem mestu sta med drugim nastopila tudi mladinski pihalni orkester in mešani mladinski pevski zbor, ki delujeta na tej šoli. Prvi del prireditve je bil na prostem v Jenkovi ulici — del nastopajočih kaže pričujoči posnetek — drugi del pa v Kozinovi spominski dvorani, odprti v glasbeni šoli. (Foto: I. Zoran)

Glasbena šola — Kozinov spomenik

Novo prostore novomeške glasbene šole so slovesno odprli prejšnji teden — Velika pridobitev za novomeško kulturno dejavnost je tudi Kozinova dvorana

Novomeška glasbena šola je enajst let zatem, ko so jo poimenovali po slovenskem skladatelju in glasbenem pedagogu Marjanu Kozini, le dočkala vselitev v svoje prostore. Njeje dodeljene in za njeno dejavnost preurejene prostore v nekdanji gimnazijski stavbi v Jenkovi ulici je minuli četrtek slovesno odprl Jože Suhadolnik. Kozinovo spominsko dvorano, ki predstavlja posebno pridobitev za glasbeno šolo in novomeško kulturo, pa je istega dne zvečer odprl Uroš Dular, predsednik novomeške občinske skupščine.

Na slavnosti, ki se je začela pred vzhodom v glasbeno šolo, so nastopili zbori in orkestri glasbene šole, obiskovalci pa so lahko prvič prisluhnili tudi indonezijskim instrumentom, ki jih je tej šoli podaril generalpolkovnik Stane Potočar. Svojevrstno doživetje je bil večer Kozinovi skladbi, ki sta jih v spominski dvorani izvajali ob učencih glasbene šole tudi znana operna solista Zlata Ognjenovičeva in Stane Koritnik. Na hodnikih in v dvorani so na

ogled slike članov novomeške likovne skupine Vladimira Lamuta.

Iz besed Jožeta Suhadolnika povzemamo, da je glasbena šola Marjana Kozine prišla do novih prostorov z združenimi napori občine in združenega dela, zlasti „Krke“. Govornik je poudaril, da postaja šola kot taka trajen spomenik Marjanu Kozini kot novomeškemu rojaku. Sicer bo ustanova poslej še laže

nadaljevala tradicijo novomeškega in slovenskega glasbenega šolstva. Ta pa ni od včeraj, kot je bilo moč slišati, saj so v Novem mestu že leta 1898 odprli prvo podružnico ljubljanske Glasbene matice.

I. Z.

POMOČ ZBIRKI FRANCETA KRALJA

Navzlic bolj prazni blagajni krajevne skupnosti sta svet kostanjevške krajevne skupnosti in predsedstvo krajevne konference SZDL sklenila, da dodelita Galeriji Božidarja Jakca sto tisočakov nepovratnih sredstev za ureditev galerije Franceta Kralja. Pri tej akciji sodelujejo še občinska ter republiška kulturna skupnost in številni delovni kolektivi v Posavju, pa tudi drugod v republiki. Za zbirko Franceta Kralja malce zamujajo gradbena dela, dobro pa gre do denar koledarji in reprodukcije, kar pa je tudi zasluga prizadevanih akviziterjev po Sloveniji.

„Halucinacije 3“ v samozaložbi

Zakaj takega dela ne založi mladinska organizacija?

Jani Bevk, Rudolf Vlašič, Duška Vraničar in Goran Jarnevič, mladi literarni ustvarjalci iz Metlike, so izdali pesniški zbornik „Halucinacije 3“. Naklada je 200 izvodov, najbolj pa preseneča, kar je napisano na drugi strani, namreč da gre za samozaložbo. Preseneča zato, ker to in take vrste pesniško delo ne bi smelo iziti na lastne stroške avtorjev. Slednji so člani metliške osnovne organizacije ZSMS, ki bi morala nameniti del sredstev tudi za tako dejavnost. Drugače povedano, denar bi moral iti tja, kjer kaj delajo, premikajo, poskušajo. Da prav „halucinatorji“ mislijo resno, so dokazali, sicer ne bi izdali že treh številk svojega pesniškega dela. Če je torej tako, njihova organizacija ne bi smela stati ob strani, sicer se bo zgodilo, da bo sčasoma izgubila vse tiste, ki delajo na tem ali onem področju. V tem primeru bo lahko delovala le še na sestankih oziroma na papirju. To pa ne bi smel biti cilj nobeni organizaciji.

T. G.

Če je likovni pedagog sam slikar

Ob razstavi v Brežicah: zanimiva bi bila skupinska razstava del likovnih pedagogov — Dela Marjana Cedilnika kažejo, da bi njihov avtor lahko še marsikaj ustvaril

Na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju se zvrsti vsako leto kakih 70 pomembnejših likovnih prireditev, pri čemer mislimo le na tiste slikarske, kiparske in fotografske razstave, ki redno potekajo v galerijah in drugih znanih razstaviščih. Toda že ta podatek dovolj zgovorno govori o možnosti, ki jih imajo likovniki kot razstavljalci malone v vseh devetih občinah na omenjenem območju, se pravi od Kočevja in Ribnice do Brežic, hkrati pa tudi o možnosti, da se s to dejavnostjo seznanijo kar največ krajanov.

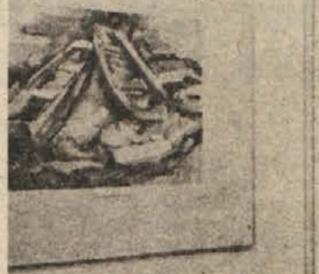
Na razstavah, ki so večinoma avtorske, kar pomeni, da so vsakokrat z deli predstavljeni posamezniki, srečujemo najrazličnejša imena in najraznovrstnejše likovne stvaritve. Tu so znani in priznani slikarji in kiparji, manj uveljavljeni in med njimi tudi še začetniki. Ob otvoritvah često omenjajo, da je ta in ta likovni pedagog na tej in tej šoli, oni spet profesor na akademiji itd. Kadar razstavlja pedagog iz domačega kraja, je zanimanje kajpak še večje. Marsikateri obiskovalec šele na razstavi zve, da je pedagog sosednje šole tudi aktiven slikar.

Podobno ugotovitev je moč zapisati ob razstavi, ki so jo ta ponedeljek odprli v galeriji Posavskega muzeja v Brežicah in kjer je bil navzoči avtor razstavljenih del, slikar Marjan Cedilnik, tudi predstavljen kot likovni pedagog na brežiški osnovni šoli. Doslej se je kot ustvarjalec le malokrat predstavil javnosti. Razstavljal je predvsem v okviru tako imenovanih revij republiškega Združenja likovnih skupin Slovenije, s samostojno razstavo pa se je do zdaj predstavil le v Guncjih. Za brežiško prireditve je pripravil več olj in grafik, ki bi jih mogli po mnenju Nade Zoran pojmo-

skalo oziroma z mehкими prehodi svetlobe od temnejšega k svetlejšemu, ko gre za grafike.

Ob razstavi, ki bo odprta do 21. novembra, se utrinja še tale misel. Znano je, da se s slikarstvom, grafiko in drugimi likovnimi zvrstmi ustvarjalno ukvarja več likovnih pedagogov na osnovnih šolah. Kot pedagogi, ki vcepljajo likovno znanje učencem, se srečujejo na najrazličnejših sestankih, kot ustvarjalci malokrat, bolj naključno. Vsekakor bi bilo zanimivo prirediti skupinsko razstavo, na kateri bi se likovni pedagogi občinstvu predstavili v novi luči. Morda bo prav ta misel spodbudila koga, da bo začel pripravljati kaj takega.

I. Z.

Z RAZSTAVE DEL 5. SVOBODNE SLIKARSKE AKADEMIJE KRKE — Akademski slikar Aladin Lanc, odličen slovenski akvarelist, udeleženec več slikarskih kolonij, ki so bile na Dolenjskem, je slikal tudi na letošnji svobodni slikarski akademiji Krke in si na razstavi, ki je še na ogled v avli in hodnikih poslovne stavbe novomeške tovarne zdravil v Ločni, z zanimanjem ogledal tudi dela svojih „konkurentov“. Na posnetku ga vidimo, kako se je zamislil ob delih novomeškega slikarja Jožeta Kotarja, ki je letos prvič sodeloval na Krkini slikarski akademiji. (Foto: I. Zoran)

Labod podelil slikarske nagrade

Na četrtem slikarskem ektemporu, ki se je končal s petkovo otvoritvijo razstave v novomeški tovarni oblačil, je sodelovalo 27 likovnikov, od katerih jih je 24 predložilo svoja dela — Kakovostna raven iz leta v leto višja

V Novem mestu se je končala še ena likovna manifestacija. To je Labodov slikarski ektempore, ki ga je tovarna oblačil v sodelovanju z likovno skupino Vladimira Lamuta priredila že četrtič. Letošnjo bero so razgnili 22. oktobra v Labodovi jeditnici. Na razstavi je 24 slik, ustvarjenih v najrazličnejših tehnikah. Vsak od sodelujočih avtorjev je predstavljen z enim delom.

Na otvoritvi so povedali, da je od okoli 30 vabljenih slikarjev žigosalo platna ali slikarske papirje 27 ustvarjalcev. Te so tudi šteli za udeležence četrtega ektempora, ki je potekal od 5. do 22. oktobra. Trije so z oddajo svojih del zamudili, zato ne sodelujejo na razstavi. Kljub temu ugotavljajo, da je odziv spet izpričal zanimanje za ta ektempore, ki kvalitetno napreduje iz leta v leto. Tudi zato, ker se vanj vključujejo akademski slikarji.

Glavni direktor Laboda Milan Bratož je ob podelitvi nagrad za najuspešnejša dela, nastala na četrtem ektemporu, poudaril, da v kolektivu novomeške tovarne oblačil razmišljajo že o tem, kako bo

prihodnje leto, saj nameravajo ektempore še bolj razviti in ga organizacijsko urediti. Ne nazadnje zato, ker so se v tej delovni organizaciji odločili, da bo ta slikarska manifestacija njihova stalna oblika podružbljanja kulture in približevanja kulture delavcem.

Letos so imeli slikarji na voljo tri teme: „Prosto temo“, „Novo mesto“ in „Dolino Krke in ljudje ob njej“. Razstava kaže, da so jih z ustvarjenimi deli dobro „pokrili“. Odzvali so se tudi na dodatno temo „Mladina“, razpisano posebej v počastitev 11. kongresa ZSMS v Novem mestu.

Naj ob tem navedemo še podatek, da se je vseh dosedanjih Labodovih

kultura in izobraževanje

Petnajst peres

Jutri bo v Trebnjem območno srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov

V Sloveniji potekajo že nekaj mesecev območne prireditve novega cikla srečanj pesnikov in pisateljev začetnikov. Taka prireditve za Dolenjsko bo jutri popoldne v Trebnjem, in sicer pod okriljem tamkajšnje ZKO.

Za trebnjsko srečanje je pripravljenih petnajst avtorjev, ki so se oglasili na razpis odbora za literarno dejavnost pri ZKO Slovenije. Doma so iz Metlike, Tržiča, Brežic, Višnje gore, Šmarje-Sapa, Novega mesta, Sentvida pri Stični, Ribnice, Boštanja in Črnomlja.

Po ustaljenem načinu bodo v Trebnjem pripravili najprej pomenek z avtorji o značilnostih njihovih literarnih besedil in sploh spregovorili o posebnostih besednega ustvarjanja. Izbrani avtorji bodo nastopili na literarnem večeru, ki ga Trebnjanci pripravljajo v svoji Galeriji likovnih samorastnikov. Jutri bo tudi znano, kateri od udeležencev trebnjskega srečanja se bo udeležil zaključne republiške prireditve, ki bo, kot vse dosedanje, v Gradišču v Slovenskih goricah.

POSAVSKI MUZEJ TUDI PRAVNO MEDOBCINSKI

Posavski muzej v Brežicah, ustanovljen leta 1949, je od začetka deloval kot pokrajinska ustanova, vendar je ustanoviteljske pravice in dolžnosti zanj prevzela le brežiška občina. Zdjaj to razširjajo še na krško in sevnisko občino, za kar je pravna osnova novi zakon o naravni in kulturni dediščini.

SLIKALI SO NOVO MESTO — Vec udeležencev letošnjega Labodovega slikarskega ektempora je svoja slikarska stojala z napetimi platni postavilo pred motive v samem Novem mestu. Nekateri so si izbrali Glavni trg — s pregledom nanj od mostu. Pričujoči posnetek je nastal v četrtek, 21. oktobra, okoli 13. ure, komaj en dan pred rokom za oddajo del, na omenjenem kraju. (Foto: I. Zoran)

ektemporov udeležilo 59 slikarjev. Prvi dve leti je bilo po 25 udeležencev, lani pa le 22. Mnogi med njimi so že kar stalni gostje Laboda.

• Na četrtem ektemporu so na predlog žirije, ki sta jo sestavljala umetnostna zgodovinarja Andreja Koblar-Gale in Milček Komelj, podelili nagrade za najboljša dela naslednjim avtorjem: prvo akademski slikarki Vidi Slivnik-Belantič, drugo slikarju Marjanu Mazniku in tretjo akademskemu slikarju Veljku Tomanu. Vsi trije so dobili tudi bronasto skulpturo laboda. Diplome pa so prejeli: Marin Berovič, Jože Kotar, Janko Orač, France Smole, Edo Starc in Toni Vovko. Posebno nagrado za delo na temo „Mladina“ je dobil Stane Petrovič. I. Z.

Krkino posojilo „dodelila“ banki

Mila Jakovljevič ni hotela o vračilu posojila nič slišati — Pot Krke na sodišče ni bila zaman — Sodbo potrdilo sodišče SRS

S posojili vemo, da ne gre vselej, kot bi želeli. V mislih imamo želeno vsoto denarja ali kaj podobnega. Na svojski način pa se je pred dnevi opekla Mila Jakovljevič, delavka novomeške tovarne zdravil Krka. S svojo domisljico, ki pa zadnje čase ni le njena, je Krki povzročila precej glavobola. Za kaj gre?

Po sklepu samoupravnih organov v Krki je dobila Jakovljevičeva septembra 1979 posojilo v znesku 150.000 din in o tem sklenila pogodbo z Ljubljansko banko. Jakovljevičeva je posojilo prejela in zanj

odplačevala tudi mesečne obroke vse do 31. avgusta predlani, ko ji je prenehalo delovno razmerje. Krka je takrat od nje terjala vračilo posojila, Jakovljevičeva pa se je „spomnila“, da njeno posojilo nima nič opraviti s Krko, saj je pogodbo konec koncev sklenila le z banko, kateri pa bo še vnaprej odplačevala dogovorjene mesečne obroke. Krki ni preostalo drugega, kot da je vso zadevo predala sodišču združenega dela.

Novomeško sodišče je na prvi obravnavi razsodilo v prid Krki, vendar je na pritožbo Jakovljevičeve sodišče SRS razveljavilo to sodbo in prvostopenjskemu sodišču predlagalo, da v postopek pritegne še Ljubljansko banko. Natanko tako se je tudi zgodilo, vendar sodba ni utrpela bistvenih sprememb. Jakovljevičeva mora plačati še neodplačani zne-

sek posojila nekaj preko 130.000 din z obrestmi, vse na račun Ljubljanske banke. Jakovljevičeva se je tudi tokrat obrnila še na sodišče združenega dela SRS. To pa je bilo tokrat jasno:

„Pritožba ni utemeljena in se zavrne. Povsem jasno je, da je posojilo dobila v Krki s sklepom njenega samoupravnega organa in da ga je ob prenehanju delovnega razmerja dolžna Krki tudi vrniti. O tem jasno govori tudi samoupravni akt Krke o stanovanjskih posojilih in ga je ne glede na vsebino posojilne pogodbe, sklenjene z banko, potrebno spoštovati.“

B. B.

IZ GOSTILNE DO PRVEGA JARKA

Prejšnji torek se je nekaj pred polnočjo po lokalni cesti med Smednikom in Zameškim peljal s traktorjem 50-letni Jože Kuštek iz Lipe. Možakar je odhajal iz gostilne Tratnik proti domu, zaradi vinjenosti pa je kmalu zapeljal v levo na bankino, od koder se je večkrat preuknil. 33-letni sopotnik Jože Pečarič je iz traktorja še pravočasno odskočil, medtem ko se je Kuštek pri nezgodi huje poškodoval in se zdravi v brežiški bolnišnici. Traktor je utrpel za 5 tisočakov škode.

Vaška pot enaka cesti?

Če ni prometnega znaka, velja desno pravilo — Zapleti, ki kažejo na še enega krivca prometnih nezgod

Začnimo s primerom. Pred časom se je na cesti, ki pelje proti Dolenjskim Toplicam, pripetila huda prometna nesreča. Vsa zadeva je bila navidezno jasna in za preiskovalce povsem rutinska. Nezgoda naj bi povzročil avtomobilist, ki je iz vaške poti nenadoma zavil na glavno cesto. Toda med preiskavo se je zapletlo. Nikjer nobenega znaka, ki bi vozilu iz vaške poti odzvel prednost in povedal, da gre za priključek stranske na glavno cesto. Če tega ni, velja desno pravilo. Je potemtakem nesreče kriv avtomobilist, ki se je nič hudega sluteč peljal v skladu z vsemi prometnimi predpisi proti Dolenjskim Toplicam?

Do podobnega absurda lahko vsak čas pride še pri odcepu za Ledečo vas na cesti med Kostonjico in Sentjernejem ter še kje. Najbolj zanimivo pri vsej zadevi je torej, da primere požarna, napak pa ne odstrani-

mo. Novomeško Cestno podjetje, dolžno skrbeti za prometne označbe izven mesta, in Komunala, ki bi naj skrbela za pravilno signalizacijo v Novem mestu, sta vse pogosteje prisotna v mapah sodnih preiskovalcev ali pri delu tožilcev kot posredna krivca prometnih nezgod.

Zaradi podobnega spordslaja je novomeška Komunala tudi v gospodarskem postopku. Navzlic številnim opozorilom in pisnim zahtevam za označitev prehodov čez cesto v bližini osnovnih šol pred pričetkom pouka, se za to niso zmenili. In tako bi v uradni zabeleži ostalo zapisano, da je prometne nezgode kriv otrok, ki je na neoznačenem mestu stekel čez cesto...

Vse to pa zaradi nekaj kilogramov bele barve ali enega samega prometnega znaka!

B. BUDJA

dežurni poročajo

ODNESEL 10 LITROV VINA — Rajko Bele iz Gorenje Straže je 19. oktobra ugotovil, da je nekdo obiskal njegovo zidanico. Vlomilec je vdrl skozi vhodna vrata, ki jih je enostavno snel s tečajev, in iz sode iztočil 10 litrov vina.

GOSTE IZZIVAL K PRETEPU — Metliški miličniki so 22. oktobra pridržali do iztreznitve 22-letnega Špličana Ivana Vučiča. Možakar se je v bifeju Bela krajina nespodobno vedel, razgrajal in goste izival k pretepu. Umirili so ga miličniki in ga napotili tudi k sodniku za prekrške.

RAZBIJAL KOZARCE — Nemirno je bilo prejšnji teden tudi v črnomaljskem hotelu Lahinja. 32-letni domačin Igor Vasič je namreč sklenil popoldansko popivanje zaključiti v Lahinji, vendar natakari niso bili pripravljeni ustreči njegovim željam. Možakar je razjarjen pričel razbijati kozarce, zato so na pomoč priskočili miličniki. Vasiču so dali še napotnico za obisk sodnika za prekrške.

KOLOVRATIL MED MIZAMI — Novomeški miličniki so v soboto pridržali 27-letnega Franca Zagorca iz Ždinje vasi, ki je vinjen kolovratil po spodnji kavarni, oviral goste in grozil celo miličnikom.

ODNESEL ŠTEVEC — Med 5. in 19. oktobrom je nekdo vlomil v vikend Franca Trlepa iz Biča. Vikend stoji pri Selih-Sumberku, tat pa je razbil šipo in odnesel števce z avtomatom.

RAZBIJAL KOZARCE — V prostoru za pridržanje je končal tudi Ivan Jakovljevič, začasni meščan Črnomlja. V tamkajšnji gostilni Miler je vinjen razgrajal in razbijal kozarce, nato pa še kolovratil po cesti.

OB VRTALNI STROJ — Med 17. in 22. oktobrom je nekdo vlomil v vikend Ljubljancana Staneta Goloba na Mali Strmici. S kolom je razbil okno in odnesel električni vrtalni stroj ter še nekaj malenkosti.

MLADOLETNIKA KRADLA PO AVTIVH

Prejšnji teden v poznih nočnih urah so krški miličniki prijeli mladoletnika D. K. in M. B. iz okolice Krškega. Fanta sta nekaj pred tem vlomila v avtobus celjskega Izletnika, ki je stal na železniški postaji, in odnesla 1.600 din. Kasneje je bilo ugotovljeno, da sta mladoletnika vlomila še v več osebnih avtov. Storitela so delavci postaje milice izročili skrbstvenim organom.

Žganje je slabo zdravilo

Ali razen tega, da vinjenemu delavcu pokažemo vrata, storimo zanj še kaj?

Primer Staneta Gorenčiča iz Dolnjega Kota pri Dvoru je samo eden med poplavo tovrstnih razprav z enako vsebino pred novomeškim sodiščem združenega dela. Gre za problem opijanja med delovnim časom, ki se najpogosteje konča, kot je bilo pri Gorenčiču — s prenehanjem delovnega razmerja. Pravno je vsa zadeva zaključena, zagotovo tudi brez sleherne sence suma, za razmišljanja pa vendarle ostaja še veliko. Ali delovne organizacije store še kaj razen uvedbe disciplinskega postopka, ko pa je vendarle dokazano, da gre pri večini alkoholikov za bolnike, ki jim je potrebna naša pomoč. Pokazati vrata je pač najlaže.

Povrnilo se k Gorenčičevemu primeru. Možakar je zaradi sklepa disciplinske komisije Novoles — tozđ TDP Straža o prenehanju delovnega razmerja zaradi hušjih kršitev delovnih obveznosti skušal „pravico“ najti pred novomeškim sodiščem združenega dela. Toda razprava te dni je nedvoumno pokazala, da so imeli v Novolesu prav. Gorenčič je že predlani neopravičeno štiri dni izostal z dela, za kar mu je bil izrečen pogojni ukrep prenehanja delovnega razmerja, toda tudi med tem časom ni šlo brez zapletov. Priče so povedale, da je bil Gorenčič lanskega maja večkrat vinjen na delovnem mestu, enkrat pa je službo celo svojevoljno zapustil. Maligane na delovnem mestu je potrdil alkotest, sicer pa tudi Gorenčič ne zanika, da je imel pri sebi steklenico žganja, iz katere je kdaj pa kdaj potegnil. Pravi le, da to zaradi tega, ker je bil močno prehlajen in mu bojda žganje v takih primerih najbolj zaleže.

Naj bo kakorkoli, senat sodišča je ugotovil, da so v Novolesu ravnali prav, ko so preklicali pogojno kaznen in Gorenčiču zaradi očitanih in dokazanih kršitev pokazali vrata.

B. BUDJA

NEIZPODBITEN DOKAZ — Multanova, s katero miličniki vse pogosteje hodijo na najprometnejšo dolenjsko cesto, je marsikateremu vozniku trn v peti. Zakaj, dovolj zgovorno kaže naš posnetek.

DVOJNA NESREČA PRI MOSTECU

19-letni Erik Blažević iz Gaberja pri Brezicah se je v petek peljal z osebnim avtom od Dobove proti Brezicam.

Vozil je prehitro — obstaja tudi sum, da pod vplivom alkohola — zato je zapeljal čez vozilce in se večkrat prevrnil. Po izjavah očividcev je vozilo kakih 15 metrov letelo po zraku. Sofer in 15-letni sopotnik Darko Humek sta se hudo poškodovala. Po nezgodi se je tam zbralo precej radovednežev. Miličnik jih je hotel napotiti naprej in je svoje vozilo pustil na repu kolone.

Vanj pa se je kmalu zatem zaletel 27-letni Kranjčič in po nezgodi pobegnil. Miličniki so ga kmalu izsledili na Čatežu, kjer se je skrival.

Z vlačilcem zaustavili drzna tatova

Uspešna akcija brežiških miličnikov v noči na nedeljo

Z vlačilcem si je morala pomagati patrolja brežiških miličnikov v noči na ponedeljek, ko je na Čatežu ustavila osebni avto novomeške registracije. V njem sta namreč sedela 21-letni Muharem Nezirovič in leto starejši Predrag Stanič, ki pa je ob prijettu pobegnil. Ze čez kratak čas je bil po zaslugi psov slednikov noviči v družbi miličnikov. Postopek je pokazal naslednje:

Omenjena dva sta v soboto v Zagrebu ukradla osebni avto, se z njim odpeljala do Ljubljane, že pri Mokricah pa zavila proti Jesenicam, kjer sta skušala vlomiti v trgovino, vendar sta bila pregnana. Pot sta nato z ukradenimi avtomobili nadaljevala do Ljubljane, Celja, Maribora in nato nazaj do Ljubljane, kjer sta vlomila v več trgovin. Njun zadnji podvig pa je bil kraja lade novomeške registracije in vlom v trgovino na Otočcu.

V KOPALNICI NAŠLI TRUPLJO

Prejšnji četrtek so v nedograjeni stanovanjski hiši v Brezicah na Cesti prvih borcev našli neznano moško truplo. Kot je pokazala nadaljnja Preiskava, je v kopalnici ležal 24-letni Ivan Dušek iz Cerklje. Znakov nasilja na truplu ni bilo in je, kot kaže, šlo za samomor.

Z MOTORJEM DO SMRTI POVOZIL PEŠAKINJO

Minuli četrtek se je po lokalni cesti med Sevnico in Zgornjim Brezovim peljal z motornim kolesom 19-letni Jože Simončič iz Lončarjevega dola. Kakih 500 metrov iz Sevnice je Simončič dohitel pešakinjo, 75-letno Marijo Perc iz Trnovca 9 pri Sevnici. Ženička je na hrbtu nosila nahrbtnik, v rokah pa še potovalko. Motorist je Perčevico zadel in zbil po cesti, ženička pa je hudim poškodbam podlegla že na kraju nezgode.

UMRL PRI TRČENJU S TOVORNJAKOM

V četrtek, nekaj pred polnočjo, je prišlo v Kočevju do hude prometne nesreče. 32-letni Ljubljancan Franc Piškur je namreč peljal tovornjak po Roški cesti proti Šalki vasi, vendar je pri hiši številka 25 nepredvidno zavil na levo in pri tem zaprl pot 19-letnemu domačinu Janczu Gorniku, ki se je z osebnim avtom pripeljal nasproti. Avtomobilist je silovito trčil v bok tovornjaka, pri nesreči pa je Gornik dobil hude poškodbe in jim takoj tudi podlegel.

IZ SOBE UKRADEL DENAR

Zaenkrat še neznan tat je v času med 17. in 18. oktobrom obiskal stanovanje Novomeščana Antona Novaka. Zmikav je v sobi našel 20.000 din gotovine in denar tudi odnesel. Za storilcem poizvedujejo.

PRI DELU SE JE POŠKODOVAL

Prejšnji četrtek so v novomeški bolnišnici prepeljali 45-letnega Martina Novaka iz Črnuč. Možakar je bil tistega dne v Velikem Lipovcu, kjer je z buldožerjem opravljal razna dela. Ko je hotel iz stroja odmontirati kladivo za razbijanje kamnov, mu je to padlo na nogo in ga poškodovalo.

PO DOLENJSKI DEŽELI

Prva seja novoizvoljenega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu — Imenovane tudi komisije

Če je soditi po prvem sestanku novoizvoljenega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Novega mesta, potem predlagatelji takšne sestave niso imeli najbolj srečne roke. Čeprav skromna udeležba prejšnji teden nikakor ni prerok slabemu delu, pa vendarle kaže na odnos posameznikov do nalog, ki jim jih je zaupala družba.

Ze prva seja v novi sestavi, ki ji je prvič predsedoval novoizvoljeni predsednik sveta Bojan Ficko, je pokazala, da dela ne bo zmanjkalo. Prav zaradi tega je bila ena orednih točk dnevnega reda izvolitve komisij, ki bodo v okviru sveta vsaka na svojem področju pomagala reševati naloge, ki jih postavlja vse prej kot razveseljivo stanje na dolenjskih cestah. Komisijo za vzgojo in preventivo in krajevnih skupnostih bo vodil Jože Prosinečki, podobno komisijo v delovnih organizacijah Franc Gole, na čelu komisije za preventivo in vzgojo otrok bo Jože Jazbec, predsednik komisije za propagando in obveščanje pa je Bojan Budja.

V SEVNICI JE IZTIRIL VAGON

Na železniški postaji v Sevnici je prišlo 18. oktobra nekaj pred 23. uro do iztirjenja električnega potniškega vlaka. Nezgoda je na srečo minila brez poškodb in večje materialne škode, do nje pa je prišlo, ko je vlak peljal proti kurilnici, nenadoma pa se je premaknila kretinca, ki je en vagon poslala na sosednji tir. Vzroke nezgode še raziskujejo.

SKOZI SADOVNJAK V JABLANO

V nedeljo ponoči — ura je kazala 1.50 — se je po Partizanski cesti v Novem mestu peljal z osebnim avtom Drago Zupanc iz Globokega. Pri zdravstvenem domu je vozilo na mokri cesti pričelo zanašati, zapeljalo je skozi vhod v sadovnjak na desni strani ceste in nato trčilo v jablano. Poškodovala sta se voznik in sopotnik Saži Pešec iz Radeč, ki sta pomoč dobila v novomeški bolnišnici.

UKRADEL JEKLENKO PLINA

Na delovišču vodovoda v Družinski vasi se je v noči na soboto drževal tat. Njegov obisk ni bil zaman, odnesel je namreč eno od štirih jeklenk plina, ki so tam počivale brez nadzorstva. S krajo je mariborski IMP oškodoval za 14.000 din.

MED PREHITEVANJEM TRČIL

V petek ob 14. uri je Mustafa Džogič iz Cazina peljal osebni avto po magistralni cesti proti Zagrebu. Pri Sentjurju je pričel prehitevati neznan tovornjak, takrat pa mu je nasproti prav tako s tovornjakom pripeljal Ljubljancan Ivan Pečnik. Prišlo je do hudega čelnega trčenja, v katerem je tovornjak zaneslo v desno čez bankino na travnik. Pri nezgodi se je poškodoval voznik Džogič; odpeljali so ga na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Pločevina je utrpela za 250.000 din škode.

S TRAKTORJEM SE JE PREVRNIL — Do prometne nezgode je prišlo v petek tudi na kolovoznici poti pri naselju Na Trahah v bližini Novega mesta. Alojz Musar iz Veli-

Prvi odmevi devalvacije so že tu. V nedeljo, med 14. in 15. uro, je nekdo stopil skozi odprto pritlično okno hiše Antona Marolta v Velikem Gabru in iz omare v spalnici odnesel 1.700 nemških mark. Če bi vlomil v četrtek, bi njegov plen veljal 20 odstotkov manj.

Novomeščan Pavle Judež je ostal brez nedeljskega kosila. Dan poprej mu je namreč nekdo vlomil v kokošnjak in odnesel 8 pernatih dvožolk. Poslej bo tudi Judež moral v vrsto pred kioski varaždinske Koke na novomeški tržnici.

Dnevov srbske kuhinje v novomeškem hotelu Kandija se je udeležil tudi Ljubljancan Dušan Trebešček. Med pokušanjem srbskih kulinarčnih posebnosti je njegovo sobo obiskal zmikav ter odnesel budliko in brijski aparat. Če se lastnik že ni mogel zjutraj polepšati, se je vsaj odpočil.

Iz Kandije sta tudi naslednji dve notici. Govorita o nekem Miladinu Močiču iz Novega mesta in Bršljančanu Nedeljku Tomoviču. Po priimkih sodeč, je mladenič ob zvoških njune domače glasbe zajelo koprenje še za domačimi običaji. Ker razbijanje kozarcev in razgrajanje ni bilo ravno v ritmu taktov, so za uglasenost poskrbeli miličniki.

Tatovi so tudi v bolnišnici. Prejšnji teden je iz garderobnih omari dveh delavk zmanjkal lep kupček denarja. Ena je bila ob 4.300, druga pa ob 1.320 dinarjev. Zanesljivo med osumljenici ni le takih, ki so tisti čas ležali na operacijski mizi.

VLOMIL V AVTO — V nedeljo je nekdo vlomil v osebni avto Ljubljancanke Jane Pestovnik. Odnesel je električno baterijo, za nameček pa voznici spustil v prtljžnik zavorno olje.

KRONIKA NESREČ

kega Cerovca se je peljal na neregistriranem traktorju proti regionalni cesti Novo mesto — Sentjerneje. Vozil je brez luči, temnilo se je že, zato je verjetno zavozil v jarek ob poti, kjer se je traktor z vprežnim vozom prevrnil. Musarju je stisnilo nogo in so ga odpeljali po pomoč v novomeško bolnišnico.

S CESTE V JAREK — Ljubomir Džukič iz okolice Ogulina se je v soboto zjutraj peljal z osebnim avtom od Metlike proti Novemu mestu. Nekje pri 21. kilometru je v ostrem desnem in nepreglednem ovinku zapeljal čez levo polovico cestišča v jarek, kjer se je vozilo ustavilo. Pri nezgodi se je Džukič poškodoval in je ostal na zdravljenju v novomeški bolnišnici. Na avtomobilu je za 30.000 din škode.

Dolenjski ligaši oddali le točko

Nadaljevanje rokometnega prvenstva prineslo poln izkupiček – V II–ZRL zmagi Inlesa in Novega mesta – V SRL Kočevke povečale naskok

DRAGOCENI TOČKI – Novomeške rokometnice so tokrat zabeležile izredno dragoceno zmago v tekmi s Koko. Navzlic gostovanju v Šentjerneju so prikazale igro, ki je na trenutke spominjala na tisto v lanskem sezoni, ko so Novomeščanke postale eden najuspešnejših rokometnih kolektivov v Sloveniji.

ŠPORTNI KOMENTAR

Ne le enkratna akcija

Komunisti v republiki o dogajanjih in razmerah v športu – Vrsta neurejenih vprašanj

Pred časom so se sestali komunisti vseh republiških telesnokulturnih organov in organizacij ter sprejeli stališča o nadaljnjem delu, ki so jih posredovali 15. seji predsedstva CK ZKS. Le-to je takšne smernice, predvsem pa obsodbe vseh nezakonitosti v športu sprejelo in občinskih organizacijam poslalo zahtevo, da komunisti nemudoma prično uresničevati dogovorjeno.

Na kratko gre za naslednje. Komunisti morajo v stisih za telesno kulturo, klubih in društvih, kjer delajo, nemudoma oceniti samoupravno organiziranost, hkrati pa opredeliti odgovornost posameznikov za neuresničevanje in nespoštovanje sprejetih predpisov in usmeritev.

Nadalje je potrebno urediti status vrhunskih športnikov, vprašanje vrednotenja in nagrajevanja za vrhunske dosežke, kot tudi status poklicnih športnikov in njihovega organiziranja v

skladu z zakonom o združenem delu.

Izrečena je bila ostra obsodba vseh nezakonitosti, podprte pa so bile tudi pobude zvezne konference SZDL in službe družbenega knjigovodstva. To pa ne sme biti le enkratna akcija. Zavzeti se je potrebno za spremembe, predvsem za poenostavitev predpisov o finančnem poslovanju osnovnih telesnokulturnih organizacij.

Ne nazadnje je bilo nekaj besed namenjenih tudi kandidatom za opravljanje odbojnih nalog na športnem področju. Predlogi zanje morajo biti usklajeni v ZTKO, postopek pa voden preko SZDL po načelih kadrovske politike v Sloveniji.

Že iz tega kratkega povzeka je razvidno, da se športnim aferam resno dajejo tla. Da pa bi pometli z njimi, bo seveda dogovore potrebno preseliti tja, kjer se nezakonitosti in afere rojevajo.

B. B.

Minula rokometna sobota je bila za dolenjske ligaše dolej daleč najuspešnejša. V vseh konkurencah so oddali samo eno točko (Iskra na gostovanju v Ptujju), najbolj razveseljiva pa je seveda zmaga novomeških drugoligašic, ki so tako prekinile serijo neuspešnih nastopov. Poglejmo najprej drugoligaška izida:

INLES ŠOSTANJ 28:21 (14:13) – Ribniški rokometiški so po pričakovanju vknjižili novi dve točki. V izredni rokometni predstavi, ki je navdušila blizu 700 ljubiteljev tega športa v dvorani ribniškega športnega centra, so domačini zasluženo zmagali, saj so imeli večji del igre rezultat in pobudo v svojih rokah. Svoj večer je imel tokrat domač: veteran Mikulin, ki je bil z 12 zadetki neresljiva uganka za gostujočega vratarja.

Inles: Gelze, Lukič, D. Ilc, J. Ilc, 5. Tanko 2, Troha, Karpov 3, Mikulin 12, Ambrožič 3, Fajdiga 3, Kljun.

Leštica po 7. kolu: Istraturist 12 (med tedno je odigral zaostalo srečanje in ga tudi dobil), Inles in Split 11, Moslavina 10, itd.

V naslednjem kolu bodo poskušali Ribničani svoj točkovni izkupiček popraviti na gostovanju pri Dubovcu.

NOVO MESTO – KOKA 27:21 (14:7) – Srečanje 7. kola so morale Novomeščanke zaradi zasedenosti svoje dvorane odigrati v Šentjerneju. V izredno pomembnem srečanju, ki naj bi pomenilo preokret v dosedajni seriji porazov novomeških igralnic, so domačinke premogle toliko moči, da so osvojile dragoceni točki. Novomeščanke so vodile od prve do zadnje minute, na trenutke pa so

Leštica po 8. kolu je takšna: Itas Kočevje 14 točk, Burja 12, Drava, Iskra in Fužinar 11 itd.

V naslednjem kolu je na sporedu derbi obeh dolenjskih ekip, poleg tega pa se obeta zanimivo srečanje še med Burjo in Fužinarjem. Zanesljivo bomo v nedeljo dobili odgovor na vse dosedanje morebitne nejasnosti.

TUDI SEVNIČANI PRI VRHU – Tudi v moški republiški konkurenci

Leštica po 8. kolu je takšna: Itas Kočevje 14 točk, Burja 12, Drava, Iskra in Fužinar 11 itd.

V naslednjem kolu je na sporedu derbi obeh dolenjskih ekip, poleg tega pa se obeta zanimivo srečanje še med Burjo in Fužinarjem. Zanesljivo bomo v nedeljo dobili odgovor na vse dosedanje morebitne nejasnosti.

TUDI SEVNIČANI PRI VRHU – Tudi v moški republiški konkurenci

Leštica po 8. kolu je takšna: Itas Kočevje 14 točk, Burja 12, Drava, Iskra in Fužinar 11 itd.

V naslednjem kolu je na sporedu derbi obeh dolenjskih ekip, poleg tega pa se obeta zanimivo srečanje še med Burjo in Fužinarjem. Zanesljivo bomo v nedeljo dobili odgovor na vse dosedanje morebitne nejasnosti.

TUDI SEVNIČANI PRI VRHU – Tudi v moški republiški konkurenci

Leštica po 8. kolu je takšna: Itas Kočevje 14 točk, Burja 12, Drava, Iskra in Fužinar 11 itd.

V naslednjem kolu je na sporedu derbi obeh dolenjskih ekip, poleg tega pa se obeta zanimivo srečanje še med Burjo in Fužinarjem. Zanesljivo bomo v nedeljo dobili odgovor na vse dosedanje morebitne nejasnosti.

TUDI SEVNIČANI PRI VRHU – Tudi v moški republiški konkurenci

Leštica po 8. kolu je takšna: Itas Kočevje 14 točk, Burja 12, Drava, Iskra in Fužinar 11 itd.

V naslednjem kolu je na sporedu derbi obeh dolenjskih ekip, poleg tega pa se obeta zanimivo srečanje še med Burjo in Fužinarjem. Zanesljivo bomo v nedeljo dobili odgovor na vse dosedanje morebitne nejasnosti.

TUDI SEVNIČANI PRI VRHU – Tudi v moški republiški konkurenci

Leštica po 8. kolu je takšna: Itas Kočevje 14 točk, Burja 12, Drava, Iskra in Fužinar 11 itd.

V naslednjem kolu je na sporedu derbi obeh dolenjskih ekip, poleg tega pa se obeta zanimivo srečanje še med Burjo in Fužinarjem. Zanesljivo bomo v nedeljo dobili odgovor na vse dosedanje morebitne nejasnosti.

TUDI SEVNIČANI PRI VRHU – Tudi v moški republiški konkurenci

Leštica po 8. kolu je takšna: Itas Kočevje 14 točk, Burja 12, Drava, Iskra in Fužinar 11 itd.

V naslednjem kolu je na sporedu derbi obeh dolenjskih ekip, poleg tega pa se obeta zanimivo srečanje še med Burjo in Fužinarjem. Zanesljivo bomo v nedeljo dobili odgovor na vse dosedanje morebitne nejasnosti.

TUDI SEVNIČANI PRI VRHU – Tudi v moški republiški konkurenci

Leštica po 8. kolu je takšna: Itas Kočevje 14 točk, Burja 12, Drava, Iskra in Fužinar 11 itd.

V naslednjem kolu je na sporedu derbi obeh dolenjskih ekip, poleg tega pa se obeta zanimivo srečanje še med Burjo in Fužinarjem. Zanesljivo bomo v nedeljo dobili odgovor na vse dosedanje morebitne nejasnosti.

TUDI SEVNIČANI PRI VRHU – Tudi v moški republiški konkurenci

sta dolenjski moštvi med tistimi, ki krojijo vrh lestvice. Sevničani so tokrat doma brez težav premagali Prule s 35:28 (17:14), Krčani pa so presenetljivo lahko ugnali Minervo s 27:19 (15:8). Po osmih kolid so Sevničani s samo točko zaostanka za vodilnima Rudarjem in Izolo tretji, Krčani pa z 10 točkami četrti. Takšnega razpeta po odigranih osmih kolid verjetno niso pričakovali niti največji optimisti. Sevničani in Krčani so sedaj med resnimi kandidati celo za naslov jesenskih prvakov.

V naslednjem kolu potujejo Sevničani k Minervi, Krčani pa v Veliko Nedeljo. Vsaka točka s teh gostovanj bi jih še bolj približala vrhu.

GOLOVEC – KOČEVJE 1:3 (9, -14, -12, -7)

Kočevke, ki niso odigrale prvega srečanja v letošnjem republiškem odbojarskem prvenstvu, so tokrat v 2. kolu gostovale v Celju. Po ogorčeni borbi so premagale moštvo Golovca s 3:1 in tako napovedale boj za vrh lestvice.

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

NA KROSU TEKLO STO RIBNIČANOV

Pred dnevi je TVD Partizan iz Sodražice pripravil jesenski občinski kros, na katerem je nastopilo preko 100 tekmovalcev, med njimi tudi pripadniki ribniške garnizije. Priznana najboljšim je podelil predsednik Partizana Ivan Petrič. Rezultati: pionirke, letnik 1971: Trdan; pionirji: Lavrič; letnik 1970, dekleta: Lovšin; fantje: Adamič; letnik 1969, dekleta: Lesar; fantje: Lovšin; letnik 1968, dekleta: Zvončič; fantje: Kasalović; mladinci: Drobnič; vojski: Džilas, ekipno: VP 1298/20.

M. G. - 6.

Namesto na vrh k dnu

V tretjem kolu II. ZOL že drugi poraz odbojkarjev Pionirja – Napovedi o naslovu le še sanje?

Le kdo bi pričakoval, da bodo novomeški odbojkarji po tretjem odigranem kolu v II. zvezni odbojarski ligi – zahod pri repu prvenstvene razpredelnice z vsega dvema točkama. Po porazu s Karlovcem in uspehu proti Šempetru so Novomeščani izgubili z nasprotnikom, ki

so ga v prijateljskih dvobojih že nekajkrat premagali.

NOVI ZAGREB – PIONIR 3:1 (6, 6, -14, 12) – Tudi v srečanju z Novim Zagrebom so Novomeščani potrdili slabo formo iz prejšnjih kol. Ekipa, ki je lani zasluženo merila na prvligaško družino, v letošnji drugoligaški sezoni ne prikaže iger, ki bi ji po igralski kakovosti sodile. Odsotnost Primca zagotovo ne more biti opravičljiva, ki je pionirjevce tako oddaljila od kandidata za naslov prvaka. V soboto so pionirjevci le v tretjem setu pokazali pravo podobo, ko so po vodstvu domačinov z 12:7 preobrnil rezultat in izid preokrenili v svoj prid.

Pionir: Vernig, Znidarič, Prah, Pečar, Skrbe, Černač, Brulec, Kolar, Babnik, Graberski. Ta, povsem nepričakovan poraz Novomeščanov, je vrsto Pionirja potisnil k dnu prvenstvene razpredelnice, saj imajo fantje trenerja Jankoviča vsega 2 točki, kar je daleč manj od pričakovanega izkupička po treh kolid. Po 3. kolu vodi moštvo Salonita, ki so ga Novomeščani v prejšnji sezoni zlahka premagovali, s 6 točkami, medtem ko so pionirjevci osmi z vsega eno zmago. V ilustraciji povejmo, da je ekipa Šempetra, ki je prejšnji teden gladko klonila v Novem mestu, tokrat ugnala moštvo Karlovca, ki je bilo v prvem kolu boljše od Novomeščanov s kar 3:0.

BREŽOVICA – MOKRONOG 3:2 (12, 8, -7, -12, 1) – V drugem kolu republiške odbojarske lige so Mokronožani po izgubi dveh točk na Bledu tokrat ponovno ostali praznih rok. V Brežovici so po ogorčeni borbi v zadnjih setih izgubili in so tako brez osvojenih točk na predzadnjem mestu.

Mokronog: Zlajpah, Mezgec, Florjančič, Osornik, Pejovič, Hrovat, Koračin.

V naslednjem kolu igrajo Mokronožani prvo srečanje pred domačimi gledalci z Zelezarjem.

PO TREH KOLIH NA DNU – Moštvo Salonita, ki ga vidimo na posnetku v lanskem boju za točke s Pionirjem, je po treh kolid vodilo moštvo II. zvezne lige. Lani so pionirjevci s Salonitom zabeležili dve sorazmerno lahki zmagi...

Poslej na tekmovanja kar v čolnih?

Miran Jamnik o navadah in delu ŠD Razlag s Čateža

Športna društva po krajavnih skupnostih so povsem vsakdanja stvar. Konec koncev so to večinoma edina mesta, kjer mladi lahko pustijo nekaj svojega prostega časa. Pa vendar se zdi, da čateški primer ni povsem vsakdanji. Zakaj, bo razvidno iz besed Mirana Jamnika, člana tamkajšnjega športnega društva Razlag.

Res neverjetno, koliko so mladi Čatežani dosegli v teh nekaj letih pri popularizaciji omenjenih športnih vrst v svojem kraju. Omenimo naj le, da so sami uredili smučarske terene, da imajo tudi vlečnico, kar vse dobi še večjo vrednost, ob spoznanju o dragocnosti sberne kapljice avtomobilskega goriva. Letos so se svetu pokazali tudi žogobrcarji. S svojim sodelovanjem v nogometnem tekmovanju za pokal maršala Tita so pristavili ločec k tej najbolj množni vsakoletni športni prireditvi. To, da so izpadli že po prvem kolu, pa sploh ni pomembno, da o dosežkih kajakašev in kanuistov ne govorimo. Najbolje jih bo predstavil Miran Jamnik. Dodajmo le, da gre za popolne amaterje, ki jim ni žal vloženih sredstev in časa.

„Naša kajak-kanu sekcija je edina v brežiški občini, kar pa seveda še zdaleč ne pomeni, da imamo zaradi tega privilegije pri delitvi denarja, čeprav bi si naši tekmovalci morda to zaslužili. S številnimi nastopi na zveznih in mednarodnih tekmah so dokazali, da počasi vstopajo v jugoslovanski vrh. 39. članov te sekcije je, denimo, svojo vrednost potrdilo na nedavnem mednarodnem memorialu Rade Končarja, ko so ekipno zasedli 9. mesto pa tudi posamezniki so se znašli v ospredju tistih, ki so uspešno premagali tokove Save.

„Treba je reči, da te rezultate dosegamo v ne najbolj idealnih razmerah za vadbo. Upajmo, da bo odslej še bolje, saj smo letos dobili v upravljanje staro kopališko zgradbo, ki jo bomo s prostovoljnimi delom preuredili za lastne potrebe in tam imeli tudi skladišče čolnov.“

Bencinska kriza pa je hudo udarila tudi nje. Prevozi čolnov na številna tekmovanja širom po državi zahtevajo več avtomobilskega goriva, kot ga dajejo boni, in kaj lahko se zgodi, da bo potrebno tudi na tekme kar v čolnih. Se dobro, da so tudi Čatežani organizatorji čnega tekmovanja, kar v najslabšem primeru pomeni, da bodo vsaj enkrat v družbi z najboljšimi jugoslovanskimi kajakaši in kanuisti.

„V svojih vrstah imamo danes 108 mladih, ki se poskušajo v štirih sekcijah. Težko je reči, v kateri vrsti smo dosegli največ, toda zdi se, da je kajak-kanu sekcija vendarle nekaj pred nogometom, smučanjem in namiznim tenisom.“

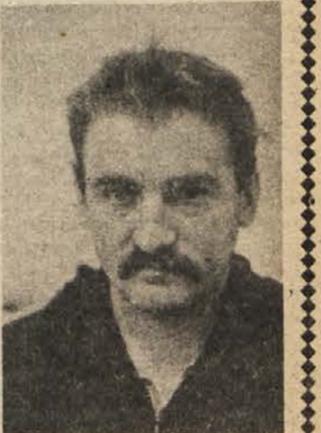
Res neverjetno, koliko so mladi Čatežani dosegli v teh nekaj letih pri popularizaciji omenjenih športnih vrst v svojem kraju. Omenimo naj le, da so sami uredili smučarske terene, da imajo tudi vlečnico, kar vse dobi še večjo vrednost, ob spoznanju o dragocnosti sberne kapljice avtomobilskega goriva. Letos so se svetu pokazali tudi žogobrcarji. S svojim sodelovanjem v nogometnem tekmovanju za pokal maršala Tita so pristavili ločec k tej najbolj množni vsakoletni športni prireditvi. To, da so izpadli že po prvem kolu, pa sploh ni pomembno, da o dosežkih kajakašev in kanuistov ne govorimo. Najbolje jih bo predstavil Miran Jamnik. Dodajmo le, da gre za popolne amaterje, ki jim ni žal vloženih sredstev in časa.

„Naša kajak-kanu sekcija je edina v brežiški občini, kar pa seveda še zdaleč ne pomeni, da imamo zaradi tega privilegije pri delitvi denarja, čeprav bi si naši tekmovalci morda to zaslužili. S številnimi nastopi na zveznih in mednarodnih tekmah so dokazali, da počasi vstopajo v jugoslovanski vrh. 39. članov te sekcije je, denimo, svojo vrednost potrdilo na nedavnem mednarodnem memorialu Rade Končarja, ko so ekipno zasedli 9. mesto pa tudi posamezniki so se znašli v ospredju tistih, ki so uspešno premagali tokove Save.

„Vsakoletni veslaški maraton, ki ga pripravljamo med Kostonjivico in Čatežem, je našel mesto tudi v zveznem koledarju tekmovanj. Nič čudnega, saj je letos maja sodelovalo na njem preko 70 tekmovalcev kar iz 11 jugoslovanskih klubov.“

Sklenimo zapis o čateškem športnem društvu še s podatkom, da imajo športniki tudi svojo pisarno, ki je članom na voljo enkrat na teden za urejevanje najrazličnejših vprašanj o tekmovanjih, treningih itd. In prav zaradi takšne organiziranosti in skrbi za svoje člane čateški primer ni povsem vsakdanji.

B. BUDJA

NAGLUŠNA KAMERA

foto slišal:
Milan Markelj

SPUSTITE ŽE TISTI ŠKRIPEČ! KAJ MISLITE, DA BOM SAM DVIGNIL TOLE?!

PO SVETU OKOLI

KAR SE JANEZEK... Zaskrbljujoči so podatki iz naj-novejše študije, ki jo je objavila svetovna zdravstvena organizacija WHO. Z raziskavo kadilskih navad po svetu so ugotovili, da je med najstnikmi vse več strastnih kadilcev. In kar je še najbolj presenetljivo, dekleta prav nič ne zaostajajo za sovrstniki, v nekaterih deželah pa je med mladoletnimi kadilci celo večji odstotek deklet kot fantov.

RIBJI HOTEL — Pasjim in mačjim hotelom se je nedolgo tega pridružil še prvi ribji hotel na svetu. Odprli so ga v ameriški zvezni državi Connecticut. Lastnik sprejema za goste ribice vseh vrst, oskrba pa je različno draga, glede na velikost akvarija. Ni znano, ali osebe nosi plavuti in maske, skoraj gotovo pa so luskinasti gostje deležni večje pozornosti kot domači turisti na Jadranu.

TRETI SPOL — Za biologe je razvrstitev ljudi po spolu, kot jo poznajo matičarji občine Honnefer, silno skrivnostna. Takšno je poročilo o rojstvih v tej občini: „V preteklem koledarskem letu se je v naši občini rodilo 161 otrok, med njimi 82 otrok moškega spola, 79 otrok ženskega spola in 4 nezakonski otroci.“

NEVARNA BLAGAJNA — Blagajničarke veleblagovnice v Marsleu nočejo delati na blagajni št. 4. Razlog je nenavaden; vse blagajničarke, ki so delale na tem mestu, so kmalu po zasedbi delovnega mesta zanosile. Poslovodja John Whitehead pravi, da je zamenjal stol, a da blagajničarke vseeno nočejo delati na tej blagajni. Jasno, ženske že vedo, da prejšnje blagajničarke niso zanosile zaradi stola, kot meni dobrodušni poslovodja.

ŽALITEV JE ŽALITEV — Italijanki Antonietti Manzo iz Trapanija se je zelo zelo mudilo, da je pozabila na vsakršno obzirnost, ko se je pred njenim fičkom (da, tudi tam še vozijo ti avtomobilski fosili!) počasi sprehajal vaški bik. Nad živaljo je zavpila neko grdo kletev, kar je bilo biko očitno preveč. Divje se je znesel nad avtomobilom. Fičco je šel v odpad, vozniča pa v bolnišnico.

Za tune se odštevanje začjenja

Velike morske ribe, ki se selijo po prostranstvih svetovnih morij, so na robu obstoja — Rešitev v umetnem gojenju teh velikank — Jadranski rekord

Stotisočletja se je velika tuna mirno pasla po oceanskih in morskih pašnikih. Razvoj jo je oblikoval v izvrstnega plavalca, ki se lahko požene z 90 kilometri na uro skozi morske gnote, kar ji omogoča silno mišičevje — kar tri četrtine telesne teže odpade na mišice, se pravi meso. Ni je ribe, ki bi lahko ušla tej živi podmornici, hitrost pa jo rešuje tudi pred edinima naravnima sovražnikoma, ki prežita nanjo, pred morskim psom makom in kitom ubijalcem. Če bi ostalo le pri tem, potem za velike jate tun, ki kot neutrudni morski potopotniki popotujejo po morskih prostranstvih Sredozemlja in Atlantika, ne bi bilo nevarnosti. Toda pojavil se je nov lovec, mnogo bolj učinkovit, neizprosni in požrešni, kot sta mak in kit ubijalec — človek.

Zgodovina pravi, da so ljudje lovili tuno že tri tisočletja pred našim štetjem. O tem priča sama beseda, ki je feničanskega izvora. Iz feničanske besede than oziroma thon, ki pomeni veliko ribo, je izšla grška in preko nje vse ostale, saj večina evropskih narodov ribo imenuje tun, tuna. Toda tiste davne čase in še dolga tisočletja potem so ljudje lovili tune ob obalah in morskih ožinah, kjer so jim nastavljali mreže in pasti. Takšen ulov ni ogrožal obstoja teh rib.

V začetku tega stoletja so se pojavile prve tunolovke, ladje, ki niso vezane na ulov tunovih jat ob obali, marveč so šle lahko za njimi na odprto morje, kjer tečejo selitvene poti te ribje romarice.

Na Jadranu, kjer so naši ljudje in italijanski ribiči lovili tune

na tisočletja preskušen način z mrežami ob obali, se je prva tunolovka pojavila leta 1929. V nekaj naslednjih letih je pet takšnih ribiških ladij doseglo rekordni ulov — 383 ton. Vendar je bil to šele začetek velikih ulovov v Sredozemlju.

Največji ulov so imeli leta 1949, ko so ujeli v Sredozemskem morju in na Atlantiku 43.500 velikih tun. Potem pa je ulov hitro upadal. V začetku stoletja so imeli italijanski ribiči sto tunolovk, leta 1950 samo še 30 in lani sta samo še dve tunolovki pobirali ostanke tun po Sredozemlju. Ulovili sta vsega 500 velikih tun.

To je vpijoče znamenje, da je človek pregloboko posegel v naravni red stvari. Tuna izginja iz svetovnih morij, ulov se zmanjšuje, apetit po okusnem mesu pa prav nič. Razlika je le ta, da zdaj dobijo ribiči za eno ulovljeno tuno tudi desetkrat več, kot so dobili pred desetletji. Za ulovljeno tuno — riba lahko doseže 4 metre dolžine in 700 kilogramov teže — dobi ribič od 1.000 do 2.000 dolarjev. Kapitalni primerki pa so tako brez cene, saj gre za lovske trofeje. Omenimo, da so največjo tuno v Jadranu ulovili že leta 1885 ribiči iz Bakarke. Namerili so ji 336 kilogramov. V svetovnem merilu je dolgo imel v rokah svetovni rekord znani pisec romanov Zane Grey, ki je ob obali Nove Škotske ujel leta 1924 tuno, težko 355 kilogramov. Šele leta 1979 se je ribičem posrečil ulov 679 kilogramov težke tune. Riba je bila stara 32 let. Znano pa je, da tuna lahko živi tudi do 40 let, zato biologi domnevajo, da plavajo po morjih tune, ki so težke preko tone. Vsekakor ribe in pol.

Zaradi ulova se je življenjska doba tune močno skrajšala. Ribiči le poredko naletijo na starejše primerke rib, saj že prej končajo življenjsko pot v ribiških mrežah. Nič čudnega ni torej, če so se japonski ribiči domislili, da bi tune gojili podobno, kot gojijo živino nomadi. V mrežo zajamejo jato mladih tun, potem pa jih spremljajo na njihovih poteh, dokler se ne odebelijo. Poskus so opravili že pred več leti, nakar se je izkazalo, da je mogoče tune gojiti tudi v nepremičnih zajetih. Tako so Japonci, ki slovijo kot največji porabniki tuninega mesa, vzgojili 530 velikih tun v 23 gojiščih.

Z mrazom nad bolečino

Ohlajevanje živec po operacijah — O:revanje

Bolnikom, ki okrevajo po težjih operativnih posegih, ne bo več treba dajati tabletk in injekcij zoper bolečine, zamenjala jih bo tako imenovana krioranalgezija. Pod tem nazivom se skriva nova tehnika preprečevanja bolečin z zamrzovanjem živec.

Novi postopek sta preskusila londonska kirurga Omar Maiwand in Arthur Makey že na 350 pacientih, ki so prestali zahtevne operacije na prsnem košu. Prav po tovrstnih operativnih posegih bolniki čutijo med okrevanjem precejšnje bolečine, ki so posledice stalnega premikanja prsi med dihanjem. Zaradi tega se rane počasneje celijo. Kirurga sta pacientom za 30 sekund zamrznila živce na operiranem predelu. Tako podhlajeni živci so bolnikom prinesli mir za tri do štiri mesece. Bolniki so lahko brez bolečin dihali, kar je imelo ugodne posledice na celotno pooperativno zdravljenje.

Krioranalgezijo so doslej uporabljali le pri odpravljanju bolečin pri artritisu in nekaterih vrstah raka.

Toda tudi tak način ne pomeni trajnejše rešitve. Lani so japonski gojitelji tun zaman lovili mlade ribe. Ujeli so jih vsega 116. To je bilo premalo za gojišča, pa še veliko premalo za potrebe trga.

Od uživanja tunine ne more Japoncev odvrtiti niti znanstvena ugotovitev, da se v tunah zaradi dolgega življenja nabere razmeroma več strupenih snovi kot v drugih ribah. Na ameriškem tržišču ne dovoljujejo prodaje starejših tun, ker je v njihovem mesu preveč živega srebra, na Japonskem pa grečo odlično v prodajo tudi takšne „zastrupljene“ ribe.

Bolje kaže z ostalimi vrstami tune, kot je rumenorepa, bela in tropska tuna. Lov nanje ni bil tako neusmiljen, vendar se je kljub temu njihovo število občutno skrajšalo.

Še največ upanja, da ta čudovita riba ne bo izginila iz svetovnih morij, dajejo poskusi na univerzi Kinki na Japonskem. Tu že nekaj let poskušajo umetno oplojevati tunine ikre in nato gojiti tune v morskih oborah. Smrtnost mladih ribic je zaenkrat še zelo velika, saj takšna popotnica, kot je tuna, le stežka preživi v zaprtim prostoru, vendar uspehi niso zamerljivi. Letos je prva tuna preživela peto leto ujetništva, ne da bi poginila. Morda bomo nekoč lahko zapisali, da poznamo divje in domače velike tune. Predvsem tunam v korist.

Poseben helikopter polaga podmorsko prisluskovalo, da bi odkril skrivnostno plovilo v morju pred Muskom.

Vojaška Nessy

Elektronska ali prava podmornica v Baltiku?

Ta trenutek ni mogoče nič gotovega reči o tem, kaj se je skrivalo ali se še skriva v motnih vodah Baltika pred najstrožje čuvanim švedskim pomorskim vojaškim oporiščem na otoku Musku, saj švedskim pomorskim silam ni uspelo zbežati na dan skrivnostnega tujega plovila, ki so ga lovili več kot dva tedna s skoraj vsemi protipodmorniški silami, kar jih ima kraljevska mornarica. Eno pa je le prišlo na dan; ko so vojaški strokovnjaki preudarjali, kaj ogroža nedotakljivo švedskih voda, se je iz njihovih besed razkrilo, kaj vse je novega v vojaški podmorniški tehniki.

Veseliši poznata danes sodobne elektronske male podmornice, ki jih upravljajo od daleč. Z njimi vohunijo po tujih vodah, uporabljajo pa jih tudi kot vabo, ki naj spelje nasprotnika na napačno sled. Male, trimetrne podmornice dajejo od sebe takšne glasove, kot da gre za resnično podmornico. Spuščajo tudi mehurčke in naftne madeže. Če je treba, pa se skrijejo na dno. Nekaj takega je morda plavalo v bližini švedskega oporišča.

Možno pa je, da se je v bližini Muska zadrževala najnovejša podmornica s titanovim trupom. Tovrstne podmornice lahko brez škode prestanejo silovito obmetavanje s podmorskimi minami. Švedska mornarica je vrgla nekaj tako močnih min, da je morje kipel in se je tresla obala, vendar ni bilo niti najmanjšega znamenja, da so mine poškodovale skrivnostno plovilo.

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Bodo res zemljo vzeli?

Širile so se govornice — Delitev osebnih dohodkov je bila divja — Utrip življenja in razvoja — Sodoben gigant

V SELIH—ŠUMBERKU so se pred nedavnim pojavile govornice, da bo z novo ustavo kmetom zemlja odvzeta. Vse kaže, da so tamkajšnji gospodarji govornicam nasledili. Ne moremo mimo tega kar tako, saj jih malo prej navedeno dejstvo kaže v dokaj čudni, da ne bomo rekli celo v malo smešni luči. Socialistična zveza je sklicala prebivalce k razpravi prav v želji, da bi se o novi ustavi pogovarjali, da bi vprašali, kar komu ni jasno, da bi dali tudi svoje predloge in podobno. Ljudje pa so nasledili nekemu, ki je natresel nekaj čisto neodgovorno in morda tudi z zlobnim namenom mednje.

DELITEV OSEBNIH dohodkov in čistega dohodka, ki se je do letos marsikje razvijala precej divje, smo zajezili in vpeljali v strugo ekonomičnosti. Tu in tam je prišlo do burje, vendar ni nikjer škodovala, ampak kvečjemu koristila. Danes je vsakomur popolnoma razumljivo, da laliko dobi samo toliko, kolikor je ustvaril, čeprav je bila ta „abeceda“ spočetka marsikje precej trda.

UTRIP NOVEGA življenja in razvoja je v vsakem udarcu stroja v naših tovarnah, v vsaki brazdi in v delu, ki ga na kmetijskih površinah opravijo sodobni stroji. Ta utrip je čutiti tudi v izpremenjenem odnosu do zdravstva in do šolstva. Prav v zadnjem razdobju so se pričele proizvodnja in družbene službe medsebojno prepletati bolj kot doslej. Začeli smo dojemati veliko resnico, da proizvodnja ni mogoča brez šolstva in zdravstva, in hkrati enako resnico, da zdravstvo in šolstvo ne moreta živeti brez podpore proizvodnje.

OB SAVI RASTE na Vidmu sodoben gigant papirne industrije. Tovarna celuloze in papirja Djuro Šalaj. Vsako leto bo potrebovala deset tisoč kubičnih metrov lesa. Oskrba tega obrata je problematična že sedaj, ko deluje samo en papirni stroj, kaj bo šele takrat, ko bo stekel še drugi.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 25. oktobra 1962)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Bogastvo jim raste čez noč

Petrolej se bo podražil — Iz zdravstvenih in policijskih ozirov je prepovedano obešati perilo na javnih mestih — Delavci so bratje ruskega carja

(T e d n i) zborujejo lastniki velikih petrolejskih čistilnic v Budimpešti. Namen zborovanja je dvojen: pokupiti hočejo vse male čistilnice in izvirne petroleje, potem pa nastaviti petroleje enotno ceno, in sicer precej višjo od sedanje. Na ta način dobe v roke takorekoč monopol čez petrolej, a na stotine delavcev zgubi kruh. Nobena industrija ni dandanes v Avstriji tako v rokah par neizmernih bogatašev, kakor petrolejska. To so pravcati kralji brez konkurence. Kako raste tem ljudem bogastvo kar čez noč, pokazal je grof Potocki, ki je v eni noči lahkomišelnost zaigral celi milijon kron. Koliko znoja delavcev je bilo za to potreba!

(M e s t n o) občinstvo se opominja v zadnjem, da oni, kateri so dolžni najmarinski novič, globe in pasji davek kakor tudi obresti raznih mestnih zakladov, da isti gotovo v teku 8 dni pri mestni blagajni vplačajo, sicer se bodo zneski s politično eksekucijo izterjali. Iz zdravstvenih in policijskih ozirov se enkrat za vselej prepove perilo sušiti, smeti, gnoj, drva,

pomije ter vzove na javnih prostorih puščati, in se bodo prestopki strogo kaznovali. Prosi se pa tudi, da slavno mestno občinstvo javni straži na roko gre ter se vse take nedostatke naznani.

(10 kron nagrade!) V noči od 28. do 29. septembra je nekdo v mojem ograjenem vrtu oropal z večih dreves najlepša jabolka in več dreves poškodoval ter eno drevo popolnoma uničil. Kdor ve in mi tatu naznani, dobi nagrade 10 kron. Antim Mueller, krčmar in posestnik v Rudolfovem.

(Ruski car) je vsprejel odposlanstvo delavcev v baltiški ladjedelnici. Prinesli so mu po lep slovanski šegi kruha in soli. Car je imenoval delavce brate in jih svaril pred zapeljivci, ki hočejo obstoječi družabni red prevrniti v škodo delavskim slojem, a ki so tudi sovražniki vsake višje oblasti.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. oktobra 1902)

Utemeljitev visokih priznanj

Franc Bambič, mag. Miloš Kovačič, Dušan Lavrič in Franc Medle so dobitniki letošnjih nagrad

Ker so letos med dobitniki nagrade občine Novo mesto, samo 4 dobitniki tega najvišjega občinskega priznanja, navajamo za vse utemeljitev:

FRANC BAMBIČ IZ SENTJERNEJA, kvalificirani mehanik in vodja strojne delavnice Iskrinega tozda Upori, je zelo aktiven družbenopolitični delavec s širokim področjem dejavnosti, tako v delovni organizaciji, kot v krajevni skupnosti. Zdej je že drugo mandatno dobo predsednik sveta krajevnih skupnosti, posebno uspešen pa je v SZDL. Njegova zasluga je, da je ta organizacija v krajevni skupnosti zaživela, se ustrezno organizirala in postala vozlišče dogajanj v vsem Sentjerneju.

MAG. FARMACIJE MILOŠ KOVAČIČ iz tovarne Krka izhaja iz Sentjerneja. Ob nemškem napadu leta 1943 je bil oče ubit, Miloš Kovačič pa kot otrok težko ranjen in je odtlej 70-odstotni vojaški invalid. Od leta 1964 je zaposlen v tovarni Krka, kjer je zdaj namestnik predsednika poslovnega odbora. Več kot 17 let je nadvse uspešno vodil posle komercialne dejavnosti in uvoza ter izvoza. S svojim osebnim zgledom in izrednim smislom za iskanje novih izvoznih tržišč ter preskrbo s surovinami je „Krko“ povezal z Japonsko, ZDA, SSSR in drugimi državami obeh valutnih območij. Poleg zgledega opravljanja poklicnih dolžnosti je družbenopolitično zelo aktiven, saj je član komiteja ZK Kranj, sekretar osnovne organizacije ZK v Krki, predsednik Farmaceutskega združenja Slovenije, podpredsednik Farmaceutskega saveza Jugoslavije, član univerzitetnega sveta itd. Poleg vsega tega je še predsednik izvršilnega odbora Jugoslovanskega smučarskega sklada.

DUŠAN LAVRIČ, ekonomist in direktor Iskre „Keko“ v Žužemberku je bil družbenopolitično aktiven še kot mladinec v ribniški občini, leta 1967 je postal član ZK in se po končanem študiju na VEKS zaposlil v semiški Iskri. Ves čas je bil aktiven, posebno v sindikatih in v raznih organizacijah. Od leta 1977, ko je prišel v Iskro Žužemberk, je tovarna napredovala. V tem času se je produktivnost povečala za več kot štirikrat, dohodek na zaposlenega nad 10-krat, prej pa je bil kolektiv v izgubi.

V vsem obdobju, kar je Dušan Lavrič v Žužemberku, se aktivno vključuje v družbenopolitično življenje kraja. Opravlja funkcije sekretarja sveta ZK v krajevni skupnosti ter predsednika skupščine ZMDA Suha krajina.

FRANC MEDLE, upokojenec, zdaj kmet na Selu pri Ratežu, je od 1942 sodeloval v NOB, po vojni je bil mladinski funkcionar in leta 1954 tudi član CK Zveze mladine Jugoslavije. Bil je delegat na dveh partijskih kongresih, razen tega predsednik KZ Brusnice, kot član KZ Krka pa vsa leta v samoupravnih organih. Sedaj je predsednik nadzornega odbora TZO Novo mesto, predsednik delavske kontrole v zadruzi, član zadruženega sveta in delegat v zboru združenega dela s področja kmetijstva. Tovariš Medle je eden najvidnejših združnih kooperantov, saj je samo lani oddal čez 11.000 litrov mleka in nad 6 ton mesa.

Visoko priznanje za uspešno 20-letno delovanje in glede na zasluge pri organiziranju srečanj slovenskih oktetrov v Sentjerneju je plaketo Novega mesta prejel **SENTJERNEJSKI OKTET**, Trdinovo nagrado za vzgojno-izobraževalno delo pa **PROF. JANEZ ZAFRED**.

NOVI OBJEKT ODPRLA ZDENKA KIDRIČ — Center usmerjenega izobraževanja v Šmihelu, ki je naj sodobnejši in največji izobraževalni objekt na širšem dolenskem območju, je svečano odprla Zdenka Kidrič, članica sveta federacije in soproga Borisa Kidriča, po katerem je nova ustanova dobila ime. (Foto: R. Bačer)

Čez tri mesece še delavnice

Sicer impozantna nova izobraževalna ustanova v Šmihelu nima telovadnice, delavnice za praktični pouk pa gradijo — Predlog: združevati amortizacijo vseh srednjih šol

Mnogi šolniki, stari in učenci, ki so z gosti vred na otvoritveni dan 22. oktobra ogledovali veliko novo stavbo učenosti — center usmerjenega izobraževanja, so lahko ugotavljali, da so pogoji za teoretični del pouka več kot zagotovljeni. Specialne učilnice imajo tudi potrebno opremo.

Novo šolsko poslopje, kakršnega ni na širšem dolenskem območju, je v zadnjih dveh letih zraslo z velikimi težavami in naporu ne le prizadevnega gradbenega odbora, ampak tudi združenega dela in občanov sploh. Nad tri četrte vse sredstev — računi doslej znašajo 440 milijonov dinarjev — je bilo zbranih v delovnih organizacijah in s samopriskevkom občanov. Aprila 1980 je SGP Pionir začel graditi poslopje, načrt je bil potem še spremenjen in glede na razpoložljiva sredstva stabilizacijsko skrčen, cena za kvadratni meter novega poslopja pa je z opremo vred 2,8 milijonov

dinarjev. To kaže na smotno porabo sredstev.

Center usmerjenega izobraževanja pa ima kljub vsemu veliko hibo: nima telovadnice, in kot je izjavil predsednik odbora za gradnjo šol v novomeški občini Jože Suhadolnik, bo treba za nekaj časa načrte o gradnji telovadnice opustiti. Pospešeno pa gradijo nujne delavnice za praktični pouk, ki bodo dograjene januarja, tako da se bo drugo šolsko polletje v njih že odvijal pouk.

Zunanjo ureditev novega centra z igrišči vred so opravili le v grobem, vsa ostala dela pa so

prevzeli na svoja ramena mladi, ki se v novem posloppju izobražujejo. Ker pa bo za dokončanje vseh del, tudi za telovadnico, še treba denarja, v odboru za gradnjo šol predlagajo, naj bi se srednje šole odločile za združevanje sredstev za amortizacijo. Del bi porabili za center, ostalo pa za ureditev razmer na ostalih srednjih šolah, da bi bile verificirane.

AKCIJA „PAPIR“ V DELOVNIH ORGANIZACIJAH

3., 4. in 5. novembra bo tudi na območju novomeške občine potekala dodatna, izredna zbiralna akcija odpadnega papirja, in sicer v pisarnah, delovnih organizacijah, trgovinah in ostalih obratovnicah. Ker je uspeh te akcije odvisen zlasti od razumevanja direktorjev in vodilnih ter predsednikov sindikalnih organizacij, velja zlasti njim poziv k sodelovanju. Zbrani papir bodo odvažali, do 2. novembra pa je treba sporočiti v pisarno občinskega odbora RK, kolikšno količino nameravajo oddati. Tako zbrani papir je namenjen zlasti slovenski papirni industriji, ki je v težavah z avtoizvoza surovin.

RIA BAČER

Zadnjič: direktor kooperant

Ne glede na formalno plat z vidika moralno-političnega lika komunista ravnanje v Kmetijski zadrugi „Krka“ ni bilo v redu — tako je ocenil komite OK ZK

Nedavno tega je komite občinske konference ZK v Novem mestu med drugim razpravljal tudi o zadevi KZ „Krka“, ki je v javnosti povzročila nemalo prahu. Navzoča sta bila tudi pravobranilec samoupravljanja Marijan Potrč ter ing. Miha Krhin, koordinator ZK v zadrugi.

Komite je menil, da se v formalno pravno plat zadeve, ki teče pred sodiščem združenega dela, ne bo spuščal, pač pa so kooperacijske posle direktorjeve obdelave vinograda, ki je bil sicer v „zadružni pušči“, ocenili kot neustrezno. Tudi pravobranilec samoupravljanja je vztrajal pri sklepu, da gre za pogodbo, po kateri direktor Planinc oz. njegova žena ne moreta imeti statusa kmeta.

V razpravi so menili, da ZK v zadrugi ob obravnavi te zadeve ni ustrezno ravnala, saj gre za moralno-politično plat pogodbe in osebe, ki v pogodbah nastopajo. Gre za direktorja, ki je tudi član ZK in zadružni tozid Hmeljnik, ki je sicer v izgubi. Smatrali so, da je ravnanje

komunista Planinca nepravilno, ker kot direktor ni znal zagotoviti obdelave vinogradniških površin, kot zasebnik — kmet pa se je na istih površinah izkazal.

Komite je naročil komunistom v zadrugi, naj Planinčovo zadevo ponovno obravnavajo zgolj z moralno-političnega vidika in ustrezno ukrepajo v smislu kadrovskih zamenjav. V tozdu Hmeljnik je potrebno oceniti tudi uresničevanje sanacijskega programa, organiziranost ter oblikovati stališča glede nadaljnje usode tozda.

Ker je imela doslej ta polemika v javnosti že velik odmev, je po mnenju komiteja treba z odgovori in protiodgovori kon-

čati. Velja moralna obsodba, ki ji bodo sledili ukrepi, pravna plat zadeve pa je stvar sodišča.

R. B.

TUDI LETOS ŽALNE SVEČANOSTI

Občinski odbor Zveze združenj borcev NOV Novo mesto tudi letos za dan mrtvih organizira žalne svečanosti na obeh novomeških pokopališčih, v Ločni in Šmihelu, pa tudi na Cviblju pri Žužemberku, medtem ko bodo manjše komemoracije na vseh ostalih pokopališčih. V Šmihelu bo žalna svečanost 1. novembra ob 8.30; v Ločni ob 9.30, na Cviblju pa ob 11. uri.

DEL MLADIH OB STRANI

V novomeški občini je nekaj deset mladih ljudi zaposlenih pri zasebnih obrtnikih, kjer so najprej deležni dobrega zasluzka, prikrajšani pa so pri izobraževanju, samoupravljanju, pridobitvi stanovanjske pravice in še kje. Ker se čutijo odrinjene, so večinoma nedelavni tudi v mladinski organizaciji in v družbenopolitičnem življenju nasploh. Mnogi med njimi nočejo biti člani sindikata. O tem so spregovorili na nedavni občinski konferenci ZK v Novem mestu in menili, da bi morale družbenopolitične organizacije, predvsem pa mladinska, s temi mladinci več delati. Leta namreč teko, iz mladih postajajo starejši, navade pa ostajajo.

ČAKAJO SREDI KRŽIŠČA — Šolarji iz Mačkovca in naselja Pod Trško goro se vozijo vsak dan z avtobusom k pouku na Otočec. Ker ni niti skromnega postajališča, čakajo otroci točno v križišču treh cest. Da je tako početje nevarno, se oni sami in stari dobro zavedajo. Pa? Doslej je bilo vse razpravljano zaman. (Foto: R. Bačer)

Pogodbe za pšenico tudi še kasneje

Do 20. oktobra je setveni plan izpolnjen le z 58 odst.

Kot so poročali 19. oktobra na tiskovni konferenci z novinarji, ki jo je organiziral Izvršni svet novomeške občinske skupščine, je bilo do tega dne na območju novomeške občine sklenjenih 772 pogodb s kmetovalci za kooperacijsko pridelovanje pšenice na 353 hektarih, kar pa znaša le 58 odst. letnega plana.

Doslej so plansko obveznost povsem izpolnili le na območju Suhe krajine, kjer je zasejanih s pšenico 54 hektarov zemlje, na vseh drugih območjih pa so bili doslej doseženi naslednji rezultati:

Predel Straže bi moral po setvenem planu zasejati 36 hektarov površin, doslej pa je sklenjenih pogodb za 26 hektarov z 81 proizvajalci, kar pomeni 72. odst. plana. V mirnopeškem koncu imajo plan 90 ha, doslej je pogodb za 46 hektarov s 94 kooperanti, kar je 51 odst. plana. Sentjernejski predel ima plan 144 hektarov, izpolnjen je z 62 odst., in sicer s 150 pogodbami za posevke na 90 hektarih. Najslabši rezultat je na območju TZO Škočjan, kjer znaša zadružni plan 120 hektarov površin; doslej je sklenjenih pogodb le za 45 hektarov s 97 kmetovalci, to pa je komaj 37 odst. predvidenih površin.

Novomeško območje je sprejelo plan 156 hektarov; doslej je 200 pogodb za setev na 93 hektarih, to pa je 59 odst. plana. Ker so parcele razdrobljene, pride povprečno 1 pogodba na pol hektara zemlje, so pa nekatere pogodbe tudi za kooperacijo na 30 arih; redki so primeri za kooperacijo na več kot enem hektaru površin.

Ker setvi nagaja tudi vreme, bodo sklepanje kooperacijskih pogodb z zasebniki nadaljevali po vsem terenu tudi še potem, ko bo pšenica v zemlji. Evidentirajo vse površine, zasejane s pšenico, ugodnosti, ki so jih kasneje sklenitelji pogodb za kooperacijo zamudili ob setvi, pa bodo deležni kasneje. Bitka za pšenico torej še traja, kajti v novomeški občini porabimo vsak dan 7 ton kruha.

R. B.

Zakaj zgledi ne vlečejo?

Kako so se v žužemberški Iskri lotili boja proti alkoholizmu?

Da v boju za alkoholizmom nismo tako nemočni, kot tarnajo nekateri, dokazuje primer in posnemanja vreden zgled Iskre Keko iz Žužemberka.

Znano je, da je bilo pred leti v tem kolektivu veliko težav z disciplino, ki ji je botrovalo čezmerno pitje. Vajeni starih običajev, so delavci zjutraj za zajtrk pili vino in zganje, pa tudi med delovnim časom jih je bilo nekaj deset, ki brez alkohola niso mogli vzdržati. Leta 1979 so z ukrepi, ki so jih v načelu sprejeli na zborih delavcev, v nekaj mesecih to zlo povsem izkoreninili. Kako?

Dežurni v tovarni in varnostnih pri vходу sta vse zaposlene, za katere je socialna služba izdelala spisek, češ da so podvrženi pitju (zanje se v vsakem okolju dobro ve!) pozvala v sejno sobo. Tam so jim enostavno dali pihati balončke — preizkus iz alkoholestom. Vsakega, pri katerem je balonček pozelenel, so s kombijem odpeljali domov, mu zaračunali prevoz in vpisali neupravičen izostanek. To pa je za prizadetega pomenilo tudi izgubo izplačila stimulacije, ki znaša do 30 odst. mesečnih prejemkov. Poleg tega so v tovarni organizirali strokovna predavanja, omogočili ljudem zdravljenje in jih celo vozili v Ljubljano. Trikrat na mesec si nihče ni privoščil, da bi ga ujeli, kajti to je po pravilniku pomenilo tudi tri neupravičene izostanke in prekinitve delovnega razmerja. Take preizkuse so tri mesece ponavljali v vseh izmenah na preskok in stvar je bila urejena.

Zaradi tega disciplinska komisija ni bila prav nič obremenjena, saj je en sam primer prišel v obravnavo pred komisijo, vse drugo je bilo samo po sebi urejeno. In zanimivo: nikogar ni bilo potrebno izključiti iz delovne organizacije. Mnogi pa so po preteku akcije, ki se občasno še ponavlja, izjavljali: „Izvaležen sem vam jaz in moja družina.“

Novomeška kronika

PO STARI NAVADI. Dan pred slovenskim mladinskim kongresom so vrtnarji spet pridno sadili cvetje po javnih nasadih, komunalci so čistili ulice, barvali so celo zaščitno lesno ograjo pri gradnji Novotekove blagovne hiše na Glavnem trgu in podobno. Skratka: mesto je doživljalo v zadnjem hipu opešave, podobno kot pred leti ob zasedanju konference mest. Marsikaj zadnji dan ne bi bilo potrebno v naglici narediti, če bi se tega lotevali načrtno in sproti.

PET KRICAČKOV — V novomeški porodnišnici so pretekli teden z območja mesta rodile: Marija Zupančič iz Ulice Ilke Vaštetove 3 — Marka; Nada Pavšelj z Ragovske 6 — Metoda; Jožefa Kogelj z Ragovske 10 — Alenko; Slavka Fejzić s Partizanske 29 — Alena; Jožefa Klanjšček iz Bršljina 8 — Urško.

LETOS BO BOLJ SKROMNO — Na tržnici se zadnje dni pred dnevom mrtvih pozna, da ob splošni draginji letos ni ne toliko ponudbe ne toliko kupcev za drage velike krizanteme ali cvetne aranžmaje. V ponedeljek je bilo sicer vse to dobiti, ni pa bilo navala kot prejšnja leta.

Ena gospa meni, da bi morali predsedniki in člani hišnih svetov nujno postati vohjači. Da bi po kletih ugotavljali, če diši po ozimnici ali po bencinu...

Brez znanja slabo kaže

Pester program družbenopolitičnega usposabljanja v sindikatih v občini — Zanimanja za to še premalo

Družbenopolitično usposabljanje, ki ga novomeški občinski sindikalni svet že leta dokaj uspešno izvaja, je brez dvoma velikega pomena, saj aktivno in ustvarjalno delo v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih zahteva vse več znanja. Kljub temu je v zadnjem času opaziti, da takšna oblika izobraževanja ni pretirano privlačna za delavce in da se zanjo ne odločajo v večjem številu.

Za čas 1981–1982 je plan družbenopolitičnega usposabljanja v sindikatih v novomeški občini obsegal 120-urno občinsko politično šolo (ustanovljena je bila pred dvema letoma), seminar za vse člane samoupravnih delavskih kontrol ter seminar za predsednike osnovnih organizacij in konferenc osnovnih organizacij sindikata. Tak program je bil tudi v celoti uresničen.

Ze v razpisu za občinsko politično šolo je bilo poudarjeno, naj bi pri

kadrovanju upoštevali lastne kadrovske potrebe pa dosedanje politično aktivnost in delovno uspešnost, sposobnost in pripravljenost posameznika za takšno usposabljanje ter za nadaljnje aktivno delo v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih. Sama šola je bila zastavljena tako, da je omogočala aktivno sodelovanje slušateljev. Ob obravnavi aktualnih družbenopolitičnih tem je bil poudarek na samostojni izdelavi in skupni obravnavi seminarjskih nalog o problemih iz okolja, kjer slušatelji žive in delajo. Prijavljenih je bilo 34 kandidatov, a navsezadnje je bilo skoraj več predavateljev in mentorjev kot slušateljev. Ker pa je takšno nabiranje znanja vendarle koristno, bo šola tudi v letošnji sezoni, zanjo pa naj bi zares določili le tiste, ki to želijo.

Celo nad pričakovanji je bila udeležba na seminarju za člane samoupravnih delavskih kontrol, kjer so se seznanili z nalogami in metodami dela kontrol, na podobnem sestanku v novembru ali decembru pa bodo člani že izmenjali svoje izkušnje. Uspel je tudi seminar za predsednike osnovnih organizacij in konferenc osnovnih organizacij sindikata, kjer so obravnavali naloge sindikatov pri uresničevanju gospodarske stabilizacije, stališče glede pridobivanja in razporejanja dohodka, zagotavljanju socialne varnosti delavcev ter samo organiziranost in metode delovanja sindikata.

V letošnjem letu je program še nekoliko bolj pester. Poleg že omenjene občinske politične šole ostaja kot stalna oblika usposabljanja občasno sklicevanje predsednikov osnovnih organizacij, da zvedo za aktualne probleme in naloge, poleg tega pa bo sindikat skupaj z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami pripravil seminar za novoizvoljene delegate družbenopolitične skupnosti in interesnih skupnosti.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

TOKRAT LE VAJA — V okviru akcije „NNNP — 82“, ki letos poteka pod geslom „Protipožarna zaščita, prometna varnost in družbena samozščita“, so minulo sredo na novomeškem rotovžu za vse zaposlene pripravili razgovor o varstvu pred požarom in delovanju s sredstvi, ki so na voljo na delovnih mestih zaposlenim na rotovžu. Del usposabljanja je bil tudi praktičen prikaz gašenja z gasilnimi aparati. (Foto: J. Pavlin)

Veliko krajši razvojni koraki

Novomeški sindikalni svet obravnaval osnutke planskih sprememb do 1985 — Počasnejša gospodarska rast — Vsa poraba bistveno manjša — Glavna naloga večji izvoz

Počasnejša gospodarska rast in razvoj ter občutno zmanjšanje vseh vrst porabe sta osnovni značilnosti osnutkov sprememb družbenega plana novomeške občine in vseh interesnih skupnosti za čas 1981–1985, ki so sedaj z nekaj zamude le prišli v javno razpravo. Pretekli četrtek jih je obravnaval in podprl tudi občinski sindikalni svet.

Katero so najvažnejše spremembe? Močnejše je poudarjen izvoz kot pogoj bodočega razvoja, in to predvsem konvertibilni, odstotki povečanja pa zaradi mnogih še neurejenih in nepoznatih pogojev niso zapisani. Gospodarska rast je od prejšnjih 5 odst. znižana na 1,5, kar je glede na letošnje celo negativno rast seveda bolj realno. To bo povzročilo manjše

zaposlovanje. Namesto 5580 naj bi na novo zaposlili le 3850 delavcev, seveda pa kaže povsod, kjer jim gre bolje, poiskati vse možnosti za nova delovna mesta, sicer bo naglo poraslo število nezaposlenih.

Splošno, skupno, osebno in investicijsko porabo bomo morali uskladiti z možnostmi, ki jih daje realna (nizka) gospodarska rast. Tu bodo mnoge težave, padanje doseženega standarda na mnogih področjih, še večje zaostajanje razvoja brez novih, dobrih investicij itd. Skupnosti družbenih dejavnosti zmanjšujejo svoje programe za 363 milijonov predvsem na račun investicij (350 milijonov), verjetno pa bo treba krečiti tudi programe in pravice. Vprašljiva bo izvedba referendumskih programov, zaustavljeni programi razvoja celodnevne šole, vrtce v,

knjižničarstva itd. Za skupno dogovorjene programe pa naj bi dale del sredstev izvajalske delovne organizacije iz amortizacije.

Močno se zmanjšujejo tudi naložbe v gospodarskih interesnih skupnostih. Programi komunalne skupnosti so manjši za 34 odst. (najbolj je skrčena gradnja cestnega omrežja, pa tudi kanalizacij in vodovodov), stanovanjska gradnja se zmanjšuje od 1609 na 1323 stanovanj. Celotak program pa je vprašljiv, saj delovne organizacije, ki so planirale tudi po 50 stanovanj, sedaj, ko skupnost zbira naročila za novo sosesko Irča vas–Brod, naročajo le po dve, tri stanovanja.

Tudi z osebno porabo slabo kaže. Smo ena redkih občin, ki se v celoti drži dogovora, zato pa so povprečni osebni dohodki že 11 odst. pod republiškim in za prihodnje leto kaže še slabše, tako da bodo realni osebni dohodki in standard bistveno padli.

Zategovanje pasu bo torej prav povsod temeljito, a smo v položaju, ko ne gre drugače, ko razvoj ni več možen na račun jutrišnjega dela in dohodka. Upamo lahko le, da so te spremembe toliko realne, da bodo zadnje do 1985.

Z. L.—D.

Vrtci bodo delali dlje

Napovedana sprememba delovnega časa zahteva drugačen delovnik še v nekaterih dejavnostih. Varstvo otrok v vrtcih je že ena od njih. V vzgojnovarstvenem zavodu Novo mesto, ki vključuje 13 vrtcev, seveda že pred dokončno uvedbo spremembe iščejo rešitve za prilagoditev novim potrebam in zahtevam.

„Za druge bo to sprememba začetka in zaključka delavnika, za nas pa dejansko pomeni podaljšanje delovnega časa. Vrtci že sedaj delajo od 5.15 do 15.30, posledje bodo morali od 5.15 do najmanj 16.30, ob dnevih, ki imajo nekatere službe daljši delovni čas, pa celo do 18.30. Za naših 13 enot pomeni to dodatnih 13 delovnih ur,“ pravi upravnik vzgojnovarstvenega zavoda Kristina Plut. Še težje bo za družinske varuhinje, ki že sedaj delajo 9 ur na dan.

Ceprav ne bo lahko, ne gre drugače, zato že razmišljamo o najboljših rešitvah, da bodo kos novemu položaju in potrebam. Najtežje bo s kadrom, saj ima že sedaj vsaka vzgojiteljica na skrbi največje možno število otrok. Želijo le, da bi službe, ki enkrat na teden delajo dlje, delale dlje isti dan; da ne bi bilo treba dela vrtca vsak dan podaljševati do pol sedmih zvečer.

Da pa bodo imeli v rokah povsem točne podatke, kdaj bo kateri otrok posledje lahko prišel in odšel iz vrtca, bodo se ta teden naredili med starši anketo.

Pobuda, vredna razmisleka

Nič novih vrtcev do 1985 — Varstvo bi se dalo urediti v stanovanjih v blokkih

V prihodnjih letih zelo slabo kaže za nove vrtce v novomeški občini. Jasli na Cesti herojev, ki so trenutno v gradnji, so skoraj gotovo poslednja tovrstna investicija do 1985. Zaradi tega bo za širjenje organiziranega družbenega varstva predšolskih otrok treba iskati drugačne rešitve, saj so potrebe v novomeški občini vse večje, ker imamo dokaj veliko število naraščajo ter velik odstotek zaposlenih žensk. Poleg tega lahko s spremembo delovnega časa povsem upravičeno pričakujemo še dodatni pritisk na vrtce. Sedaj ni malo primerov, da starši z večjimenskim delom rešujejo problem varstva svojih otrok, kar bo posledje v mnogih primerih nemogoče.

Razmere, pred katerimi si res ne gre zatiskati oči, so že pripeljale do konkretnih pobud, kako naprej. V tem času je stanovanjska izgradnja pravzaprav edina, kjer ni potrebno posebno preverjanje investicijskih programov. Prav to je rodilo predlog, naj bi v njenem okviru poiskali vsaj improvizirane in začasne rešitve za vključitev novih otrok v organizirano družbeno varstvo, pri čemer seveda ne bi smeli togo vztrajati na zahtevanih normativih za varstvo.

Za kakšen predlog gre? V vsakem novem bloku naj bi eno stanovanje namenili za varstvo otrok. Povsem standardno stanovanje bi se dalo z minimalnimi stroški preurediti v „vrtce“ in npr. v dvosobnem stanovanju bi dve varuski lahko varovali 12 otrok, posebno manjših, kjer so problemi največji. S tem bi mesto varstva tudi približali kraju prebivališča, kar je pri sedanjih preskrbi z bencinom seveda zelo pomembno. Tudi v že naseljenih blokkih bi bilo to možno, saj je marsikje kakšno prazno stanovanje. In takega vrtca ne bi bilo težko spet preurediti v stanovanje. O predlogu kaže vsekakor temeljito razmisliti, delovne organizacije pa bi tudi morale pokazati razumevanje.

Najdlje so šli v IMV, kjer doslej res niso storili veliko za reševanje tega vprašanja. Pobuda, naj bi že dlje časa prazno trisobno stanovanje v bloku na Žibertovem hribu uredili v vrtce, je res še vedno samo pobuda, a upati je, da ne bo ostalo pri tem in da jim bodo sledili tudi drugje.

Z. L.—D.

LETOS NAD PRIČAKOVANJEM

Ceprav je bil plan letošnjih vlaganj v vodovodne in kanalizacijske sisteme v novomeški občini pozno sprejet in čeprav so izpadla bančna posojila ter investicijska sredstva iz vodarine in kanališčine, bo Komunala letos vendarle dokaj dobro uresničila zastavljeni program, medtem ko se drugo leto obetajo bistveno slabši časi. Tako bo pri vodovodu letos izpadel del vodovod Jedinščica–Regerške košenice, za katerega ostali niso zagotovili potrebne polovice sredstev (gradili ga bodo z enoletno zamudo), kar predstavlja 18 odstotkov letnega plana, pri kanalizaciji pa kanal S1 od Mačkova do Ločne zaradi pomanjkanja sredstev, kar znaša 15 odst. letnega plana.

NAENKRAT DOBIČEK

Marsikdo se v Žužemberku čudi, da je v zadnjih treh letih pri zadružnem gostinskem poslovanju ostalo nad 3 milijoni dinarjev dobička, prejšnja leta, ko je bil promet znatno večji, pa so komaj staknili konec s koncem...

VSEM ENAKO!

Ker je trenutna preskrbljenost z nekaterimi življenjskimi artikli v novomeški občini dokaj slaba, je občinski izvršni svet sklenil sprostiti nekaj občinskih razprav za boljše preskrbo z oljem in moko, iz republiških rezerv pa naj bi dobili nekaj sladkorja, mesa in pralnega praška. O pravičnem odnosu do potrošnikov brez privilegijev, o pravični razdelitvi teh artiklov med vse pa naj bi se ponovno pogovorili na sestanku odbora sindikata delavcev v trgovini, ki ga bo sklical občinski sindikalni svet.

Odlok: dve muhi na en mah?

Obeta se sprememba delovnega časa — To naj bi bila tudi rešitev za „konice“ v javnem delavskem prevozu — Bodo avtobusi IMV na voljo tudi drugim delavcem?

Sprememba delovnega časa, da bi delo teklo ob dnevnih svetlobi, kjer je le mogoče, je eden od neizbežnih varčevalnih ukrepov v naših sedanjih energetskih težavah. Tako bo verjetno že v novembrom marsikateri delavec tudi v novomeški občini imel delavnik od osme do šestnajste ure.

Novomeški občinski izvršni svet je že pripravil odlok o spremembi delovnega časa, o katerem zbori občinske skupščine odločajo ta teden. Po njem naj bi imeli delovni čas od 8. do 16. ure od 2. novembra naprej zaposleni v upravnih in državnih organih, družbenopolitičnih organizacijah, interesnih skupnostih, bankah, zavarovalnicah, SDK, izobraževalnih institucijah, v vseh delovnih skupnostih skupnih služb ter v tistih temeljnih organizacijah, ki imajo enozmenskno delo; skratka, ajo povsod, kjer delovni proces omogoča takšno spremembo brez večjih težav.

S tem naj bi bil vsaj omiljen, če že ne v celoti rešen problem prevoza na delo in z dela, s katerim se v novomeški občini srečujemo že leta, začetek sedanje bencinske suše pa ga je še zaostril. Marsikdo se je bil sedaj namreč prisiljen presmeriti v javni prevoz, ki pa skoraj 40 odstotkov večjega navela potnikov v konicah ne zmora. Da bi ta problem vendarle rešili, je izvršni svet pretekli teden na pobudo občinskega sindikata sklical posvet s predstavniki „Gorjancev“, ŽTP ter IMV, ki ima edini urejen prevoz delavcev s svojimi avtobusi. Kakšne so ugotovitve oz. konkretne rešitve?

Dejstvo je, da „Gorjanci“ nimajo denarja za nove avtobu-

se. Na železnici je rezerv še precej, a ŽTP manjka lokomotiv in vagonov za bistveno povečanje delavskih prevozov ter za ponovno odprtje prog, ki so bile pred kratkim ukinjene.

Navsezadnje so predstavniki „Gorjancev“ zagotovili, da bodo kos povečanim zahtevam na vseh primestnih linijah ob tako spremenjenem delovnem času, kot ga z odlokom predvideva izvršni svet. To bi namreč pomenilo okrog 2 tisoč manj potnikov zgodaj zjutraj in ob štirinajstih (torej v konicah); tisoč dijakov, ki se vsak dan vozijo z mesečno karto, in tisoč delavcev, ki se vozijo z avtobusi, delajo pa v službah in ustanovah, za katere je predviden drugačen delavnik. Upajmo, da tako tudi bo.

V reševanje problema prevoza v občini naj bi se vključil tudi IMV, saj avtobusi, ki jih ima za svoje delavce, niso povsem zasedeni. Problem plače-

vanja, ki so ga omenjali, vsekakor ne bi smel biti ovira za prevoz delavcev iz drugih delovnih organizacij.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Denar le za vzdrževanje?

V komunalni skupnosti skoraj nič sredstev za nove gradnje — V naslednjih letih res prioritete naloge

Ko je novomeška komunalna skupnost leta 1977 nasledila občinski komunalni sklad, je težko ujela korak z že ustaljenim urejanjem komunalnih vprašanj, kajti želje in potrebe občanov so bile vedno veliko večje od možnosti. Verjetno prav zato skupščina v skoraj petih letih niti enkrat ni bila sklepčna, razprave pa vedno burne. Pred vsakim sprejetjem letnega programa so bili potrebni tudi mnogi usklajevalni razgovori s krajevnimi skupnostmi in združenim delom.

Nove delegate, ko so se prvič sestali na skupščini 19. oktobra, čaka še težje delo, kajti sredstev bo tudi v te namene še manj zaradi sedanjih gospodarskih težav (po osnutku sprememb srednjeročnega

programa tretjino manj do leta 1985). Zato bo vsako leto potrebno opredeliti zares prioritete naloge, vsekakor pa bo manj novogradenj na vseh področjih, medtem ko vzdrževanje mora biti zagotovljeno.

Za začetek so se delegati srečali z devetmesečno uresničitvijo letošnjega plana komunalne dejavnosti ter s poročilom Komunale o izgradnji vodovodov in kanalizacije v enakem času. Težje gospodarske razmere so vplivale že na sestavo letošnjega plana, saj so bila zagotovljena le sredstva za redno vzdrževanje objektov, za sofinanciranje programov manj razvitih krajevnih skupnosti, za objekte, ki so jih gradile mladinske delovne brigade, ter za nadaljevanje del za izgradnjo pokopališča v Novem mestu, a v manjšem obsegu. Za izvedbo tako zastavljenega programa je bilo predvidenih 103 milijone dinarjev.

V devetih mesecih je skupnost zbrala 95 milijonov; 1,2-odstotni prispevek za obnovo in vzdrževanje že v celoti, 1,4-odstotni prispevek za vzajemno programiranje iz čistega dohodka, pa 75-odstotno in do konca leta verjetno ne bo dosežen v predvideni višini. Plan vzdrževanja komunalnih objektov in naprav je bil v devetih mesecih uresničen 70-odstotno (za to je šlo 25 milijonov), plan modernizacije lokalnih cest in komunalnega urejanja okolja pa 63-odstotno. Za pokopališče so porabili 5,7 milijona, nekaj denarja pa tudi za projekte za most v Dragi, v Ragov log, za most preko Krke v Novem mestu ter za avtobusno postajo.

Kljub vsemu bo letos skupnost zbrala skoraj 9 milijonov nad planom, ki jih bo porabila za ureditev cest Vinja vas–Podgrad in Skrjanče–Ruperč vrh ter za odkup zemljišče za novomeško pokopališče.

BO ODLOK ODPRAVIL GNEČO? — Sedanje pomanjkanje bencina je le še povečalo že tako veliko gnečo na avtobusih mestnih in primestnih linij ob „konicah“. Prizor s slike se ob štirinajsti uri ponavlja iz dneva v dan. Občinski odlok o spremembi delovnega časa povsod, kjer je to možno, naj bi vsaj omilil tudi problem prevoza na delo in z dela. Bodo „Gorjanci“ resnično kos še povečanim zahtevam? (Foto: J. Pavlin)

SPOSOJENO TRNJE

Kar je res, je res. Sveženj najnovejših ukrepov ZIS nam je prinesel tudi olajšave. Torba s štruco kruha je zdaj za 200 gramov lažja.

(Iz Politike ekspres)

Celo dragih učbenikov ne dobijo

Izkušnja usmerjenega izobraževanja govori v prid drugačni šolski mreži

Ob tem, ko v krški občini ocenjujejo uresničevanja zakona o usmerjenem izobraževanju, izražajo dokaj številne dobre izkušnje, kaže pa, da predpis v praksi prinaša v ospredje tudi vse svoje „porodne“ slabosti. V Posavju, predvsem pa v Krškem, najbolj moti „razmetana“ šolska mreža, zlasti boleča je razbita elektro usmeritev.

Da ni vse tako, kot bi moralo biti, navsezadnje kaže tudi povsem nasprotni „tok“ učencev kakor pred uveljavitvijo nove šolske mreže. Iz Posavja odhajajo zdaj v šole v dolenski in celjski regiji veliko učencev, v nasproti smeri pa je priliv skorajda presahnil. Zato menijo, da je sedanja šolska mreža le začasna, torej takšna, da nujno terja spremembe, skladne zahtevam združenega dela.

„Veliko dela nas še čaka pri spreminjanju miselnosti o več ali manj vrednih poklicih,“ poudarja predsednik sveta za vzgojo in izobraževanje pri občinski konferenci SZDL Niko Žibret. Prēj ko slej bo treba korenito spremeniti nagrajevanje in razne spodbude za tiste, ki se bodo odločali za deficitarne poklice.

Moti vse večje razlikovanje

Govori papirničar J. Svalj

V časih draginje in pomanjkanja so vedno bolj prizadeti tisti, ki imajo manj pod palcem, oziroma delavci, ki nimajo nikakršnih postranskih virov zasluga, niti zemlje. Eden takih je Jože Svalj, papirničar iz Krškega. Ze 19 let je zapisan napornemu nočnemu, nedeljskemu delu v tovarni Djuro Salaj, kakor pač nanese izmena.

„Med delom sem pridobil kvalifikacijo in zdaj sem previjalec, vzdolžni rezalec papirja pri papirni stroju 2. Mesečno zaslužim okrog 15 tisočakov, žena Olga, ki je v tovarni čistilka, pa prinese domov okrog 8 tisočakov. Smo 5-članska družina, in ker si ne moremo privoščiti zaloga, moramo vsak dan v trgovino in nemalokrat ostanemo praznih rok. Trgovina ne bi smela prodajati na veliko; nekateri na primer vozijo domov cele vreče sladkorja in moka in še česa. Ne bi smelo biti privilegijev, da nekateri dobijo meso, kavo in pralni prašek, drugi pa se obrisemo pod nosom. Saj mesa ali kave ob treh solarih, ki jih je treba obleči in obuti, pa še poskrbeti za druge

Jože Svalj: „V 19 letih dela si razen treh otrok in 8 let starega fička nisem prislužil ničesar.“

učbenike in razne pripomočke, dostikrat ne moremo kupiti. Prašek pa vendarle nujno potrebujemo!“

Svalj meni, da so polproletarci precej na boljšem. „Ni malo takih, ki se zaposlijo zgolj zaradi socialne varnosti. Moji sodelavci imajo po več hektarjev zemlje, nekateri so se znašli in jo še komu zapisali, tako da dobivajo še otroške dodatke, jaz pa ne dobim niti dinarja. Ko so v tovarni pred časom delili ozimnico, so se najbolj hudovali prav taki, bolj kmetje kot pa delavci. Zaslужkarstvo povzroča vedno večje razlike. Jaz popoldne ne morem doma delati papirja!“

P. P.

KRŠKI TEDNIK

V šolskem letu 1984/85 se ne bi smela ponoviti sedanja napaka, da za drugi letnik usmerjenega izobraževanja manjka ali pa celo sploh ni učbenikov za strokovna področja. Poleg tega so učbeniki in delovni zvezki izredno dragi;

lani so bile subvencije, letos pa pomoči še ni.

V Sloveniji bi morali bolj poenotiti pripravnštvo, nagrajevanje učencev in spodbude mentorjem za delovno prakso in še marsikaj. Združeno delo je že poprej odkrito opozarjalo, da proizvodna praksa učencev pomeni dodatno obremenitev za delovne kolektive, zato „olepševanje“ razmer nima nikakršnega smisla.

P. PERC

Leto pomembnih pridobitev

Ob kostanjeviškem prazniku v spomin na talce

S športnimi prireditvami – nogometom in tekom po ulicah mesta se je pričelo letošnje praznovanje kostanjeviškega krajevnega praznika, nedeljsko tekmovanje v streljanju z zračno puško pa je le še zaokrožilo na videz skromnejšo podobo praznika.

Toda čeprav ob samem prazniku niso odpirali kakšnega objekta ali komunalne pridobitve, je na obrazih Kostanjevičanov opaziti, da so še zlasti v tem letu zadovoljni z doseženi. To pa je na sobotni slavnosti seji skupščine krajevne skupnosti in krajevne konference SZDL povedal tudi predsednik sveta krajevne skupnosti Jože Černoša, ko je opozoril na pomembni pridobitvi: novo zdravstveno postajo z lekarno (v marcu) ter na dograjeno in prenovljeno osnovno šolo (v juliju!).

Med pomembnejše delovne zmage za nadaljnji razvoj krajevne skupnosti spada naposled tudi zaključena

• Ob krajevnem prazniku Kostanjevice so dobili priznanje OF z bronastim znakom Marija Hodnik, Franc Gregorič, Franc Ivšič, Ivan Klemenčič in Ivan Volčjak. Posebna priznanja KS so izročili poslovalnici 13 M–Preksrbe, restavraciji „Pod Gorjanci“ in Metodu Soncu. Najvišje priznanje, plaketo mesta Kostanjevice, pa so prejeli Niko Žibret, Sredoje Beševič in tozd Industrijska elektronika „Iskra“, IEZE Kostanjevica.

komunalna ureditev parcel v usmerjeni gradnji po zadalnem načrtu, pa tudi položena kanalizacija ob Ljubljanski cesti. Pripravljajo še novo delo vodovoda proti Vodencam in načrt za spojitve samotežnega vodovoda z Javorovice. Da bi pospešili razvoj so se odločili za samopríspevek.

Kostanjevičani so se zagnano vključili v akcijo organizirane pridelave pšenice. Tako, kot so z udarnim delom in prispevki pri številnih akcijah krajani pokazali veliko vnemo, so tudi pri zavzemanju za več doma pridelane hrane dokazali, da je napredek, dosežen z lastnimi močmi, največ vreden.

P. P.

POVEZANOST TOVARNE IN KRAJA – Za začetno svečano vzdušje na sobotni skupščini ob krajevnem prazniku so poskrbeli pevci Kostanjeviškega okteta s kulturnim programom in učenci osnovne šole Jožeta Gorjupa s prísrčno voščilnico, vrhunec prireditve pa je predstavljala podelitev priznanj. Za Iskrin tozd Industrijska elektronika, ki daje kruh več kot 150 delavcem, je plaketo mesta prevzel direktor Peter Luštek. (na sliki: levi)

BREZ KURIVA NE BO NIHČE?

Predsedniki ali tajniki svetov krajevnih skupnosti v krški občini so te dni zelo iskane osebe. Občinski izvršni svet namreč hoče v najkrajšem času ugotoviti, koliko je občanov, ki nimajo nikakršnih kuriv na zalogi za to zimo, da bi lahko še pravčasno pomagali zagotoviti kurivo. V krajevnih skupnostih najboljše poznajo razmere v gospodinjstvih, zato nimajo nikakršnega smisla prizadevanja nekaterih „iznajdljivežev“, ki bi radi prišli na spisek potrebnih pomoči. Zc za najnujnejše primere ne bo lahko dobili dovolj kuriva za znošno zimo, kaj šele, da bi si kdo delal zalogo!

LE PO KILOGRAM MESA

Da bi omogočil enakomerno preskrbo in hkrati tudi preprečil odhajanje ljudi po nakupih med delovnim časom, je krški občinski izvršni svet skušal spredoznati peruti pretirani potrošniški mrzlici. Tako zdaj trgovci prodajajo pralne praške v omejenih količinah le popoldne. Potrošnik pa lahko naenkrat kupi le kilogram posamezne vrste mesa. Tak ukrep pozdravljajo vsi s tanjšimi denarnicami, ki so doslej le stežka prišli do teh artiklov.

KRŠKE NOVICE

GORIVO ZA KMETE – Občinski izvršni svet v Krškem skuša zagotoviti gorivo tudi tistim, ki nimajo svojih strojev, imajo pa obdelovalno zemljo. Prednost pri oskrbi z naftnimi derivati pa bodo imeli tisti, ki imajo sklenjene pogodbe o pridelovanju posameznih kultur, torej kooperanti. S temeljitim popisom vseh porabnikov naftnih derivatov bodo lahko poslej stvarno ocenili in načrtovali porabo goriv.

USPEŠNA MODNA REVILJA – Mercator Preskrba je prejšnjo soboto pripravil v hotelu Sremič še drugo leto zapovrstjo modno revijo. Razveseljivo je, da so mikavne zagrebške manekenke in domačini po-

kazali oblačila, ki jih je moč kupiti pri nas, tudi v Preskrbinih trgovinah. Največji izbor ponujajo v Nakupovalnem centru. Da je vsaj pri tej reviji drugačna praksa kot doslej, namreč, da modelov ni bilo mogoče kupiti v domačih trgovinah, ker so bili pač namenjeni za izvoz!

HVALA ZA BONE – Zadnje dni so vsi, ki so bili upravičeni do bonov za gorivo, bolj ali manj potpežljivo čakali, da so prišli do teh dragocenih papirkov. Kostanjevičani so se pohvalili, da pri razdeljevanju bonov med več kot 350 krajani ni bilo nergačev. Večina tistih, ki so se zvrstili v dveh dneh, je iz prostorov, kjer so dobili bone, odšla z besedama: „Hvala, na svidenje.“

„PLINSKI“ INFARKT – Kc so zadnji dobili v Krškem plin v jeklenkah, je bilo za 118 „bomb“ skoraj 500 kupcev. Nekateri so čakali v vrsti že od štirih zjutraj in so plin še dobili, tisti pa, ki so prišli le uro pozneje, so ostali praznih rok, ker so plin pobrali iz podjetij z naročnicami!

DANES OTVORITEV. Staro poslopje osnovne šole v Globokem zdaj dokončno prenovili. Adaptirali so kuhinjo in sanitarije, prekrili streho in polepsali tudi fasado. To jih bo veljalo okoli 4,5 milijona dinarjev. Krajani so se marca letos odločili za samopríspevek. Plačevali ga bodo pet let. (Foto: J. T.)

ZEMLIŠČA OB SAVI VARNA PRED POPLAVO

Levoobrezni zaščitni nasip med obema mostovoma čez reko Savo v Brežicah je Vodnogospodarsko podjetje iz Novega mesta začelo graditi pred šestimi meseci. Včeraj so z otvoritvijo prve faze obeležili praznik brežiške občine. Groba zemeljska dela so opravljena že skoraj do novega mostu. Nasip do tam bo končan prihodnje leto.

CEDILNIKOVA DELA

V ponedeljek, 25. oktobra, so v Posavskem muzeju v Brežicah odprli novo likovno razstavo. Na njej so prikazana olja in grafike likovnega pedagoga Vlada Cedilnika iz Brežic. S to razstavo se je muzej pridružil počastitvi občinskega praznika.

Dan bomo začeli uro pozneje

Kurjače v tečaj, ne bomo grelj vesolja – Tekme pod reflektorji odpadajo – Varčevanje tudi pri nočni razsvetljavi – Pobuda za poslovni vlak do Ljubljane

Varčevanje z energijo je prva zapoved našega vsakdanjega ravnanja doma in na delovnem mestu. Jadikovanje in izsiljevanje izjem ne vodi nikamor. Zato je občinska skupščina v Brežicah na seji 21. oktobra zahtevala, da se povsod pripravijo na poslovanje v zoženih okvirih, čeravno se s tem težko sprizajni.

Prvi poziv velja hišnim svetom, stanovanjski skupnosti, OZD in vsem občanom, naj ogrevajo stanovanjske, delovne, šolske in druge prostore le do 19 stopinj Celzija, vendar samo med 6. in 21. uro. Delavska univerza je dolžna čimprej organizirati tečaje za kurjače, ker za to delo večinoma niso strokovno usposobljeni.

Skupščina nadalje predlaga tistim delovnim kolektivom, ki

imajo enozmerno delo, naj takoj s prvim novembrom pomaknejo začetek delavnika od 6. na 7. uro zjutraj. Trgovine naj bi se poslej ravnale po dnevni svetlobi. Odprte naj bodo med 7. in 18. uro. Priporočilo velja tudi za gostinske organizacije, ki naj se prav tako prilagodijo varčevanju z energijo.

Po krajevnih skupnostih, kjer javne razsvetljave še niso zmanj-

Oktoberki nagrajenci 82

Letos tri nova imena: Miha Haler, Tončka Lovše in Franc Mohor – Priznanja Veliki Plani, Garniziji Cerklje in MDB Brežiška četa

Svečana seja občinske skupščine v Brežicah za njen praznik je vsako leto povezana s slovesnimi trenutki ob proglasitvi oktoberških nagrajencev in dobitnikov oktoberških priznanj. Letos podeljuje občinska skupščina tri nagrade in tri priznanja. Nagrajenci so Miha Haler, Antonija Lovše in Franc Mohor. Priznanja bodo dobili občina Velika Plana, Garnizija JLA Cerklje in mladinska delovna brigada Brežiška četa.

Mihu Haleru so namenili oktoberško nagrado uspešno delo pri razvoju amaterske kulturne dejavnosti v KS Artiče, v občini v Posavju in na širšem slovenskem območju. Kulturno delo ga je pritegnilo že kot učiteljsčnika v Celju, ko je vodil prve zbere pevске, tamburaško in folklorno skupino. Povsod, kjer je služboval, je ustanovljal in vodil amaterske kulturne skupine, najdlje pa seveda v Artičah, kjer živi. Če je le mogel, je utiral pot novim oblikam, novim sekcijam, novim manifestacijam in hkrati razvijal samopríspevno uveljavljanje društev in medsebojno povezovanje ter dajal pobude za obogatitev življenja v krajevni skupnosti. Izpeljal je zamisel o srečanjih lovskih pevskih zborov in zamisel o vsakoletni reviji in tekmovanjih pihalnih orkestrrov v Artičah. V svoji krajevni skupnosti je znal uspešno povezati kulturno, politično in samopríspevno uveljavljanje občanov. Posvetil ji je ogromno ljubiteljskih ur tudi pozneje, ko je zapustil ravnateljsko mesto na šoli in prevzel odgovorne politične funkcije.

Nagrajenka Tončka Lovše je prejela najvišje občinsko priznanje za dolgoletno in uspešno družbenopolitično delo. Bila je borka NOV in se

ŠOLARJI POMAGAJO KMETOM

Učenci dobovske osnovne šole že tretjo jesen zapored pomagajo kmetom pri pospravljanju sadja in poljskih pridelkov. Najprej so pobirali slive v Kapelah, potem koruzo pri bratu prvoborcev Gerjevičev, katerih ime nosi njihov prionijski obred. Po potrebi bodo priskočili na pomoč tudi drugim, zlasti ostarelim občanom. Delovnih akcij se udeležujejo učenci šestih, sedmih in osmih razredov v skupinah od 20 do 45.

je s šestnajstimi leti kot mladinka pridružila narodnoosvobodilnemu gibanju. Jeseni 1943 je bila delegatka na prvem kongresu AFŽ v Dobriču. Največ je delala z mladino in ženami in se pri tem posvečala socialnim problemom. To delo je opravljala tudi po osvoboditvi in kot socialna delavka dočkala upokojitve. Ob tem se je ves čas udeleževala v družbenopolitičnem življenju občine in krajevne skupnosti. Zadnja štiri leta je opravljala dolžnost podpredsednice občinske skupščine v Brežicah.

Franc Mohor s Čateža ob Savi je tretji letošnji nagrajenec. Nagrado mu podeljujejo za uspešno delo pri razvoju brežiške Agrarie in za dolgoletno aktivno družbenopolitično delo. Tudi on je bil borec NOV. Kmetijstvu se je zapisal po letu 1958, ko je končal kmetijsko šolo v Mariboru. Najprej je delal kot pospeševalec pri Kmetijski poslovni zvezi v Brežicah, nato kot upravnik kmetijske zdruge v Cerkljah in od 1961 dalje za vrtnarijo brežiške Agrarie na Čatežu. Tu se je z vsemi močmi zavezal za razvoj vrtnarstva v rastlinjakih. Ves čas je prizadevno delal v družbenopolitičnih organizacijah in prevzemal odgovorne funkcije v delovni organizaciji, v občinskih zborih, v republiških telesih in krajevni skupnosti. Veliko dela je vložil tudi v prizadevanja za raziskave termalne vode na Čatežu, saj prav ta danes omogoča zaposlitev številnih občanov v vrtnarstvu in turizmu.

NOVO V BREŽICAH

KOLEKTIVI MOLČE. Na razpis za oktobrske nagrade se delovne organizacije v občini ne odzivajo, kot da delavci ne zaslužijo nagrad.

„Čas bi že bil, da bi predlagali tudi koga izza stroja ali s krampom v roki,“ je na zadnji seji skupščine dejal predsednik Mirko Kambič. V občini so zagotovo dobri delavci, inovatorji, organizatorji proizvodnje in drugi, ki zaslužijo kako vidnejše priznanje.

šali na polovico, so dolžni to storiti takoj in pri tem upoštevati tudi varnost. Nasvete bodo dobili pri organih za notranje zadeve. Občinska skupščina zahteva zmanjšano nočno osvetlitev lokalov ter ukinitve nočnih tekem in treningov športnih organizacij. Na njihov račun je bil na seji izrečen očitke, ker večernih treningov do takrat niso omejili. Sobotni tekmi so medtem že preložili na 14. in 16. uro, tako da reflektorji niso več po nepotrebnem osvetljevali igrišča.

Zasebniki bodo pred vplačilom kurilnega olja poslej morali podpisati izjavo, da ga doma nimajo več kot 500 litrov. Nadzor nad prodajo kurilnega olja in plina bodo nadzorovali inšpektorji. Plina primanjkuje, zato lahko dobi zasebnik le po eno jeklenko na gospodinjstvo in ne po tri ali celo pet, kar se je dogajalo do zdaj. Prednost pri oskrbi s plinom imajo zdravstvene ustanove, vrtci, domi upokojenecv, gostinci in obrtniki, ki potrebujejo plin za svoje obrate.

Sindikalnim, društvenim in drugim izletom bo začasno odklenkalo. Povsod naj temeljito razmislijo, čemu vse bi se kazalo odpovedati. Za službena potovanja naj v delovnih organizacijah čimbolj omejijo prevoze z osebnimi avtomobili, uporabo službenih vozil pa do kraja izkoristijo na vsaki vožnji.

Izvršni svet je dal celo pobudo za poslovni vlak, ki naj bi posavske občine povezoval z Ljubljano. S podatki o številu dosedanjih potovanj so mu dolžne takoj priskočiti na pomoč delovne in družbenopolitične organizacije, da bo lahko začel usklajevanje v Posavju in dogovore z železnico.

J. TEPPEY

SMUČARSKI SEJEM

Smučarsko društvo Brežice je v sodelovanju z žirovsko Alpino organiziralo smučarski sejem. Trajal je od petka do nedelje. Obisk je bil še kar zadovoljiv, vendar je bilo gledalcev več kot kupcev. Pozna se, da se kupna moč zmanjšuje in da smučarsko opremo izpodirivajo drugi, za življenje pomembnejši predmeti.

MANJ VENCEV ZA GROBOVE. VEČ DENARJA ZA HUMANE NAMENE. Tudi v Brežicah se je končno uveljavila večkrat izrečena pobuda, da ne bi razmetavali denarja za vence pokojnikom in da bi cvetju namenjene zneske poklonili raje za nakup najnujnejše opreme v zdravstvenem centru. Imena delovnih organizacij, skupnosti in posameznih darovalcev bi sproti objavljali v Dolenskem listu. To pripravilo seveda ni namenjeno ožjim sorodnikom.

BREŽIŠKE VESTI

Štefan Kamin: Na varčevanje v skupni porabi moramo gledati selektivno — Brema stabilizacije moramo porazdeliti na vse — Prosveta vedno varčna

„Na kongresu slovenskih sindikatov sem hotel povedati dvoje: Delavec je sposoben razpravljati o naložbah in razporejanju dohodka. Za vse to namreč niso dovolj samo strokovne analize, pogosto veliko odtehta tudi preprosta zdrava pamet. Strinjam se, da je treba na področju vzgoje in izobraževanja marsikaj razčistiti, toda skupne porabe ne smemo vreči vse v en koš. In tudi tu naj bi imel delavec več besede,“ je dejal Štefan Kamin po X. kongresu slovenskih sindikatov, kjer je bil izvoljen za člana republiškega sveta ZSS, sicer pa je ravnatelj osnovne šole Jožeta Slaka-Silva v Trebnjem.

„Znotraj skupne porabe je resnično veliko režije in stroškov, ki ne prispevajo k zadovoljevanju delavčevih interesov. Toda pri izobraževanju ne smemo pozabiti, da je znanje novo ustvarjena vrednost, da je to eden izmed glavnih virov za razvoj gospodarstva. Ne smemo namreč pozabiti, da ponekod v Jugoslaviji že imamo take naprave, za katere nimamo kadrov. Vzgoja in izobraževanje pa v skupnem procesu lahko pripravita mlade ljudi za to, da bodo s temi stroji znali ravnati, da si bodo pridobili delovne navade in spoštovanje do dela.

odgovoren. In delamo na tem, da odkrivamo krivice, samo da ti krivci ne bodo mogli pokriti vseh izgub, pa naj jih še tako kaznujemo. In marsikdo tega ne bo razumel. Zato poudarjam,

da je potrebno še naprej spodbujati razvoj samoupravnih odnosov, saj pride samoupravljanje in sprejemanje odgovornosti vseh delavcev še najbolj do izraza v težkih časih, kar nam kaže tudi primer naše revolucije. Tudi tam so bile potrebne žrtve in tudi zdaj se nam lahko zgodi, da bomo več delali za enak ali manjši denar. No, tu bodo še najlažje prišli skozi prosvetni delavci, ki so bili vedno stabilizacijsko naravnani.“

J. SIMČIČ

Dosežki bude pogum

Za napredek krajevne skupnosti Veliki Gaber je bilo porabljenih več kot 20 milijonov dinarjev — Se načrti

Pred letošnjimi volitvami samoupravnih organov v krajevni skupnosti Veliki Gaber se bodo krajanje lahko s ponosom ozirli na vse, kar so v preteklih treh letih naredili. Čeprav je ta krajevna skupnost izrazito kmečka, je bilo namreč samo lani vloženih preko 20 milijonov dinarjev v popravilo cest, gradnjo vodovodov, doma krajevne skupnosti in pošte ter telefonskega omrežja. Vse to je toliko večji dosežek, če vemo, da v krajevni skupnosti prebiva samo okoli 1200 prebivalcev, da mnoge delegacije niso delovale, kot bi morale, prav tako pa ne svet krajevne skupnosti. Večina dela je namreč slonela na predsedniku sveta Petru Podobniku in pa pripravljenosti krajanov za prostovoljno delo ter prispevanje dodatnih sredstev za razvoj.

„Že leta 1979 smo izglasovali samoprispevek, katerega denar je bil namenjen za urejanje raznih objektov in naprav pri nas. Reči moram, da smo skoraj vse, kar smo si v načrtih zadali, tudi naredili. Asfaltirali smo okoli 10 kilometrov cest, kar je veljalo 12 milijonov dinarjev,

zgradili smo okoli 2 kilometra vodovoda, zdaj pa nas čaka še obnova pokopališča in zgraditev mrliške vežice. Za ta dela pa nam je zmanjkalo še okoli 10 milijonov dinarjev. Upamo, da bomo te načrte že prihodnje leto uresničili. Računamo namreč, da se bodo krajanje tudi pri teh delih tako množično in prizadevno odzvali. Že pri asfaltiranju cest so mnogi prispevali celo po 10 tisoč dinarjev, da ne govorim o sodelovanju pri gradnji ptt omrežja itd. Toda vsi, ki bodo prevzeli delo za nami, bodo morali poskrbeti, da bo še več članov samoupravnih teles v krajevni skupnosti dejavno sodelovalo pri uresničevanju politike.“

Nekaj kritičnih besed je bilo slišati tudi na račun obiska vseh tistih kulturnih in drugih prireditelj, ki so v krajevni skupnosti bile, a je bil na njih obisk majhen, vsekakor pa ne v skladu s stroški in trudom, ki so ga nastopajoči vložili v prireditve. Vendar ni moč potegniti črte pod sedanje delo povsem brez pohvale. To zasluži krajevna organizacija borcev, sodelovanje v NNNP in podobnih akcijah.

DOM KRAJEVNE SKUPNOSTI — V Velikem Gabru so krajanje zgradili poslopje, v katerem imajo zdaj prostore pošta z avtomatsko telefonsko centralo in 160 telefonskimi priključki, krajevni urad, ambulanta, prostor za mlade, krajevno skupnost in dve stanovanji. Objekt, ki je danes vreden skoraj 6 milijonov dinarjev, so krajanje zgradili s prostovoljnimi delom. Tudi zato je morda postal nekakšno središče kraja.

IZ KRAJA V KRAJ

BO ZAČEL VELJATI ŽE STAR ODLOK? — Če se bodo uresničila razmišljanja o premaknitvi delovnega časa na 8. uro dopolne, potem se lahko zgodi, da bo začel veljati tudi odlok o točnuju alkoholnih pijač po 7. uri. Doslej je bilo namreč tako, da je ta odlok veljal samo na papirju, v resnici pa so lahko mnogi „tankali“ že pred začetkom delovnega časa.

MIRENČANI SPET PRED TREBANJCI — Medtem ko se Trebanjci pritožujejo čez slabo oskrbo z mesom, se Mirenčani pri tem tiho hihitajo. V mirenski prodajalni Kmetijskega kombinata iz Sevnice je namreč zmeraj na voljo dovolj mesa, pa še kakšnih posebnih doplačil ne zahtevajo mirensko-sevniški mesarji. In k temu je treba dodati le še to, da z ocnjo stoji tudi trebanjski komite za družbeno planiranje, ki ima nad temi zadevami pregled.

NOBENI POSEBNI UKREPI JIH NE BODO ZAVRLI — Naj bo trebanjski izvršni svet še tako ekspeditiven, verjetno ne bo uspel pred Martinovim vpeljati vinskih bonov. Seveda se trebanjski vinogradniki tega izredno vesele, saj se bodo na ta način ob dobri letini krepko okrepčali ob letošnjem pridelku. Pa še racionirano porabo bencina bodo tako lažje prebrodili v naslednjih nekaj mesecih.

SO SLUTILI POMEN DOMAČE-GA SMUČIŠČA? — Kot bi trebanjski člani smučarskega kluba Trimo že pred tremi tedni slutili, da bodo imeli težave pri prevozu na druga smučišča, so se v izjemno velikem številu odzvali delovni akciji pri urejanju smučišča v Trebnjem. Zdej jim mora iti na roke še zima z obilnimi i padavinami. Seveda snež-nimi!

Štefan Kamin: Samoupravljanje je pravi način za reševanje vseh težav, kar se je pokazalo tudi v revoluciji.

Skrajna, vrednote, brez katerih si ne morem zamišljati nadaljnega razvoja,“ poudarja Kamin.

Ko je govoril o vzgoji in izobraževanju, je med drugim poudaril, da bi si z varčevanjem pri tem področju porabe porazdelili korenine razvoja. Če govorimo o pretiranem trošenju, potem moramo na to gledati selektivno. Treba je razkriti konkretne primere, kjer je bilo za te namene potrošenega preveč družbenega denarja. Tako je bilo tu in tam res, da so preveč vlagali v zidove šol, premalo pa v opremo. Tega pa so krivi ljudje, ki delajo na tem področju. Zato bi si morali za preobrazbo šolstva prizadevati vsi, ne pa da to sloni samo na zavodih za šolstvo, učiteljih in drugih strokovnih delavcih.

„Kongres sicer ni odpiral nobenih novih dilem, kako naprej. Pot je začrtana, bojim pa se, da smo bili še premalo konkretni, še premalo polemični. Lahko se nam zgodi, da bomo imeli težave pri uresničevanju sprejetih usmeritev. Najtežji problem je zdaj prav gotovo, kako zaposliti mladino, ki bo zdaj zdaj zapustila šole. Vprašanje je, če bomo priliv mladih ljudi lahko sproti reševali le z upokojevanjem in podobnim. Hkrati se moramo zavedati, da bo treba brema stabilizacije porazdeliti na vse znotraj naše republike in znotraj SFRJ. To je načelno zelo lepo, konkretno izpeljati bo pa teže. Med ljudmi je namreč opaziti prepričanje, da je za nastale razmere nekdo

ŽALNE SVEČANOSTI V TREBANJSKI OBČINI

Organizacije Zveze združenj borcev iz trebanjske občine pripravljajo ob dnevu mrtvih vrsto žalnih svečanosti. Te bodo pri obeležjih NOB in na pokopališčih. Prva žalna svečanost bo že v nedeljo, 31. oktobra, ob 9. uri dopolne pred spomenikom v Velikem Gabru. V ponedeljek, 1. novembra, pa bodo spomin-ske svečanosti ob 8.30 v Šentru-pertu, pred spomenikom, ob 9.30 v Mokronogu na pokopališču, ob 10.30 pri spomeniku na Rojah na Mirni in ob 14. uri v Trebnjem v spominskem parku in na pokopališču.

KUNŠKOVA MAMA NI SAMA — Usoda, ki je tako hudo prizadela Kunškovo kmetijo v Vranju pri Sevnici (dva sinova sta letos izgubila življenje pod traktorjem), daje mesto človeški solidarnosti. Poleg sosedov so Kunškovi mami minili teden pomagali pobirati bogato sadno letino šolarji sevniške osnovne šole „Savo Kladnik“ (na sliki).

Kar član je storiti dolžan

Se temeljitejša „inventura“ po osnovnih organizacijah ZK — So zgledi, ki naj vlečejo

Na zadnji seji občinske konference ZK v Sevnici niso bili povsem zadovoljni z opravljenimi konferencami osnovnih organizacij. Bolj kot kdaj doslej je pomembnejše od sestankovanja temeljito oceniti razmere in se hkrati ustrezno odločiti o akcijah, ukrepih.

Sekretar Lado Močivnik je uvodoma lahko navedel le 13 osnovnih organizacij, ki so dostavile zapisnike, in devet članov konference, ki so poročali o opravljenih shodih. Nekateri so to storili na seji občinske konference, tako da je število tistih, ki so opravili svoje naloge, le večje.

Mnoge ugotovitve so tako zanimive, da bomo o njih pripravili še posebne razgovore in zapise. Za marsikoga so zveneale presenetljivo besede Zvoneta Kranjca iz Sevnice, ki ni štedil s kritiko na račun največje sevniške osnovne organizacije, ki se sploh ne sestaja. „Samouprave v krajevni skupnosti ni,“ je pribil Kranjc in pristavil, kako je skupščini krajevne skupnosti potekel mandat že 7. maja, vse odlej pa se še ni sestala. In

O REFERENDUMU PET MINUT PRED DVANAJSTO?

V Sevnici očitno pripravljajo nov referendum za uvedbo samoprispevka. O investicijskem programu referenduma za obdobje 1983 — 1987 naj bi ljudje zvedeli kaj več na zborih občanov. Toda če jih bodo povsod sklicevali tako kot krajevna konferenca SZDI, Sevnica 1, bo slabo z referendmom, kajti za zbor 22. oktobra ob 19. so ljudje, vsaj na Glavnem trgu, dobili vabilo komaj eno uro pred sklicom. Kdor ni bil doma, je pač vabilo dobil v roke po že opravljenem zboru. Takih pa ni bilo malo! Mar ne bi bilo potrebno tako pomembno družbeno akcijo zastaviti bolj odgovorno?

SEVNIŠKI PABERKI

POHODA LETOS NI BILO — Tradicionalnega pohoda po stopnjah herojev Milana Majcna in Jančija Mevžlja na njuno 41. obletnico poslednjega boja letos ni bilo. Mladi iz sevniške občine so poslednja leta v lepem številu koračili po tej kar iz sevniške občine so poslednja leta v lepem številu koračili po tej kar dolgi poti, spotoma niso prezrli nobenega še tako skromnega obeležja NOB. Del mladinskega vodstva je resda ravno ta dan bil na mladinskem kongresu v Novem mestu, toda ali je to opravičilo?

SIVANJE DOMA — Sevniška delavska univerza je pripravljena kjerkoli v občini pripraviti tečaj krojenja in šivanja v sodelovanju z znanim krojnim centrom DOT iz Maribora. Prijavite se lahko na sedežih svojih krajevnih uradov ali neposredno pri sevniškem Zavodu za prosveto in kulturo. Tiste, ki so spomladl uspešno končale začetni tečaj, že s pridom uporabljajo pridobljeno znanje, v pripravi je tudi že nadaljevalni

vtendar, je mesto brez problemov? Vsekakor so hude tudi pomanjkljivosti v krajevni konferenci SZDL občinskega središča. Da ni čas za kazanje na take nepravilnosti? So tudi taki, ki mislijo tako. Kranjc je opozoril še na bližnji referendum, treba se je ustrezno organizirati, da ne bi doživeli še enega poloma. Kot je ugotovila Franja Šprogar iz CK ZSK, je Kranjc ob ostri kritiki pokazal tudi na rešitev: imenovanje delovne skupine, ki naj ugotovi, kako je z vsem, in pripravi rešitev skupaj s prizadetimi.

• Na seji občinske konference ZK so govorili tudi o ukrepih pri varčevanju z bencinom. Ljudje z razumevanjem gledajo na napore, da se omeji poraba, a to naj velja za vse, izjem mora biti čim manj. Tudi na tej seji konference, so, žal, nadaljevali staro prakso, da niso takoj oblikovali sklepov.

nizirati, da ne bi doživeli še enega poloma. Kot je ugotovila Franja Šprogar iz CK ZSK, je Kranjc ob ostri kritiki pokazal tudi na rešitev: imenovanje delovne skupine, ki naj ugotovi, kako je z vsem, in pripravi rešitev skupaj s prizadetimi.

BOMBE NISO IZGINJALE

Na zadnji seji občinske konference ZK ni manjkalo kritike na račun zadnjega razdeljevanja plina v jeklenkah v sevniški trgovini z gradbenim materialom. Sli smo po sledi te kritike. Poslovodja zanika, da bi bilo karkoli narobe s prodajo plina. „Izpuhtelo“ naj ne bi kar 60 bomb, temveč so jih pridržali 43 za razne naslove družbenih organizacij po dobavnih. Ugotavljajo, da odhaja mnogo jeklenk tega zadnje čase iskanega goriva h kupcem izven občine. Zato pripravljajo izdajo posebnih izkaznic. Menijo, da bo tako več reda.

tečaj. Torej, kjer bodo zbrali najmanj 18 prijav, se bo začel tečaj za začetnike. Začnejo lahko že prve dni novembra.

NA ČRPALKAH MIRNEJE — V sevniški občini so bencinske bone uspešno razdelili na sedežih 10 krajevnih skupnosti in občinski upravi v Sevnici. Bone so dobili šele ob 11. uri ponoči pred razdeljevanjem. Upravnim delavcem je zato noč minila brez spanja.

PRIZADET SO IMENJAK — Bencinski krizi na rob vse scveda ni šlo gladko. Poročali smo o francozu iz domačih logov Medvedu iz Boštana, ki si je pač sam krojil vrstni red v koloni za bencin. Tokrat poudarjamo, da je bil to Alojz Medved z rdečim Oplom iz novega naselja v Boštanju, in ne njegov redoljubni soimenjak iz Dolenjega Boštana, kateremu se za pomoč opravičujejo.

Kako je treba v krajevni skupnosti delovati, je bila ponovno omenjena osnovna organizacija ZK v Loki pri Zidanem mostu. Tamkajšnji komunisti so se namreč lotili tako vsestranske in idejno poglobljene analize razmer v svoji krajevni skupnosti, da so že predvideli vse potrebne naloge v luči najnovejših ukrepov v republiki in državi. Tako usposobljeni komunisti so lahko tudi dejansko za korak pred drugimi, skratka avantgarda. To nalagajo vsem tudi sklepi 3. seje republiškega in zveznega centralnega komiteja. Spremeniti bo treba metode dela. Omembe vredni so napore kadrovske dokaj šibkih, a žilavih osnovnih organizacij na Bučki in Studencu. Te vabijo na svoje sestanke vse komuniste z območja krajevne skupnosti, tudi tiste, ki so sicer zaposleni drugje.

A. ŽELEZNIK

DOPOLNITVE PROGRAMA?

Očitno bo predvideni program novega samoprispevka v javni razpravi doživel nekatere spremembe. V loški krajevni skupnosti npr. bolj kot o cesti Razbor — Okroglice (veliko so že naredili sarhi) opozarjajo na problem neoporečnosti vode iz svojega vodovoda. Na Studencu imajo poleg drugih neresenih vprašanj premajhno pokopališče.

Strumni gasilci

Tekmovanje industrijskih enot — Zmagi Lisce in Kopitarne

Poročali smo že o številnih aktivnostih, ki jih pripravljajo v sevniški občini v mesecu požarne varnosti. V ponedeljek je bila sklicana posebna konferenca o teh vprašanjih pri občinski konferenci SZDL.

V sredo, 20. oktobra, je bilo pri taborniškem domu tekmovanje industrijskih gasilskih enot. Razveseljivo je, da so se tekmovanja udeležile tudi tri ženske desetine. Gasilke Lisce iz Sevnice so samo za točko ugnale vrstnice iz Jutranjke, tretje pa so bile liščanke iz krmeljskega tozda.

Med moškimi desetninami je bila najuspešnejša Kopitarne, pred Stillesom, Lisco in Jutranjko. Moštvo Jutranjke je imelo izredno smolo. Na tekmovanju se jim je pokvarila sesalna naprava na brizgalni, zaradi česar seveda niso mogli potegniti vode. Brizgalna je bila preizkušena dve uri pred tekmovanjem. Vseeno je bolje, da je odgovedala na tekmovanju kot pa morebiti kasneje, ko bi kje gorelo. Industrijski gasilci so na splošno prikazali solidno znanje, pri preverjanju gasilskih veščin in uporabi brizgaln pa tudi ustrezno izkušnost. Ravno tako dobro razpoznavajo različne gasilne aparate.

A. Z.

Tri korake naprej, ne nazaj

Sredi decembra se bodo črnomaljski občani odločili o nadaljevanju samoprispevka, s katerim bi v petih letih za program javnih del zbrali 80,6 milijona din

Konec leta se izteče samoprispevek, ki ga v črnomaljski občini plačujejo od 1978. leta za uresničevanje programa javnih del. Tik pred tem, 12. decembra, pa se bodo volilci na referendumu odločili o novem samoprispevku, oziroma kot poudarjajo v Socialistični zvezi v Črnomlju, o nadaljevanju programa javnih del.

V črnomaljski občini poteka samoprispevek za program javnih del že od 1967. se pravi se izteka že šestnajsto leto. In tudi zaradi samoprispevka je v tem času občina dosegla precejšnje uspehe in se, med drugim, izkopal iz nerazvitosti.

Osnutek programa javnih del predvideva, naj bi se sredstva bodočega samoprispevka zbirala tako kot sedaj, se pravi po stopnji 1,5 odst. od osebnih dogodkov, pokojnin, OD obrtnikov in od katastrskega dohodka. Tako bi se v petih letih

zbralo 80,6 milijona dinarjev; od te vsote je predvideno, da bi vrnili za 22,7 milijona dinarjev kreditov, s pomočjo katerih so izvajali večja dela v okviru programov javnih del iz prejšnjih let, za uresničitev novega programa pa bi bilo na voljo 57,9 milijona dinarjev.

S tem denarjem je predvideno, da bodo položili zaporni sloj asfalta na 37 km krajevnih poti, posodobili okoli 9 km krajevnih poti in ulic, nadaljevali dela na cesti do bližnjega ovineka — Stari trg, dokončali vodovod Vinica—Perudina—Hrast, prispevali za vodovod za Purgu in Gorenjce ter Griblje, obnovili vodovod za Trato, Mladico in Coklovo, prispevali za napeljava telefona v krajevnih skupnostih Vinica, Črnomelj in Kanjarica—Dobliče.

Enoglasno so v petek podprli osnutek programa javnih del in razpis referendumu za nadaljevanje samoprispevka tudi zbori

občinske skupščine. Predlagali pa so, naj bi s sredstvi, ki so po programu namenjena za dela v krajevni skupnosti, čim bolj gospodarila ta krajevna skupnost, ki naj tudi nadzoruje izvajanje del, ki bodo tako kot vsa prejšnja leta oplemenitenjena še z delom in prispevki krajanov. Prav tako so v razpravi na skupščini delegati predlagali, naj bi že prej predvideli, kako bodo objekte, zgrajene s samoprispevkom, potem vzdrževali, saj na nujnost tega opozarjajo nekateri dosednji primeri, med katerimi je še posebej aktualen primer črnomaljske športne dvorane.

PRAZNIK KS SEMIČ

V počastitev praznika krajevne skupnosti Semič bo danes ob 18. uri v semiškem prosvetnem domu proslava, na kateri bodo med drugim zaslužnim krajanom podelili priznanja Osvobodilne fronte. Pred tem pa bodo v gasilskem domu odprli fotografsko razstavo o XV. SNOUB. V soboto ob 19. uri bo v prosvetnem domu nastopila semiška folklorna skupina.

Odkritje plošče J. M. Žagarju

Slovesnost v Vinici

V nedeljo so v okviru praznovanja praznika krajevne skupnosti Vinica in 900-letnice kraja na tamkajšnji zdravstveni postaji odkrili spominsko ploščo ob 250-letnici rojstva Janeza Mihaela Žagarja, zdravnika, živnozdravnika in medicinskega pisca, ki se je rodil in otroška leta preživel v Damlju pri Vinici. Na slovesnosti, ki so se je udeležili tudi predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti dr. Janez Milčinski, dr. Bogdan Brečelj, viniška rojaka dr. Oton Berkopec in Evgen Lovšin ter drugi ugledni gosti, je o J. M. Žagarju govoril dr. Drago Mušič, ploščo pa je v imenu Belokranjskega muzejskega društva odkril prof. Janez Kambič. Ob tej priložnosti je Belokranjsko muzejsko društvo izdalo manjšo publikacijo o Žagarju, za katero je tekst napisal dr. Mušič. Slovesnosti se je udeležilo tudi precej vaščanov Damlja, ki so tudi z nakupom več izvodov Žagarjevega življenjepisnega prikaznika pokazali zanimanje za znane rojaka.

PREDVIDENIH 1.680 NOVIH TELEFONSKIH PRIKLJUČKOV

Do konca tega srednjeročnega obdobja, se pravi do izteka leta 1985, naj bi se po predvidenih številu telefonskih priključkov v črnomaljski občini povečalo za 1.680. Največ novih telefonov, 1.200, naj bi dobil Črnomelj, kjer bi tako imeli skupaj 2.000 telefonskih priključkov; Semič, oz. tamkajšnja krajevna skupnost naj bi dobil 240 novih priključkov, skupaj bi jih potem imela 400; Vinica bo po predvidenih bogatejša za 60 telefonov (skupaj 160), po 60 novih telefonskih priključkov pa naj bi dobili še v Adlešičih, Dragatušu in Starem trgu, kjer bodo potem imeli po 100 telefonov.

ČRNOMALJSKI DROBIR

MUZIKA NA BONE — Minula sobota je pokazala, da zadnji ukrepi niso zavrli porok, so pa na določeni način segli tudi na začetek skupne življenjske poti. Eden od pri takih priložnostih nepogrešljivih muzikantov je kot nadomestilo dobil bon za 10 litrov bencina. To je bilo seveda samo za vožnjo, ostalo plačilo pa je bilo v manj trdni valuti.

NEZNANI VARČEVALEC — V prostoru črnomaljske enote Ljubljanske banke že dalj časa stoji doprni kip, za katerega pa povprečna stranka nikakor ne more ugotoviti, koga predstavlja in kdo je avtor tega kipa. Morda pa gre za kip neznanega varčevalca...

LUŽE NI VEČ — Na tem mestu je prejšnji teden pisalo, da se je ob deževnem vremenu treba posebej potruditi, če hoče človek priti čez lužo pred vhodom v črnomaljski hotel Lahinjo. Ko je to izšlo, je bila

OBNOVA PROČELJA — K značilni podobi središča Črnomlja precej prispeva tudi stavba, v kateri ima svoje prostore Ljubljanska banka. Te dni obnavljajo pročelje stavbe, ki so jo adaptirali pred štirimi leti, ko so se družbenopolitične organizacije preselile v bivši zdravstveni dom in je vse prostore dobila banka.

Nič brez lastnega dela

Praznik KS Semič — Pri vseh delih so s svojim delom in denarjem sodelovali krajan — Telefon, vodovod, ceste

V spomin na 28. oktober 1941, ko je bila na Smuku nad Semičem ustanovljena Prva belokranjska četa, praznuje semiška krajevna skupnost, največja v črnomaljski občini, svoj praznik.

V 56 naseljih v tej krajevni skupnosti živi 3.700 prebivalcev, ki so že in so že pripravljene sami veliko prispevati za napredek svojih krajev. Med večja dela, ki so jih naredili v zadnjem letu, sodi gotovo večnamenski dom na Štrekljancu, ki ga

je tamkajšnje gasilsko društvo ob pomoči ostalih krajanov zgradilo v glavnem s svojim delom in denarjem. Svojo delavnost in zavzetost so prebivalci Štrekljancu ponovno dokazali, saj so se odločili, da si bodo s svojim delom in denarjem napeljali telefon; telefon bo dobilo okoli 150 gospodinjstev, vrednost vseh del pa bo znašala okoli 9,20 milijona dinarjev. Vsako gospodinjstvo, ki bi rado dobilo telefon, bo prispevalo 30 tisočakov v denarju in seveda delo.

V zadnjem letu so v semiški krajevni skupnosti položili tudi zaporni sloj asfalta na nekatere ceste, obnovili okoli 5 km vaških poti, uredili semiško pokopališče in še marsikaj. V okviru praznovanja bodo v novi semiški pošti odprli telefonsko centralo za novih 200 naročnikov.

Do prihodnjega praznika pa bi radi asfaltirali ceste proti Črešnjevcu, dokončali mrliško vežico na Gradniku in v Semiču. Ena važnejših stvari, ki so si jih zadali za naslednje obdobje, je obnovitev in razširitev vodovoda, zdravo pitno vodo pa bi radi napeljali v čim več vasi v krajevni skupnosti; sedaj je še 35 vasi brez vodovoda, 15 vasi pa še nima industrijskega toka.

LEP USPEH BELTOVEGA LIVARJA

Na letošnjem republiškem prvenstvu kovinarjev je med livarji zmagal Belto delavec Janez Butala, ki se je pred kratkim udeležil državnega prvenstva v Prištini. Butala se je tudi v družbi najboljših livarjev iz vse Jugoslavije odlično odrezal in zasedel 8. mesto, pri tem pa je treba povedati, da je imel precej smole pa tudi nekaj nepravilnosti je bilo vmes. Le z malo več sreče bi se Butala lahko utvrstil še za najmanj štiri mesta višje.

SETEV NA GORJANCIH — Tudi prebivalci gorjanskih vasi v teh časih gledajo, da je čim več sicer skope zemlje obdelano. Takole je Jože Muc iz Dol pripravljaj rjivo za setev ječmena.

Obilna letina napolnila klet

Z letošnjo trgatvijo in ponudbo grozdja so v Vinski kleti zelo zadovoljni — Vina bo dovolj in tudi kakovostno bo — Prednost za kooperante pri oddaji grozdja?

V metliški Vinski kleti, ki ima 32.000 hektolitrov prostora, imajo minimalne prehodne zaloge starega vina, vse ostalo pa je zvrhano polno mošta in mladega vina. Kljub obilni letini in veliki ponudbi grozdja so v kleti odkupili vse ponujeno grozdje, kar med drugim pričča, da so bili na trgatve kar dobro pripravljani.

„Z odkupom grozdja smo zelo zadovoljni, nikakor pa ne z

Preskrba tako in drugače

Metliški Mercator ima v občini 15 prodajnih mest — Še težave s praškom in kavo

V metliški občini je nilec preskrbe Mercator — toz Metlika, ki ima v občini 15 prodajnih mest, od tega sta dve samopostrežni trgovini, manjša blagovnica, dva bifeja, ostalo pa so tako imenovane klasične trgovine.

„Za letos lahko rečem, da je bila preskrba v naši občini glede na splošen težji položaj na tem področju dokaj dobra,“ trdi direktor metliške temeljne organizacije Mercatorja Janez Videtič.

„Razen pralnega praška in kave nam ni primanjkovalo osnovnih artiklov. Nekaj pove tudi dejstvo, da nam celo ob trgatvi, ko je poraba sladkorja veliko večja, tega ni primanjkovalo. Poleg tega je treba upoštevati še to, da je metliška občina obmejna in da na sosednjem Hrvaškem preskrba že nekaj časa šepa, zato se precej ljudi odkrbuje pri nas.“ Tudi za naprej so po Videtičevih besedah v okviru Mercatorja zagotovljene potrebne količine osnovnih artiklov, kot so olje, sladkor, moka itd., medtem ko bo za pralne praške in kavo še težko.

Janez Videtič: „Osnovnih artiklov ni primanjkovalo in jih ne bo.“

„Naročili smo projekt za novo samopostrežno trgovino, ki bo stala na križišču Ulice Osipa Šesta in Mirana Jarca v novem naselju pri Beti in bo veljala okoli 14 milijonov dinarjev, v planu pa imamo še blagovnico v bodočem poslovno-stanovanjskem središču Metlike.“

Ena občutljivejših točk metliške trgovine je pomanjkanje potrebnih skladišč. Novo Mercatorjevo skladišče je pravzaprav prodajno mesto predvsem za gradbeni material, stavbno pohištvo in belo tehniko, medtem ko morajo ostale artikle sproti voziti iz večjih slovenskih skladišč, tudi 100 km in več oddaljenih od Metlike. A. B.

RESILNA KOLPA

Ob pogovorih o belokranjskem turizmu se Belokranjci toliko zanašajo na Kolpo, kot da bi le od nje pričakovali rešitev naše turistične nesposobnosti.

ČRNA TOČKA

Kaže, da se dela za prestavitve ceste pod vasjo Trnovec še nekaj časa ne bodo nadaljevala, saj republiška skupnost za ceste tega nima v svojem srednjeročnem planu. Seveda to ljudem ni prav, saj se je takrat, ko so za to cesto morali dati plodno zemljo, še kako mudilo. Poleg tega pa črna točka, oster ovinek pred vasjo, kjer je bilo že več hudih nesreč, še naprej grozi.

več ne samo metliške črmine in belokranjca, marveč tudi roseja, po katerem je veliko povpraševanje ne samo v Beli krajini in na širšem Dolenjskem, marveč tudi na ljubljanskem in celjskem območju.

Res je, da je letošnja trgatve srečno končana, vendar jih v Vinski kleti že skrbi naslednja, predvsem zaradi pomanjkanja kurilnega olja, ki ga nujno potrebujejo pri stekleničenju, ter nafte za razvoz, saj metliška klet razvaža svoje vino celo do Maribora, najpogosteje pa na relaciji Metlika, Novo mesto, Ljubljana, Kranj. Kurilno olje pa bodo lahko nadomestili s trdimi gorivi šele v novi polnilnici.

A. BARTELJ

SPOSOJENO TRNJE

— Niste opazili, da o pomanjkanju kave časopisi sploh več ne pišejo? Zdej je to resnično postalo — malenkost. (Iz Borbe)

PIONIRJEVO KAMNOSEŠTVO V GRADCU

V tem srednjeročnem obdobju naj bi metliški tozid Pionirja v Gradcu kamnoseškega obrata v razvoju vložil 31 milijonov dinarjev, od tega 11 milijonov din v razširitev in posodobitev kamnoloma in betonarne. Število zaposlenih v metliškem tozidu se naj bi povečalo od 200 na 390, kolikor jih naj bi bilo zaposlenih leta 1985.

O SPREMENBAH DRUŽBENEGA PLANA

Na jutrišnji seji vseh zborov skupščine občine Metlika bo beseda med drugim tekla o spremembah in dopolnitvah družbenega plana metliške občine za to srednjeročno obdobje. Na dnevnem redu je še akcijski program jesenske setve pšenice v občini, delegati pa se bodo seznanili z uresničitvijo občinskega proračuna v devetih mesecih. Na dnevnem redu je še več osnutkov predlogov.

SPREHOD PO METLIKI

PA BO SPET VESELO V STARI METLIŠKI kinodvorani, v kateri so mladi uredili disco, da ne bodo sobote tako turobne, dolgočasne in brez prave scene. Mladi in nekoliko starejši se bodo hodili tja razmigovali, spoznavali drug drugega, se osvajat, v prvi vrsti pa divje plešati. Se pa nad vsem tem zgrinjajo črni oblaki, tako je vsaj slišati. Poluradno se govori, da bo postala kinalu stara kino dvorana, reci in piši, knjižnica, češ da se bodo v sedanje prostore knjižnice na Pungartu preselili sivi, ki jim z nastankom novih primanjkuje prostorov. Če do tega res pride, se bodo mladi metliki od jeze na trepalnice in druge svoje ude.

„BETI“ JE DOBILA NOV, moderen računalnik, takšnega s terminali. Razveselili so se ga domala vsi, saj bo zdaj obdelava podatkov veliko hitrejša, krajša pa bo tudi pot do izbežanja zelenih stvari. Računalnik se ne dela z vso zmogljivostjo, ker mu manjkajo še posamezni deli, ko pa bo vse nared, bo z njim veselje delati. Vodja informacijske službe v „Beti“ tovariš Tone Omerzel ga z veseljem pokaže vsem, ki jih zadevščina zanima, seveda če obiskovalcu uspe priti mimo strogih vratarjev.

OMEJITVE PRI NAKUPU BENCINA imajo tudi svoje dobre plati. Ljudje več pešajo, kar je dobro za njihovo zdravje, več se srečujejo in več se pogovarjajo, s čimer si olajšajo (zamorjeno) dušico. Tudi gostinski lokali so zdaj bolj polni, narasla je družabnost in sosedje, ki se niso videli že dalj časa, si spet prijazno zrejo v obraze. Malo je videti soferjev, ki bi se sami vozičkali naokoli, nasprotno: avtomobili so polni, videti je celo objete ljudi, kar je bilo do pred kratkim še prava redkost. Če nam bodo od časa do časa še odklopili elektriko, se lahko zgodi, da se bomo pričeli celo ljubiti med seboj.

NI KAJ: DELITEV BONOV SO ORGANIZIRALI V NAŠI OBČINI zglede, ljudje se niso preirali po občinski sejni sobi, ker je bilo delitev več kot dovolj. Prvi dan so bili boni na razpolago, kdor jih je pač hotel, do 18. ure. Ta dan je izginila tudi vrsta pred bencinsko črpalko, napravljen je bil torej red, ki so ga vsi že komaj čakali. Bencinska histetrija je zapustila vozače se krajane, tudi pogovorov, ki so se vrteli okrog bencina, ni več.

metliški tednik

Črnomaljski poročevalec

Za vsako delo poprimejo

V kočevski občini manj delovnih mest za administracijo — Mladi se zaposlujejo tudi v gradbeništvu in kmetijstvu

V kočevski občini se je zaposlenost v prvih šestih mesecih v primerjavi z lani zmanjšala za 13 delavcev, od tega najbolj v gospodarstvu, še nadalje pa se bo zmanjšala v gradbeništvu, kmetijstvu in gozdarstvu. Seveda te številke ne pomenijo kdove kaj, saj je sicer v kočevski občini zaposlenih skoraj 8 tisoč delavcev.

Kljub temu se brezposelnost ni povečala, saj v kočevski občini išče zaposlitev le 127 delavcev, kar je polovico manj kot junija preteklo leto. Vendar se povečuje delež iskalcev prve zaposlitve in mladih, medtem ko je težje zaposljivih oseb okoli polovice. Med brezposelnimi je največ takih, ki imajo sufcitarne poklice s srednjo, višjo ali visoko izobrazbo.

Da bi skupnost za zaposlovanje v Kočevju dobila kar najboljši pregled nad potrebami združenega dela je pripravila anketo in na podlagi odgovorov iz delovnih organizacij, ki zaposlujejo okoli 75 odstotkov vse delovne sile v občini, sklepajo, da do konca leta ne bo prišlo do večjih pretresov. Večina delovnih organizacij bo izpolnila plane, le osem pa jih bo zmanjšalo zaposlovanje, ker so tudi sicer

znižale plane proizvodnje ustavi- le investicije ali sprejele druge ukrepe gospodarske stabilizacije. V celoti bodo delovne organizacije zmanjšale potrebe za okoli 50 delavcev, najbolj pa se je zmanjšalo povpraševanje po administrativnih delavcih, trgovcih in proučenih delavcih.

Rast zaposlovanja v občini ne bo dosegla z resolucijo predvide- ne višine in bodo imeli presežek okoli 75 delavcev. Ker bo večina teh iz vrst mladine, ki zaključuje šolanje, jih bo možno vključiti v združeno delo kot pripravnike. Vendar je bilo doslej vsako jesen naraščanje brezposelnosti in tudi letošnje ni zaskrbljujoče.

Kot sta dejala Andrej Smole in Vence Drobnič, tajnik in svetovalec zaposlitve v kočevski skupnosti za zaposlovanje, pa je pri vsakdanjem delu vendarle opaziti, da postaja zaposlenost vrednota. To je opaziti zlasti med mladimi, ki se odločajo tudi za take poklice v kmetijstvu in gozdarstvu ter gradbeništvu, kjer so bili doslej zaposleni le delavci iz drugih republik. Zanimivo je, da nekateri sprejemajo tudi zaposlitve, za katere se zahteva nižja izobrazba, kot jo imajo.

J. S.

Plina spet ni

Star, bolan ali sam sploh ne moreš več do njega

Že nekajkrat smo poročali, da je Kočevje slabo oskrbovano s plinom. Delegati so na zadnji seji občinske skupščine zahtevali pojasnilo, zakaj je oskrba s plinom v Kočevju slaba, in to tudi takrat, ko je v drugih krajih dobra. Te dni po organizacijah SZDL razpravljajo o pobudi za izdelovanje seznamov uporabnikov plina.

Zdaj pripeljejo plin v Kočevje redko, delijo pa ga le po eno jeklenko vsakemu. Ta način delitve bo potrebno vsekakor spremeniti. Sosed namreč po tem „načelu“ ne more pripeljati plina sosedu, ki je bolan ali pa star in osamel, ker pač dobi le eno jeklenko zase.

Pri izdelavi „seznamov uporabnikov“ plina in sploh oskrbi s plinom bo treba misliti torej tudi na stare in bolne, še posebej pa na tiste, ki stanujejo v takih stavbah, ki sploh nimajo dimnikov ali pa so jim morali dimnike zazidati, ker niso bili prav zgrajeni. Stanovalci v takih stavbah so namreč vezani pri ogrevanju predvsem na centralno, na elektriko (ki je tudi primanjkuje) in na plin, medtem ko se drugi lahko ogrevajo in kuhajo tudi na trda goriva, vsaj na drva (ki jih na Kočevskem ne bi smelo manjkati), če že niso dobili premoga.

J. PRIMC

Komunisti naj ne čakajo na pobude

V ribniški občini so člani komiteja ZK obiskali vse osnovne organizacije — Na sestanku s sekretarji so sprejeli delovni program — Več usposabljanja

„Uresničevanje sklepov 3. seje CK ZKS in CK ZKJ terja od komunistov več lastnih pobud in pripravo takih programov delovanja, v katerem bodo predvidene naloge za vsakega komunisto posebej. Med našimi obiski v osnovnih organizacijah pa smo opazili, da komunisti vse predložijo čakajo na pobude s komiteja in da sprejemajo take programe delovanja, ki ne upoštevajo razmer v njihovem okolju. Če bo tako, česar pa nikakor ne smemo dopustiti, potem bo težko izpeljati vse naloge, ki smo si jih zastavili,“ je dejal Janez Bambič, sekretar komiteja občinske konference ZK v Ribnici.

„Še naprej bo torišče našega dela pri združevanju kmetijstva, gozdarstva in lesarstva. Zlasti komunisti v tozdu Jelenov zleb naj bi temeljito preiščevali vzroke, ki so pripeljali do tega, da je nedavni referendum o združitvi propadel. Tudi v Loškem potoku in Sodražici naj bi poživili delo v kmetijstvu, zlasti pa naj bi se pri tem angažirala kmetijska sekcija pri krajevni konferenci SZDL. Gre za to, da na tistem področju še bolj racionalno izkoriščamo zemljo, da se ustanovi več strojnih in pašnih skupnosti. V kovinski industriji pa naj bi bilo več poslovno-tehničnega sodelovanja, zlasti pri nabavi reprodromateriala in pri skupnem nastopanju na zunanjih trgih.“

Če se bodo komunisti hoteli še temeljiteje spopasti s problemi, potem bodo morali v ribniški občini več pozornosti

Pred volitvami

V ribniški občini bodo do roka izpeljali vse postopke za volitve v organe krajevne samouprave — Tudi o kmetijstvu

Ze v začetku septembra je bil v Ribnici sklican skupni sestanek predstavnikov krajevnih konferenc SZDL in predsednikov skupščin krajevnih skupnosti, na katerem so se dogovorili o načinu in rokih za izpeljavo nalog, ki so zdaj pred krajevno samoupravo v ribniški občini. Tu gre predvsem za volitve v samoupravne organe krajevnih skupnosti pa tudi druga vprašanja.

Kot računajo v občinski konferenci SZDL v Ribnici, bodo vse naloge lahko izpeljali do 15. novembra. Pripravljene bodo kandidatne liste za vse samoupravne organe v krajevnih skupnostih, verifikacija pa bo opravljena do konca tega meseca ali do sredine drugega. Poleg teh vprašanj bodo več pozornosti posvetili kmetijstvu, kjer naj bi kmetijska zadruga seznanila s programom za naslednje leto. Na zborih občanov pa naj bi se seznanili tudi z oskrbo, za to pa naj bi bil sklican sestanek do konca tega meseca.

Posebno temeljito naj bi preiščevali kadrovske liste vodilnih v krajevnih skupnostih, hkrati pa tudi realizacijo programa del iz sredstev krajevnega samoprispevka. Temeljita razprava in prikaz dosedanjih rezultatov na tem področju naj bi služil za razpis novega referenduma za samoprispevek. Kot so povedali pri ribniški občinski konferenci SZDL, je veliko možnosti za izglasovanje novega samoprispevka, saj je bilo doslej narejeno vse, kar je bilo predvideno, in celo več.

Kmalu po izvolitvi novih vodstev v krajevnih skupnostih naj bi bil z njimi sklican sestanek, na katerem se bodo pogovorili o organizaciji dela za naprej. Se posebej bodo vzeli pod lupo izvrševanje planov za prihodnje leto.

ZGLEDI VLEČEJO, NI KAJ

Udeležba na sejah komiteja občinske konference ZK v Ribnici je na kaj zavidljivi ravni. Člani tega partijskega telesa namreč dobe — kar je povsem v duhu varčevalnih ukrepov — z vabilom tudi vozniki, kdaj iz njihovega kraja odpelje avtobus, s katerim je moč še pravočasno priti na sejo. Zgled jim daje tudi sekretar komiteja, ki se v službo iz Loškega potoka vozi z delavskimi avtobusi, včasih pa precejšnjo razdaljo med Sodražico in Loškim potokom premeta tudi peš. In zgledi vlečejo, ni kaj reči, saj doslej še niso imeli problemov s sklepčnostjo.

J. SIMČIČ

posvetiti idejnopolitičnemu usposabljanju. Pripravljenosti za delo namreč ne manjka, opažajo pa, da so komunisti na tem področju premalo strokovno in politično podkovani. Ocena

Janez Bambič: Pripravljenost za delo med komunisti je velika, toda pogosto jim manjka večje idejno-politične usposobljenosti.

vsekakor drži, saj so člani komiteja v zadnjih tednih obiskali skoraj vse ribniške organizacije ZK.

Med aktualnimi nalogami, ki jih bodo v ribniški občini opravili v kratkem, je tudi sklic komunistov, ki delujejo v telesni kulturi in izobraževanju. Ko-

nec tega meseca bodo sklicali komuniste, ki delajo v telesni kulturi, v sredini prihodnjega pa tiste iz izobraževanja. Cilj je, prej ko slej zmanjšanje stroškov splošne in skupne porabe in doseganje enakih, če ne še bolj-ših rezultatov.

„Politično — varnostna situacija v občini je vsekakor dobra.

Ljudje z razumevanjem sprejemajo ukrepe ZIS in ni bilo opaziti potrošniške mrzlice.

Kljub temu da so trenutne razmere take, k čemur gotovo prispeva tudi sedanje dobro poslovanje organizacij združenega dela, pa smo v zadnjem posvetu s sekretarji osnovnih organizacij, ki je bil v torek, sprejeli natančen delovni program in konkretne naloge za vsako osnovno organizacijo posebej.

Kajti najslabše bi bilo, če bi zdaj zadremali na doseženem, saj se razmere, tudi zaradi svetovne recesije, lahko spremenijo čez noč,“ je dejal Bambič.

J. S.

O NOVEM POKOJNISKEM ZAKONU

Ribniški občinski svet Zveze sindikatov je za ta teden sklical sestanek s predstavniki delovnih organizacij in sindikata, na katerem naj bi obravnavali osnutek zakona o invalidskem in pokojninskem zavarovanju. Občinski svet je že pripravil teze za razpravo o novem zakonu. Razprava naj bi bila zaključena do konca tega leta.

Stiska rojeva rešitve

Z uporabo lesnih odpadkov bodo v Ribnici prihranili skoraj 2 tisoč ton mazuta — Studija o večjih prihrankih

Zivimo v času izrednega pomanjkanja energije, zato je vsak primer varčevanja vreden naše pozornosti. Trenutne razmere so take, da je treba najbolj priprti naftne pipe in se proumerjati na druga, manj dragocena goriva.

Medtem ko marsikje šele diskutirajo, kaj bi bilo treba v tej smeri narediti, so v ribniškem Inlesu in Riku že lani zgradili skupno kotlovnico, v kateri kurijo lesne odpadke, skorjo, žaganje in podobno. Tehnična izvedba kotlovnice je novost v jugoslovanskem merilu, saj v njej kurijo tudi moker les, ki ga prej ni treba tehnološko obdelovati, to je drobiti in podobno. Skratka, iz kotlovnice prihaja cena energija, ki med drugim potrebuje zelo malo dodatne delovne sile.

Naložba v kotlovnico je sicer večja, kot bi bila tako na mazut, toda med delovanjem se pokažejo njene prednosti, pravi inž.

Janez Lesar. Na leto bodo v obeh delovnih organizacijah prihranili okoli 2.800 ton mazuta, s širjenjem proizvodnje pa bi lahko tega kuriva prihranili okoli 5 tisoč ton. Seveda ta prihranek ni koristen samo za družbo, ampak tudi za delovno organizacijo. Mazut je bilo treba plačevati po visokih cenah, medtem ko lesni odpadki nastajajo pri proizvodnji.

Uspešno delovanje kotlovnice je seveda sprožilo vprašanja, ali bi se na kotlovnico lahko priključili tudi drugi odjemalci toplote. Ne glede na to, da so sedanje zmogljivosti za take potrebe premajhne, je vprašanje instalacij v blokih. V vsakem primeru pa bi bila za kakršno koli odločitev potrebna temeljita študija. Pomanjkanje goriv bo namreč pomagalo tudi pri iskanju tehničnih rešitev za še večje izkoriščanje domačih virov energije.

MILAN GLAVONJIC

RIBNIŠKI ZOBOTREBCCI

JIM MANJKA URADNIKOV? — V ribniški občini so delili bone v Loškem potoku, Sodražici, Dolenji vasi, Ortneku in Svetem Gregorju. V sami Ribnici so bone delili le na občini. Med ljudmi, ki so čakali na bone, je bilo slišati vrsto pripomb, češ, toliko uradnikov imajo na občini, pa so za delitev bonov dodelili samo dva. Pripombe so bile prav gotovo upravičene, saj bi se v delitev lahko vključili tudi drugi, da ljudje ne bi zaradi njih izgubili vsega dne.

hanjem in podobnimi veččinami. Malo manj zanimanja pa bo verjetno za administrativni tečaj, ker imamo birokratov že tako preveč.

KRAJANI POMAGAJO PRI NAPELJAVI — Vaščani Gorenje vasi si na moč žele telefonskega omrežja, zato so pomagali pri polaganju telefonskega kabla. Pričakovati je torej, da bo ljubljansko podjetje PAP kmalu končalo dela, krajani pa bodo tako hitreje prišli do toliko zaželenega telefona.

PREDAVANJE V DOMU JLA — V ribniškem Domu JLA je bilo nedavno predavanje Rada Jana iz ljubljanskega marksiističnega centra o sedanjem družbeno — ekonomskem trenutku pri nas in v svetu. Predavanja so se udeležili pripadniki garnizona in drugi prebivalci.

Najbolj jih skrbi prodaja

V Itasu bo najtežje za tozd Prikolice in nadgradnje — Za protitež večja proizvodnja kmetijskih naprav — Žitni silosti tudi za Grčijo — Ostaja več denarja

„Zdaj je naša glavna naloga, da dosledno uresničimo dogovorjeno poslovno in proizvodno politiko. Zato moramo znotraj delovne organizacije doseči, da bodo vsa področja bolj povezana med sabo. Dogajalo se je namreč, da smo imeli celo vrsto služb — komercialno, tehnične službe, razvoj — ki pa so bile med sabo samo formalno povezane. V teku dveh mesecev smo dosegli, da so te službe začele med sabo sodelovati tudi v praksi in ne samo na papirju. Tako so možnosti za rešitev, obstaja pa tudi resna bojazen, kako se bomo znašli na trgu,“ je dejal Tone Čuk, predsednik začasnega kolegjskega organa družbenega varstva v kočevskem Itasu.

Plasma Itasovih izdelkov na trgu je ta hip v resnici najbolj pereče vprašanje. Največ težav je v tozdu Prikolice in nadgradnje, ki v sklopu delovne organizacije zajema okoli 40 odstotkov vseh zmogljivosti, prav pri prodaji teh izdelkov pa se je zaradi manjše gradbene dejavnosti zmanjšalo povpraševanje za okoli 90 odstotkov. Če se bo položaj na tem področju

še zaostroval, bo reševanje Itasa toliko težje.

„Več upanja na uspeh nam daje, ker se v zadnjem času povečuje povpraševanje po kmetijski opremi. Tozda v Pirkah ima zagotovljeno delo za naslednje leto, saj bomo v Brežicah zgradili skladišča za pšenico, pa tudi sicer v Sloveniji je vse več potreb po njih. Sodelovali bomo tudi na zunanjem

trgu; naša južna sosedna Grčija bo namreč gradila skladišča za 480 tisoč ton pšenice, kjer bodo sodelovala tako rekoč vsa jugoslovanska podjetja za to področje, Itas pa bo v poslu sudeležen z okoli 25 odstotki. Prav tako nam še kar dobro kaže pri proizvodnji pnevmatskih transportnih sredstev za prenos prašnatih in zrnatih materialov. Zato nam ne kaže drugega, ko da vse službe proumerjamo na področja, kjer bomo imeli od njih večjo korist.“

Za vse to bodo seveda morali bolje organizirati materialno poslovanje, zmanjšati proizvodne stroške in postopoma tudi rešijo, ki je v resnici precej obremenjevala proizvodnjo, ne da bi ji dala toliko, kot bi lahko pričakovali glede na njen strokovni potencial. Razpoloženje v tem kolektivu se je v zadnjih dveh mesecih izboljšalo tudi zaradi tega, ker se je bistveno popravilo finančno stanje. V zadnjih dveh mesecih niso najeli nobenega novega kredita, pa tudi nobenih zamudnih obresti niso plačali. Denarja na žiro računu je več, tako da se stanje postopoma izboljšuje, k čemur je treba dodati, da Itas ob polletnem obračunu ni imel negativne bilance. Ukrep družbenega varstva so v Kočevju sprejeli pravzaprav zaradi težke likvidnostne situacije. Kako bodo končali to poslovno leto, pa se bo bolje pokazalo ob devetmesečnem obračunu.

Težav ne manjka tudi sicer, saj ima Itas velike težave z začasnim uvozom hodnih delov za mešalce, ki so namenjeni zunanjemu trgu. Če bi ne bilo

ZA LEPŠO PODOBO KOČEVJA — Kočevje na prvi pogled ni hudo bogato z zelenjem, toda ko pride jesen, je nenadoma povsod dovolj odpadlega listja. In da Kočevje ne bi bilo videti preveč zanemarjeno, zlasti pa ne redke zelenice, skrbe tile Romi, ki sproti čistijo odpalo listje v samem središču kočevske občine.

DROBNE IZ KOČEVJA

HUDO NEURJE — Močno nočno neurje z vetrom 14. oktobra — takega v Kočevju ne pomnijo niti stari ljudje — je napravilo veliko škode. Odkrivalo je strehe, podrla nekaj dimnikov, razbijalo sipe in podralo in lomilo drevesa itd. Naslednji dan so strehe hitro pokrili z avtomobilskimi ceradami in deskami. Popravila potekajo zaradi nestalnega vremena zelo počasi. Da popraviljavce ne bosta prehitela sneg in zima!

gorivo. Ceste in parkirišča po mestu so že bolj prazna. Je pa po mestu še vedno nekaj sprehajalcev, ki se razkazujejo, da „znajo“ šofirati. Tudi tem bodo kmalu pošle zaloge, če bodo tako nadaljevali.

BOLJ PRAZNE POLICE — Trgovine so že bolj prazne, ker tega in onega primanjkuje. Trgovci obljubljajo, da je to samo začasno in da bodo dobili nove pošiljke. V glavnem je pomanjkanje zato, ker so si nekateri nakupovali velike zaloge. Končno bodo morda le ozivilo potrošniški sveti.

BOLJ PRAZNA PARKIRIŠČA — Petrolove črpalke so bile zadnje dni oblegane skoraj vsak dan pozno v noč, dokler niso dobili bonov za

Tone Čuk: „Itas je ob polletju pozitivno posloval in ukrep družbenega varstva je bil sprejet le zaradi težavnega likvidnega položaja.“

teh težav, bi brzkone dosegli še boljše rezultate, kot je bil nedavni izvoz za okoli 180 milijonov dinarjev.

J. SIMČIČ

KOČEVJSKE NOVICE

TELEVIZIJSKI SPORED

29. X.

petek

8.55 TV V SOLI: Koledar, Francoščina, Odmor, Uganka, Poročila, Glagolica
10.35 TV V SOLI: Namesto odmora, Risanka, Zemlja, Sola, Risanka, El Greco, Zadnje minute
17.00 POROČILA
17.05 PRVI CVETOV
17.35 DOMAČI ANSAMBLI: SREČANJE Z MARIJO AHACIĆ-POLLAK
18.05 URAN
18.25 OBZORNİK
18.40 BISTRE VODE; SANA

19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 FANTJE S HILLI STREETA
20.55 NE PREZRITE
21.10 SPREMLJAJMO, SODELUJMO
21.20 NOČNI KINO: ZAVRTI OTROCI
Mož psihologinje in skrben oče zapusti varno družinsko gnezdo, da bi kot režiser posnel film: Pri delu noče biti obremenjen z domačimi zadevami, zato si najame stanovanje. Znajde se sredi družbenih nasprotij, med katere sodijo tudi odnosi med izkoriščevalskimi lastniki stanovaj in najemniki. Možak spozna brezposelno žensko, ki se je pripravljena boriti zoper nepravilnosti. Tako se režiser navadi gledati na življenje tudi z drugačne plati, in ko se po

končanem delu vrne domov, ne more več živeti na prejšnji preizkušeni način, saj se mu marsikaj zdi povsem narobe. Taka je na kratko vsebina francoskega filma Bertranda Taverniera, poznavalci delo, ki je nastalo pred petimi leti, označujejo kot socialno-politični film, igrajo pa Michel Piccoli, Christine Pascal, Michel Aumont, Gerard Jugnot, Arlette Bonnard in drugi.
23.10 POROČILA

2

17.10 Test - 17.25 Dnevnik
17.45 Mali svet - 18.15 Koraki
18.45 Gledalec urednik - 19.30 Dnevnik - 20.00 Iz klasičnega vrta: Marko Ruždjak - 20.45 Zagrebška panorama - 21.00 Naš čas: Španska mrzlca 82 - 21.50 Nočni kino: Za vsakogar nekaj (ameriški film)

30. X.

sobota

1

8.05 POROČILA
8.10 LOLEK IN BOLEK
8.20 L. Suhodolčan: PIKO DINO-ZAVER
8.35 PRVI CVETOV
9.05 SAMO KATKA
9.35 PUSTOLOVŠČINA
10.05 POVEZAVE
10.55 POZDRAVLJENA, MAKE-DONIA
11.10 VČERAJ - ZA JUTRI: VSI ZA ENEGA
11.40 POROČILA
13.55 OSIJEK: ŽELEZNIČAR, prenos nogometne tekme

15.55 POROČILA
16.00 BITKA ZA BILLYJEV RIBNIK, ameriški mladinski film
Pereče vprašanje onesnaževanja okolja je v filmu predstavljeno prek zgodbe o dveh dečkih, ki odkrijeta, da avtocisterna s tovarniškimi odpadki onesnažuje potok. Fantiča se odločita, da bosta pomagala razkriti brezvestne zastrupjevalce; njuno početje pa kajpak ni preprosto, spopasti se morata z marsičim. Na beograjskem Festu je bil ta film, ki ga je posnel Harley Cokliss, med mladinskimi deli nagrajen kot film z najbolj jasnimi sporočili. Igrajo Ben Buckton, Andrew Ashby, Linda Robson, Talfryn Thomas, Geoff Hinsliff in še kdo.
16.55 BUDUČNOST: ZADAR, prenos košarkarske tekme
18.25 NAŠ KRAJ: ZALEC
18.40 J. Ribičič: MIŠKOLIN

19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 NAŠE 19. SREČANJE
21.25 MODNI UTRINKI
21.30 ZRCALO TEDNA
21.45 NAGRADA ZA SUNDANCEOVO DEKLE, ameriški film
23.20 POROČILA

2

16.45 Test - 17.00 Od igre do igre - 17.50 Kapelski kresovi - 19.00 Narodna glasba: Pojejo Gorenjci iz Naklega - 19.30 Dnevnik - 20.00 Mladi za mlade - 20.30 Poezija: A tvoja temna lepota ostaja zunaj pesmi... - 20.55 Poročila - 21.00 Človek in čas - 21.30 Sportna sobota - 21.50 Dediščina za prihodnost: Strah pred praznino

31. X.

nedelja

1

8.25 POROČILA
8.30 ŽIVZAV
9.24 ČLOVEKOVA GLASBA: OBDOBJE VELIKIH SKLADATELJEV
10.20 W. Attaway: SKAG
11.10 KAZIPOT
11.30 OD VSAKEGA JUTRA RASTE DAN: SENTVID PRI STICNI

12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
Vreme v oktobru že dolgo ni tako ponagajalo kmetom kot letos. Zaradi obilnega deževja je bilo spravilo pridelkov domala nemogoče. Kjer so vseeno delali, so bili stroški sprava neprimerno večji. Na njivah je še veliko koruze in sladkorne pese, kmetje zamujajo z jesensko setvijo. O teh težavah bo govorila 'oddaja, prispevki pa se bodo nanašali še na prirajo mleka, delovanje hlevske skupnosti z območja KZ Ribnica in še kaj.
13.00 POROČILA
14.45 PRISLUHNI MO TIŠINI
15.20 NASTANEK IN RAZVOJ LETALSTVA: REAKTIVNA LETALA

15.50 POROČILA
15.55 TRENUTEK, romunski film
18.05 SPORTNA POROČILA

18.20 OPERA NARAVE: IRAN, KAKŠNA JE TVOJA USODA?
18.50 ZRCALO TEDNA
19.10 RISANKA
19.25 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 B. Sprajc: ANTE ALI PRISPEVKI ZA ŽIVLJENJEJS A. JEREBE
21.10 SPORTNI PREGLED
21.40 ČLOVEK BREZ MEJA: MEMENTO MORI
22.20 POROČILA

1. XI.

ponedeljek

1

16.10 KMETIJSKA ODDAJA
17.10 POROČILA
17.15 POVEZAVE
18.05 KRUH SKOZI STOLETJA: KRUKA IN IGER
18.35 V. Novak: BALADE

19.05 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 Prežihov Voranc: SVETNEČI GASPER, televizijska priredba monodrame
20.40 KULTURNE DIAGONALE
Drevišnja oddaja bo posvečena nedavnemu mariborskemu Boršniškemu srečanju, na katerem so slovenski gledališniki letos gostili tudi gledališke delavce iz avstrijskega Gradca.
21.10 Hector Berlioz: ROMEO IN

JULIJA, izvaja Simfonični orkester RTV Ljubljana pod vodstvom Sama Hubada
22.00 POROČILA

2

17.25 Dnevnik - 17.45 Sola za junake - 18.00 Cepelepeletilica - 18.15 Živeti v družini - 18.45 M. Kozina: Padlim - 19.00 Telesport - 19.30 Dnevnik - 20.00 Po poteh spoznanj - 20.45 Zagrebška panorama - 21.05 Glasba iz ateljeja

2. XI.

torek

1

8.35 TV V SOLI: Koledar, Brata Lola in Jurica Ribar, Medjimurje, Odmor, Dnevnik 10, Poročila, Slavonija v NOB
10.35 TV V SOLI: Namesto odmora, Risanka, Književnost in jezik, Mali program, Glasbena vzgoja, Zadnje minute

15.55 ŠOLSKA TV: Kondicijska vadba, Življenje na skalni obali, V mlinu
17.10 POROČILA
17.15 LOLEK IN BOLEK
17.25 LJUDSKI PLESI IN PESMI IZ ISTRE
17.55 PISANI SVET: NE ME FARBAT
18.25 PODRAVSKI OBZORNİK
18.40 OBRAMBA IN SAMOZAŠČITTA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK

19.55 VREME
20.00 PREZRITE PRILOŽNOSTI
Kako povečati proizvodnjo, zlasti za izvoz? To je vprašanje, na katero bi morali po zadnjih ukrepih za ustalitev gospodarstva imeti kolikor toliko zadovoljiv odgovor v vseh delovnih okoljih. Oddaja bo prikazala, kako je mogoče v marsikateri delovni organizaciji brez večjih naložb proizvodnjo povečati za več deset odstotkov.
20.45 A. Doebelin: BERLIN - ALEXANDERPLATZ
21.45 V ZNAMENJU

3. XI.

sreda

1

8.55 TV V SOLI: Koledar, Pogojevanje in zaščita gozdov, Bavorska, Odmor, Sebastijanova babica, Poročila, Klub mladih tehnikov
10.35 TV V SOLI: Namesto odmora, Risanka, Predšolska vzgoja, Mali program, Risanka, Telesna vzgoja, Zadnje minute
17.10 POROČILA
17.15 ČICIBAN, DOBER DAN: PEKARNA
17.30 SAMO KATKA

18.00 JEDRSKA ELEKTARNA
18.25 GORENJSKI OBZORNİK
18.40 GLASBA NARODOV: FILIPINI
19.05 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 FILM TEDNA: DEČEK WHITEY, belgijski film
Na začetku tridesetih let tega stoletja flamski deček noče hoditi v šolo, prav tako nerad pomaga bogatemu kmetu. Nekega dne pobegne od dela, z drugimi dečki se odpravi kopal v reko. Njegov brat dvori kmetovi hčerki, ne zaveda se, da iz ljubezni ne bo nič, saj je med njima prevelika socialna pregrada. Naslov:

ni junak pa je še premlad za ljubezen, zato pa rad bere. Ko skuša s prijatelji uprizoriti neko igro, starši menijo, da se mu je zmešalo, zato ga pošljejo na zdravljenje v romarski kraj. Tamkaj pa deček začne krasti, da si lahko kupuje knjige. Ko ga hočejo kaznovati, se hoče ubiti, a se mu ne posreči... Pripravo o lepih, a tudi težkih starih časih je Robbe de Hert posnel po literarni predlogi Ernesta Claesa. Film je bil deležen več festivalskih nagrad, igrajo pa Eric Clercky, Paul S'Jongers, Willy Vendermeulen in drugi.
21.45 MAJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHAJSKIH MOJSTROV
21.50 V ZNAMENJU

4. XI.

četrtak

1

8.35 TV V SOLI: Koledar, Odprava izpred hišnih vrat, Jedska revolucija, Odmor, Dober tek, Poročila, Človekovo telo
10.35 TV V SOLI: Namesto odmora, Risanka, OZN, Kaj naj, Risanka, Zadnje minute
15.15 ŠOLSKA TV: Kondicijska vadba, Življenje na skalni obali, V

mlinu
17.05 POROČILA
17.10 MLADI VIRTUOZI: POZAVNA
17.25 ZAPISI ZA MLADE: ALBIN WEINGERL
18.00 MOZAIK KRATKEGA FILMA: OKOLI TEXELA
18.25 ZASAVSKI OBZORNİK
18.40 MLADI ZA MLADE: GRE-MO NA POHOD
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK

19.55 VREME
20.00 STUDIO 2
21.15 KOMUR SE POSREČI OGRETI IN OŽIVETI SAMOTO, TA JE OSVOJIL SVET
21.45 V ZNAMENJU
2
17.25 Dnevnik - 17.45 Trnova trdnjava - 18.15 Znanost - 18.45 Golji z evropskih nogometnih igrišč - 19.30 Dnevnik - 20.00 Veliki intervjuji - 20.45 Smrt prihaja po telefonu (romunski film)

**lesni kombinat
ново mesto -
straža n. sol. o.**

**ČESTITAMO
ZA PRAZNIK OBČINE**

**ČESTITAMO
ZA PRAZNIK OBČINE**

**TOZD PEKARNA
DOLENJSKA
NOVO MESTO
LOČNA 21**

**S PEKARNAMI V
ČRNOMLJU, NOVEM
MESTU, TREBNJEM
TER TRGOVINO IN BI-
FEJEM V METLIKI,
PRIPOROČA SVOJE
IZDELKE IN USLUGE
TER ČESTITA OBČA-
NOM.**

PEKARNA NOVO MESTO - Novi silosi v Ločni

Bogato izbiro kvalitetnega kristala KRISTAL ZAJEČAR.
Darilo za vsako priliko po ugodnih cenah vam nudi BLAGOVNICA MERCATOR, NOVO MESTO, OD 15. 10. do 15. 11. 1982. PREPRIČAJTE SE!
666/41-82

Osnovna šola Podbočje
objavlja javno licitacijo
kombija znamke IMV 1600 super, letnik 1973, v voznem stanju, neregistriran.
Licitacija bo v sredo, 3. novembra, ob 9. uri pred OŠ Podbočje.
Izključna cena 50.000,00 din.

Tovarna celuloze in papirja „Djuro Salaj“ Krško - TOZD TRANSPORT

objavlja prosta dela oz. naloge za:

POMOČ PRI IZVRŠEVANJU PREMIKALNIH NALOG (premičalci na industrijskih tirih) - za 7 delavcev

Pogoji:

- strokovni izpit za premikača (izpit je možno opraviti po nastopu dela)
- 3-6 mesecev delovnih izkušenj
- delo v 3 izmenah
- prednost imajo kandidati z odsluženim vojaškim rokom
- Navedena dela oz. naloge so za nedoločen čas in s polnim delovnim časom.
- Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba naše DO 8 dni po objavi.
- Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izteku roka za sprejemanje prijav.

697/43-82

ZAHVALA

Ob hudi in nenadni izgubi našega dragega sina, moža, očeta, brata, strica in starega očeta

**JOŽETA
TRAMTETA**

iz Novega mesta

se najtopleje zahvalujemo vsem sorodnikom, tovarišem in znancem nosilcem praporov, organizaciji ZZB, Zvezi vojskih vojnih invalidov, Društvu upokojencev, Ribiški zvezi, govornikom, pevskemu društvu, godbi, sosedom in vsem, ki so nam v tem težkem trenutku izrekli besede sožalja in tolažbe in spremili pokojnika na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo družinama Vodopivec in Kolegar za tolažbo v prvih trenutkih težke izgube.

ŽALUJOČI: žena Marija, sinovi Lado, Igor, Srečko, mama, oče, bratje, sestre, snahi Jožica in Zlatka, vnukinje Darja, Suzana, Vanja in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Mnogo prežgodaj nas je v 52. letu starosti zapustila naša ljubljena žena, mamica, hčerka in sestra

MARICA LIPAR

roj. Mlekuž
iz Novega mesta, Na Tratah 16

Iskrena hvala vsem, ki ste v težkih dneh sočustvovali z njo in nami, pokojnico obdarovali s cvetjem in venci ter jo spremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja dr. Tatjani Gazvodovi za njeno nesebično pomoč in tolažilne besede, dr. Vodniku in ostalim zdravnikom ter zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, patronažni sestri in sosedi Albin Sivec, ki so se ves čas njene teže boleznih trudili, da ji olajšajo trpljenje. Zahvalujemo se tudi delovnim organizacijam LIP Bled, Komunali Novo mesto, ZB Zabja vas, Mladinski organizaciji, godbenikom, pevcem in govorniku, ki je v svojem govoru izrekel toliko toplih poslovnih besed, ter vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pismeno ali ustno izrazili sožalje. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 81. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

**TEREZIJA
PAPEŽ**

roj. Čampa
iz Dolá pri Šmarjeti

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom za pomoč in darovano cvetje. Posebej se zahvalujemo osebju nevrološkega oddelka Splošne bolnišnice v Novem mestu za nego, Kliničnemu centru Ljubljana - infektivni oddelk, podjetju Emoni hladilnici Ljubljana, Mercatorju Novo mesto za podarjeno cvetje ter župniku za opravljeni obred. Zahvalujemo se tudi vsem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: sinova Jože, Lojze z družino, hčerki Rezka in Mimi z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Dom je prazen, dom je tih,
ker tebe, ljubi Cvetko, zdaj več ni,
v naših srcih zdaj počivaš,
v preranem grobu mirno spiš.

V 47. letu nas je zapustil dragi mož, oče, brat in stric

CVETKO MLAKAR

iz Stare Bučke 19, Škocjan

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom za nesebično pomoč, izrečeno sožalje, darovane vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni tov. Debevcu za poslovljne besede, kolektivu IMV Novo mesto, župniku za opravljeni obred in družinama Salmič in Liberšer.

Žalujoči: žena Ana, hči Jožica s Tonetom, sestre Ančka in Marija z družinami, brat Ivan z družino, Justin z ženo Dragico

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi našega dragega sina in brata

**DRAGA
RAKARJA**

iz Mrzle Luže pri Veliki Loki

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in njegovim ožjim sodelavcem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, pokojnemu pa darovali vence in cvetje. Posebna zahvala velja kolektivu Donit Tesnila Velika Loka in Gasilskemu društvu Velika Loka za darovane vence in za poslovljne besede, pevcem za ganljive žalostinke ter župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: mama, brata in sestre z družinami

ZAHVALA

V 39. letu nas je tragično zapustil dragi sin, ati, brat in stric

**VINKO
GREGORČIČ**

iz Okroga pri Šentrupertu

Ob nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem za izraženo sožalje in podarjeno cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni DO „Trimo“ Trebnje, „Induplati“ Mokronog, vsem štirim gasilskim društvom, trem govornikom, pevcem, godbi, Tonetu Vavtarju in Nacetu Mikecu za prvo pomoč na kraju nesreče, združenju šoferjev in avtomehnikov, župniku za opravljeni obred in vsem, ki ste dragega pokojnika v tako velikem številu spremili do njegovega zadnjega doma.

Žalujoči: mama, otroci Jelka, Marjetka in Vinko, brat Lojze, sestri Justi in Milka z družinami

ZAHVALA

Ob nanadomestljivi izgubi naše drage mame, sestre, babice in prababice

**MARIJE
BOŽIČ**

iz Trebče vasi 20

se zahvalujemo vsem za izraze sožalja, cvetje in tiho misel na njeni zadnji poti. Posebno se zahvalujemo zdravnikom Kliničnega centra v Ljubljani, ki so ji z uspešno operacijo podaljšali življenje, Marici Severjevi za nesebično pomoč in žužemberškemu zdravniku dr. Kocutarju za nesebično zdravljenje. Zahvalujemo se njenemu dobremu sosedu Marjanu Marincu, ki jo je vsa ta leta bodril in ji nesebično stal ob strani. Hvala za vse tudi sosedi Micki Uršičevi in drugim sosedom iz Trebče vasi. Hvala novomeškemu pevskemu zboru „Dušan Jereb“ in žužemberškim pevcem za lepe pesmi. Hvala pogrebčevin predstavnici DU za poslovljne besede.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

**FRANCA
MAVSARJA**

iz Igljenika 6, Novo mesto

se iskreno zahvalujemo sorodnikom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in vence ter spremstvo pokojnega na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni kolektivu IMV-tozd TA, SŠGT Novo mesto za podarjene vence in izrečeno sožalje. Hvala tudi družini Hrovatičevi iz Igljenika za vso pomoč in dekanu za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Marija, hčerka Vera in hčerke Marija, Slavka ter Francka z družinami

ZAHVALA

Z bolečino v srcu sporočamo, da je v 38. letu starosti tragično preminil naš najdražji sin, mož, oče, brat in stric

**MARJAN
ČRNIČ**

iz Bednja v Beli krajini

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, vaščanom, sodelavcem, razrednikoma in učencem 5. in 7. razreda OŠ Črnomelj, ki so z nami sočustvovali v najtežjih trenutkih in nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter našega dragega Marjana v tako velikem številu spremili do njegovega mnogo preranega groba. Iskrena hvala vaščanom za poslovljne besede pred domačo hišo, DO Belt iz Črnomlja za pomoč, cvetje in poslovljne besede pri odprtem grobu, sodelavcem za spremstvo ter župniku za opravljeni obred.

Neutolažljivi: žena Marija, hčerka Tatjana, sinova Marjan in Tinček, mama Angela, brat Vinko z družino, sestra Milka, nečakinja Nada z družino in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi mojega moža, očeta, brata, deda in pradedá

**JOŽETA
REBSELJA**

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom in sosedom, posebno Muhčevim in Zupančičevim za pomoč ter ZZB Dol. Toplice, govornikom tov. Muhiču in tov. Šuštaršiču za ganljive poslovljne besede. Iskrena hvala tudi godbi Novolesa iz Straže ter pevcem za zapete žalostinke. Najlepša hvala vsem delovnim kolektivom za podarjene vence in izrečeno sožalje. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Tereziya, sinova Jože in Ivan, hčerke Jožica, Marija in Zinka z družinami, brat France in sestra Francka

Kočevske Poljane, Straža, Ljubljana, Schpital, Izola

CENJENE STRANKE OBVES- CAM, da brivsko-frizerski lokal pri tabli Mali Slatnik ponovno obratuje. Lahko se naročite tudi po telefonu 24 556. Se pri- poročam Jožica Mavsar.

OBVESCAM, da sem odprl obrt za izdelavo in popravila manjših lese- nih izdelkov in oblaganje lesenih oblog. JOŽE KOČIANČIČ, Pa- deršičeva 21, Novo mesto, tel. (068) 24 275.
PRODAM 10 tednov stare rjave jarčke, odlične nesnice. Prodajam vsak dan. Ugodne avtobusne zve- ze. Stanonik, Log 9, 64220 -Škofja Loka.

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 28. oktobra - Simon Petek, 29. oktobra - Narcis Sobota, 30. oktobra - Sonja Nedelja, 31. oktobra - Kristof Ponedeljek, 1. novembra - Dan mrtvih
Torek, 2. novembra - Dušana Sreda, 3. novembra - Just Četrtek, 4. novembra - Karel

LUNINE MENE

1. oktobra ob 13.56 - ščip

KINIO

BREŽICE: 29. in 30. 10. jugoslo- vanski barvni film Hočem živeti. 31.

10. in 11. ameriški barvni film Zadnji zakonski par v Ameriki. 2. in 3. francoski barvni film Ljudje, zno- rel bom.
CRNOMELJ: 28. 10. italijanski film Nevarna igrača. 29. 10. film Norčije racmana Jake. 29. 10. in 31. 10. ameriški film Rokerji. 31. 10. in 1. 11. film Vaba. 2. 11. film Nena- vaden pes čuvaj. 3. 11. hongkonški film Meč.
KOSTANJEVICA: angleški film Smrt na Nilu. 31. 10. italijanski film Safari express.
KRŠKO: 30. in 31. 10. hongkon- ški film Varnost zagotovljena. 2. 11. ameriški film Norčije racmana Jake. 3. 11. film Obljubljena dežela. 4. 11. francosko-švicarski film Cipkari- ca.
NOVO MESTO - KINO JLA: Od 28. do 31. 10. film Glasbi nikoli konca.

AKAI GX F35, gramofon Tech- nics SL Q2, zvočniki Marantz 1230. Možna menjava za manjši avto (F 127, R5) z doplačilom. Jože Kambič, tel. 56000 int. 69, od 6. do 14. ure.
PRODAM žrebico, staro leto in pol. Anton Pavlič, Orehovica 18, Sentjernej.
PRODAM 4,5 KW termoakumulacij- sko peč. Tel. 25-881.
NUJNO PRODAM 30 ovac. Cena po dogovoru. Nikica Badovinac, Radatoviči, Žumberak.
PRODAM obračalnik za BCS. Okleščen, Praproče 7, Straža.
PRODAM peč, kraljico na trda go- riva, in platišče za MZ 16 col. Oglasite se v petek, soboto in nedeljo v popoldanskem času. Jože Hočevar, Stara vas 9, Skoc- jan.
PRODAM novo italijansko peč na olje, peč za kopalnico (drva, elek- trika), nov električni štedilnik in radio Tesla. Bršljin 15, Novo mes- to.
PRODAM 16-colski rabljeni gumi voz. Somrak, Goriška vas 7, Mir- na peč.
PRODAM štedilnik (plin, elektrika). Gorenc, Marjana Kozine 16, Novo mesto.
POCENI PRODAM gradbeno bara- ko. Tel. 23-451.
PRODAM telico (brejo). Klenovik 11, Skocjan.
PRODAM večjo količino hlevskega gnoja. Rupar, Klenovik 11, Skoc- jan.
PRODAM 15 ton hlevskega gnoja. Blažič, Zihovo selo 4, Otočec.
PRODAM 5 m3 kvalitetnih hrasto- vih desk (5 cm). Kukovičič, Lok- ve 7, Brestanica.
PRODAM barvni televizor Iskra pa- norama, star 2 leti. Stane Vidic, Cesta herojev 21, Novo mesto.
PRODAM TOMOS 18 s koman- dami, rabljen 3 sezone, za 4.000 din. Tel. (068) 23-826 od 6. do 15. ure.
PRODAM kotel za kuhanje žganja. Karol Vidmar, Stari log 20, 61330 Kočevje.
SPALNICO prodam. Bogdan Kraš- na, Skocjan 22.

RAZNO

V soboto, 16.10., zvečer na nedeljo, 17. 10., sem od gostilne Špolar pri Mirni peči do Globočdola izgubil denarnico z denarjem (3.000,00 din) in dokumenti. Po- štenega najditelja prosim, da mi jo proti nagradi vrne.
INSTRUIRAM vse predmete za osnovne šole. Informacije na tel. 25-130, Novo mesto.
KITARISTA z lastno opremo iščem. Oglasite se na naslov: Ton. Cesar, Prečna 49, Novo mesto, ali telefon 24 233.
INSTRUKTORJA angleščine za I. letnik usmerjene šole iščem. Tele- fon 22-815.
ZELO UGODNO! Če bi mi v do- govornem času prepustili večjo kmetijo na Dolenjskem, vam jo mehaniziram in vam nudim tudi nadomestilo ter delovno pomoč. Šifra: „DOGOVOR“.

PREKLICI

JANEZ BAN, Zajčji vrh 22, Stopiče pri Novem mestu, opozarjam JO- ZETA BANA iz Vrduha 4, da ne prodaja lesa, ki je še sedaj last pokojnega Martina Bana. Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.
JOŽICA PEPEL, Obrh 22, Šmar- ješke Toplice, opozarjam MARI- JO AVŠEC iz Obrha 4, da pre- kliče žaljive besede, ki jih je govorila 23. oktobra 1982. V nasprotnem primeru jo bom sod- no preganjal.
Franc BAMBIC, Tone LUZAR, Alojz PRAH, Slavko GOLOB in Avgust PILETIC, vsi iz Dol. Stare vasi pri Sentjerneju, prepovedu- jemo kakršnokoli odlaganje smeti in drugih odpadkov na parcelah v Pruhu pri Dol. Stari vasi. Kdor te prepovedi ne bo upošteval, ga bomo sodno preganjali.
JANEZ LUKŠE, Vrheč 19, Mirna peč, opozarjam vse, ki širijo ne- resnične govorice, posebno pa LADA KREVSVA. V nasprotnem primeru jih bom sodno preganjal.
MIRKO PLUT, Cerovec 2, 68333 Semič, prepovedujem kakršno- koli vožnjo, pašo kokoši ali živine po moji njivi na Župnici, parcelna številka 1599. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno pre- ganjal.

ČESTITKE

TONETU TRATARJU iz Gabrijel 16 pri Krmelju želimo za 40. rojstni dan vse najboljše, največ- pa zdravja in uspehov pri delu - Slavka z Damjano in Valči z družino.
DRAGI MAMI MARIJI BOŽIČ iz Smolenje vasi želijo za njen živ- ljenjski jubilej še veliko zdravih in srečnih let v krogu vseh, ki jo imajo radi. Hčerki in vnukinja Jerica.
Naši dragi mami in atu, NEŽI IN POLDETU SELANOVIMA iz Dol. Prekope 21 pri Kostanjevici, mami za 80. in atu za 78. rojstni dan ter 54-letnico skupnega živ- ljenja želijo še veliko zdravih in srečnih let otroci Polde, Jožica, Mimi in Jože z družinami. Vnuč- ki pa pošiljajo stari mami in atu koš poljubčkov. Mala Nataša poš- lja stari mami 80 poljubčkov, atu pa 78 poljubčkov še za bližnji god, stricu Poldetu pa veliko zdravih in srečnih let za bližnji god.
DRAGI sestri in teti NEŽKI ZU- PANČICEVI iz Regrče vasi. Novo mesto, iskreno čestita za rojstni dan, možu pa želita veliko zdravja Marija in Mimi.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

GOSPODINJO, zdravo, srčno, lju- biteljico čistoče, reda, vrta in rož, iščeva upokojena zakonca v zelo urejenem domu. Če ste vdova, mlajša upokojenka, morda celo bolniška sestra, med 35 in 55 leti, se oglasite na naslov: Bregant, Ulica Trata 5, 61235 Radomlje pri Domžalah, ali na telefon (061) 722-469.

STANOVANJA

GARSONJERO, superkomfortno, v centru Titovega Velenja, menjam za nekaj podobnega v Brežicah, Krškem, Sevnici ali kjerkoli na območju Dolenjske. Šifra: „MOŽNOST ZAPOSILITVE“.

SOBO v Novem mestu, po možnosti s posebnim vzhodom, iščem. Tele- fon 21-178.

GARSONJERO ali enosobno stano- vanje iščem mlad zakonski par brez otrok. Naslov v upravi lista (4670/82).

Motorna vozila

AVTO 125 P, star 5 do 6 let, zamenjam za traktor primerne vrednosti. Naslov v upravi lista (4667/82).

ZASTAVO 101, letnik 1978, dobro ohranjeno, prodam. Mani Godler, Pečice 39.

PRODAM R 4. Vinko Hrastar, Got- na vas 31, Novo mesto.

ZASTAVO 125 P, letnik 1977, ugodno prodam. Informacije na tel. 23-188 popoldne.

PRODAM DACIO brez motorja, karoserija generalno obnovljena. Martin Hrastovsek, K Roku 94, Novo mesto.

PONY EXPRES, nov, na dve pre- stavi, prodam. Antončič, G. Kro- novo 4, Otočec, tel. 84-982.

LADO SPECIAL, letnik 1977, prodam. Alojz Murn, Levstikova 4, Trebnje.

SKODO 100, letnik 1973, motor generalno obnovljen, registrirano

do 19. 2. 1983, prodam. Ogleđ v nedeljo. Martin Kirar, Bučka 40, Skocjan.

ZASTAVO 101, letnik 1973, regi- strirano do oktobra 1983, pro- dam ali zamenjam za Z 750. Tone Grubar, Mali Ban 6, Sentjernej.

Z 101 C, letnik 1980, prodam. Hašim Vrabac, G. Straža 69, tel. dopoldne 22-131, popoldne 84-578.

ZASTAVO 101, letnik 1977, ugod- no prodam. Tel. (068) 72-933 (zvečer).

PRODAM UNIMAG MERCEDES, obnovljen, 44 KS, z zaprto kabi- no. Alojz Vizler, Leskovska 3 a, 68270 Krško.

Kmetijski stroji

PRODAM čelni traktorski nakladač RIKO. Franc Jordan, Dobrava 3, 68311 Kostanjevica na Krki.

ENOBRAZDNI PLUG Batuje in na- kladač gnoja prodam. Potov vrh 53/a, Novo mesto.

TRAKTOR Zetor (42 KM) s kabino prodam. Poizve se pri gostilni- čarju v Zburah, Šmarješke Top- lice.

PRODAM

AKUSTIČNO Kitaro, staro dve leti, gramofon (Iskraphone) 2 boxa 8 W 15 ohmov, prodam. Franc Lindič, Brezovica 35, 68220 Šmarješke Toplice.

PRODAM telico, sedem mesecev brejo. Marjan Slak, Koroška vas 21.

PRODAM električne orgle Farfisa COMPACT DUO, električno kit- aro 12-strunsko akustično. Dan- iel Pogljani, Vel. Bučna vas 23, Novo mesto.

UGODNO PRODAM 220-litrski hla- dilnik. Rajko Bojanič, Nad mlino 24, Novo mesto.

PRODAM motorno žago Husquar- na. Naslov v upravi lista (4666/82).

PRODAM zimska jabolka. Gašper- šič, Podgora, Straža.
HI FI KOMPONENTE PRODAM. Ojačevalec Technice SU-V5 tu- ner AKAI AT - VO4, kasetar

KUPIM

KUPIM tri platišča (feltne) za 126 P. Tel. 24-163.

V OBČINI METLIKA KUPIM gar- sonjero, manjši vinograd, sadov- njak (obvezno zidana klet) ali vikend. Tel. (068) 61-934.

JUGO 45 ali vrstni red kupim. Boris Sepetave, telefon dopoldne (068) 22-152, popoldne 24-827.

POSEST

V SENTJERNEJU na Dolenjskem prodam polovico hiše s posebnim vzhodom, garažo (trifazni tok, centralna, telefon) ter 6 arov zemlje okoli hiše. Naslov v upravi lista (4669/82).

PRODAM sodobno grajeno stano- vansko hišo (nedokončano) ob vznožju Trške gore (nad Bajno- fom), s telefonom, elektrika in asfalt. Informacije po telefonu (061) 217-404 ali (068) 21-336, 23-897.

PRACELO, zazidljivo, z lokacijsko dokumentacijo, v Čegelnici, pro- dam. Ogleđ možen v nedeljo 30. oktobra. Naslov v upravi lista (4671/82).

PRODAM 4 ha gozda za 400.000 din. Slavko Medved, Straža 55, tel. 84-530-89.

BLIZU ČRNOMLJA na čudnem selu prodam manjše posestvo (sta- ra hiša z vodo in elektriko, sadov- njak in gozd). Ponudbe pošljite na naslov, ki je v upravi lista. (4668/82).

Zbor delovne skupnosti Računovodski biro Ko- čevje

razpisuje prosto delovno mesto

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA OZD

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
- višja šola ekonomske smeri in 4 leta delovnih izkušenj ali
- srednja šola ekonomske smeri in šest let delovnih izkušenj; kot enakovredna izobrazba se šteje VSI oziroma SSI, priznana po samoupravnih aktih podjetja;
- strokovna usposobljenost za to delovno mesto;
- organizacijske sposobnosti ter moralno-politična neoporečnost.
Delo se združuje za 4 leta. Stanovanja ni.
Kandidati naj pismene vloge z dokazili o izobrazbi in kratkim življenjepisom pošljejo v roku 8 dni na naslov: Računovodski biro, Kočevje, Ljubljanska c. 8, z oznako „Za razpisno komisijo“.
O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po izbiri. Razpisna komisija ne bo obravnavala vlog, ki jim ne bodo priložena dokazila, ki jih zahteva razpis.

Komisija za delovna razmerja delavskega sveta delovne skupnosti Zavarovalne skupnosti Triglav Dolenjske območne skupnosti Novo mesto

objavlja

prosta dela in naloge:

1. cenilec - likvidator gradbenih škod in svetovalec za preventivo
2. vodja predstavništva Trebnje, likvidator - cenilec
3. življenjski zastopnik za zastop Novo mesto

Pogoji:

Pod 1:

- visoka ali višješolska izobrazba gradbene smeri
- 2 oziroma 4 leta delovnih izkušenj
- aktivno znanje slovenskega jezika

Pod 2:

- višješolska izobrazba ali srednješolska izobrazba eko- nomske, upravne, pravne ali tehnične smeri
- 2 oziroma 4 leta delovnih izkušenj

Pod 3:

- srednješolska izobrazba ali poklicna šola
- 1 leto delovnih izkušenj

Kandidati naj svoje ponudbe s kratkim življenjepisom in zadnjim šolskim spričevalom pošljejo v roku 8 dni na naslov: Komisija za delovna razmerja Zavarovalne skupno- sti Triglav Dolenjske območne skupnosti Novo mesto, Cesta herojev 1.

KRKA, tovarna zdravil n. sol. o., Novo mesto

OBJAVLJA

za TOZD TEHNOSERVIS prosta dela:

- a) ŠTIRIH STROJNIH TEHNIKOV za področje energetike, klima naprav, planiranja ter strojne obdelave
- b) STRUGARJA
- c) DVEH VZDRŽEVALCEV KLIMATSKIH NA- PRAV
- č) PLESKARJA
- d) VZDRŽEVALCA TEHTNIC

Na objavljena dela se lahko prijavijo kandidati, ki izpol- njujejo naslednje pogoje:

pod a)

imajo končano srednjo tehnično šolo strojne smeri in dve leti delovnih izkušenj;

pod b, č, d)

imajo končano poklicno šolo ustrezne smeri in dve leti delovnih izkušenj;

pod c)

imajo končano poklicno šolo za monterja ogrevalnih oziroma vodovodnih naprav in dve leti delovnih izkušenj;

Vse, ki želijo skleniti delovno razmerje z našo delovno organizacijo in izpolnjujejo zahtevane pogoje, vabimo, da oddajo pismene prijave na naslov: KRKA, tovarna zdravil, Cesta herojev 45, Novo mesto, v 15 dneh po objavi.

700/43-82

Svet Družboslovne in ekonomske srednje šole Novo mesto

ponovno

razpisuje dela in naloge:

1. RAVNATELJA ŠOLE,
2. POMOČNIKA RAVNATELJA ŠOLE.

V skladu z določbami statuta šole morajo kandidati poleg splošnih pogojev, ki so predpisani v zakonu o združenem delu in zakonu o usmerjenem izobraževanju, izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1.:

- da ima visoko izobrazbo ene izmed smeri izobraževal- nega programa šole,
- da ima pedagoško in andragoško izobrazbo,
- da ima najmanj pet let delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju.

pod 2.:

- da ima visoko strokovno izobrazbo,
- da ima pedagoško in andragoško izobrazbo in strokovni izpit,
- da ima vsaj pet let vzgojno izobraževalnih izkušenj. Pomočnik ravnatelja ima tudi delno učno obveznost. Poleg navedenih pogojev morajo kandidati imeti:
- organizacijske in vodstvene sposobnosti,
- družbenopolitične in moralne vrline,
- biti morajo družbenopolitično aktivni.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi tega razpisa v zaprti ovojnici na svet Družboslovne in ekonomske srednje šole Novo mesto, Ulica talcev 3a z oznako „Za razpisno komisijo“.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

719/43-82

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozđ Časopis Dolenjski list, Novo mesto.

USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsed- nik: Niko Rihar.

UREDNIŠKI ODBOR: Ksenija Khalil (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartel, Marjan Bauer (urednik Priloge), Bojan Budja, Zdenka Lindič-Dragaš, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Drago Rustja, Jože Simčič, Jožica Tepepy, Ivan Zoran in Alfred Železnik. Tehnični urednik Priloge: Dušan Lazar. Ekonomska propaganda: Janko Saje, Iztok Gačnik in Marko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 12 din. Letna naročnina 480 din, plačljiva vnaprej - Za delovne in družbene organizacije 960 din - Za inozemstvo 960 din ali 23 ameriških dolarjev oz. 52 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, Temeljna dolenska banka Novo mesto).

OGLESI: 1 cm višine v enem stolpcu za komercialne oglase 220 din, za razpise, licitacije ipd. 300 din, 1 cm na določeni, srednji ali zadnji strani 330 din, 1 cm na prvi strani 440 din. Vsak mali oglaš do 10 besed 100 din, vsaka nadaljnja beseda 10 din. Za vsa druga oglasa velja do preklica cenik št. 13 od 1. 11. 1981 dalje. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-603-30624 - Naslov uredništva 68001 Novo mesto, Glavni trg 7, p. p. 33 (telefon (068) 23-606 - Naslov uprave Jenkova 1, p. p. 33 tel. (068) 22-365 - Naslov ekonomske propagande in malih oglasov: Glavni trg 3, p. p. 33, telefon (068) 23-611 - Nenaročbenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in prelom DITC tozđ Grafika Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA

V žalosti, ko smo ostali brez naše mami

PEPCE BARAGA

roj. Kovačič,

se zahvalujemo vsem zdravstvenemu osebju in vsem, ki ste z nami čutili bolečino, nam ustno ali pismeno izrazili sožalje besede, pokojni podarili cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na njeni poslednji poti. Zahvala velja tudi župniku za opravljeni obred.

Vsi njeni

Martinja vas, dne 22. oktobra 1982

ZAHVALA

V 76. letu nas je zapustil mož in oče

IGNAC ČRTALIČ

Ostrog 18, Šentjernej

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, vaščanom za nesebično pomoč in izrečeno sožalje in gasilskemu društvu Ostrog. Iskrena hvala tudi duhovniku za pogrebni obred in poslovilne besede.

Žalujoči: žena, hčerke Slavka, Joži, Marija, sinova Nace in Jože z družinami

ZAHVALA

Ob nenadni smrti naše drage mame, stare mame, sestre in tete

NEŽKE MIŠJAK

iz Šmihela 69, Novo mesto

se iskreno zahvalujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani. Posebno zahvalo smo dolžni sosedom za neizmerno pomoč, tovarni zdravil „Krka“ in župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: hči Neda z družino in hči Marija z družino

OSMR TNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš nekdanji sodelavec

RAJKO ZUPANC

predsednik bivšega Občinskega sodišča v Sevnici v pokoju

Zasluznega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu.

KOLEKTIV TEMELJNEGA SODIŠČA V NOVEM MESTU

Minila jesen je in zima, minila pomlad je cvetoča in že poletje je mimo, ko cvetje pokriva tvojo prerano gomilo.

V SPOMIN

Danes minevata žalostni dve leti, odkar si tako nenadoma odšel od nas, naš ljubljeni mož, oče, sin in brat

SLAVKO ŠTRICELJ

iz Stranske vasi pri Semiču

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate!

Žalujoči: vsi njegovi

Če bi trava bila tvoje jame, rasla bi do krste ti globoke, zrasle v srce bi ti korenine in bi mislil, da so roke moje.

Če bi kaplja bila, brez pokoja bi polzela v tvoje globočine in bi mislil, da so solze naše.

V SPOMIN

Z globoko bolečino v srcu se spominjamo prve obletnice smrti našega dragega

JOŽETA GORŠETA

iz Podturna 53

Hvala vsem, ki ga niste pozabili, mu prinašate cvetje in prižigate svečke.

Vsi njegovi
Podturn, 28. 10. 1982

ZAHVALA
V 87. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama in tašča

IVANKA IVANC

roj. Kette
iz Koprivnika

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, vaščanom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje ter spremstvo na zadnji poti. Posebna hvala Mariji Oberster - Pertinač za nego pokojne, zdravnikom in godbi iz Kočevja, tov. Antonu Žagarju za poslovilne besede ter duhovniku iz Stare cerkve za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: sin Ciril in hčerka Vera z družinama

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 50. letu zapustila draga žena, mama, stara mama

MARIJA KLOBUČAR

iz Jame 5, Novo mesto

Iskreno se zahvalujemo sorodnikom, vaščanom in prijateljem za podarjene vence, šopke in kakršnokoli pomoč. Posebno se zahvalujemo osebju splošne bolnice Novo mesto, pevcem, KS Birčna vas, duhovniku za lepo opravljeni obred, delavcem kolektiva Pionirja Novo mesto.

Žalujoči: mož Rudolf, sinova Ivan, Rudi z družino, mama Matilda, brat Marko in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage žene, mame, stare mame in sestre

MARIJE ZUPET

roj. Lovša
iz Škocjana

se iskreno zahvalujemo vsem, ki ste sočustvovali z nami, pokojni darovali vence in cvetje, nam izrazili sožalje ter pokojno spremili na zadnji poti. Še posebna zahvala velja zdravniškemu osebju oddelka za intenzivno nego, govorniku društva upokojencev Dolenjske, pevcem KUD Škocjan in duhovnikoma za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njeni
Škocjan, dne 25. oktobra 1982

V SPOMIN

23. oktobra je minilo žalostno leto, odkar nas je tragično zapustil naš dragi in nepozabni mož, očka, sin in brat

JOŽE KRŽAN

Mali Podlog 10

Spomin na njega bo vedno živ in tudi čas ne bo izbrisal bolečin. Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov zadnji dom!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob nagli nepričakovani smrti našega ljubljenega moža, očeta in starega očeta

JOŽETA KNAVSA

iz Podpreske 22

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za darovano cvetje in spremstvo v tako velikem številu do zadnjega doma. Posebno se zahvalujemo dr. Čeču in dr. Pretnarju iz Kliničnega centra v Ljubljani za zdravljenje v času težke bolezni. Hvala pevcem iz Loškega potoka ter vsem trem govornikom za ganljive poslovilne besede. Prav tako se lepo zahvalujemo župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoči: žena Anica, otroci Anica, Pavla, Tončka, Nada, Jože, Franc in Bojan ter vnuki

ZAHVALA

Ob težki in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, sina, brata, strica in botra

JERNEJA CONTA

iz Mihovega pri Šentjerneju

se iskreno zahvalujemo družinama Bratkovič in Čukajne za nesebično pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in vence. Posebna zahvala velja kolektivom GG Novo mesto, Iskri Šentjernej in Krojaštvu Medle iz Šentjerneja ter župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

EMILA ŠKABARJA

iz Gradca 42

Hvala vsem, ki se ga spominjate!

V tihi žalosti vsi njegovi

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 9. do 14. oktobra so v brežiški porodnišnici rodile: Vida Bernik iz Brestanice - Tadeja, Vesna Šoič iz Samobora - Ines, Jožefa Horvatiček s Senovega Robija, Zdenka Blažević iz Celin - Marka, Desanka Oberstar iz Brezice - Gašperja, Jožefa Zorenč iz Trebče - Jerneja, Branka Dutkovič iz Dola - Majo, Marija Zelič z Libne Katico, Staša Mirt iz Sevnice - Vesno, Danica Babič iz Piršenbrega - Romana, Marjana Zorko iz Krškega - Damjana, Mira Veselinovič iz

Sevnice - Jasmno in Katica Sančič, iz Vel. Rakovice - Klementino.

V času od 16. do 22. oktobra 1982 so v brežiški porodnišnici rodile: Kristina Pšeničnik iz Kapel - Simona, Ljiljana Rožman iz Mrzlave vasi - Janjo, Marija Matko iz Studenca - Miloša, Lidija Klisurič iz Samobora - Zeljko, Jožefa Hartman iz Krškega - Emiljo, Slavica Novoselič iz Ribnice - Marjana, Slavica Babojelič iz Vel. Rakovice - Gordano, Marica Avgustinčič iz Hrastja - Simona, Jadranka Bošnjak iz Klokočevca - Mladena, Martina Kelnaric iz Boštanj - Blaža, Slavica Jambrešič iz Ledinj - Daria, Darinka Srečkovič iz Brezine

Barbaro, Jelka Vavtar iz Sevnice - Janjo, Bojana Matijević iz Brezice - Petra, Irena Simončič z Vrhovega - deklico, Zdenka Stupar iz Slanega dola - Maria, Marija Tušinec iz Podvrha - Karmen. ČESTITAMO!

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 14. do 20. oktobra so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Murn iz Velikega Lipovca - Urško, Nevenka Zvonar iz Crnomlja - Suzano, Alenka Hozner iz Crnomlja - Anjo, Terezija Meglaj z Vrha pri Dolžu - Nikolaja, dr. Irma

Melkay - Sotošek iz Trebnjega - Davida, Martina Pavlin iz Soteske - Gorana, Ivanka Cvelbar iz Ostroga - Janeza, Danica Kern z Vrduna - Natašo, Majda Ramuta iz Crnomlja - Melito, Anica Ašič iz Krškega - Damjano, Marija Kavčič iz Trebnjega - Mirjano, Terezija Zeleznik iz Brusnic - Janjo, Mojca Zadravec iz Gorenje Straže - Miha, Ivanka Oberč iz Hudega Brezja - Simona, Martina Bobnič iz Senovega - Martina, Liljana Deu iz Mokronoga - Ivana, Cirila Zupančič iz Gorenje Straže - Tadejo, Andreja Škufca iz Otočca - Ano, Marija Kvendrec iz Brestanice - Slavka, Ljubica Povše iz Crnomlja - Srečka - Cestitamo!

FRANC MEDLE

Med letošnjimi samo štiri dobitniki nagrade občine Novo mesto je tudi Franc Medle, kmet s Sel pri Ratežu. Ker se še ni zgodilo, da bi med tako majhnim številom nagajencev eden bil kmet, najbrž širša javnost zanima; kdo je ta človek in kakšne so njegove zasluge. Doma na kmetiji ga ni bilo, pač pa je s sinom kosil ogromen travnik pod gradom Struga. Megleno dopoldne ju je skrivalo od Krki, toda kosilnico je bilo od daleč slišati. Da nagajenec Medle pravzaprav ni čisto običajen dolenski kmet, sem ugotovila tisti hip, ko sva si segla v roko. Sredi travnika je nato obujal spomine na prehojeno 57-letno življenjsko pot. Kaj vse je delal in kje vse ni bil?

„Kmetujem na domačiji, kjer sem rasel do 18. leta, ko sem šel v hosto. V 12. brigadi sem bil borec in jo pošteno izkupil v borbi, nato so me v Jelendolu operirali in zdravili, kasneje pa poslali v italijansko mesto Bari. Po vojni sem bil najprej pri milici v Beogradu, potem pri milici v Ljubljani, leta 1947 pa sem postal civilist, ker sta me zemlja in kmetovanje od nekaj privlačevala. Žal se nisem doma še niti dobro ogledal, ko sem že moral v službo. Takrat si veljal za delomrzneža, če nisi bil zaposlen, za takega pa seveda nisem hotel veljati. Dodeljen

sem bil krajevni odboru Ratež, od tam pa za organizacijskega sekretarja okrajne mladinske organizacije v Novem mestu in kasneje v Krškem. Dobre tri leta sem delal v kadrovski upravi na CK ZKS kot referent za mladinske kadre, nato še dve leti upravnikoval v zadrugi mlekarji v Novem mestu, pa spet postal kmet. Ker pa so mi manjkala samo štiri leta do pravice za pokojnino, sem šel še ta odslužit na krajevni urad Brusnice. Od kar sem upokojen, to je 12 let, samo kmetujem in šele zdaj sem prišel na svoj račun. Delo v pisarnah me ni nikdar mikalo, sicer pa v povojnih letih funkcionarji tako nismo bili skoro nikdar v pisarni, ampak vedno na terenu med ljudmi.“

Franc Medle je danes eden najnaprednejših kmetov v občini. S sinom, ženo in hčerko, študentko srednje kmetijske šole, vzorno kmetujejo in vrsto let sodelujejo z zadrugo. S posojili so postavili sodoben hlev, v katerem redijo 40 glav goved, oddajajo mleko, v letošnji pšenični akciji pa so sklenili pogodbo za setev na enem hektaru zemlje. Nisva se dolgo mudila v pogovoru, a je možak čisto pogledoval za sinom in kosilnico, ki je neutrudno brnela. Kot da bi se hotel opravičiti, je rekel: „Za opravke si vsak dan naredim načrt in ta mora biti izpolnjen. Danes mora biti tale, polčetrni hektar velik travnik pokošen. Zjutraj moram biti v hlevu, zvečer tudi, vmes pa časa zmanjka za vsa ostala opravila.“

Ko je mimogrede omenil, da sta sin in hčerka znana traktorska prvaka, sem ga pobarala, kaj kot nekdanji mladinski funkcionar sodi o današnji generaciji mladih. „Kadar je človek mlad, je vedno najlepše. Med mladimi pa so bili postopaci včasih in so tudi danes. Res pa sem vesel, da mladina na vasi danes veliko manj pijačuje, kot je za časa moje mladosti.“

RIA BAČER

O NNNP NA RADIU BREŽICE

Iz teka se usposabljanje prebivalstva posavskih občin za ravnanje ob morebitni nesreči v jedrski elektrarni v Krškem. V štabih CZ, delovnih organizacijah, šolah, zdravstvenih ustanovah in KS se pospešno pripravljajo za ukrepanje v vaji NNNP Posavje 82, ki bo 5. in 6. novembra. Na brežiškem radiu bo danes ob 16.30 pogovor z načelnikom republiškega štaba CZ Bojanom Ušeničnikom o pomenu in ciljih vaje za družbenopolitične skupnosti. V nedeljo ob 11.15 bo radijska oddaja namenjena zaščiti človekovega okolja, zato prisluhnite pogovoru z dr. Martinčičem, vodjo ekološkega laboratorija v Inštitutu Jožef Stefan. Republiški svetovalec dr. Milan Čopič bo zatem odgovarjal na vprašanja, ki jih ljudje zastavljajo na predavanjih. V četrtek, 4. novembra, pa bo brežiški radio pripravil pogovor za okroglo mizo s poveljniki CZ iz Posavja in JE Krško ter s predsednico komiteja za SLO Boženo Ostrovršnikovo.

STRELA UPEPELILA POSLOPJE

V ponedeljek ob 15. uri je med hudim neurjem, ki je divjalo nad Sevnico, strela udarila v gospodarsko poslopje Marije Povhan iz Podvrha 2. Ogenj, ki je zajel poslopje, je zgradbo popolnoma upepelil, zraven pa še krmo in poljedelsko orodje, medtem ko je gasilec uspešno rešiti le živino. Požar je povzročil za prek sto starih milijonov škoda.

MOJSTRICA DOMAČE OBRTI Miroslava Ritonja

Do plina poslej le s karticami

Zaradi neredne oskrbe s plinom so pri Novotehni uvedli prodajo s kartoni — Gospodinjstvu ena jeklenka na osem mesecev — V metliki prehiteli uredbo

Na Cikavi je bilo prejšnji četrtek pred delilnico plina novomeške Novotehne vroče kot še nikoli doslej. Več sto Novomeščanov je nekaj ur čakalo in tudi dočakalo z jeklenkami naložen tovornjak iz Zagreba. Toda plina je bilo le za slabo tretjino vseh, druga tretjina je dobila kartone, ki jim zagotavljajo polno jeklenko ob naslednji pošiljki, ostali čakajoči se s tem, da so ostali praznih rok, niso hoteli sprijazniti. Le malo je manjkalo, da ni prišlo do škandala, ki ne more biti nikomur v čast.

Mrzlica se je torej preselila z bencinskih črpalk pred prodajalne plina. Njena podobnost je tudi v obliki nekajih bonov, ki so si jih izmislili pri Novotehni. Gre za morebiti v tem primeru edini učinkoviti prijem, ki pa je imel veliko pomanjkljivost: o takšnem načinu prodaje Novotehna javnosti ni obvestila. Tudi na upravi inšpekcijskih služb smo izvedeli, da je ukrep, če izvzamemo pomanjkljivost, povsem v skladu s predpisi. Plin bo poslej torej na kartice. Kako bo potekala prodaja, ki je imela neslavno premiero že v četrtek, smo se pozanimali v Novotehni.

Vsa zadeva je približno takšna: kupcem plina bodo podelili omejeno število rdečih in modrih kartonov. Z barvo, ki bo podeljena prva, bodo kupci dobili plin ob prvi pošiljki, druga barva pa pride na vrsto ob naslednji dobavi. Ko bodo vsi kartoni „izkoriščeni“, jih bodo ponovno podelili strankam. Popolnoma nemogoče je danes reči, kdaj se bodo kartoni delili, kajti vse je odvisno od tega, kdaj bo tovornjak z jeklenkami zavil v Novo mesto. Za razvozlanje te nejasnosti si bodo morali občani pomagati s telefoni. Mogoče še to, da bodo v Novotehni vodili tudi seznam-kupcev, ki bodo dobili plin, tako da vsaj načeloma onemogočijo to, kar se je dogajalo pri prodaji bencina, kopičenje zalog.

Mogoče še bolj kot vse to pa je zanimivo pogledati v „plinsko“ prihodnost. V Novotehni so doslej praviloma dobivali po 5.000 jeklenk na mesec, sedaj pa je že zanesljivo, da bo ta količina poslej mnogo manjša. Po obvestilih iz zagrebske lne naj bi Novomeščani dobili vsakih deset dni okoli 250 jeklenk (približno 3.000 kilogramov), preko polovice tega pa gre za družbeno prehrano. Najbolj natančni so že naredili izračun, po katerem bi vsakemu gospodinjstvu pripadla ena jeklenka na osem do deset mesecev (!). Naslednja pošiljka plina naj bi v Novo mesto prišla 2. novembra, že kmalu zatem pa naj bi vnovič delili kartone. Toda kaj lahko se zgodi, da tudi iz tega ne bo nič, kajti iz Zagreba že prihajajo obvestila, da novembrska pošiljka ni zanesljiva. Kakorkoli že, plina za vse zanesljivo ne bo dovolj in prav nič ne bo zalogo, če bosta poleg nas v vrsti še nervoja in neučakanost.

Mogoče bi kazalo obuditi že malo zastarelo geslo o solidarnosti do tistih, ki jim je plin res nujno potreben.

Franc Ganc: „Tole prešo mi je naredil sin.“

Sadjevec iz domače preše

Če se bo vse še naprej tako dražilo, bo še jabolčnik dobil ceno — Pri Gančevih v Vranju ga bo 2.000 I

Nekateri že govorijo o letošnji letini ne le kot o izredni, temveč celo letini desetletja. Kmet Franc Ganc iz Vranja v sevniški občini se z ženo trudi, da bi šlo v nič čim manj jabolč.

Bogato obložene veje jablan se krepko šibijo pod težo plodov, kot

da bi teimovale, katera nosi več. Tako je tudi po bregovih Kozjanskega. Gančevim že zmanjkuje posode. „Stari sadjevec mora v kotel za žganjekuho, v sode pa pojde novi mošt,“ je povedal Ganc med točenjem že dobro ustaljenega vinskega mošta.

Zmleta jabolka stiska na tod dokaj razširjen način. Stlačijo jih namreč v jutovinaste vreče, ki jih nato vestno zloži v nekakšno nadstropje med vreteno železne stiskalnice. „Tole prešo mi je naredil sin,“ ponosno reče oče in pristavi, da je sin sedaj vzdrževalec v blanskem rudniku nekovin v ustanavljanju.

Ganc in drugi kmetje menijo, da je takšno stiskanje bolj uspešno kot npr. v običajnem lesenem košu. Polnjenje vreč imajo za bolj zamudno kot polnjenje koša. Imajo pa vseeno precejšen problem, ki se je pojavil zadnje čase: skoraj nemogoče je dobiti juto! Bojda pa se na srečo pri jabolkih manj trga kot pri stiskanju grozdja, ki tkanino rado zadela tako, da poka. Sadjevec pa teče iz takšne preše, da je veselje!

A. Z.

Kako nekaj postane pomembno

V Repičevini so zgradili lep kulturni dom.

„To pa je pridobitev, o kateri se mora slišati po vsej naši lepi domovini,“ je bil, kot da bi igrali himno, vzvran tovariš Župan.

„Sredstva obveščanja bom opozoril na to jaz,“ se je dobrikrat tovarišu Županu tovariš Sezedelejevič.

In res je že drugi dan poklical uredništvo Zapozelega glasu. Povedal je dan, mesec in uro slavnostne otvoritve. Podčrtal je, in to dvakrat, da bo govoril repiški Sindikalci.

„Nikogar ne bo ta dan v Repičevo drago. Če bomo po-

šiljali novinarje okrog zavoljo takšnih vaških veledogodkov, ne bomo prišli daleč. Bajto bomo spravili na kant z izplačevanji kilometrin,“ je bil nedvoumen glavni urednik Zapozelega glasu, in še preden je lahko tovariš Sezedelejevič karkoli rekel, je spustil slusalko na vilice.

„Kulturni dom odpirate? Lepo. Ob tem vam želim veliko zabave, krajanstvu pa čimveč kulturnih prireditvev. O dogodku bomo kratko poročali po reklamah za swing,“ je bil jasen kot poletni dan radijski urednik, tovariš Sezedelejevič pa je v jezi zaklel. Seveda ne v slusalko.

Se beseda, dve o zadnjih dogodkih pred bencinskimi črpalkami. Požarni inšpektor novomeške uprave inšpekcijskih služb je v dogovoru s pripadniki civilne zaštite vsem gospodinjstvom razdelil obvestila o nevarnosti hranjenja tekočih goriv po stanovanjih in kletih, zraven pa tudi izjavo, ki jo je moral podpisati sleherni lastnik. Gre namreč za to, da je veliko občanov opozarjalo na zalogo bencina, ki si ga delajo posamezniki, vendar kaj več od tega ni hotel nihče povedati. Družbeno samozaščitno si nekateri očitno razlagajo po svoje. Resnici na ljubo je treba priznati, da je bilo opravljenih nekaj preventivnih pregledov, ki se bodo še nadaljevali, vendar „ulova“ doslej še ni bilo.

Za konec še vest iz Metlike, kjer so si uredbo zveznega izvršnega sveta o pričetku točenja bencina na bone, prikojili kar po svoje.

Po navodilu, ki ga je dal metliški izvršni svet Petrolu, so bile tam v sredo zaprte vse črpalke z enostavnim izgovorom, da nimajo bencina, in so gorivo pač na tak način prihranili, že v četrtek pa so pričeli v nasprotju z uredbo, ki je narekovala točenje bencina na bone, šele v petek, 22. oktobra, deliti gorivo tistim srečnejšem, ki so pač prišli do bonov.

B. BUDJA

SPOSOJENO TRNJE

— V razvoju ovčereje nismo prišli dosti dlje od blejanja. (Iz Slobodne Dalmacije)

DOLENJEVAŠČANI SE HUDUJEJO

Krajanje Dolenje vasi pri Krškem so že pred leti, tudi na našem uredništvu v gosteh, opozorili na pereča vprašanja razvoja, kljub raznim pripombam in zahtevam pa je pri sanitarni deponiji, železniškem prehodu in drugih problemih ostalo vse po starem. Dolenjevaščani se hudo jezijo na občinsko komunalno skupnost, češ da jih močno zapostavlja pri asfaltiranju cest v krajevni skupnosti. Menijo, da je interesna skupnost, pravzaprav njene strokovne službe, mimo samoupravnih organov opravljala nekatere modernizacije.

Stekla mačka ogrizla žensko

V krajevni skupnosti Loški potok so zaradi nevarnosti stekline pobili 200 mačk in psov

Pred nekaj meseci se je na področju krajevne skupnosti Loški potok pojavila steklina. Tedaj so lovci odstrelili nekaj lisic, kasnejše analize pa so odkrile, da so bile stekle. Na ravni občine so bili takoj sprejeti ukrepi za zatiranje, med drugim je bil firmiran tudi štab za spremljanje te bolezni.

Pred nedavnimi je bila v vasi Travnik v krajevni skupnosti Loški potok žrtve stekle mačke tudi Angela Dezordo, ki pa ni takoj prijavila tega ugriza. Toda takoj, ko so lovci izvedeli za ta nevaren mačji ugriz, so začeli z obsežno akcijo. Predsednik lovске družine Loški potok Rudi Rus je povedal, da so takoj začeli s pobijanjem mačk in psov, ki niso bili privezani. V tistem pogonu so ubili okoli 200 psov in mačk. Analiza veterinarskega zavoda je pokazala, da je nevarnost stekline močno prisotna. Prav zato so lovci sprejeli sklep, da se nadaljuje z odstrelom vseh živali, ki se obnašajo sumljivo. Čiščenje so opravili v Travniku, Segovi vasi, Srednji vasi, Belih vodah in še kje. Ker obstaja bojazen, da se steklina lahko širi proti sodraskemu koncu, bodo verjetno čiščenje nadaljevali tudi v tisti smeri. Mnenja so namreč, da je bolje preprečiti kot zdraviti. Prav zato lovci naprošajo, vse krajanje, da imajo zaradi vse večje nevarnosti stekline razumevanje za akcije lovcev. Skratka, drža naj se občinskega odloka in naj imajo pse na verigah, mačke pa zaprte ter vse živali cepljene proti steklini.

MILAN GLAVONJIC

RAZGIBAN TEDEN V METROPOLU

V novomeški športni dvorani so včeraj odprli razstavo malega gospodarstva v Novem mestu, med številne prireditve, posvečene temu dogodku, pa sodi tudi jutrišnji obrtniški ples v prostorih hotela Metropol. Pričel se bo ob 19. uri.

Ob tem zapišimo, da imajo ta in prihodnji teden v Metropolu in gostišču Na Loki dneve divjačinske kuhinje, te dni pa so pričeli streči še z izdelki kolon. Zima je torej pred vrati.

PUNK JE KOT MAMILO — Smetana slovenskih punk ansamblov, Preporod in Lačni Franz iz Maribora, Srp, Buldogi in Make up iz Ljubljane ter Drevored in Strip iz Novega mesta, ki so v soboto zvečer „z vsvo močjo“ nastopili na novomeškem Glavnem trgu, so marsikatero mladega spravili ob razsodnost. Medtem ko je večina mladih le poslušala in nemo zrla, je nekaj deset najstnikov pred tribuno demonstriralo z „elementi“ punk plesa, nad katerimi bi se tudi mladi lahko zamislili. (Foto: J. Pavlin)

našega kulturnega doma se bo udeležil tudi tovariš Funkcič iz Belega mesta.“

„Nemudoma moram poklicati časopise, radio in televizijo.“

Otvoritveni dan je bil živ. Na stopnicah pred kulturnim domom so stali repiški občinski velmožje, ki so s telesi obkročili tovariša Funkciča, da se ne bi prehladil, ker je malce vleklo z juga proti severu. Med prisotnimi obiskovalci je bilo videti pet novinarjev Zapozelega glasu, osem reporterjev radia, televiziji pa so imeli najštevilnejšo ekipo: devet tehnikov, pet kabelmanov, tri mešalce slike, enajst kameramanov, štiri napovedovalce in dva komentatorja.

TONI GAŠPERIČ

Težave so nam spodbuda za boljše delo

Analiza polletnih rezultatov gospodarjenja kaže, da ne dosegamo zastavljenih ciljev in da rezultati niso najugodnejši

29. oktobra pred 41 leti je bila na Brezovi rebri ustanovljena Novomeška četa, ki je takoj po poimenovanju odšla v napad na nemško zasedbeno ozemlje, da bi skupaj z ostalimi partizanskimi enotami preprečila izseljevanje Slovencev iz njihovih domačij. Datum tega dogodka, ki nas spominja na slavne dni naše revolucije, na mnoga herojstva in številne žrtve, smo si izbrali za svoj občinski praznik.

Praznovanje pa nas spominja tudi na skokovit, skoraj neverjeten razvoj po vojni, v katerem smo dosegli raven, na katero smo lahko upravičeno ponosni. Razvili smo pomembne proizvodne kapacitete, ustvarili zavirljiv socialni položaj, obenem pa dosegli vidne rezultate pri razvoju novih družbenih odnosov.

Letošnje praznovanje občinskega praznika sovпада s potekom 11. kongresa ZSMS v Novem mestu, ki pomeni za nas veliko organizacijsko nalogo in odgovornost, obenem pa čast in priznanje.

Tudi ob letošnjem prazniku slavimo nekatere pomembne uspehe. Zgradili smo kilometre vodovodov, asphaltirali nekaj manjših cest, zgradili nova stanovanja. Pomembna pridobitev so Center usmerjenega izobraže-

vanja Boris Kidrič ter novi prostori Glasbene šole. Odpili bomo tudi nove proizvodne prostore v ISKRI Bršljin, praznovanje pa bomo zaključili z otvoritvijo tovarne steklene volne v Bršljinu.

Žal je letošnjih slovesnosti in otvoritev manj, kot smo jih bili navajeni v preteklosti, tare pa nas tudi več resnih težav.

Analiza polletnih rezultatov gospodarjenja kaže, da ne dosegamo zastavljenih ciljev. Gospodarstvo se je soočalo s številnimi problemi na področju oskrbe s surovinami, reprodukcijskimi materiali, energetskimi surovinami, nelikvidnostjo itd.

Doseženi finančni rezultati, ki so odraz te problematike, so v primerjavi z dosežki regije in republike Slovenije precej slabši. Polletno gospodarjenje je

gospodarstvo naše občine zaključilo z precejšnjo izgubo, ki pomeni skoraj četrtino vseh izgub v SR Sloveniji. Dosegli nismo izvoznih planov, srečujemo se z resnimi težavami na področju družbenih dejavnosti itd.

Zaradi neugodnih gospodarskih gibanj v letu 1981 in v prvi polovici letošnjega leta ter očne, da ni pričakovati hitrih pozitivnih premikov, smo na skupščini ugotovili, da smo preoptimično postavili planske okvire za obdobje 1981-1985, ter zmanjšali te okvire na stopnjo, ki jih že dolgo nismo več vajeni.

Čeprav je za del teh pojavov iskati vzroke v dogajanjih svetovnega gospodarstva in ustreznih ekonomskih vplivih ter spremembah pri nas, pa so osnovni vzroki za takšno stanje tu pri nas in jih bo potrebno tudi z lastnimi naporii razreševati.

H kritičnemu položaju družbe smo, žal, prispevali tudi mi svoj delež. Bili smo ne samo veliki izvozniki, ampak tudi veliki uvozniki. Imamo slabo organiziranost, nizko produktivnost in druge slabosti. Tudi

mi smo večkrat živeli od nerealnih rezultatov, slabega dela, konjunktore in si ustvarili nekatere iluzije. Na najrazličnejših področjih porabe, pa tudi pri osebnem standardu smo dosegli skoraj evropsko raven s tem da smo z organiziranostjo, učinkovitostjo in storilnostjo proizvodnje ostajali daleč za to ravni.

Ker smo pač v glavnem izčrpali vse zunanje možnosti, razen boljšega in odgovornejšega dela in gospodarjenja s sredstvi za proizvodnjo ter skromnejšega obnašanja, je rešitev teh problemov odvisna predvsem od nas samih in lastnih naporov. Potrebno je doseči boljšo organiziranost, boljše izkoriščanje kapacitet, realnejše programe, ločitev dela od nedela, zmanjšanje režije na vseh ravneh itd. Uskladiti bo potrebno velike želje in potrebe na področju skupne porabe z možnostmi, s tem pa omogočiti hitrejšo rast gospodarstva in tako ustvariti možnosti za nadaljnji razvoj.

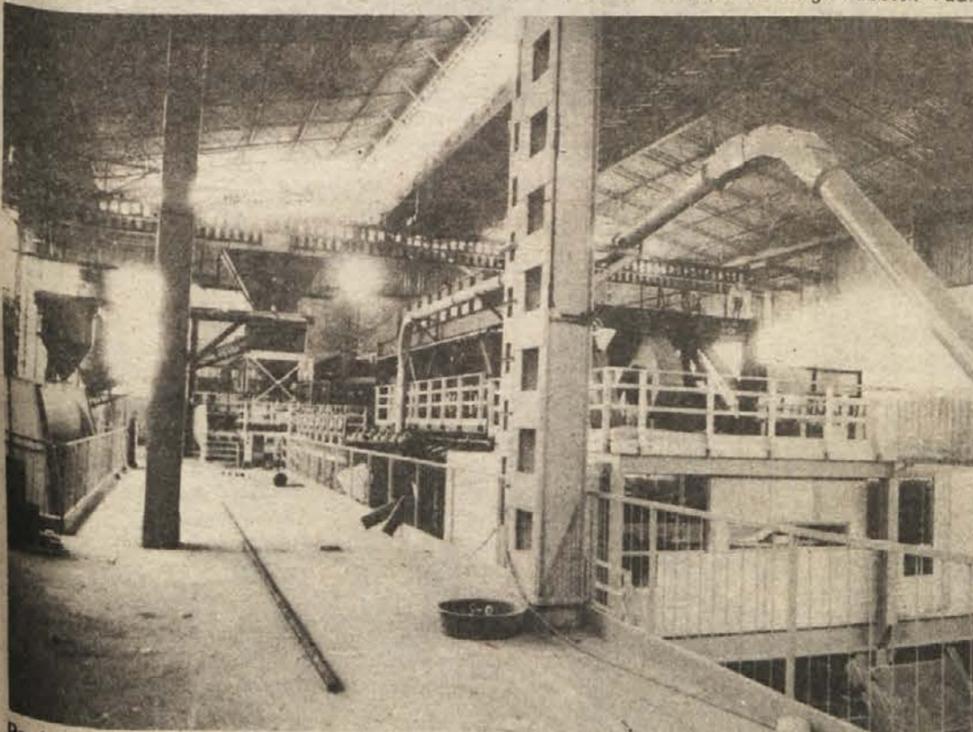
Težave, v katerih se nahajamo, se ne dajo odpraviti čez noč. Zato bomo morali delati več in bolje ob nižji ravni osebnega in družbenega standarda.

Prepričan sem, da bomo tudi v tem, kot tudi v težjih in usodnejših trenutkih sposobni in voljni uspešno premagati težave, v katerih se nahajamo. Težke razmere in problemi, s katerimi smo se pogosto srečevali, so bili nam, Dolenjcem in Novomeščanom, vedno pobuda za boljše delo in večje napore.

V prepričanju, da bo tudi tokrat tako, vsem občanom in delovnim ljudem ob prazniku iskreno čestitam ter želim obilo uspehov, zdravja in osebnega zadovoljstva.

UROŠ DULAR,
predsednik
skupščine občine Novo mesto

Skupščina občine, izvršni svet ter vse družbeno politične organizacije čestitajo vsem občanom za praznik!

Po dolgih letih priprav bo v bivšem „Inisu“ kmalu stekla proizvodnja steklenih vlaken, ki jih domači in tuji trg vse bolj potrebuje.

Nova lakirnica v novomeški Iskri tovarni napajalnih naprav sodi med najnovejšo pridobitve tega prizadevnega kolektiva.

Center usmerjenega izobraževanja v Novem mestu bo s sodobnimi učilnicami in pripomočki prispeval k hitrejši uveljavitvi usmerjenega izobraževanja.

Otvoritvena slovesnost v spominski dvorani v Glasbeni šoli Marjana Kozine v Novem mestu. Pri klavirju Mojca Osolnik.

BREŽICE POSTAJAJO TRGOVSKO SREDIŠČE

Brežiška občina slavi svoj občinski praznik v spomin na 28. oktober 1941, ko je bila ustanovljena brežiška četa, da bi preprečevala izseljevanje Slovencev. Štela je 18 borcev, ki so bili večinoma domačini. Njen prvi komandir je bil Dušan Kveder Tomaž, komisar pa Rudi Janhuba. Delovala je na območju občine Brežice in delno tudi v občini Šmarje na Kozjanskem. Njen borbeni duh so kalili delavci in mladina. Izvajali so uspešne akcije, dokler niso bili izdani. V borbi z nemškimi okupatorjem so štirje borci padli, 11 je bilo ujetih, a trije so se rešili. Ujete partizane so Nemci po zverinskem mučenju v Mariboru ustrelili.

Ustvarjalni duh in težnja po novem, boljšem preveva občane občine Brežice še danes, čeprav na drugačen, socialistično samoupraven način.

Same Brežice so bile veskozi bolj trgovsko središče že pred drugo vojno. Tudi širša okolica je bila vezana na to dejavnost. Gradnja manjših industrijskih obratov, ki so kasneje prerasli v večje delovne organizacije, se je pričela šele po vojni.

IZ MAJHNEGA RASTE VELIKO

Najvidnejši primer je brežiška tovarna pohištva, ki je danes največja v občini in tudi izvozno usmerjena. Imajo pa že nov projekt razširitve proizvodnih zmogljivosti, ki je pretežno namenjena izvozu. Podoben primer je Agraria, ki je največji proizvajalec rezanega cvetja v Sloveniji in med največjimi v Jugoslaviji. 5 hektarov pokritih površin toplih gred ogreva s termalno vodo. Zelo uspešno pa se dohodkovno povezuje z makedonskim gospodarstvom.

BREŽICE

Gozdno gospodarstvo zajema s svojimi tozdi tudi širše območje. Delno se ukvarja z izvoznimi posli, imajo rastlinjake za urejanje zelenih površin v naseljih in dajejo velik poudarek hortikulturi.

Delovna organizacija Slovin Bizeljsko-Brežice ima svoje prostore v grajskih kletih in na novi lokaciji pri železniški postaji Brežice. DO sestavljajo tozdi: kooperacija, proizvodnja alkoholnih in brezalkoholnih pijač.

Karakteristično sliko brežiškega gospodarstva pa dajejo predvsem tozdi in delovne organizacije, čigar delovne organizacije in sozdi so izven občine. Do tega so pripeljali integracijski procesi v preteklosti. Taki primeri so med drugim:

- Tovarna avtomobilskih prikolic IMV, ki je nastal pred 20-timi leti večidel s kadri in prostori Agroservisa.
- Salonit Anhovo tozdi Opekarna Brežice in Rudnik Globoko je nastal iz bivše breži-

ške opekarne in rudnika v Globokem.

- Tozdi Beti Metlika na Dobovi je nastal po integraciji Pletilnice.

- Agroservis je kot tozdi Agrotehnika-Gruda iz Ljubljane.

- Tozdi Slovenija ceste Tehnika, ki proizvaja kmetijsko mehanizacijo.

- Čateške Toplice so postale tozdi delovne organizacije Emona hoteli iz Ljubljane. Sem sodi tudi grad Mokrice in novi hotel Terme, ki je neizpodbiten dokaz pozitivnega sodelovanja.

- Kovinarska iz Dobove je postala tozdi trebanjskega Trima.

- Trgovsko podjetje Posavje se je vključilo kot delovna organizacija v SOZD Emona. Kot uspeh in pridobitev integracije je nova trgovska hiša v Brežicah, ki predstavlja hkrati tudi nadaljevanje trgovske tradicije.

TURIZEM PRINAŠA DENARCE

Za nastanek in razvoj turizma se imajo zahvaliti določenim komparativnim prednostim, kot je geo položaj, saj leži ob glavnih treh jugoslovanskih prometnih žilah: železnica, cesta in reka Sava, ki naj bi bila tod v prihodnje spet plovna. Velik pomen pripisujejo tudi bližini Zagreba kot močnega gospodarskega centra.

Čateškim Toplicam in petrolnemu motelu na Čatežu gre v glavnem zahvala, da je ta košček slovenske zemlje znan v domovini in tujini. Vse možnosti pa še zdaleč niso izkoriščene. Med drugim se obeta oživljanje turizma ob reki Krki, če bo ta postala ponovno čista. To pa je v dobršni meri odvisno od novomeščanov, ki že dolgo obljublajo Krki vrniti nekdanje življenje.

PRISPEVEK K ENERGETIKI IN SUROVINAM

Občina Brežice ima precej bogastva v surovinskih zalozah premoga od Globokega proti Artičam. Lani so opravili 7, letos pa 6 vrtin. Ugotovili so 11 milijonov ton geoloških zaloz; čiste zalozge pa znašajo 8 milijonov ton, kar pa je najbolj pozitiven rezultat raziskav. Imajo tudi bogata nahajališča kremenčevih peskov, ki jih predelujejo v opeke. Niso pa še dovolj raziskane termalne vode.

Pred 30-timi leti so prenehali vrtati v globini 300 metrov, ker se jim je zlomil sveder. Pričakovana nafta zato ni pritekla. Resno razmišljajo, da se bodo usmerili v odkrivanje nafte, če bo le dovolj denarja.

OD JESENIC NA GORENJSKEM DO JESENIC NA DOLENJSKEM

Pomanjkanje elektrike je botrovalo zamisli o 41-tih elektrarnah na Savi med obema Jesenicama. V brežiški občini bosta 2: ena v Brežicah in ena v Jesenicah na Dolenjskem. Če bo dovolj denarja za uresničitev smelega, a realnega načrta, nam ne preti črna tema.

IZPOLNJEVANJE RESOLUCIJSKIH SMERNIC

Brežičani so smelo načrtovali investicijske naložbe. Realizacija pa bo le 15 % na družbeni proizvod. Podatki iz prejšnjih let kažejo na 40 % realizacije. Zato je letošnje zmanjšanje zelo velik korak k stabilizacijskim prizadevanjem.

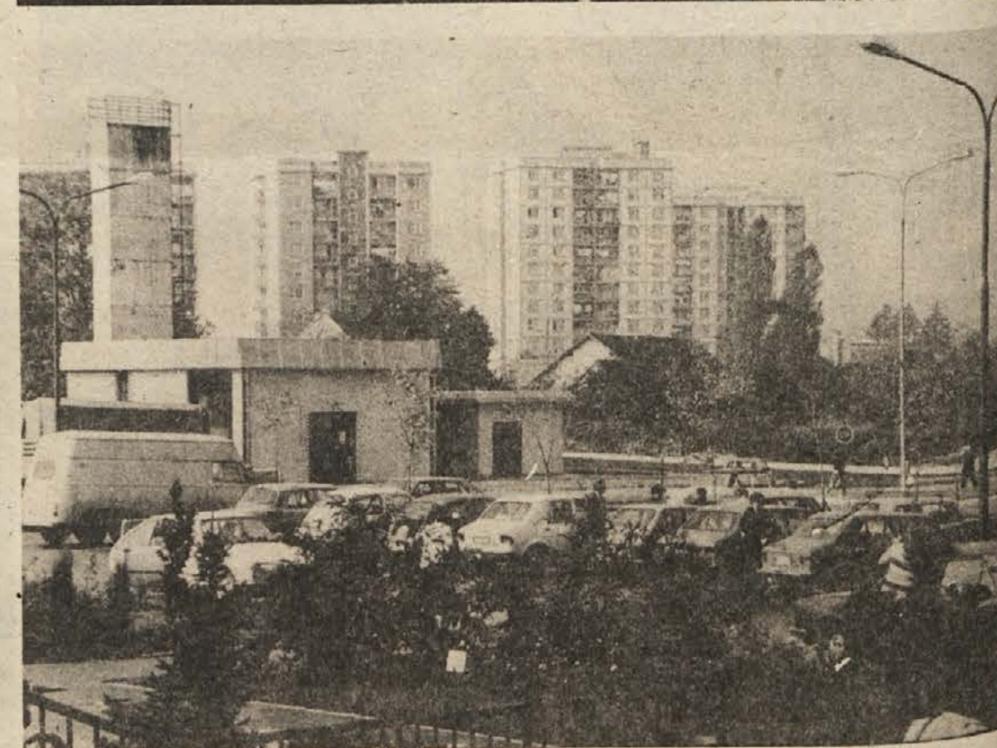
Letos je bilo le nekaj manjših naložb v izboljšavo tehnologije in opreme. Ob občinskem prazniku bodo 28. oktobra pričeli z gradnjo silosov za žito. To je praktična investicija v kmetijstvo za tekoče potrebe in rezerve. Investicijo omogoča dohodkovno povezovalno povezovanje osmih kmetijskih organizacij in drugih interesnih skupnosti. V kmetijstvu načrtujejo še izgradnjo hlevov za 2400 glav živine za mesno proizvodnjo z izvozno usmeritvijo.

Pri splošni porabi se držijo resolucijskih okvirov. Realizacija prihodkov znaša v prvem polletju 47 %, realizacija odhodkov pa 45 %. Tudi letna organizacija ne bo presegla določenih okvirov. V skupni porabi pa so zabeležili presežke, ki jih bodo v celoti usmerili v smislu družbenopolitičnih dogovorov, t. j. za izvozno stimulacijo.

ŽE ČETRTIČ PO 5 LET SAMOPRISPEVKOV

Pred 18-timi leti so prvič pričeli zbirati sredstva za izboljšanje družbenega standarda. Tako so p... referendum namenili šolstvu, drugi šolstvu in zdravstvu, tretji in četrti pa je usmerjen za reševanje komunalnih problemov, posodabljanje občinskih cest in za druge potrebe. Tako bodo iz 4. referenduma razdelili zbrana sredstva: za šolstvo 40 %, 31 % za komunalno in cestno ureditev, 22 % za zdravstvo, 4,5 % za kulturo in 2,5 % za otroško varstvo. Do sedaj so realizirali porabo v šolstvu, kulturi in otroškem varstvu. Del sredstev so porabili tudi v šolskem centru usmerjenega izobraževanja. Letos so končali prizidek in adaptacijo starega dela osnovne šole Globoko. Oba dela pa so funkcionalno povezali. Med letom so pričeli z dozidavo v Veliki Dolini. Prvi del programa investicij v zdravstvo so realizirali lani, drugo polovico pa bodo prihodnje leto.

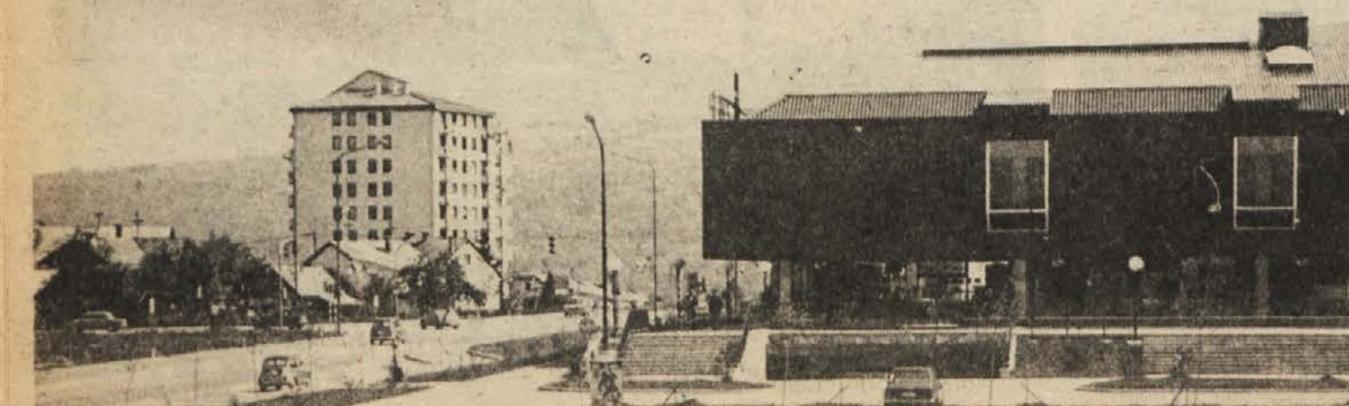
Ob koncu referendumskega programa naj bi imeli asfaltirane v glavnem vse občinske ceste, ki jih je v občini za 120 km. Poudariti pa velja, da krajani marsikje pljunejo v roke

in sežejo v denarnice ter uredijo krajevne ceste.

Rešujejo tudi problematiko pitne vode. Posebno slabo je v KS Bizeljsko. Centralno zajetje pa morajo prestaviti na boljšo lokacijo.

Občinski organi in družbenopolitične skupnosti se aktivno vključujejo v izvajanje stabilizacijskih ukrepov. Tudi v reševanje najnovejših so se ustrezno vključili. 21. oktobra so sprejeli lasten občinski varčevalni program s področja vseh energetskih virov.

**Delovni kolektivi vseh tozdov IMV
čestitajo občanom občin Brežice in
Novo mesto za praznik in jim želijo
še veliko delovnih zmag**

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

emona hoteli / ljubljana

tozd terme čatež čatež ob savi

hotel terme

hotel zdraviliški dom

bungalovi, športno rekreacijski center, camp

hotel grad mokrice

68250 Brežice,

telefon: (068) 610-10, 610-11, 618-11, telex: 35795 YU TERME

NOVO V ČATEŠKIH TOPLICAH

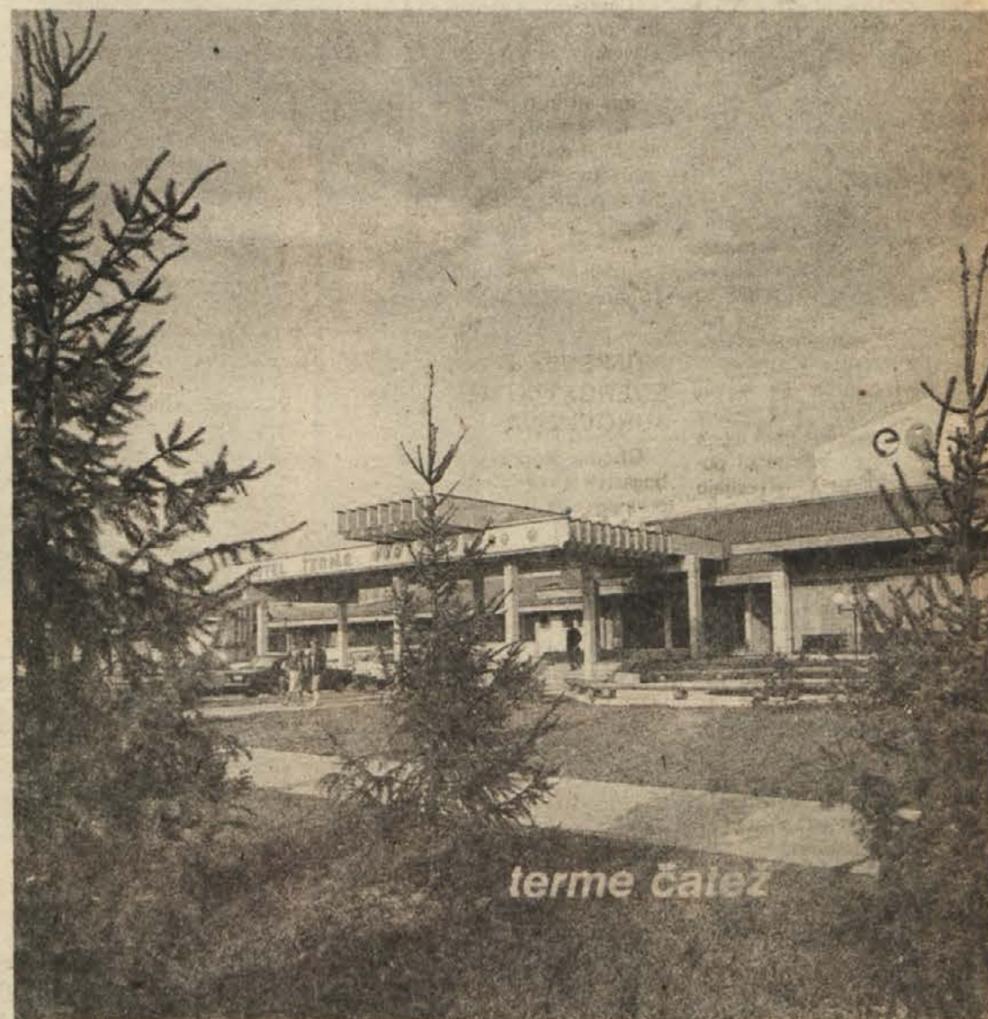
Zdravilišče nudi posebno ugodnost sindikalnim organizacijam, da kupijo za svoje člane **SINDIKALNE KARTE ZA KOPANJE** v letnem in zimskem času SAMO PO 30 dinarjev za eno kopanje. **CENA JE ZAJAMČENA DO KONCA LETA 1983.**

Športno-rekreacijski del Čateških Toplic vabi tudi igralce tenisa in kegljače, da si pravočasno rezervirajo športne objekte. Rezervacijo priporočajo tudi za SAVNO. Pri načrtnem razporejanju uporabe je možnost prihranka velika, **SAJ JIM PRIZNAVAJO POPUSTE.**

UGODNE ŽELEZNIŠKE IN AVTOBUSNE POVEZAVE lahko pripomorejo še k večjemu zanimanju za Čateške Toplice (razen ob 12. uri). Iz Čateža, kjer ustavljajo avtobusi iz smeri Novo mesto, oziroma Ljubljane, pa vozijo avtobusi na vsako uro in 10 minut.

Visoko strokovni zdravstveni delavci zagotavljajo strokovno pomoč bolnim in tistim, ki si želijo zdravje ohraniti. Za člane delovnih organizacij opravljajo tudi sistemske preglede. Delovnim organizacijam priporočajo, da se dogovorijo tudi za preventivne preglede. Izredno koristno pa je 10 – 14-dnevno zdravljenje za tiste delavce, ki delajo na ogroženih delovnih mestih.

DELOVNE ORGANIZACIJE lahko stacionirajo svoje počitniške avtomobilske prikolice v Čateške Toplice, kjer bodo delavci poleg oddiha deležni tudi zdravstvenih storitev po dogovorjenem programu. Tak aranžmaji se lahko pričnejo že 15. aprila, končajo pa 15. oktobra. Prikolice pa lahko ostanejo tudi preko zime.

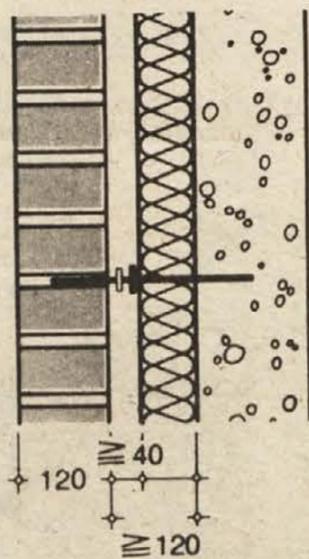
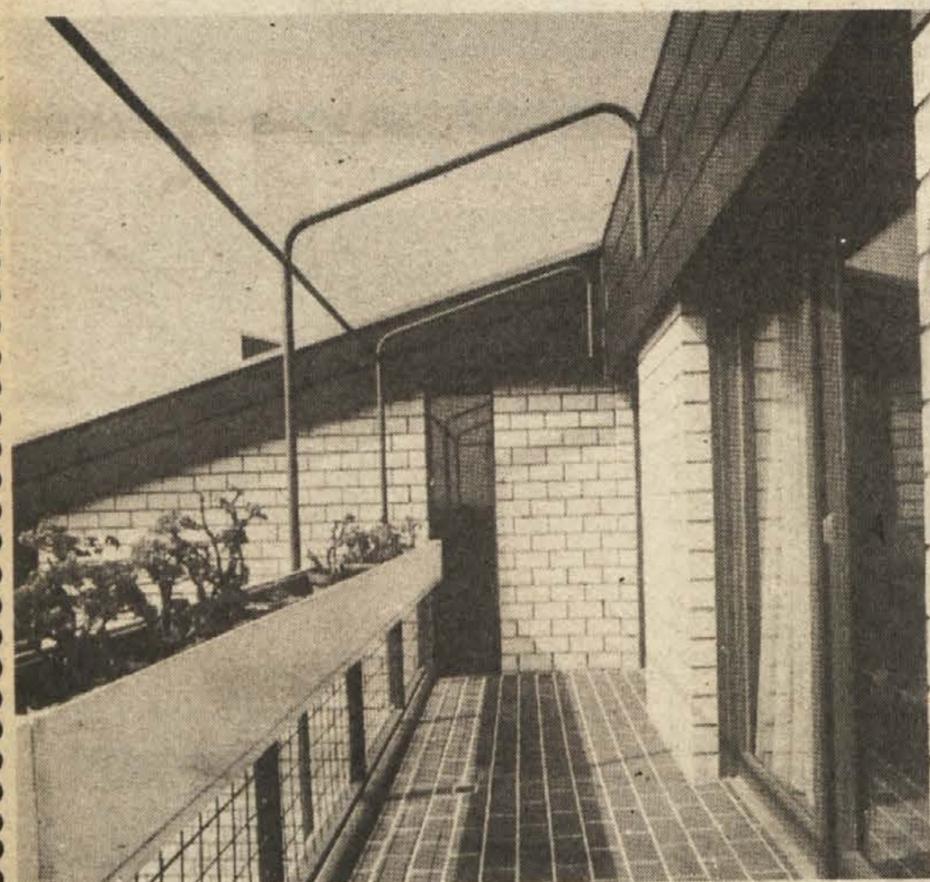
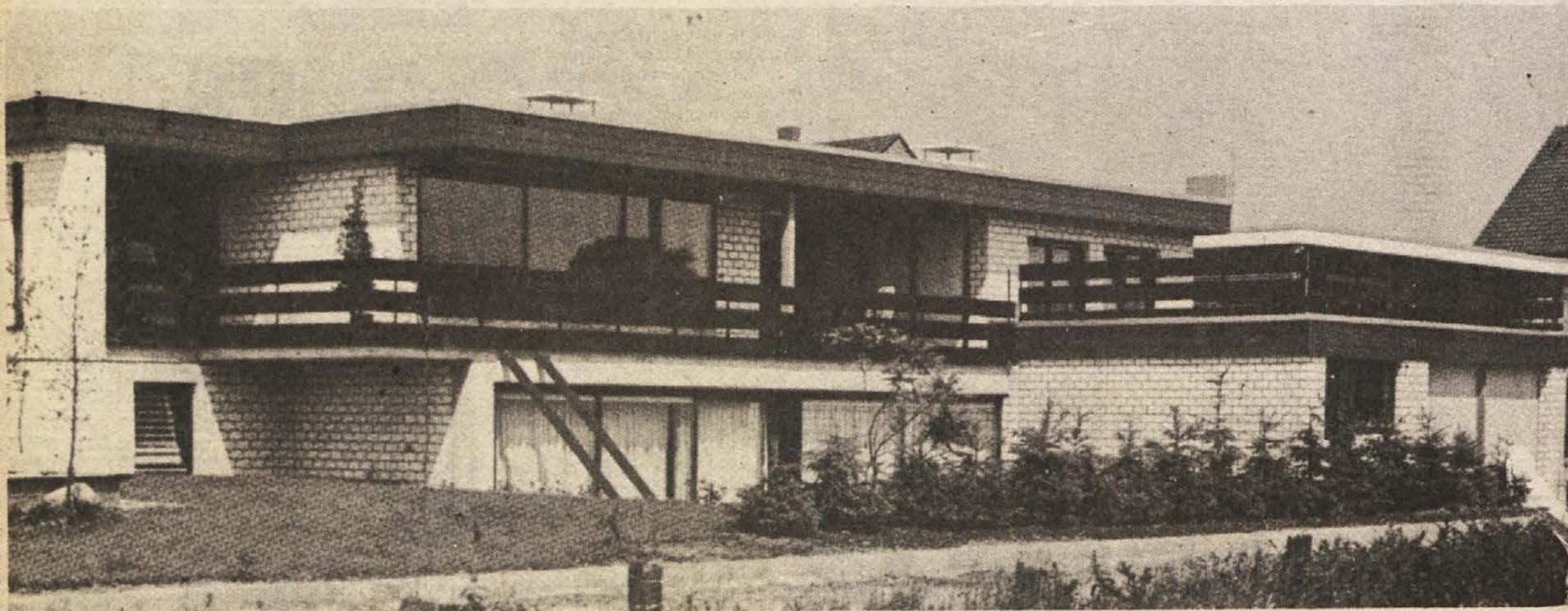
terme čatež

DELAVCI ČATEŠKIH TOPLIC bodo obiskali delovne organizacije, ustanove in šole, da bi jih direktno seznanili s programom.

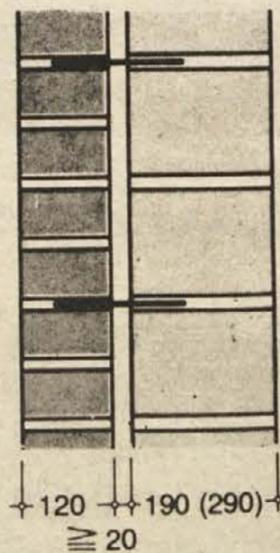
GOSTJE LAHKO IZBIRAJO med tremi „paketi“: 1. bivanje brez zdravstvenih storitev (le-tę samo po želji), 2. bivanje z osnovnimi zdravstvenimi

OBCANOM OBCIN GROSUPLJE, NOVO MESTO IN BREŽICE čestitamo ob prazniku njihovih občin in jim želimo obilo zdravja!

**PRAVOČASNO NAČRTUJTE ZIDNE FASADNE OBLOGE IN
NOTRANJE DEKORATIVNE ZIDNE OBLOGE
S SILIKATNIMI FASADNIMI ZIDAKI
V KOMBINACIJI Z IZOLACIJSKIMI MATERIALI**

Dvoslojni obodni zid z zračno plastjo in toplotno izolacijo. Lahko je tudi brez toplotne izolacije. Zunanji zid je iz silikatnih fasadnih zidakov, neometan, z obdelanimi regami. Notranji zid je iz armiranega betona, silikatnih modularnih blokov ipd. Zidna sloja sta med seboj povezana z nerjavečimi žičnimi sidri.

Obodni zid, izdelan kot dvoslojna zidna konstrukcija. Obložni zid je iz neometanih silikatnih fasadnih zidakov; notranji zid pa iz silikatnih modularnih blokov. Zidna sloja sta med seboj povezana z žičnimi sidri iz nerjavečega jekla ali bakra.

**SALONIT
ANHOVO**

industrija gradbenega materiala Anhovo

TOZD OPEKARNA BREŽICE, RUDNIK GLOBOKO

**ZAHTEVAJTE INFORMACIJE
IN STROKOVNE NASVETE V PRODAJI
BREŽICE, Št. tel.: /068/ 61-798**

PROIZVODNJA:

- fasadne opeke
- silikatnih fasadnih modularnih blokov
- cepljene fasadne opeke
- kremenčevih peskov in gline

OB 20 - OBLETNICI ISKRINE TOVARNE NAPAJALNIH NAPRAV

Delavci Iskrine Tovarne napajalnih naprav praznujemo vsako leto 29. oktobra dvojni praznik: občinski praznik Novega mesta je obenem obletnica ustanovitve naše tovarne. Letos je naše praznovanje slovesnejše od prejšnjih, saj zaokrožujemo drugo desetletje obstoja tovarne.

Sama proizvodnja napajalnih naprav se je v Iskri pričela že deset let prej, vendar samo kot sestavni del proizvodnje telefonskih naprav. Leta 1962 pa je bil zgrajen in ob občinskem prazniku predan v obratovanje

objekt kranjske Elektromehanike za proizvodnjo napajalnih sredstev - 200 m² zazidanih površin je bil zametek kasnejšega razvoja sodobne produkcije vseh vrst naprav za preoblikovanje električne energije.

Dva mejnika sta v zgodovini tovarne še pomembna. Leta 1964 se je obrat konstituiral kot samostojna tovarna v okviru ZP Iskra, tega leta smo proizvodnjo usmernikov dopolnili še s programom stabilizatorjev in pretvornikov ter na ta način zaokrožili celoten spekter proizvodnje napajalnih naprav. Leta 1974 pa se je tovarna v smislu porajanja zakona o združenem delu vključila kot te-

meljna organizacija združenega dela v delovno organizacijo Industrije za avtomatiko v okviru SOZD ISKRA.

Rekli bi: dinamična in pestra zgodovina, ki je vseskozi sledila dinamičnemu razvoju družbe kot celote. ISKRA je bila vedno na čelu samoupravnega dogovarjanja družbenopolitičnega sistema in tudi naš kolektiv je svojo pripadnost ISKRI vseskozi dokazoval z dejanji, na kar smo vsi ponosni.

Naši izdelki so danes sestavni del telekomunikacijskih zvez, računalništva, energetike, prometa in procesne industrije ter avtomatizacije industrije nasploh. Kot taki predstavljajo industrijsko panogo z najvišjo stopnjo vgrajenega znanja.

Opiranje na lastno domače znanje je od vsega začetka naš dolgoročni cilj, ki ga negujemo z vso skrbjo in nam tudi danes v zoženih pogojih gospodarjenja omogoča uspešno prilagajanje in vključevanje v prizadevanja za stabilizacijo gospodarstva.

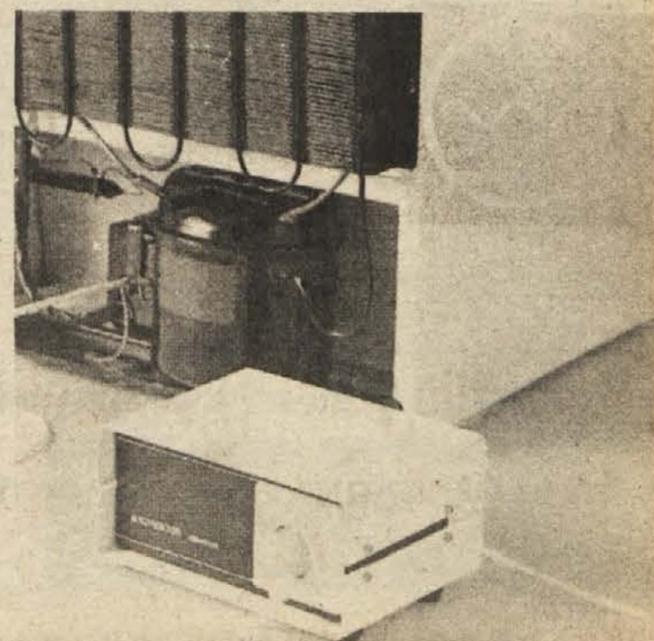
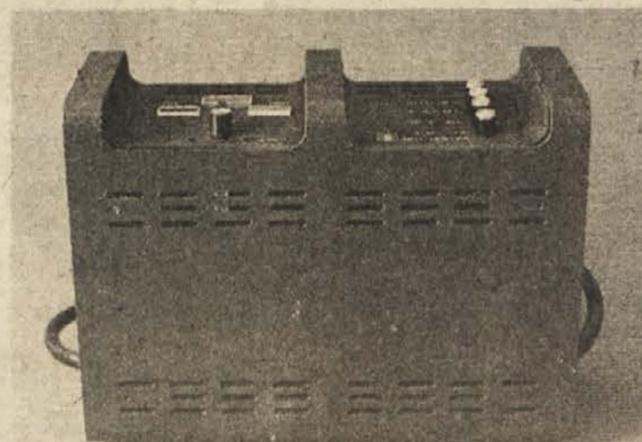
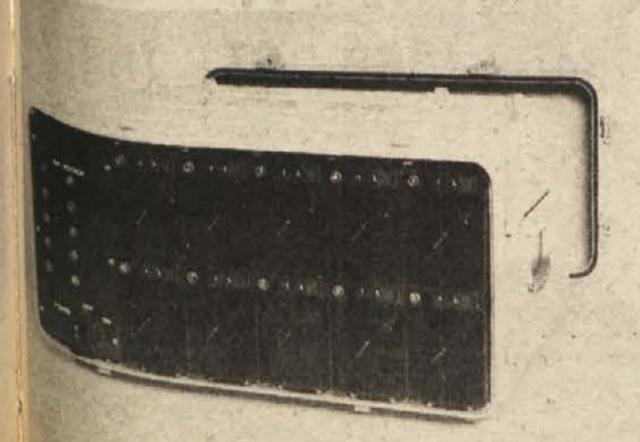
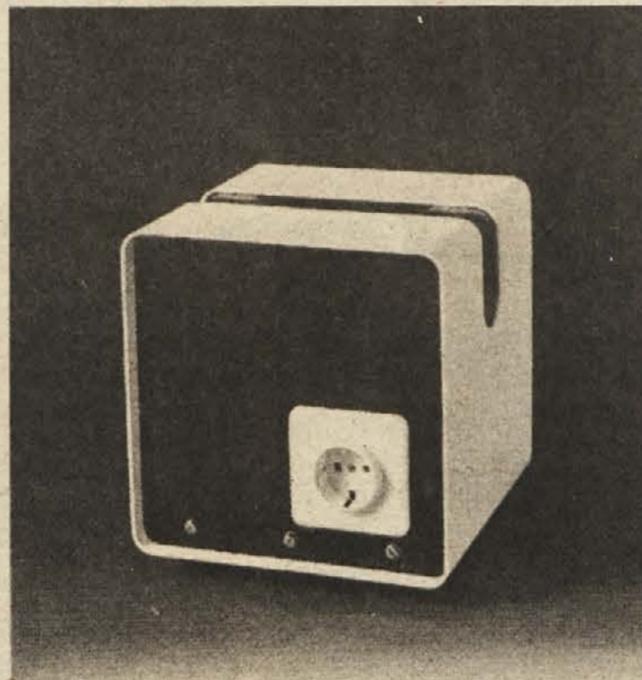
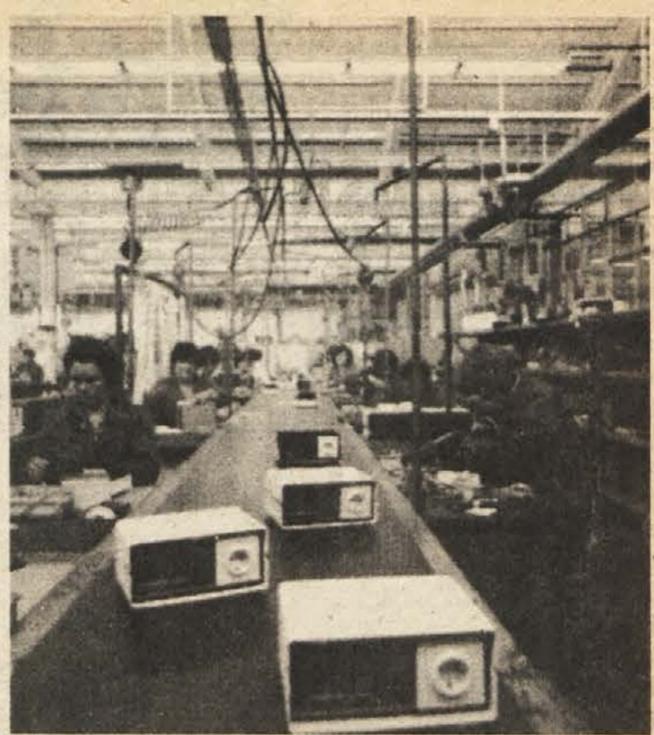
V letošnjem letu bomo izvozili blizu 40% vse proizvodnje, v prihodnjih letih pa naj bi se z načrtovano investicijsko naložbo delež izvoza povzpел na 70%, naši izdelki so poznani v Italiji, Nemčiji, Švici, Sovjetski zvezi, na Bližnjem in Srednjem vzhodu, v Afriki...

Rezultati, na katere smo danes ponosni, seveda niso prišli sami od sebe. Zasluga zanje gre vsem delavcem, ki so v 20-letni zgodovini tovarne ob skromnih tehnoloških možnostih in današnji najsodobnejši tehnologiji vgradili v njen razvoj svojo prihodnost, žulje in del sebe.

Naša zavest, da smo dolžniki generacijam, ki so nosila najtežja bremena razvoja, nas obvezuje, da s prizadevnostjo, samodisciplino in enotnostjo vztrajamo na začrtani poti in s premagovanjem težkih trenutkov gospodarskih težav znova in znova dokazujemo pravilnost vsebine samoupravne poti. Naše življenje pripada jutrišnjemu dnevu in ta bo svetel, če bojo svetla naša dejanja.

Dovolite mi, da ob 20-letnem jubileju izrazim zahvalo vsem, ki so kdaj kakorkoli doprinesli k izgradnji in razcvetu naše tovarne napajalnih naprav.

Iskrene čestitke članom kolektiva, vsem ostalim pa iskreno povabilo: praznujte z nami!

NOVOTEHNA
NOVO MESTO

35
N

Delovna organizacija „NOVOTEHNA“, trgovsko podjetje na debelo in drobno, p. o. Novo mesto, Glavni trg 11, je bila ustanovljena 31. decembra 1946. Kmalu se je iz skromnih začetkov razvila v največjo trgovsko organizacijo za tehnično blago na Dolenjskem.

PRODAJALNE:

Novo mesto, Trebnje, Krško, Kostanjevica na Krki in Metlika

Prodaja tehničnega blaga na debelo in drobno

AVTOMOBILSKI SERVISI:

Novo mesto, Trebnje in Metlika

Garancijska in izvengarancijska popravila motornih vozil proizvodnega programa Zastava

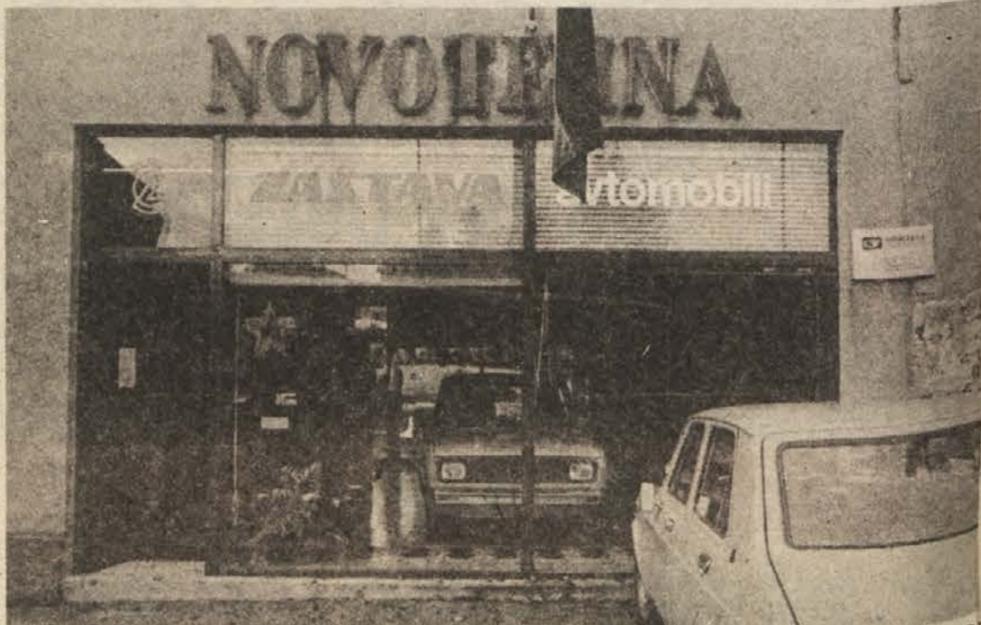
MIZARSTVO Mirna peč

Splošna pohištyena dela in izdelki stavbenega mizarstva

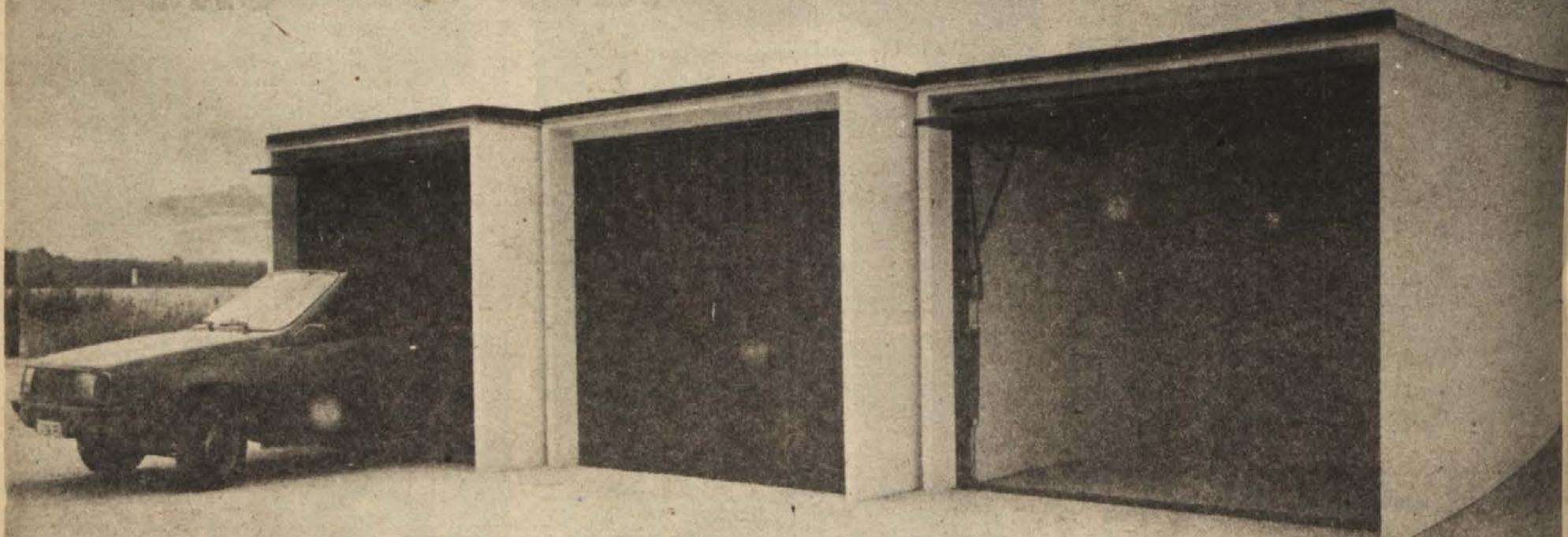
Naša glavna dejavnost je trgovina na debelo in drobno z železnino in kovinskim blagom, orodjem, sanitarnim in instalacijskim materialom, elektrotehničnim materialom, steklom, porcelanom in keramiko, pohištvom, barve, laki in kemikalije, mešanim industrijskim blagom, gradbenim materialom in tehničnim blagom za oskrbovanje proizvodnih OZD in obrti ter prodaja motornih vozil in nadomestnih delov programa Zastava.

Naš nadaljnji razvoj do leta 1985 temeljni predvsem na razvoju maloprodajne mreže ter zagotovitvi potrebnih pokritih površin skladišča na debelo, kot tudi v izboljšanju kvalitete uslug ter boljši izbiri blaga.

KOLEKTIV NOVOTEHNE OB PROSLAVLJANJU SVOJEGA JUBILEJA – 25-LETNICE OBSTOJA DELOVNE ORGANIZACIJE ČESTITA VSEM OBČANOM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM ZA PRAZNIK OBČINE NOVO MESTO!

**ČESTITAMO
ZA PRAZNIK OBČINE**

STREŠNIK

industrija gradbenega materiala p.o.
dobruška vas

68275 Škocjan, telefon /068/85-230, /068/85-231

Garaža MONO je masivna armiranobetonska garaža iz enega kosa. Dolga je 5,87 m, široka 2,74 m, visoka 2,40 m, teška pa 10 ton. V celoti je izdelana v tovarni. Gotovo garažo pripeljemo naročniku s posebnim tovornjakom. Na mestu, kjer naj bi stala, jo tovornjak spusti na temelje, ki jih prej pripravi naročnik. Postavljanje traja največ pol ure. Nato naročnik le še izdela tlak in lovilec maščob v garaži.

Garaža MONO je uporabna za
– toplotno izolirane ali neizolirane varnostne garaže (posamezne, dvojne, trojne, vrstne)
– drvarnice,
– manjša skladišča in
– za druge pomožne zgradbe.

DO Iskra
Industrija kondenzatorjev
Semič

OB KRAJEVNEM PRAZNIKU 28. OKTOBRU IN OB 41-LETNICI USTANOVITVE 1. BELOKRANJSKE ČETE ČESTITAMO BORCEM, DELOVNIM LJUDEM IN KRAJANOM!

VODSTVO DO
VODSTVA TOZD
VSE DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE
IN SAMOUPRAVNI ORGANI
IN DELAVCI INDUSTRIJE KONDENZATORJEV SEMIČ

Občanom občine Novo mesto čestitamo
ob praznovanju občinskega praznika

NOVO MESTO PROMETNE POVRŠINE

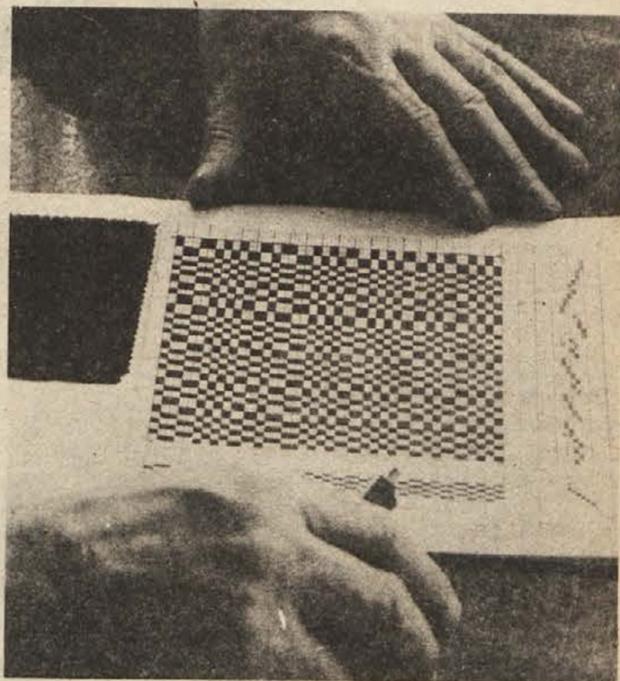
VZDRŽUJE
REKONSTRUIRA
GRADI CESTE IN OSTALE
PROMETNE POVRŠINE

TOVARNA
OBUTVE

Gob
NOVO MESTO

ZA PRAZNIK OBČINE ČESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM IN
OBČANOM IN PRIPOROČAMO NAŠE IZDELKE!

NOVOTEKS
tekstilna tovarna
n. sol. o.
Novo mesto

PROIZVAJAMO:
– metrsko blago
– konfekcijo
– pletenine
OBČANOM OBČINE
NOVO MESTO ČESTI-
TAMO ZA PRAZNIK

Skupščina občine Grosuplje in
družbenopolitične organizacije
čestitajo bralcem Dolenjskega lista
in ostalim občanom
za praznik občine Grosuplje

Black & Decker

udarni vrtni stroji
vibracione bušilice

J 13 P2 udarni vrtni stroj – dve hitrosti
vibraciona bušilica – dve brzine
J 13 P4 udarni vrtni stroj – štiri hitrosti
vibraciona bušilica – četiri brzine
J 13 P2V udarni vrtni stroj – brezstopenjska regulacija
vibraciona bušilica – bezstupanjska regulacija

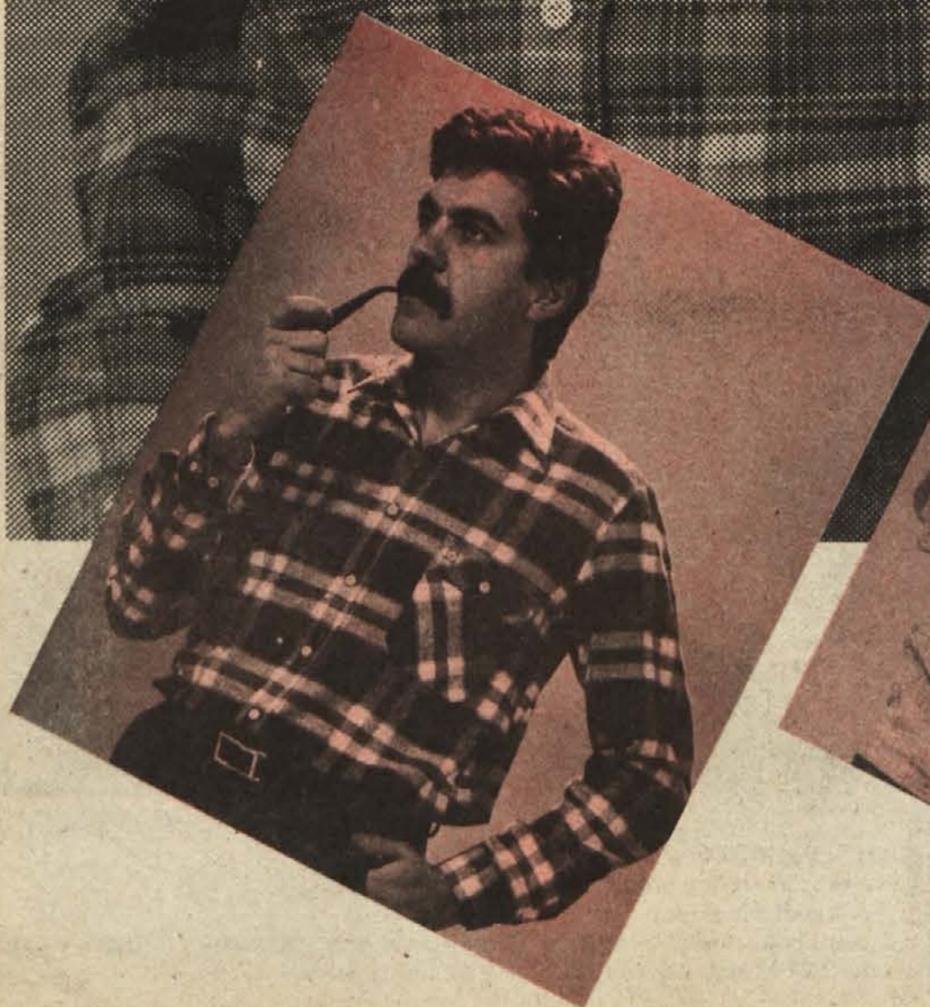
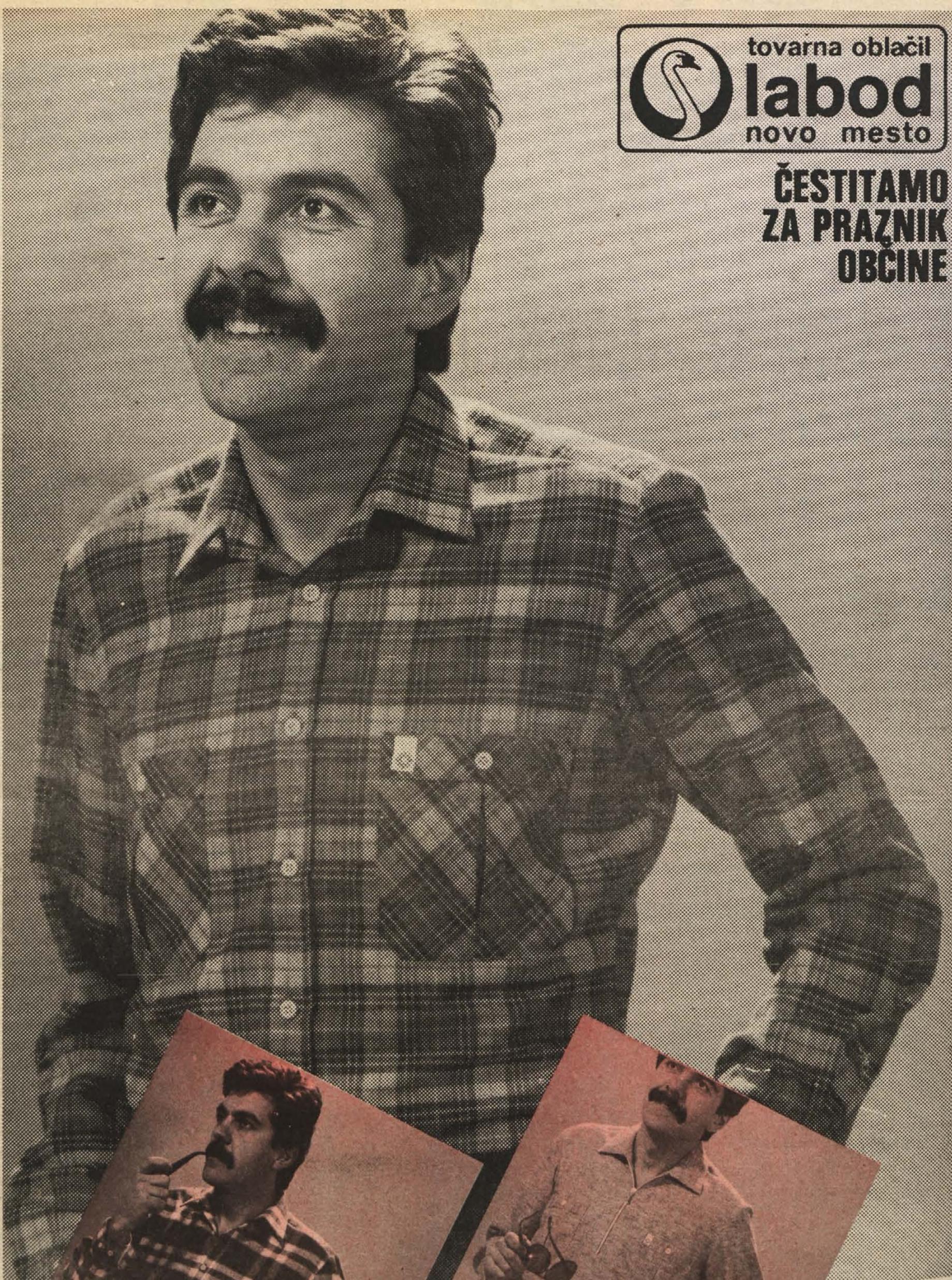
PROIZVAJAMO:
– električno ročno orodje
– priključke in pribor

Z osvojitvijo novega proizvoda „Univerzalna delovna miza WM 2000“ smo v letu 1981 postali največji izvoznik v občini Grosuplje na konvertibilno tržišče.

VSEM OBČANOM ČESTITAMO OB PRAZNIKU OBČINE GROSUPLJE!

tovarna oblačil
labod
novo mesto

**ČESTITAMO
ZA PRAŽNIK
OBCINE**

tovarna oblačil
labod
novo mesto

**ČESTITAMO
ZA PRAŽNIK
OBCINE**

